

Добри навици.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

Четоха се резюмета на темитѣ: „Произходъ на юмука“, „Разлика между гордостъ и щеславие“, „Регулиране на силитѣ въ човѣка“.

Сега ще направите следното упражнение. Всѣки отъ васъ мислено ще си представи една позната планинска мѣстность и ще се спре на южната ѝ страна, при нѣкое добре закжтано отъ вѣтъра мѣсто, на една хубава полянка. Като дойдете до това мѣсто, ще направите нѣкъде малка дупчица, въ която ще посадите нѣкаква семка. Ще заровите добре семката и мислено ще си представите, че тя пониква, израства и стѣблото ѝ достига два метра височина. Понеже упражнението ще се извърши мислено, трѣбва да ви отнеме всичко петъ минути: две минути за изкачване на планинската мѣстность и избиране на полянката; една минута за посаждане на семката и две за израстването ѝ. Като правите упражнението, поставете ржцетѣ си върху масата, съ дланитѣ надолу и съ допрѣни палци. Затворете очитѣ си и петъ минути мислете върху упражнението. Дали презъ това време ще из-

расте посадената отъ васъ семка или нѣма да израсте, това да не ви смушава. Направете упражнението спокойно, тихо, съ разположение.

Сега ще говоря върху навика. Навикътъ въ човѣка се създава при прилагане или работата съ две величини: положителна, която се изразява съ частицата „да“, и отрицателна — съ частицата „не“. Значи, навикътъ въ човѣка се създава съ „да“ и съ „не“. Запримѣрь, вие обещавате на нѣкого, че ще му услужите нѣщо. Услугата се заключава въ това, да станете въ 4 ч. с. и да отидете въ с. Драгалевци, да свършите нѣкаква работа. Вие сте дали обещанието си презъ деня, когато вънъ е било свѣтло, слънцето е грѣло. При това положение не сте мислили, че сутринъта ще бжде тъмно и ще се страхувате. Обаче, ставате сутринъта въ 4 ч., гледате, че вънъ е тъмно още. Вие веднага се разколебавате и отказвате да изпълните обещанието си. Казвате: Не, не мога да отида на Драгалевци, страхъ ме е. Значи, вие не сте господарь на страха въ себе си, не можете да го преодолеете. Въ случая вие сте обсебени отъ страха и не можете да се освободите отъ него. Щомъ изпаднете нѣколко пжти подъ влиянието на страха и не изпълните обещанието, което сте дали на нѣкого, вие ставате страхливи, губите вѣра въ себе си, и по този начинъ си създавате лошъ навикъ. Тѣй щото, чрезъ последователно поддаване на нѣкоя отрицателна си-

ла въ себе си, човѣкъ добива лошъ навикъ — да обещава и да не изпълнява.

Сжщиятъ законъ се отнася и до идеитѣ. Днесъ се въсдушевите отъ нѣкаква идея, готовъ сте всичко да направите за нея. Обаче, утре се яви нѣкаква мжчнотия на пжтя ви, и вие веднага отлагате да изпълните обещанието си. Казвате, че обещанието, което сте дали за реализиране на идеята ви, мжчно може да се изпълни, не му било времето сега и т. н. Днесъ отлагате, утре отлагате, докато станете мораленъ инвалидъ. Характерътъ на съвременнитѣ хора е пьленъ съ отрицателни чърти, създадени, именно, отъ простата и малка частичка „не“. По математически начинъ, чрезъ известни формули може да се изчисли, колко лоши навици, колко отрицателни чърти има всѣки въ характера си. Какъ? Достатъчно е всѣки отъ васъ да каже едно число и да го напише. По начина на изговарянето и написването на това число става решаване на задачата. Нѣкой изговори числото десетъ бавно, проточено. Другъ го изговори бързо. Това сж все данни, условия за решаване на задачата. Трети пѣкъ взима числото десетъ въ втора степенъ, или въ квадратъ. Това показва, че нѣкъде е станало известно стълкновение. Дето ставатъ стълкновения, тамъ има разбити носове.

Какво трѣбва да правите, за да не създавате въ себе си лоши навици? За да не си създавате лоши навици, мислете повече и не

бързайте да давате обещания. Когато нѣкой иска да му обещаете нѣщо, помислете веднѣжъ, дваждъ, три пѣти, можете ли да изпълните обещанието си и тогава отговорете. Не е въпросъ да обещавате и да не изпълнявате. Щомъ веднѣжъ обещаете, и сто мечки да срещнете на пѣтя си, трѣбва да изпълните обещанието си. Ще обиколите оттукъ - оттамъ, да избегнете мечкитѣ, но даденото обещание ще изпълните — нищо повече. Думата „мечка“ взимамъ като символъ на мъчнотии. Следователно, ако искате да въздействувате психологически върху себе си, да не си създавате лоши навици, никога не употребявайте частичката „не“ за нѣща, които могатъ да ви повдигнатъ. Не е лесно да се справи човѣкъ съ отрицателнитѣ влияния въ себе си. Щомъ победи тѣхъ, ще дойдатъ отрицателни влияния отвънъ, да му противодействуватъ. Тѣкмо намислишъ да направишъ нѣщо, да свършишъ една добра работа, и то следъ известно колебание въ себе си, веднага окръжаващитѣ ще дойдатъ при тебе и ще почнатъ да те разубеждаватъ да не правишъ това, или защото си слабъ още, или че тази работа не е за тебе и т. н. Щомъ си победилъ вътрешнитѣ противодействия, ти трѣбва да победишъ и външнитѣ. Ще кажешъ, че можешъ да свършишъ тази работа. Въ себе си ще кажешъ: Да, мога да свърша това, което съмъ намислилъ. Имамъ вѣра въ себе си и ще свърша замислената работа.

Представете си, че нѣкой ви счита за грубъ човѣкъ. Ако се поддадете на неговото внушение, зле ще си въздействувате. За тази целъ вие веднага трѣбва да му се противопоставите мислено съ друго нѣкое ваше качество, което да анулира грубостта. Кажете въ себе си: Азъ мога да бжда милостивъ, и ще бжда милостивъ. Като работите съзнателно въ това направление, вие ще трансформирате грубостта въ милостъ, въ милосърдие. Причината за грубостта на човѣка се дължи на това, че центърътъ на разрушителността, който се намира задъ ушитѣ, е силно развитъ. Такъвъ човѣкъ трѣбва да изпраща енергията отъ този центъръ къмъ центъра на милосърдието. Той трѣбва да си каже: Азъ съмъ господарь на силитѣ въ себе си. Както мога да бжда грубъ, така мога да бжда и милосърденъ — отъ мене зависи да дамъ ходъ на едни или други сили въ себе си. Ученикътъ трѣбва да прави много опити, да превръща отрицателнитѣ сили въ положителни, да въздействува върху инертната материя въ себе си, да я събужда и потиква къмъ работа.

Направете следния опитъ. Легнете въ 10ч. в. и си кажете, че ще станете въ 12 ч. въ полунощъ да свършите нѣкаква работа. Като турите тази мисълъ въ подсъзнанието си, ще видите, че ще се събудите точно въ 12 часа. Щомъ се събудите по това време, ще си кажете: Нека поспя още петъ минути поне. Какво ще правя толкова рано? — Не, щомъ се събудите

въ 12 ч., ще вдигнете главата си, ще спуснете краката си надолу, ще се изправите къмъ изтокъ и ще си кажете: Азъ съмъ господарь на времето си и ще го използвамъ, както намирамъ за добре. Щомъ кажете така, ще възприемете една хубава, свѣтла мисль отъ невидимия свѣтъ. Следъ това легнете съ мисльта да станете въ два часа. Като се събудите въ два часа, станете пакъ по сжщия начинъ и се изправете къмъ изтокъ. Ще получите още една свѣтла мисль. И този пжтъ ще дойдатъ изкушения, но ще гледате и тѣхъ да преодолеете. Като приемете хубавата мисль, запишете си я и пакъ легнете съ желание да станете въ четири часа. Въ четири часа ще се събудите, и пакъ ще дойдатъ изкушения, но ще гледате да ги преодолеете. Ще станете по сжщия начинъ, както първия пжтъ, и ще се изправите къмъ изтокъ, докато получите трета свѣтла мисль.

Този опитъ ще правите въ продължение на цѣла седмица. Той не ви се дава за цѣлъ животъ. Важно е да правите редъ усилия, докато придобиете добри навици въ себе си. Развитието на добри навици въ човѣка е първото условие за усилване на волята. Не се иска много отъ васъ, обаче, съзнателно трѣбва да работите. При този опитъ ще ставате по три пжти презъ нощта въ продължение на една седмица. Нѣкои ще се уплашатъ да не се изтощатъ отъ това често ставане и прекжсване на съня. Тѣ мислятъ така, защото не знаятъ, че силата

на съня не зависи отъ продължителността на времето. Има другъ елементъ, който влияе върху човѣка така, че въ малко време да се наспи добре. Съвременнитѣ учени казватъ, че, за да се наспи добре, човѣкъ се нуждае отъ седемъ часа сънь. Който разбира закона на съня, въ петъ минути може да свърши толкова работа, колкото въ седемъ часа. Като дремне петъ минути, той ще се обнови толкова добре, колкото ако би спалъ цѣли седемъ часа. Като не разбира закона на съня, човѣкъ употребява седемъ часа за сънь, докато мозъчнитѣ клетки свършатъ своята работа. Ако познава този законъ, мозъчнитѣ клетки биха свършили сжщата работа само за петъ минути. За да си почине, човѣкъ трѣбва съзнателно да спре деятелността на своитѣ мозъчни клетки. Петъ минути сж достатъчни за това. Въ туй време човѣкъ излиза отъ тѣлото си и остава съзнателната физическа енергия да обнови организъма му.

Тѣй щото, седемъ часа сънь сж нужни за онзи човѣкъ, който не е дисциплиниралъ мозъчнитѣ си клетки, вследствие на което тѣ дълго време разискватъ помежду си, да започнатъ ли работата си, какъ и откъде да започнатъ. Докато започнатъ работата си, времето изтекло. Затова, именно, човѣкъ се върти ту на една, ту на друга страна и най-после заспива. Той спи седемъ часа и, като стане, пакъ не се усѣща наспалъ. Вечеръ, когато лѣгате, ще се обърне-

те първо къмъ клеткитѣ на мозъка си, после къмъ клеткитѣ на дробоветѣ си, следъ това къмъ клеткитѣ на стомаха си и най-после къмъ клеткитѣ на останалитѣ органи, на мускулитѣ, на коститѣ и ще имъ кажете: Слушайте, азъ отивамъ на училище. Презъ това време вие свършете възложената ви работа, че като се върна, да намѣря стаитѣ изчистени, провѣтрени, и цѣлиятъ организъмъ обновенъ. Клеткитѣ приематъ заповѣдта на господаря си и започватъ да работятъ трескаво, системно, въ най-кратко време да свършатъ възложената имъ работа. Щомъ свършатъ работата, господарьтъ се връща въ тѣлото си. Тогава вие се събудате радостни и весели, обновени отъ съня. Така трѣбва да говорите на клеткитѣ си, ако искате да имате добъръ, спокоенъ сънъ. Всѣка клетка е жива, разумна душа, която разбира, какво ѝ се говори, какво се изисква отъ нея. Говорете имъ разумно, безъ да ги плашите. Всѣка клетка е поставена точно на своето мѣсто. Клеткитѣ не сж своенравни. Тѣ всѣкога сж готови да изпълнятъ волята на господаря си, но трѣбва да разбератъ, какво се иска отъ тѣхъ. Щомъ разбератъ, какво трѣбва да направятъ, тѣ сж веднага на услугитѣ на господаря си. Като се разговаряте разумно съ клеткитѣ си, вие си създавате добри навици.

И тѣй, за всѣко добро дѣло, което трѣбва да направите, кажете: Азъ мога да направя това добро дѣло. Турете това правило като

задача въ живота си и правете опити. Представете си, че нѣкой отъ васъ е скъперникъ. Нека направи следния опитъ. Да вземе 30 лева, въ петолевки, да ги тури въ кесията си и да тръгне изъ града. Като срещне нѣкой просекъ или беденъ човѣкъ, веднага да извади отъ кесията си, колкото се падне на ржката му, и да ги даде на бедния човѣкъ, като държи въ ума си мисълта: Азъ мога да бжда щедъръ. Колкото бедни срещне, на всички да даде по нѣщо. На другия денъ да направи сжщия опитъ съ повече пари. Така да продължава да дава безъ да му мине мисълта, че много е далъ. Ще дава и ще забравя, че е далъ. Тия действия произвеждатъ съответни резултати и въ природата. Действията на човѣка не трѣбва да бждатъ егоистични. Давашъ — ще ти се даде. Този законъ е абсолютно правдивъ. Той е нареченъ „законъ на всемирното изобилие — *opulens*“.

Всѣка благородна мисълъ, въ която влагате волята си, непременно ще се реализира. Самата природа е заинтересувана отъ това. Отъ васъ се изисква търпение, да чакате времето за нейното реализиране. За реализирането на всѣка идея има точно определено време. Това става сжщо, както въ растителното царство. Запримѣръ, за израстването на една ябълка се изисква известно време. Ябълчната семка не може да израсте изведнѣжъ. Свѣтлитѣ мисли и благороднитѣ желаня сж като семкитѣ. Като ги посадите въ земята, ще

чакате известно време да изникнатъ, да израстатъ, да цѣвнатъ, плодъ да вържатъ и да узрѣятъ. Ако почвата имъ е била добра, посадената идея може да се развие въ единъ месецъ, въ една или позече години — зависи отъ условията. Понѣкога за развитието на една дарба въ човѣка сж нужни цѣли десетъ години усилена работа. Така сж работили и работятъ всички велики хора. Тѣ иматъ навикъ да постоянствуватъ. Ще ги видите, съ какво постоянство тѣ правятъ опити единъ следъ другъ, докато дойдатъ до нѣкакъвъ резултатъ. Лесно е да се каже, че еди-кой си ученъ направилъ едно изобретение. Какъ е дошълъ до това изобретение, той знае. Ако има само една отрицателна мисль въ ума си, никакво изобретение не може да направи. Щомъ преодолѣе и тази последна мисль и почне да вѣрва, че нѣма мжчнотия, която може да му се противопостави, той се намира предъ прага на своето откритие и въ ума му блесне нова свѣтлина. Човѣкъ трѣбва да държи въ съзнанието си положителната мисль, че всичко е постижимо, когато работи въ съгласие съ великитѣ закони на свѣта. Значи, всичко е възможно за човѣка, когато работи въ съгласие съ великитѣ, съ Божественитѣ закони въ живота и въ природата.

Мнозина не разбиратъ тия закони и, въпрѣки добритѣ си желаня, казватъ: Ако иска Богъ, ако е рекълъ Богъ, ще успѣя. — Това сж човѣшки разбирания. Щомъ имате едно

добро желание въ себе си, Богъ непременно иска неговото реализиране. Съ своитѣ криви разбирания, човѣкъ самъ разваля Божествения планъ на нѣщата. Запримѣрь, Богъ казва, че на известна ваша идея сж дадени всички условия да расте и да се развива, но за това се изискватъ десетъ години работа. — Не може ли да стане по-скоро, поне въ една година? — Не може. Обаче, вие бързате и съ това осакатявате идеята си. Единъ американски лѣкаръ отишълъ по работа въ Мала-Азия. Той билъ повиканъ въ дома на единъ турчинъ да го лѣкува. Турчинътъ билъ боленъ отъ треска. Лѣкарътъ го прегледалъ внимателно и му препоръчалъ нѣкакво лѣкарство, което да употребява въ продължение на една седмица, три пжти на день, по три капки въ чаена лъжичка. Турчинътъ погледналъ лѣкарството и си казалъ: Кой ще чака цѣла седмица? Я да взема шишенцето, че да го изпия изведнѣжъ, та по-скоро да оздравѣя. Дигналъ шишенцето къмъ устата си, изпилъ лѣкарството изведнѣжъ, но вмѣсто да оздравѣе, той умрѣлъ. — Не, съ бързана работа не става. Каквито лѣкари и да срещнете, както и да лѣкуватъ, тѣ иматъ нѣщо общо въ своитѣ методи. Единъ лѣкаръ е толкова по-способенъ, колкото повече се приближава въ методитѣ и лѣкарствата си до тоя на природата — великиятъ лѣкаръ въ живота.

Съвременнитѣ лѣкари си служатъ, както и природата, съ отровни лѣкарства. Тѣ

прилагатъ като методи за лѣкуване хомеопатията и алопатията, съ които и природата си служи. Тѣ се основаватъ на известни принципи, за да употрѣбятъ единъ или другъ методъ, едно или друго лѣкарство. Лѣкаритѣ знаятъ, че въ човѣшкия организъмъ винаги има запасъ отъ жизнена сила, която понѣкога е инертна и не може да се използва. За тази целъ тѣ даватъ на болния известна доза отрова като лѣкарство. Понеже организъмътъ не търпи чужди вещества въ себе си, той започва да се бори, за да изхвърли отравата навънъ. Въ тази борба, именно, въ организма се събужда скритата енергия, и той започва усилено да функционира. Така човѣшкиятъ организъмъ се справя съ различнитѣ болести. Понѣкога отравата е толкова силна, че вмѣсто реакция произвежда спиране на дейността на организма. Алопатитѣ подържатъ, че външната подбудителна причина трѣбва да бжде много силна и даватъ силни дози лѣкарства. Хомеопатитѣ подържатъ, че външната причина трѣбва да бжде много слаба и даватъ за лѣкарства силно разредени течности. Каквато и да бжде външната причина, всички съзнаватъ, че човѣкъ може да се лѣкува, когато се събуди въ него резервната жизнена енергия и се потикне къмъ деятелностъ. Сжщиятъ методъ се прилага и при лѣкуване съ студена вода.

Този законъ се отнася не само къмъ физическия, но и къмъ психическия животъ на човѣка. За да накарате човѣка на работа, съз-

дайте въ него две противоположни мисли. Хората работятъ, движатъ се, проявяватъ активностъ, благодарение на този законъ. Какъвъ щѣше да бжде свѣтътъ, ако всички хора бѣха еднакви по характеръ, все меки, съ еднакви разбирания и желанія? (— Рай щѣше да бжде свѣтътъ). — Не, лъжете се. Раятъ не е съставенъ само отъ хора съ мекъ характеръ. Сжществата, които живѣятъ въ рая, сж високо интелигентни, благородни, разумни, съ голѣма житейска опитностъ, вследствие на което изпълняватъ Божественитѣ закони безпогрѣшно.

Сега ще ви дамъ още единъ опитъ, пакъ за една седмица. Този опитъ ще направите следъ като свършите първия. Опитътъ е следниятъ. Всѣка вечеръ, преди да си легнете, ще седнете на столъ близо до масата, ржцетѣ си ще поставите на масата: ще застанете тихо и спокойно, и съ отворени очи за десетъ минути ще концентрирате мисълта си. Презъ това време нѣма да движите нито очитѣ си, нито ржцетѣ си, нито краката си—ще бждете съвършено неподвижни. Докато трае упражнението, вие ще бждете поставени на голѣми изпитания: тукъ-тамъ по тѣлото, по лицето, по ржцетѣ, по краката, по носа ще усѣтите, като че нѣщо ви хапе, щипе, но ще се владѣете, нѣма да се почешете. Най-малкото мръдване показва, че нѣмате воля. Ще седите тихо и спокойно, като че нищо не ви безпокои. Тѣзи щипания представятъ така нареченитѣ щипещи

мисли, но вие нѣма да имъ обръщате виима-
ние. Ще бждете спокойни, ще изтърпите до-
край. Който ви види въ това положение
ще помисли, че нѣкаква велика идея ви зани-
мава. Ще гледате на часовникъ, само десетъ
минути да трае упражнението. По този начинъ
вие ще усилите волята си. Ако не можете де-
сетъ минути да концентрирате мисълта си,
какъ ще издържите на по-голѣмитѣ противо-
действия въ живота си? Щипанията по тѣло-
то се дължатъ на временното спиране на нерв-
ната енергия. Тѣ представятъ малки електри-
чески експлозии, които ставатъ въ нервната
система. Понѣкога тѣзи бодвания сж много
силни, ще ви предизвикатъ да подскочите, но и
при това положение трѣбва да се въздържате.
Каквото да става съ васъ въ време на упраж-
нението, вие ще бждете тихи и спокойни,
ще знаете, че всичко ще се нареди, както
трѣбва.

Като свършите упражнението, желалъ
бихъ нѣкои отъ васъ да разкажагъ, какви
опитности сж придобили въ това време. Не
само щипания ще имате, но ще ви дойдатъ най-
различни мисли и желаня. Ще дойде въ
ума ви мисълта, колко добре ще бжде, ако
имате една хубава баница предъ себе си, или
нѣкакво сладко, или изведнѣжъ да ви дой-
датъ отнѣкжде пари, да забогатѣете. После
пъкъ ще си въобразите, че можете да напи-
шете нѣкакво произведение, съ което да очу-
дите свѣта. Какви ли мисли нѣма да минатъ

презъ ума ви въ`тия десеть минути. Тѣзи мисли ще тропатъ на вратата ви, но вие нѣма да имъ обръщате внимание, ще знаете, че сте назначени на голѣма служба, не можете да напуснете работата си нито за секунда. Тѣ ще ви задаватъ ту единъ, ту другъ въпросъ, но вие нѣма да имъ отговаряте. Ще ви кажатъ: Нѣмате ли човѣщина къмъ насъ? Каква е тази глупава работа, съ която се занимавате? Мислите ли, че свѣтътъ ще се оправя по този начинъ? Каквото да ви говорятъ, ще мълчите. Интересно е да видите, можете ли да концентрирате мисълта си поне за десеть минути. За да не влѣзе нѣкой въ стаята ви презъ това време и да ви смути, ще се заключите. Предварително ще кажете на домашнитѣ си, че имате много важна работа и молите никой да не ви безпокои. Сами ще знаете, че наистина тази работа е важна и отъ нея зависи вашето бждеще. Че нѣкой хлопалъ на врата да ви — нищо отъ това. Временно нѣма да държите на благоприличието. Ще седите спокоенъ, нѣма да мърдате. Вижте турцитѣ, какъ се молятъ. Тѣ колѣничатъ и не искатъ да знаятъ дали нѣкой ги гледа. Това упражнение трѣбва да го направите всички, безъ изключение. Който не го направи, той ще носи последствията на своето непослушание.

Сега да се върнемъ къмъ въпроса за навика. Всѣки навикъ има три страни: форма,

съдържание и смисъл. Навикът е на място, когато стане втора природа на човъка. Само при това положение човъкът е свободен. Добрият навик е помощник на волята. Ученикът трябва да работи върху себе си, да си създаде добри навици, да понася всички изпитания и мъчности. Едно време учениците от Питагоровата школа сж минавали редъ изпитания, да се калят, да дойдат до положение лесно да трансформират състоянията си. Седи единъ ученикъ и размишлява върху нѣкой въпросъ. Въ това време единъ отъ учениците се приближава при него, удря му една плесница и си заминава. Първиятъ ученикъ се стресне, разгнѣви се, иска да си отмъсти. Колкото по-будно е съзнанието му, толкова по-скоро той ще се овладѣе. Не само чувствата му се подлагатъ на изпитания, но и неговитѣ мисли, неговитѣ идеи. Запримѣрь, когато нѣкой човъкъ възприеме една велика идея, окръжаващитѣ започватъ да го подиграватъ, да го хулятъ, да го кръщаватъ съ различни епитети. Обаче, този човъкъ върви тихо и спокойно, отъ нищо не се смущава. Защо? — Защото той живѣе въ другъ свѣтъ, далечъ отъ тѣхния. Този човъкъ има убеждение. Той е развилъ своята мисълъ, може да се концентрира, може лесно да разрешава мъчнотиитѣ си. Каквото да му говорятъ, както да се отнасятъ съ него, той се връща дома си веселъ, разположенъ. Така е било и съ Апостолитѣ. Тѣ сж били мъчени, бити заради

Христа, заради Словото Божие, но се връщали дома си радостни и весели, като славѣли Бога. Който не се е калилъ въ това отношение. още при първия ударъ ще каже: Какъ смѣятъ да ме биятъ за убеждението ми! Какъ смѣятъ да уронватъ моето достоинство! Радвайте се, когато страдате за убежденията си. Който не се радва, когато страда за своитѣ идеи, това показва, че тѣ не сж легнали още дълбоко въ съзнанието му.

Сега азъ говоря само за ученицитѣ, за ония, които сж влѣзли въ Школата и желаятъ да изучаватъ проявитѣ на разумната природа. За това се изисква специална школа. Не е лесно човѣкъ да търпи, да носи страданията разумно. Който има добри навици, само той може да търпи. Мнозина смѣсватъ търпението съ неволята. Може да търпи само онзи, въ когото сж развити висшитѣ умствени способности. Докато можешъ да стигнешъ противника си, не желай да му отмъщавашъ. Търпеливиятъ човѣкъ е всѣкога по-силенъ отъ противника си и по мисълъ, и физически.

Въ Америка нѣкъжде имало единъ виденъ професоръ по боксиране. Единъ день той срещналъ на улицата единъ младъ студентъ, но толкова слабъ и хилавъ, че съ едно удряне само въ носа го повалилъ на земята. Студентътъ станалъ, изтърсилъ дрехитѣ си отъ праха и си помислилъ, какъ да отмъсти на този силенъ човѣкъ. Да се бори съ него, не може. Тогава той решилъ въ себе си да за-

почне да се упражнява въ боксиране. Цѣли десетъ години той работилъ усилено въ това направление, докато развилъ въ себе си такава сила, че съ една ржка могълъ да вдига голѣмъ конь и малко конче. Единъ день той се явилъ предъ професора—боксьоръ, поклонилъ му се и го вдигналъ съ едната си ржка въ въздуха. Познавате ли ме кой съмъ? — Познавамъ ви, извинете ме.—Азъ съмъ онзи слабъ и хилавъ студентъ, когото преди десетъ години вие търкулихте на земята само съ единъ ударъ.—Да, това е резултатъ на упражнения.

Следователно, когато неджгавиятъ въ дадено отношение, било физическо, сърдечно или умствено, работи усилено върху себе си, следъ време той ще наддѣлѣе на своя неджгъ и ще стане гигантъ. Днесъ може да сте слабъ, хилавъ студентъ, да казвате, че съдбата ви е тежка, че слаби сте създадени, но следъ десетгодишно съзнателно упражнение, вие можете да станете силенъ като професора по боксиране. И тогава нѣма да си отмъщавате жестоко, но ще отидете при професора и ще го дигнете нагоре въ въздуха. Той веднага ще признае силата ви и ще каже: Признавамъ ви за по-силенъ отъ мене. Извинете ме!

Моето желание е всички да работите, да се упражнявате, да не станете инвалиди. Мнозина отъ васъ, при запознаване съ окултното учение, започватъ да се страхуватъ и ставатъ отрицателни. Тѣ казватъ, че това не трѣбва да правятъ, онова не трѣбва да пра-

вятъ, а не знаятъ, какво трѣбва да правятъ. Да знаете, какво трѣбва да правите, това е въ връзка съ отличителнитѣ чѣрти на човѣка. Ако ви запитатъ, кои сж отличителнитѣ качества на човѣка, ще кажете, че качества-та на човѣка сж мисълта, чувството и действията му. — Само човѣкъ ли мисли, чувствува и действа? Да се изброятъ отличителнитѣ качества на нѣщо, това подразбира да се намѣрятъ такива качества или чѣрти, които никое друго същество не притежава. Запри-мѣръ, уменъ човѣкъ е този, който вижда най-малкитѣ погрѣшки въ себе си, които никой другъ не вижда. Той употребява своята умствена енергия не за нѣкакви велики дѣла, но за постигане на най-малки нѣща, каквито никой другъ не предприема. Благороденъ човѣкъ е този, който вижда и най-малкитѣ недостатѣци на своето сърдце и употребява енергията си за постигане на своитѣ най-малки желанія. Когато умниятъ човѣкъ види, че двама души се биятъ на улицата, той нѣма да се спре да ги примирява, но ще продължи пѣтя си. Той знае, че за тази работа ще се намѣрятъ много хора. Обаче, ако види, че нѣкое малко, безпомощно дете е паднало на улицата и никой не му обръща виимание, той веднага ще се отбие отъ пѣтя си, ще го вдигне отъ земята, ще го изтърси отъ праха, ще го утеши и ще му каже: Хайде, върви при майка си. Външно той не е щедъръ човѣкъ. Кесията му не е безразборно отворена за всѣки, който иска

пари. Той различава истински бедния отъ просека - търговецъ.

Много отъ просецитѣ сж търговци. Де кого срещнатъ, тѣ казватъ: Моля, за Господа дайте нѣщо! Ако нѣкой просекъ получи отъ сто души по единъ левъ, за единъ день той ще изкара сто лева, а за месецъ — три хиляди лева. Има просеци, които изкарватъ на месецъ повече отъ три хиляди лева. Когато умниятъ човѣкъ срещне такъвъ просекъ, той минава покрай него, безъ да му даде нѣщо, а левътъ, който би могълъ да му даде, задържа за другъ просекъ, когото мнозина не виждатъ. Той казва въ себе си: На тебе сж достатъчни 99-тѣ лева, които хората ти даватъ. Числото 99 представя завършенъ процесъ. Умниятъ човѣкъ прави услуги на слабитѣ, а не на силнитѣ хора. Обикновено хората сж щедри тамъ, дето не трѣбва. Като видятъ, че на нѣкого много се дава, и тѣ даватъ. Когато видятъ, че на нѣкого се обръща голѣмо внимание, и тѣ даватъ своето внимание. Въ това отношение ученикътъ трѣбва да си създаде добри навици, но въ проявата на тия навици той трѣбва да бжде особенъ. Той не трѣбва да мисли за своитѣ добродетели, нито за своитѣ недостатъци. Какво представятъ добродетелитѣ? Добродетелитѣ сж десеттѣ лева, които човѣкъ има въ кесията си. Отвори кесията си, погледне вжтре, вижда, че има десетъ лева. Усмихне се и пакъ затвори кесията. Оти-

де въ нѣкоя гостилница, хапне си нѣщичко, извади десеттѣ лева и плаща. Какво остава въ кесията му? — Нищо не остава. Нищото, т. е. нулата, това сж неговитѣ недостатъци. Тогава, какъвъ смисълъ има човѣкъ да говори за своитѣ добродетели, които въ единъ часъ може да разпилѣе? Или какъвъ смисълъ има да говори за своитѣ недостатъци, отъ които въ единъ часъ може да се освободи? Ще му тури нѣкой десетъ лева въ кесията, и той пакъ става добродетеленъ човѣкъ.

За да развие въ себе си добри навици, ученикътъ трѣбва да използува всички условия за развиване на тия навици. Запримѣръ, въ нѣкое общество се устройва комуна, всички се хранятъ заедно, на братски начала. Какво се забелязва въ такива комунн? Едни работятъ, а други се ползуватъ на готово отъ тѣхния трудъ. Тѣ се оправдаватъ съ това, че плащали. — Не, плащатъ или не, всички трѣбва еднакво да работятъ! Момичета и момчета, всички ще работятъ: ще слагатъ трапезата, ще я вдигатъ, ще сипватъ ядене, ще прислужватъ, ще миятъ чинии, тенджери — всичко ще става по дежурство. Всѣки ще знае, кога е дежуренъ ѝ ще изпълни задълженията си, както трѣбва. Между комунаритѣ трѣбва да сжществуватъ добри отношения: да не се обиждатъ, да не се докачатъ — всички да се разбиратъ помежду си като братя и сестри. Какво става сега въ братскитѣ комунн? Едни работятъ, други чакатъ на готово. Вследствие

на това се явяват недоразумения, недоволства и виждате, че след една година най-много, комуната се развалила. Защо? — Всички искат да устроят нѣщо ново, но на старата основа. Така работитѣ не вървятъ. Какво трѣбва да се прави въ такива случаи? Всѣки трѣбва да работи съзнателно въ комуната, да развива добри навици въ себе си.

Окултниятъ ученикъ никога не трѣбва да подлага ржка, да проси. Щомъ има нужда отъ нѣщо, той ще отиде при нѣкой свой близъкъ, или познатъ и ще му каже: Имашъ ли нѣкаква работа за мене? — Какво можешъ да работишъ? — Мога да копая, да чистя — съ една дума, всичко мога да върша.—Добре, благодаря ти, че ще ми послужишъ. Да изкарва човѣкъ прехраната си съ трудъ, това е благородство. Трудътъ заяква, усилва човѣшкия организъмъ. Всички други системи, които хората досега сж употрѣбавали, сж ги направили слаби, хилави. Днесъ навсѣкжде се прилага законътъ: услуга за услуга, добро за добро. Въ това отношение природата е крайно взискателна. Тя наказва всѣки, който не иска да работи. По каквъ начинъ? — Като атрофира постепенно организма му и го довежда до положението на паразитъ. Ако проследите историята на нѣкои отъ сегашнитѣ паразити още отъ далечното минало, ще видите, че тѣ сж били голѣми величини. Обаче, поради непослушание, неизпълнение законитѣ на природата, тѣ сж били деградирани и дошли до

положението на паразити. Всѣ̀о живо същество, отъ най-малкото до най-голѣ̀мото, което не работи въ духа на великитѣ̀ закони, природата го е осъдила строго, но справедливо, на деградиране. Като знаете това, всѣ̀ки трѣ̀бва да се стреми да спазва законитѣ̀ на разумната природа, не механически, а доброволно, защото всѣ̀ки резултатъ, добитъ отъ механическо приложение на нѣ̀щата, лесно се губи.

И тъй, работете всички за създаване на добри навици въ себе си. Тази работа не е лесна, но е приятна. Каква по-приятна работа отъ тази, чрезъ добри навици въ себе си, човѣ̀къ да изправя своя характеръ? Природата възнагражда всѣ̀ки, който се труди и работи. На човѣ̀къ и животътъ се притича на помощ. Ученикътъ трѣ̀бва да работи съзнателно, самъ да се изправя. И учителятъ може да изнесе неговитѣ̀ отрицателни качества, но това не е правиятъ пътъ. Правилно е ученикътъ самъ да се изправя. Учителятъ дава свѣ̀тлина, а ученикътъ оправя своя пътъ. Учителятъ по математика познава ученицитѣ̀ си. Той знае, кой съ какви елементи разполага въ себе си. Той нѣ̀ма да каже на ученицитѣ̀ си, че еди-кой си е неспособенъ, еди-кой си е ленивъ, но ще ги извика единъ по единъ предъ черната дъска и ще ги постави на изпитъ, ще имъ даде по една мъчна задача. Който може да реши задачата, той е способенъ ученикъ. Който не може да я реши, той не е способенъ. Неспособниятъ самъ ще види си-

литѣ си и ще си поплаче малко. Тогава учителятъ ще му каже, че и за него има възможности, чрезъ които да преодолѣе мъжнотиитѣ си. Какъ? — Чрезъ трудъ и постоянство. Ако е честолюбивъ, ученикътъ ще се засрами отъ другаритѣ си и ще започне да учи. Има случаи, когато учителятъ намира за добре да каже на ученика направо, че е неспособенъ, че е ленивъ, че отъ него човѣкъ нѣма да стане. Каже ли учителятъ така, ученикътъ трѣбва да си помисли: Да, отъ мене нѣма да излѣзе човѣкъ разбойникъ, или лъжецъ, но ще излѣзе благороденъ човѣкъ, който може да разсждава правилно, който обича истината.

Учителятъ изпитва ученицитѣ си, но никога не ги обижда. Ученикътъ трѣбва да се научи да превръща отрицателнитѣ величини въ положителни. Той трѣбва да има гъвкавъ умъ, съ който да се бори съ противоположнитѣ сили въ природата, които действуватъ въ разрѣзъ съ неговото развитие. Защо и за какво действуватъ тия сили така, това не е важно за васъ. Важно е да знаете, че има сили, течения въ природата, които противодействуватъ на всѣко добро начинание. Като знаете това, вие трѣбва да бждете будни да се справяте съ тѣхъ. Нѣмате ли будно съзнание, тѣ ще ви причинятъ голѣми мъжнотии и страдания. Имате ли будно съзнание, имате ли добри навици, вие лесно ще се справяте съ мъжнотиитѣ си.

Сега часътъ е деветъ безъ десетъ минути.

Въ тѣзи десетъ минути можемъ да направимъ упражнението. Всички ще останете на мѣстата си тихи и спокойни, ще концентрирате ума си и ще мислите само за себе си. Ще видите, дали ще имате щипания. Колкото по-силни сж щипанията, толкова по-силна е реакцията. Упражнението, което ще правите въ 12 ч., въ 2 ч., въ 4 ч., има за целъ да развие навикъ въ васъ да ставате точно въ толкова часа, въ колкото пожелаете. Понѣкога ще пропускате часа, въ който сте опредѣлили да станете, но ще повтаряте опита. Въ втория опитъ, като размишлявате само за себе си, ще мислите за очитѣ, за ушитѣ, за устата, за мозъка, за дробоветѣ, за стомаха си, и ще гледате да ги държите подъ контрола на вашия умъ. Ако не постигнете това, упражнението не е използвано, както трѣбва. Като се научите да контролирате удоветѣ си, както и мускулитѣ си, ще можете да стоите на единъ кракъ, съ другия да клѣкате до земята и пакъ да се изправяте и т. н. Направете опитъ да видите, можете ли да доближите показалеца до малкия си прѣстъ, нагоре. Движенията на мускулитѣ трѣбва да бждатъ естествени, да предизвикватъ въ човѣка приятни чувства.

Когато искате нѣкой отъ вашитѣ удове да си почине, отнемете енергията отъ него, да стане като мъртавъ. Запримѣрь, искате ржката ви да почине. Отнемете енергията отъ нея временно, и тя ще бжде въ пълень покой. Обаче, за това се изисква знание отъ човѣка.

да разбира законитѣ, да владѣе и да контролира движението на своитѣ мускули. Човѣкъ трѣбва да знае еднакво да разпредѣля енергията си по всичкитѣ части на тѣлото. Запримѣръ, случва се, че въ мозъка е натрупана повече енергия, отколкото трѣбва; при това, тази енергия не е еднакво разпредѣлена въ разнитѣ части на мозъка, вследствие на което човѣкъ изпитва тягостни състояния. Когато въ задната част на мозъка има повече енергия, човѣкъ изпитва едно състояние; когато енергията се събира повече въ слѣпоочнитѣ мѣста, човѣкъ изпитва друго състояние; когато енергията се събира повече задъ ушитѣ, човѣкъ изпитва трето състояние. Ученикътъ трѣбва да учи дълго време, за да може правилно да разпредѣля енергията по цѣлото си тѣло. Въ това отношение той трѣбва да бжде градинарь, всѣки день да наглежда цвѣтята си, да ги чисти, полива и прекопава. Ще кажете, че като четете книги по този въпросъ, ще се научите. Не е лесна работа това. Мислите ли, че ако прочетете нѣкоя книга за дишането, ще можете да дишате правилно? — Не, за придобиване на известно знание се изисква работа, упражнения. Знанието не се постига лесно.

Въ всички свои движения човѣкъ трѣбва да бжде естественъ, да знае, какво положение да заеме за всѣки даденъ случай. Представете си, че се намирате нѣкъде и очаквате нѣкой вашъ познатъ. Чакаете часъ, два, три, но

той не идва. Вие туряте ржка на ухото си. Какво означава това положение на ржката? — Че се вслушвате да чуете стъпките му. После ставате, разхождате се, все още го нѣма. Това сж редъ положения, пози, които трѣбва да изучавате. Когато учителътъ заста не предъ ученицитѣ си, той взима една поза; свещеникътъ предъ пасомитѣ си — друга поза; офицерътъ предъ войницитѣ си — трета поза; търговецътъ предъ клиентитѣ си — четвърта поза. За да изучавате разнитѣ пози, различнитѣ положения, които хората взиматъ, вие трѣбва да влизате въ тѣхната психика. Срѣщате единъ човѣкъ, който държи главата си малко наведена налѣво. Защо? — Защото въ лѣвото полушарие на мозъка приижда повече кръвь, вследствие на което тази частъ е повече развита. Човѣкъ не трѣбва да държи главата си нито надѣсно, нито налѣво, но право, т. е. перпендикулярно на земята. Това е естественото положение на главата. Раменетѣ трѣбва да бждатъ въ една линия, а не едното нагоре, другото надолу. Изкривяването на тѣлото се дължи на нѣкакъвъ неджгъ. Всѣки трѣбва да работи върху себе си, да контролира своитѣ движения, да възстанови правитѣ, естествени линии на тѣлото си, които природата първоначално още му е дала. Много ще страда човѣкъ, докато възстанови своитѣ първоначални движения и линии на тѣлото си.

Когато говорите съ нѣкого, не трѣбва да

гледате на земята, но ще гледате право въ очитѣ на своя събеседникъ. Погледътъ ви да бжде тихъ и спокоенъ; отъ очитѣ ви да излиза приятна, мека свѣтлина, както отъ свѣщъта излиза свѣтлина, която освѣтява окръжаващитѣ лица и предмети, безъ да има предъ видъ нѣкого. Всѣко движение на човѣка се обусловя отъ една вътрешна съзнателна или несъзнателна мисълъ. Като знаете това, вие трѣбва да гледате да има хармония между движенията ви и самитѣ васъ. Когато вървите по улицитѣ, ще ходите право, а краката ви да бждатъ успоредни единъ на другъ. Ако е кално, ще стѣпвате внимателно, да нѣма капка калъ по гърба ви. Нѣкои стѣпватъ така, че прѣскаатъ калъ отзадъ, чакъ на гърба си. Такива хора сж честни, добри, но не трѣбва да се калятъ. Добре е да бждатъ чисти, колкото голѣма да е калъта. За да не се каля, човѣкъ трѣбва да концентрира мисълъта си. Щомъ се разсѣе, веднага ще се окаля. Направете опитъ и ще се убедите въ това. Колкото повече умътъ ви е концентриранъ къмъ краката, толкова по-малко ще се каляте. Както виждате, много нѣща има да изправяте. Ще кажете, че това сж малки, маловажни нѣща. Да, маловажни сж, но тѣ произвеждатъ голѣми последствия. Всѣко дисхармонично движение на физическия свѣтъ произвежда дисхармония въ астралния. Всѣка дисхармония въ астралния свѣтъ се отразява и въ умствения.

Сега, като знаете всичко това, не трѣбва

да се самоосжждате, но радвайте се, че имате неджзи. Щомъ изправяте неджзитѣ си, значи, вие работите. Ще изправяте раменетѣ си, главата, очитѣ, ушитѣ, носа, устата, лицето, линиитѣ на тѣлото си — много нѣща имате за изправяне. Ще работите, както светиитѣ сж работили по 10, 20, 30 и повече години, докато изправите неджзитѣ си. Едновременно съ това ще изправяте мислитѣ, чувствата и постѣпкитѣ си. Като изправите тѣхъ, тогава ще станете господари на своитѣ удове. Щомъ вжтрешниятъ свѣтъ се уравни, ще се възстанови хармония и въ движенията на външнитѣ удове. Външниятъ свѣтъ е отражение на вжтрешния. Щомъ вжтрешниятъ животъ на човѣка е уреденъ, като последиствие на това ще бжде уреденъ и външниятъ.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

*

16. Лекция отъ Учителя, държана на
7 февруарий, 1923 г. София.

Предназначение на слънцето, луната и звездитѣ.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

Четоха се темитѣ: „Предназначение на слънцето, луната и звездитѣ“.

За следния път пишете върху темата: „Първата мисъл, която се е родила въ човѣшкия умъ“. Мислете върху този въпросъ и свободно кажете мнението си. Всѣки ще има особено мнение, ще прилича на старитѣ български абаджии, които размѣрватъ плата съ различни мѣрки.

Като говорите и пишете за значението на слънцето, на луната и на звездитѣ, виждали ли сте ги? Не сте ги виждали. Подъ думата „виждане“ подразбирамъ познаване на нѣщата. Само онзи вижда, който знае, който познава нѣщата. Какво знаете вие за слънцето? Ако запитате единъ обикновенъ човѣкъ, какво нѣщо е слънцето, той ще ви каже, че слънцето е свѣтло, крѣгло тѣло, което изпраща на земята своята топлина и свѣтлина. Знаете ли положително, каква минимална частъ отъ небесното пространство съставя слънчевиятъ дискъ? Ако слънцето е милионъ и петстотинъ пъти по-голѣмо отъ земята, знаете ли, колко такива слънца могатъ да изпълнятъ цѣлото небе?

Следователно, когато говоримъ за слънцето, ние нѣмаме предъ видъ само външното слънце. То е отражение на голѣмото, на великото вжтрешно слънце. За да си представи, какво нѣщо е вжтрешното слънце, човѣкъ трѣбва да мисли, да разглежда нѣщата по духъ, а не по буква, т. е. по външна форма. Запримѣръ, ако ви запитатъ, какво нѣщо е човѣкътъ, ще кажете, че човѣкъ е сжщество съ глава, съ две очи, съ две уши, съ носъ, съ уста, съ две ржце, съ два крака и т. н. — Не, това не е човѣкъ. То е все едно детето да нарисува единъ паунъ и да каже, че това е паунъ. Рисунката на пауна не представя още никакъвъ паунъ. Външната форма, тѣлото не представя още самото съдържание. Тѣлото на човѣка е символъ, но идеитѣ не произлизатъ отъ тѣлото. Тѣ само се проявяватъ чрезъ тѣлото. Мислете върху този въпросъ, за да се освободите отъ заблужденията си. Докато имате заблуждения, вие не можете да мислите правилно. Докато живѣте въ заблуждения, вие се намирате въ положение на хипноза, която държи съзнанието ви въ сънно състояние. За да бждете свободни отъ тия състояния, вие трѣбва да имате въ себе си велика, свещена идея, която носи животъ.

Сега всички хора говорятъ за слънцето, като за картина на нѣкой великъ художникъ. Щомъ е така, трѣбва да се замислите върху тази картина, да потърсите нейния авторъ и,

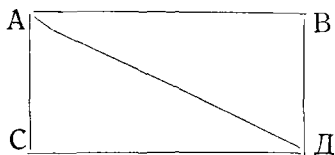
като Го намѣрите, да почувствувате въ себе си нѣкакъвъ подемя. Какво правятъ съвременнитѣ хора? Тѣ говорятъ за слънцето, възхищаватъ се отъ него и нищо повече. Това е иеразбиране на идеята, която е вложена въ слънцето. Какво разбиране на слънцето е това, ако то не може да ви събуди? Покрай голѣмото си значение като носителъ на животъ, слънцето е създадено да буди мързеливитѣ хора, да не ги оставя много да спятъ. Които спятъ следъ изгрѣването на слънцето, тѣ ще се видятъ въ чудо отъ комаритѣ, които ще ги хапятъ. И тогава, искатъ - не искатъ, ще се събудятъ. Като се обръщатъ къмъ слънцето, евангелиститѣ казватъ: О, слънце на душата ми! Следъ това пѣкъ казватъ, че не знаятъ, защо слънцето е създадено.

Слънцето, луната, звездитѣ сж символи на нѣщо. Слънцето, запримѣръ, означава държава. Когато единъ народъ, едно племе, една раса или цѣлото човѣчество се организира въ една външна сила и започне да проявява своето, това се нарича слънце. Въ Писанието се казва, че слънцето, луната и звездитѣ ще потъмнѣятъ и ще изгубятъ свѣтлината си. Когато се казва, че слънцето потъмнява, това подразбира държава, която губи своята сила, своята свѣтлина. Луната представя известна религиозна система, независимо отъ това, дали е права или крива. Звездитѣ пѣкъ представятъ великитѣ хора на земята. Значи, ще дойде день, когато държавитѣ, религиознитѣ си-

стеми и великитѣ хора на земята ще изгубятъ своята сила и свѣтлина и ще паднатъ отъ своето величие. Поетитѣ възпѣватъ слънцето, луната и звездитѣ. Вѣрно ли е всичко, което тѣ пишатъ?

Представете си, че имате правата линия А—————В. Тази линия означава движение на човѣшката ржка, насочена къмъ нѣкой предметъ. Съзнателно ли е това движение? То може да бжде съзнателно, може да бжде и несъзнателно. Едновременно съ движението на ржката се извършва движение и въ нѣкоя часть на мозъка. И това движение е несъзнателно. Допуснете, че въ точка А на правата линия е поставенъ кошъ съ ябълки. Едно дете минава покрай този кошъ, вижда ябълкитѣ и пожелава да си вземе една-две. Детето се спира предъ коша и започва да го разглежда отъ всички страни. По едно време то вижда една дупка на коша, проектира ржката си напредъ, пѣха я вжтре, взима една ябълка и се отдалечава. При движението на ржката къмъ коша се образува правата линия АВ. Тази линия се е образувала благодарение на енергията, складирана въ единъ мозъченъ центъръ надъ слѣпитѣ очи. Този центъръ е нареченъ центъръ на стяженолюбието. Той кара детето да пожелае една-две ябълки. Другъ центъръ, който се намира подъ слѣпитѣ очи — центърътъ на охотливостта заставя детето да вкуси ябълката. Въ движението си, тѣзи два центъра вървятъ пакъ по права линия.

Единиятъ отъ тѣхъ заставя човѣка да скрие това, което е взелъ, да го държи надолу. Другиятъ центъръ — на охотливостта, събужда въ човѣка желание да опита, т. е. да вкуси това, което е взелъ. Като послѣствие на тия две движения ще имате резултантното движе-

ние АД. Това движение се нарича коренъ на желанията. Линията СД означава размѣра, интензивността на

желанията. Нѣкои желания не могатъ да се реализиратъ. Това зависи отъ тѣхната интензивностъ. Колкото по-слаба е интензивността на желанията, толкова по-малка е вѣроятността за тѣхното реализиране. Ако линията АВ е по-дълга отъ ржката на детето, желанието му нѣма да се изпълни. Какво трѣбва да направи детето? — Трѣбва да търси планъ за реализиране на своето ~~желание~~ желание. Значи, всѣко желание, или всѣка мисль има нѣколко елемента, отъ които зависи реализирането ѝ. Първиятъ елементъ е изразенъ чрезъ линията АВ, който представя възможностъ за реализиране на дадено желание въ зависимостъ отъ условията, вложени въ човѣка за даденъ случай. Елементътъ СД означава интензивностъ на желанието. Елементътъ ВД представя подема на човѣка къмъ реализиране на желанието. Линията АД представя препятствие, турено на пътя на едно желание. Това препят-

ствие може да е поставено въ видъ на стена, или нѣкаква преграда. Щомъ се натъкнете на тази преграда, у васъ веднага се явява желание да я съборите, да я прескочите или да я пробиеете по нѣкакъвъ начинъ. Вие ще гледате да направите най-малкото отвѣрстие, презъ което да минете на другата страна.

Да се върнемъ къмъ предназначението на слънцето, луната и звездитѣ. Думата „предназначение“ всѣкога подразбира показалецъ на известно желание. Въ всѣко желание е вложена интензивность, сила за неговото постигане. Казваме, че човѣкъ е дошълъ на земята да се учи, ученъ да стане. Дали ще стане ученъ, това е въпросъ. Въ желанието на човѣка да стане ученъ трѣбва да е вложена интензивность. За да се добие тази интензивность, която е въ състояние да реализира желанието на човѣка, три сили трѣбва едновременно да действуватъ въ една и сжща посока. Само при участието на тѣзи три сили, учениятъ човѣкъ може да реализира своето предназначение. Тѣзи три сили сж силитѣ на ума, на сърдцето и на волята въ физическия свѣтъ; силитѣ на мислитѣ, на чувствата и на постѣпкитѣ въ духовния свѣтъ и силитѣ на любовта, на мъдростта и на истината въ Божествения свѣтъ. Какво е казано въ Библията за предназначението на слънцето, луната и звездитѣ? — Богъ създаде слънцето, луната и звездитѣ, за да отдѣли деня отъ нощта, свѣтлината отъ тъмнината,

доброто отъ злото и да бждатъ знамение за дни, за години и за времена. Тѣ сж създадени за знамение на всички събития, които ставатъ въ човѣшкото съзнание. Тѣ опредѣлятъ кръга на живота.

Върху зададената тема „предназначение на слънцето, луната и звездитѣ“, нѣкои се въздържатъ да пишатъ, съ което искатъ да кажатъ, че не знаятъ, какво е предназначението имъ. — Не, каквато тема и да ви се даде, пишете нѣщо. Отъ всѣка тема гледайте да извадите известна поука. За да постигнете това, освободете се отъ личния елементъ въ себе си и тогава пишете. Каквото и да напишете, не мислете, че ще разрешите важния въпросъ, защо свѣтътъ е създаденъ. Никой не може да отговори на този въпросъ, но въпрѣки това свѣтътъ има свое предназначение. Защо е създаденъ свѣтътъ?—Свѣтътъ е създаденъ за хората, които, въ сравнение съ сжществата отъ възвишения свѣтъ, сж деца, изпратени на земята да се учатъ като въ забавачница. Въ далечното минало и хората като души сж прекарвали на небето, но понеже правили голѣми смущения, Богъ се видѣлъ въ чудо и ги изпратилъ на земята да се освободи отъ тѣхъ.

Сжщото става и на земята. Когато нѣкое дете вдига голѣмъ шумъ въ кѣщи, майка му го праща въ градината да се поразходи малко, а тя да е свободна отъ неговитѣ безпокойствия. Кжде е било това дете

преди да се роди? То е живѣло въ ума на майката като жива идея, която е чакала деня на своето реализиране. Щомъ се е реализирала отвънъ, тази идея се е облѣкла въ плътъ, въплѣтила се. Тогава тя придобила други отношения къмъ външния свѣтъ. Мислили ли сте нѣкога върху себе си, какво представяте като индивидъ? Ще кажете, че сте човѣкъ. Като човѣкъ, именно, имате ли ясна идея, какво нѣщо представяте? Ще кажете, че се познавате. Какъ се познавате? Днесъ сте здрави, поправени, румени, но утре заболявате отъ нѣкаква болестъ и изгубвате и руменината, и здравето си. Като се погледнете, казвате, че не се познавате и се чудите, кжде остана вашето здраве, какво стана съ васъ, че не се познавате. За да не изпада въ това положение, човѣкъ трѣбва да намѣри въ себе си онази отличителна чѣрта, която при никакви условия не се мѣни — всѣкога остава една и сжща. Какво ще бжде положението ви, ако се намѣрите въ единъ свѣтъ, въ който всички хора си мязатъ външно: очи, уши, носъ, уста, ржце, крака — всичко е еднакво. Освенъ това, всички говорятъ, движатъ се, работятъ по единъ и сжщъ начинъ. При туй положение вие по никой начинъ нѣма да се познаете. Въ такъвъ случай, ще потърсите нѣкакво вътрешно различие. Първоначално хората външно сж си приличали, но вътрешно сж се различавали. Вътрешното различие се дължи на това, че тѣ не сж излѣзли едно-

временно отъ Божественото съзнание, но последователно. Значи, тѣ се различаватъ вътрешно, по отношение на времето и пространството. Вътрешното различие между хората впоследствие е създадо и външно диференциране. Това значи: вътрешното различие на душитѣ постепенно се е отразявало и върху човѣшкитѣ лица.

Допуснете, че ви дадатъ задача, отъ сто души, които външно си приличатъ, да различите всѣки единъ по отдѣлно. Какъ ще ги различите? Ще отидете при едного, ще поговорите малко съ него и ще му турите нѣкакъвъ белегъ. Ще отидете при втори, ще му турите другъ белегъ. Така ще обиколите всички, и на стотѣ души ще турите нѣкакъвъ специфиченъ белегъ. Каквото да правите, вие мжно ще решите задачата. Като е предвидѣла всичко това, природата сама е поставила нѣкакъвъ специфиченъ външенъ белегъ на всѣки човѣкъ, да се различаватъ единъ отъ другъ: на едного очитѣ и косата сж черни; на другъ очитѣ и косата сж свѣтли; трети пъкъ се отличава отъ другитѣ по ръстъ, по форма на тѣлото, по начинъ на ходене и т. н. При това положение на нѣщата, естествено е всѣки човѣкъ да си състави ясна представа за себе си. Той самъ даже трѣбва съзнателно да търси онази основна чърта въ себе си, по която се различава отъ всички хора.

Съвременнитѣ хора говорятъ за невидимъ свѣтъ, за бждещъ животъ. Какъ ще живѣятъ въ този свѣтъ, когато напуснатъ тѣлото си? Какъ ще се познаватъ едни други? Ще кажете, че ще се познаватъ по двойника си, който прилича на физическото тѣло.—Това сж думи само. Вие не знаете още, какво представя двойникътъ. Важно е човѣкъ да знае своята основна, отличителна чѣрта. Тази чѣрта се крие въ времето на неговото излизане отъ Великото Божествено съзнание. Раждането на човѣка отъ Битието е толкова важенъ моментъ, колкото е важенъ моментътъ на раждането му на земята. Запримѣръ, казватъ за нѣкой човѣкъ, че се е родилъ при изгрѣвъ слънце, въ шестъ часа, 45 минути, десетъ секунди и петъ терци. (— Какъ можемъ да различимъ времето и пространството?)—По интензивността на движението (диаметърътъ — времето) и голѣмината на кръга (пространството). Значи, има аналогия между раждането на човѣка на земята и раждането му, т. е. излизането му като душа отъ Божественото съзнание. Моментътъ на излизане на душата отъ Великото съзнание е точно опредѣленъ. Въ това отношение всѣка душа представя единица, т. е. нѣкаква строго опредѣлена величина. Важна е тази единица въ живота. Въ Божественото съзнание тя играе голѣма роля и заема особено мѣсто. Щомъ сте влѣзли въ живота, вие не можете да изчезнете. Нищо не е въ състояние да се противопостави на Божествената

идея, която ви е потикнала да слѣзете на земята. Не само единъ пжтъ, но много пжти човѣкъ ще слиза на земята и при това въ различни форми: ту като мжжъ, ту като жена, ту като старъ дѣдо или стара баба, ту като царъ и т. н. Ако ви попитатъ, коя е основната чѣрта на този човѣкъ, нѣма да знаете. И той самъ не се познава. Ако го поставите предъ образитѣ на неговото минало, той ще отрече всички, освенъ царскиятъ образъ. Ще каже: Азъ се познавамъ като царъ, когато съмъ воювалъ съ сабя на бойното поле. Защо помни само този образъ? — Защото той е единъ отъ силнитѣ моменти на неговото минало.

И тъй, различнитѣ въплъщения въ Битието не сж нищо друго, освенъ силнитѣ аспекти на живота, които иматъ положителенъ и отрицателенъ характеръ. Като окултни ученици, вие трѣбва да имате истинска свѣтлина върху въпроса. Що се отнася до практическия животъ и силнитѣ и слабитѣ, и добритѣ и лошитѣ аспекти сж необходими. Силното добро всѣкога има за контрастъ силното зло. Що е злото въ случая? — Злото представля високъ планински връхъ, съ своитѣ вѣчни снѣгове, които замразяватъ човѣка, както умразата заледенява човѣшкото сърдце. Който се качи на този връхъ, той непременно ще изпита неговата студенина. Долината представля доброто на физическия свѣтъ, дето всичко никне, расте и се развива. Въ духовния свѣтъ нѣщата сж обратни: долината сим-

волизира злото, а височината — доброто. Значи, тамъ дето на физическия свѣтъ има студъ, въ духовния свѣтъ има горещина. И обратно: тамъ, дето въ духовния свѣтъ има горещина, на физическия свѣтъ има студъ. Сжщото може да се каже и по отношение на човѣшкото съзнание. Когато въ една област на човѣшкото съзнание е свѣтло, въ друга нѣкоя област е тъмно.

Човѣкъ трѣбва да знае, че задъ топлината нѣкжде седи студа; задъ свѣтлината седи тъмнината; задъ доброто седи злото; задъ ученостъта седи невежеството. Изобщо, задъ всѣко изобретение, или задъ всѣка идея седатъ редица мислителци, редица работници, които се проявявали въ сжщото направление. Нѣкой ученъ открие нѣщо и казва, че внесълъ нова идея въ науката. Да мислите, че този ученъ, именно, самъ е открилъ нѣщо, то е все едно коньтъ, който е пренесълъ житото въ хамбара на господаря си, да казва, че самъ го е пренесълъ. — Не, задъ копя седи колата, а въ колата — земедѣлецътъ, който върши главната работа. Той е главниятъ факторъ въ пренасянето на житото. На сжщото основание казваме, че учениятъ, който е измислилъ нѣщо ново въ науката, не е нищо друго, освенъ впрегнатъ конь, заставенъ отъ господаря си да свърши тази работа. Че е така, виждаме отъ факта, че учениятъ самъ се чуди, какъ е могълъ да се домогне до това откритие.

Следователно, всѣки за себе си ще знае, че той не е главниятъ факторъ за новото, което иде въ свѣта. Той е носителъ само на идеи, които идатъ отъ по-високи сфери. Както човѣкъ се ражда и преражда, така и идеитѣ се раждатъ и прераждатъ, пренасятъ се отъ единъ човѣкъ на другъ. Както една идея е най-добре изнесена въ последния моментъ на развитието си, така и сегашниятъ животъ за всѣки човѣкъ е най-добъръ, макаръ условията на живота му да сѣ такива, че го заставятъ сериозно да мисли. Наистина, човѣкъ трѣбва да бжде заставенъ да мисли. Мнозина не обичатъ да работятъ. За да обикнатъ работата, Провидението ги поставя при бедни условия, и тѣ се принуждаватъ да научатъ различни изкуства. Дето има камшикъ, тамъ има работа, трудъ, усилия. Следъ всичко това нѣкой ще каже, че е ученъ човѣкъ. Да, ученъ е, но благодарение на камшика, на условията, които насила го заставятъ да работи. Тѣй щото, като ученици, вие трѣбва да изучавате окултната наука, но безъ да пренебрегвате официалната. Тя е предговоръ къмъ окултната наука. Тя е създадена отъ онѣзи възвишени, разумни същества, които ръководятъ съдбата на човѣчеството. И официалната наука е окултна, само че изучава външната страна на живота и природата.

Всички хора се стремятъ къмъ знания. Знанията, къмъ които се стремятъ, не сѣ съществени, но сѣ необходими. Тѣ сѣ подго-

товка, приготвяне за онова, което въ бждеше ще получатъ. Старитѣ гърци сж казвали, че човѣкъ трѣбва да познае себе си. Христосъ пѣкъ е казалъ: „Възлюби ближния си като себе си!“ Думитѣ „себе си“ подразбиратъ мѣрка, съ която се опредѣлятъ всички нѣща. Азъ-тъ, себе си е мѣрката съ която човѣкъ опредѣля любовта къмъ своя ближень. Следователно, когато любишь ближния си, ти трѣбва да мислишь за себе си. Когато искашь да познаешъ себе си, ти трѣбва да мислишь за Бога. Казано е въ Писанието: „Да възлюбишь Господа Бога твоего съ всичкото си сърдце, съ всичкия си умъ, съ всичката си душа и сила“. Значи, Богъ е мѣрка. За какво? — За познаване на себе си. При това положение любовта къмъ Бога се осмисля.

И тъй, слънцето е емблемъ. То символизира Бога на физическия свѣтъ. То представя великия принципъ, който дава животъ. Слънцето означава любовта на човѣка къмъ Бога. Луната представя самия човѣкъ, а звездитѣ — любовта на човѣка къмъ ближнитѣ. Слънцето е Богъ, луната — човѣкътъ, звездитѣ — неговитѣ ближни. Следователно, за да познаете звездитѣ, трѣбва да мислите за луната; за да познаете луната, трѣбва да мислите за слънцето. Наистина, луната се открива на хората само следъ като слънцето я освѣти. Само слънцето е въ състояние да ни открие луната. Когато слънцето залѣзе, то хвърля свѣтлина върху луната, и тя става видима за

насъ. Когато луната се скрие, тя хвърля свѣтлината си върху звездитѣ, и тѣ ставатъ видими за насъ. Значи, слънцето трѣбва да се скрие, за да се види луната. И луната трѣбва да се скрие, за да се видятъ звездитѣ. Този законъ сжществува и въ обществения животъ. И тѣй, ако искате да познаете себе си, вашето слънце трѣбва да бжде на противоположната страна на съзнанието ви, да хвърля свѣтлината си върху него. Ако искате да познаете ближнитѣ си, съзнанието ви пкъ трѣбва да бжде на противоположната страна. При това положение само животътъ има смисълъ.

Съ зададената тема „предназначение на слънцето, луната и звездитѣ“ имахъ предъ видъ да помислите не само върху физическото слънце, но и върху онова вжтрешно, духовно слънце, което е свързано съ духовния животъ на човѣка. Това слънце изучаваме ние. Що се отнася до физическото слънце, всѣки знае нѣщо. Когато запитате за слънцето, ще ви каже, че то действува благотворно върху растенията. Подъ неговитѣ лжи тѣ растатъ, цвѣтятъ, връзватъ плодове, зрѣятъ, а ние опитваме зрѣлитѣ, сладки плодове. Ако се зададе въпроса, защо сж създадени небеснитѣ свѣтила, лесно може да се отговори. Всичко въ свѣта е създадено, за да мислятъ и да учатъ хората. Какво значи да мислите? Да мислите върху нѣщо, това значи, да имате точно опредѣлена, конкретна идея върху този предметъ. Казвате,

че мислите за приятеля си. Какъ мислите? Ще кажете, че като си спомните нѣщо за него, все едно, че сте мислили. Не е така. Да мисля за приятеля си, значи, да влѣза въ връзка съ него, и той да почувствува, че съмъ помислилъ за него. Като мисля за приятеля си, ще му напиша писмо, въ което ще му съобща, че се намирамъ въ добро разположение на духа, че съмъ свършилъ една сериозна работа и сега имамъ предъ видъ да заема нѣкаква служба, да приложа това, което съмъ научилъ. Като сподѣля съ приятеля си това, което ме радва, азъ се свързвамъ съ него.

Изобщо, всѣка мисълъ, всѣка идея трѣбва да бѣде строго опредѣлена, ако искате да се реализира. А така, че сте помислили за приятеля си, че въ този моментъ е нѣкъде на театъръ, или на концертъ, това не е мисълъ. Истинска, положителна мисълъ е само онази, която носи въ себе си известно благо, както за самия човѣкъ, така и за окръжаващитѣ. Ближнитѣ ни трѣбва да се ползуватъ поне отъ излишѣка на това благо. Този законъ съществува и въ природата. Отъ изобилието, съ което разполага, природата всѣки моментъ отдѣля по нѣщо за всички живи същества.

Съвременнитѣ хора не се спиратъ върху този законъ и казватъ, че никой не ги обича, никой не се грижи за тѣхъ. Щомъ получатъ нѣкакво благо, тогава казватъ, че има кой да ги обича и да се грижи за тѣхъ. Кой е пър-

виятъ признакъ на любовта? Мнозина поддържатъ, че първиятъ признакъ на любовта е жертвата. Така ли е въ сжщностъ? Въ това отношение окултната наука е строга. Тя гледа сериозно на въпроса за жертвата. Кога и какъ трѣбва да се дава жертва? Има неразумни жертви, които нищо не допринасятъ. Понѣкога човѣкъ съзнава, че трѣбва да направи нѣкаква жертва, но ще я направи късно, когато моментътъ е пропуснатъ.

Детето на една циганка заболѣло тежко. Въ време на болестта си то казвало на майка си: Мамо, купи ми малко медъ. — Ще купимъ, мама. — Мамо, искамъ малко масло. — Ще купимъ, мама. — Мамо, яде ми се сладка баница. — Ще купимъ, мама. — Мамо, ядатъ ми се ябълки. — Ще купимъ, мама, всичко ще купимъ. Единъ день детето умрѣло, не могло да издържи на болестта. Като видѣла това, циганката си казала: Горкото детенце, умрѣ, но поне си хапна отъ всичко, каквото пожела. Питамъ: Какъвъ смисълъ има въ такова хапване? Циганката имала желание да направи жертва за детето си, да му достави каквото искало, но никаква жертва не направила. Обичята е цвѣтъ, който на време трѣбва да се опраши. Закъснѣ ли пчелата или пеперудката да дойде на време, цвѣтецътъ изсъхва, безъ да завърже. Между цвѣта и пеперудата трѣбва да става правилна обмѣна, и то на опредѣленото за това време.

Когато съзнанията на две същества сж будни, тѣ на време се жертвуватъ, взаимно си услужватъ и на време изпълняватъ Божия законъ. Като знаете това, бждете будни на време да използвате и най-малкитѣ моменти за жертва, за изпълнение на волята Божия. Ученикътъ трѣбва да бжде буденъ, да бжде изправенъ въ своитѣ прояви, да не изпуска и най-малкитѣ моменти за правене на добро. Това значи, да се прояви Божественото съзнание въ човѣка. Когато Божественото съзнание работи въ човѣка, той придобива благъ изразъ на очитѣ, лицето му става свѣтло и е готовъ на всички жертви. Каквото има, той е готовъ да го сподѣли съ ближнитѣ си. Щомъ Божественото съзнание го напусне, той става обикновенъ човѣкъ. Докато Божественото съзнание присѣтствува въ човѣка, той има стремежъ къмъ възвишеното и е готовъ на всѣкакъвъ подвигъ. Божественото повдига падналитѣ души, поставя ги на правъ пѣтъ и ги подкрепва. Щомъ пренебрегне Божественото въ себе си, човѣкъ пада духомъ, започва да става грубъ, недоволенъ и е готовъ на всички престѣпления. Това се забелязва не само въ отдѣлния човѣкъ, но и въ цѣлия свѣтъ. Когато Божественото съзнание отсѣтствува, навсѣкжде въ свѣта се вършатъ престѣпления. Когато Божественото съзнание присѣтствува, доброто се проявява навсѣкжде. Това сж състояния, които хората наричатъ день и

нощъ. Кждето Божественото съзнание присъствува, тамъ е денътъ на живота. Кждето Божественото съзнание отсъствува, тамъ е нощта на живота. Въ първия случай слънцето царува, а въ втория — луната.

Всѣко благородно чувство или желание, което се ражда дълбоко нѣкжде въ човѣка, е Божественото начало въ него. То опредѣля човѣка като човѣкъ. Единственото нѣщо, което индивидуализира човѣка, това е Божественото начало въ него. Докато мисли за Бога, човѣкъ познава себе си. Щомъ престане да мисли за Бога, той престава да се познава. Богъ е огледало за човѣка. Въ Него само можемъ да се оглеждаме и познаваме.

Темата, която ви дадохъ за следния пжтъ, бѣше: „Първата мисълъ, която се е родила въ човѣшкия умъ“. Мислете върху тази тема, безъ да прибѣгвате до онова, което сж казали нѣкои автори. Важно е да се върнете къмъ вашето минало, тамъ да намѣрите своята първа мисълъ. Само тамъ ще намѣрите истината. Истината не е въ обикновения, въ всѣкидневния животъ. Тя е въ Първичния животъ, дето душата живѣе. Чистата вода не е въ рѣката, кждето има много примѣси. Чистата вода е въ планинския изворъ. Тамъ ще отидете, ще си начерпите вода и ще се върнете. Който иска да пие чиста вода, той самъ ще отиде на извора да се напие. Какво правятъ съвременнитѣ хора? Единъ отива на извора, а останалитѣ си наливатъ отъ неговото шише. — Не,

щомъ водата излиза вѣнъ отъ извора и се пренася отъ човѣкъ на човѣкъ, тя губи вече своята чистота, своята девственостъ. Така пренесена тази вода, тя не е вече отъ извора, но отъ рѣката, въ която има много примѣси. Единъ авторъ изнесълъ една истина. Другъ нѣкой възприелъ тази истина и я предалъ на трети. Третиятъ я предалъ на четвърти и т. н. Това е вода отъ рѣка, но не отъ самия изворъ. Ако въ продължение на единъ месецъ болниятъ излага гърба си на слънце и размишлява върху него, той ще научи отъ самото слънце повече, отколкото, ако чете всичко, каквото ученитѣ сж казали за него.

Помнете правилото: Вѣрвайте въ Божественото съзнание, което работи въ човѣка, и никога не се колебайте въ него. Докато вѣрвате въ Божественото въ себе си, вие сте въ деня на живота. Щомъ се усъмните и разколебаете въ него, вие сте въ нощта на живота. Страшно нѣщо е съмнението! Въ тази областъ сж падали голѣми адепти и светии. Достатъчно е да проникне най-малкото съмнение въ душата имъ, за да паднатъ отъ голѣмата висина, до която сж достигнали. И апостолъ Павелъ казва: „Боя се, като проповѣдвамъ на хората, самъ да не бжда отхвърленъ“. Съ тѣзи думи той изказва страха си отъ съмнението. Дайте мѣсто на Божественото съзнание въ себе си и не се страхувайте. За това, обаче, се изисква будно съзнание. Когато съзнанието на човѣка е будно, той ще бж-

де изпълненъ отъ добри и благородни мисли и чувства.

Отъ всичко, което досега ви говорихъ, 25% ви е ясно, а 75%—тъмно. Това е достатъчно. Използвайте онова, което ви е ясно. Приложете го въ живота си, ако искате да имате успѣхъ.

Упражнение: Размишлявайте две минути върху първата мисълъ, която се е родила въ ума ви. За да дойдете до тази мисълъ, представете си, че въ този моментъ излизате отъ Бога и проследете първата мисълъ, която мине презъ ума ви. Ако не можете да намѣрите тази мисълъ, не се смущавайте. При свободно време пакъ ще повторите опита. Размишлявайте върху първата мисълъ, за да се ползвате отъ нея. Приятно е човѣкъ да мисли.

✽

17. Лекция отъ Учителя, държана на 14 февруарий, 1923 г. София.

Първата родена мисъл.

— F i r — f ü r — f e n .

— T a u — b i — a u m e n

Размишление.

Чете се темата: „Първата мисъл, родена въ човѣшкия умъ“.

Чете се резюме на темата: „Предназначение на слънцето, луната и звездитѣ“.

У п р а ж н е н и е. Поставете палцитѣ на ржцетѣ си единъ до другъ, а останалитѣ прѣсти на дветѣ ржце съединете горе. Следъ това представете си, че сте центъръ и мислено опишете около себе си, около този центъръ единъ свѣтълъ кръгъ. Следъ това мислено опишете още единъ свѣтълъ кръгъ около себе си, въ посока отзадъ напредъ. Най-после опишете мислено още единъ свѣтълъ кръгъ около всички. Упражнението ще трае всичко две минути. Въ време на упражнението, ржцетѣ ви ще бждатъ предъ лицето.

Нѣкои се страхуватъ да не се кръстосатъ кръговетѣ имъ. Нѣма защо да се страхувате. Тия кръгове сж мислено представени,

тѣ сж въ умствения, а не на физическия свѣтъ. Кржговетѣ, които мислено описахте, представятъ разумни движения. Въ тѣзи движения се образуватъ два остри жгла. Какво представятъ остритѣ и тжпитѣ жгли? Ако ги разглеждате отъ положението на обикновената геометрия, ще дадете едни обяснения. Ако ги разглеждате отъ положението на живата геометрия, ще дадете други обяснения. Дето има остъръ жгълъ, тамъ движението е всѣкога най-силно. Това можс да се провѣри навсѣкжде въ живота и природата. Запримѣръ, носѣтъ на човѣка представя жгълъ, нѣкога по-остъръ, нѣкога — по-тжпъ. Ако носѣтъ на човѣка стане много остъръ, въ органическо отношение това е лошъ признакъ. Това показва, че този човѣкъ се намира изключително подъ влиянието на мозъчната система. Такъвъ човѣкъ е чрезмѣрно активенъ. Ако носѣтъ на човѣка е тжпъ, това показва, че той се намира повече подъ влиянието на симпатичната нервна система. Такъвъ човѣкъ е повече пасивенъ, отколкото активенъ. Остритѣ жгли показватъ, че човѣшкото съзнание е много активно. Кои сж побудителнитѣ причини за това? Активността на съзнанието е въ зависимостъ отъ вжтрешния животъ на човѣка. Интенсивността на вжтрешния животъ въ човѣка се обусловя отъ неговия умственъ и сърдеченъ животъ. По черепа на умрѣлъ човѣкъ можете по-лесно да сждите за

неговия умственъ животъ, отколкото по черепа на живъ човѣкъ.

Какъ ще познаете, какъвъ умственъ животъ е прекаралъ нѣкой човѣкъ? Ще вземете черепа на нѣкой умрѣлъ, ще влѣзете въ тъмна стая, ще запалите една свѣщъ и ще я турите въ черепа. Колкото по-разработенъ е черепътъ на човѣка, толкова по-тънка ще бжде костъта му и толкова повече свѣтлината на свѣщъта ще прониква презъ него. Ако има неразработени мѣста въ черепа, свѣтлината не ще може да минава презъ тѣхъ. Обаче, това може да познава само онзи, който добре разбира жглитѣ на живата геометрия. Чрезъ тѣзи жгли живата природа строи своитѣ форми. Колкото по-тънка е костъта на черепа въ човѣка, толкова по-интенсивенъ е билъ неговиятъ умственъ животъ. Колкото по-дебела е костъта на черепа, толкова по-слабъ е билъ неговиятъ умственъ животъ. Ако въ горната предна часть на черепа костъта е тънка, този човѣкъ е билъ милосърденъ. Ако костъта отзадъ на главата е тънка, този човѣкъ е билъ крайно гордъ и честолюбивъ. Колкото повече е работилъ човѣкъ съ нѣкои мозъчни центрове, толкова по-тънка е костъта на тия мѣста. Колкото повече мозъчна, т. е. електрическа енергия се отдѣля отъ нѣкой центъръ, толкова повече се изтънява костъта на това мѣсто. Тѣзи сили оформяватъ човѣшката глава. Значи, мисълъта оформява главата на чо-

вѣка. Както мисли човѣкъ, така и черепътъ се измѣня. Човѣшкиятъ черепъ е изложенъ на постоянни промѣни. Мислитѣ и впечатления, които човѣкъ възприема, се отразяватъ не само върху мозъка му, но и върху неговия двойникъ. Който може да чете мислитѣ на човѣка, той може по двойника му да разбере, какъвъ е духовниятъ му животъ. На този двойникъ отговаря още единъ, върху който сжщо така се отпечатватъ мислитѣ на човѣка, както и цѣлиятъ му духовенъ животъ. Значи, животътъ на човѣка се отпечатва въ нѣколко екземпляра, единъ отъ които се запазва и следъ неговата смъртъ. Отъ този екземпляръ, който остава въ вѣчността, можете да четете миналия животъ на човѣка. Докато е живъ, човѣкъ носи тия екземпляри съ себе си. Следъ смъртъта му, единъ следъ другъ тѣ се отдѣлятъ отъ него и оставатъ за вѣчни времена като копия на неговитѣ минали сжществувания.

Окултниятъ ученикъ трѣбва да познава своитѣ умствени сили. Той трѣбва да знае, какъ и върху кои центрове най-много да работи. Когато иска да работи специално върху нѣкой мозъченъ центъръ, ученикътъ трѣбва да се свърже съ тѣзи сжщества, у които този центъръ е най-силно развитъ. Щомъ се свърже съ тѣхъ, тѣ ще му въздействуватъ благотворно въ това направление, именно, къмъ което той се стреми. Запримѣръ, ако ученикътъ иска да развие въ себе си мило-сърдие, той трѣбва да се свърже съ ония

интелигентни, разумни същества, на които милосърдието е специалност. Други същества пъкъ имат специалност „любовь къмь Бога“. Щомъ се свържете съ тѣхъ, енергията, която е складирана въ чувството любовь къмь Бога, веднага протича и къмь васъ. Като знаете това, вие трѣбва да се учите да различавате енергиитѣ, които минаватъ презъ вашия мозъкъ и съзнателно да ги обработвате. За да се развие известенъ мозъченъ центъръ, презъ него непременно трѣбва да тече съответна мозъчна енергия. Милосърдниятъ човѣкъ веднага се отзовава на страданията на хората. Като види нѣкой беденъ, боленъ, нуждаещъ се, той веднага му се отзовава. Ако милосърдието не е развито въ нѣкой човѣкъ, дълго време трѣбва да му говорите за страданията на хората, докато сърдцето му трепне. Всички сили, всички течения въ природата понѣкога се увеличаватъ, а понѣкога — намаляватъ. Тази е причината, задето понѣкога условията сж благоприятни за развиване на известни способности и чувства въ човѣка, а понѣкога сж неблагоприятни. Запримѣръ, течението въ природата, което помага за развиване на чувството „любовь къмь Бога“ не иде всѣкога, но периодически. Ученикътъ трѣбва да знае това нѣщо, да бжде буденъ, на време да използва тия сили. Иначе, той ще се самоизлѣгва, ще мисли, че е развилъ едно или друго чувство въ себе си, безъ въ сжщностъ да е постигналъ това. Изобщо, всѣка

сила, всѣко течение въ природата иде периодически. Вие трѣбва да използвате тия сили, за да развivate своитѣ центрове.

Френолозитѣ сж изучили около 40 центъра въ човѣшкия мозъкъ. Обаче, въ последно време тѣ сж намѣрили, че на всѣки центъръ отговарятъ по три други центъра. Тѣй щото, днесъ въ човѣшката глава се наброяватъ около 120 центъра. Въ тия центрове се кръстосватъ различни мозъчни енергии. Казватъ за нѣкой човѣкъ, че е музикаленъ. Какво означава това? Музикалността е способностъ, чувство, което има свой опредѣленъ центъръ. Когато човѣкъ се свърже съ музикалнитѣ течения въ природата, той започва усилено да се развива въ музикално отношение. Ако майката е посветена въ тия нѣща, тя би могла да постави децата си при условия да възприематъ тия природни течения и да се развиватъ музикално.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате природнитѣ сили, природнитѣ закони. Като ги изучавате, съзнателио ще ги използвате и ще разберете. откъде идатъ противодействията. Така само ще разберете, че всички способности и чувства въ васъ не сж нищо друго, освенъ природни сили и течения, които се отразяватъ върху вашия мозъкъ. Ето защо, когато искате да развиете милосърдието въ себе си, дружете съ хора, у които това чувство е силно развито. Не дружете ли съ такива хора, вашето милосърдие нѣма да се

развие. Ако искате да развиете интелигентността си, дружете съ хора високо интелигентни. Тѣ ще ви предадатъ отъ своята интелигентностъ. Изобщо, за да развиете известни способности и чувства въ себе си, вие трѣбва да дружите съ такива хора, у които тъкмо тѣзи способности и чувства сж силно развити.

Като наблюдавамъ хората, а сжщо и васъ, ученицитѣ, намирамъ, че най-силно развити сж личнитѣ ви чувства, вследствие на което сте докачливи, честолюбиви, горделиви, щеславни. Външно се криете, не показвате тѣзи качества, но вътрешно не можете да се скриете. Дето гордостъта и щеславието сж силно развити, тамъ умътъ е слабъ. Тѣзи чувства поглъщатъ силвтѣ на ума, и тогава човѣкъ не мисли за причинитѣ и последствията на нѣщата, но се подава на личнитѣ си чувства. Когато твърдостъта въ човѣка е силно развита, той не търпи никакво чуждо мнение или съветъ и казва, че неговото мнение е непоколебимо. Преди всичко този човѣкъ нѣма мнение. Защо? — Защото мнението, убеждението е резултатъ, който произтича отъ цѣлокупната деятелностъ на всички чувства, сили и способности въ човѣка. Значи, всички сили въ човѣка трѣбва да се събератъ на едно мѣсто както народнитѣ представители въ камарата и следъ дълги дебати да дойдатъ до общо заключение. Това значи мнение, това значи убеждение. За да се оформи мнение, убежде-

ние въ човѣка, не само една отъ неговитѣ способности или сили трѣбва да работи, но всички сили въ него трѣбва да се предизвикатъ на работа и следъ дълго разискване помежду си да дойдатъ до общо мнение, до общо заключение.

Мнозина не се познаватъ и отричатъ всичко, каквото другитѣ имъ казватъ. Тѣ не признаватъ, че сж горди, честолюбиви, упорити. Щомъ не признаватъ, ще ги поставятъ на изпитъ, сами да се увѣрятъ. Кажете на гордия, на щеславния, че нищо не разбира, да видите, какъ ще се прояви. Заповѣдайте на упорития да направи нѣщо, да видите, какъ ще ви се противопостави, особено ако той е на друго мнение по въпроса. Всички сили и способности въ човѣка се проявяватъ естествено, затова той трѣбва да бжде искренъ, да се стреми самъ да се изучава. Отъ проявитѣ си той може лесно да се учи. Обаче, за това се изисква съзнателенъ стремежъ — стремежъ, който се намира подъ контрола на разумната воля. Разумна воля е онази, която върши всѣко нѣщо на своето време. Така постъпва добриятъ градинарь. Щомъ настъпи суша, той прекарва презъ градината си вадички, които поливатъ всички растения и зеленчуци. На време използва той воднитѣ сили и се радва на добри резултати.

Ученикътъ трѣбва да има стремежъ да разработва силитѣ си, да се изучава, да знае, въ кои области е слабъ и въ кои — силенъ.

За тази цел той трѣбва да има единъ вѣренъ мащабъ, съ който да провѣрѣва нѣщата. Първото условие, което се изисква отъ ученика, е да има готовностъ да прави опити. Захване една работа, но не успѣва — той трѣбва да я започне отново. Докато не получи резултатъ, ученикътъ не трѣбва да се отказва отъ започнатата работа. Напише една тема — не му харесва. Нека я напише втори, трети пжтъ, докато самъ я хареса. Като четете темитѣ си, виждамъ, какъ всѣки проявява свои специфични чувства и способности. Сжщото се забелязва и въ различнитѣ оратори. Слушате нѣкой ораторъ и виждате, че той маха съ ржце, сочи юмрукъ къмъ публиката, удря на масата. Тѣзи движения показватъ, че чувството на разрушение въ този човѣкъ е силно развито. Казватъ за него, че е отличенъ ораторъ. — Да, отличенъ ораторъ е, но той може да набие този, онзи; той може моментално да разруши това, което хората съ години сж градили. Следъ него излиза другъ ораторъ. Той говори тихо, обръща се на една, на друга страна, разтваря ржцетѣ си. Щомъ разтваря ржцетѣ си, това показва, че той е страхливъ, умътъ му не е силенъ, не може да го управлява. Всѣко движение въ човѣка означава нѣщо. Който разбира езика на движенията, той може да чете по тѣхъ, да изучава хората, да изучава и себе си. Движенията не сж произволни, тѣ се дължатъ на известни сили въ човѣка. Срѣщате единъ.

човѣкъ и виждате, че рѣцетѣ му треперятъ. Казвате, че този човѣкъ е неврастеникъ. Защо и за какво е станалъ неврастеникъ, не знаете. На какво се дължи неврастенията? Всѣки мозъченъ центъръ е складъ на енергия. Ако силитѣ на този центъръ не се впрегнатъ на работа, отъ време на време ставатъ слаби пропуквания въ нервната система, които предизвикватъ изтичане на тази нервна енергия. Тѣзи пропуквания, тѣзи изтичания на нервната енергия сж причина за треперене на рѣцетѣ и краката на неврастеника.

Голѣма наука се крие въ движенията. Красиви сж движенията, когато сж естествени. Излиза единъ проповѣдникъ на амвона и говори: Братя християни, отъ всички се изисква силна, непоколебима вѣра въ Бога. Всички го слушатъ, но не харесватъ движенията му. Какво лошо има въ движенията си? Той вдига, слага рѣце, но прѣститѣ му се движатъ така, като че пари брой. Човѣкътъ дълго време е билъ търговецъ и не може да се откаже отъ навика си да брой пари. Движенията на този проповѣдникъ не сж красиви, защото не сж естествени, не сж съответни. Търговецъ да брой пари, това движение е на мѣсто. Проповѣдникъ да брой пари, това движение не е красиво, не е на мѣсто. Когато нѣкой е силно възбуденъ и усѣща, че слънчевиятъ му вжзелъ е въ неизправностъ, кое движение ще бжде за него естествено? Най-естественото движение за него ще бжде да

тури дѣсната си ржка на слънчевия вжзелъ, подъ лъжичката, съ дланъта надолу, а лѣвата си ржка на кръста, съ дланъта навънъ. При това положение на ржцетѣ, човѣкъ усѣща успокояване на нервната система. Естествено и красиво е това движение, защото внася успокояване. Какво правятъ нѣкои хора въ такива случаи? Тѣ ходятъ, движатъ се отъ единия до другия край на стаята, удрятъ, тропатъ, сърдятъ се на този, на онзи. И въ резултатъ на тия движения, вмѣсто успокояване, тѣ повече се разстройватъ. Като постави ржката си на слънчевия вжзелъ, по този начинъ човѣкъ прекарва излишната мозъчна енергия презъ ржцетѣ си и се успокоява. Дланъта на дѣсната ржка е проводникъ на отрицателна, примирителна енергия, а горната частъ на лѣвата ржка е проводникъ на положителна, възбудителна енергия. Тѣзи енергии, съ единени на едно мѣсто, успокояватъ човѣка.

Следователно, щомъ се намѣрите въ нѣкакво умствено, нервно възбуждение, направете този опитъ да се успокоите. Каквато нервна възбуда и да имате, щомъ поставите ржцетѣ си на слънчевия вжзелъ и концентрирате мисълъта си, веднага ще настане успокояване. Слънчевиятъ вжзелъ е въ състояние да регулира мозъчната енергия. Когато кръвта не е правилно разпредѣлена по всички части на организъма, тя произвежда редица нервни възбуждения. Всички дисхармонични състояния въ мозъчната система се дължатъ на

неравномерно разпределяне на кръвта въ организма. На това неравномерно разпределяне на кръвта се дължат много болести.

И тъй, като ученици, работете съзнателно върху себе си, да контролирате движението на кръвта си, да я разпределяте равномерно по цѣлия организмъ. Дойде ли кръвта въ главата, вие трѣбва да бждете будни, да я отправите главно въ предната частъ на мозъка. Ученикътъ трѣбва да се контролира, да знае, кжде колко кръвъ да изпраща по тѣлото си. Когато е силно възбуденъ, т. е. разгнѣвенъ, той трѣбва да изтегли излишната кръвъ отъ онѣзи мозъчни центрове, които сж причина за възбудата и да я изпрати къмъ ония центрове, които иматъ по-малко кръвъ. Като дойде до положение правилно да регулира силитѣ въ своя организмъ, ученикътъ ще даде правилна насока на мисълта си. Щомъ мисли право, той ще чувствува и ще действува правилно. Щомъ се разгнѣвите, спрете се малко въ размишление, да видите, какво се иска отъ васъ. Хванете палеца си и помислете за Божествения свѣтъ, съ който сте свързани. Само така ще се справите съ силитѣ и теченията, които минаватъ презъ вашия мозъкъ и ще можете да ги регулирате.

Когато се разгнѣвите и не можете по горния начинъ да се успокоите, направете следния опитъ: турете дѣсната си ржка на слънчевия вжзелъ и започнете бавно, съсрѣдоточено да броите отъ едно до десетъ. Ако и

при това положение не се успокоите. бройте отъ едно до сто. Всѣко число съдържа въ себе си известенъ родъ сили, които се отразяватъ благотворно върху човѣка. Като изговорите или напишете числото едно, мислете за Бога и си кажете: Има само единъ Богъ въ свѣта, само една Мждрость. Като изговорите числото две, кажете си: Има само една Божествена майка, само една Любовь. При изговаряне на числото три, кажете си: Има само единъ Синъ — Истината. Числото четири пкъкъ представя тия три сили съединени въ едно. Тѣ сж родили човѣчеството. Числото петъ е свързано съ човѣшкия умъ. Числото шестъ — съ закона на развитието. Седемтѣ е свързано съ силитѣ, които работятъ въ човѣчеството. Осемтѣ представя голѣмата майка на свѣта. Деветтѣ е резултатъ, завършенъ кръгъ. Щомъ дойдете до десеттѣ, спрете малко и си задайте въпроса: Разбирамъ ли нѣщо отъ тия числа? Ако състоянието ви не се смѣни, и ако въ ума ви не дойде нѣкоя свѣтла мисль, продължете да броятъ отъ десетъ нататкъ до сто. При всѣка нова десетица ще размишлявате върху значението на числата. Каквото знаете за единицата, сжщото се отнася до 11, 21, 31 и т. н. Каквото знаете за двойката, сжщото се отнася до 22, 32 и т. н. Като броятъ съзнателно до сто, ще дойдете най-после до положение да разберете значе-

нието на числата и ще се свържете съ силитѣ, които работятъ въ тѣхъ. Само така ще се успокоите. По този начинъ ще разберете, че не сте сами въ свѣта. Всѣки отъ васъ е свързанъ съ сѣщества отъ различни култури, които го придружаватъ на всѣка стѣпка, като едни отъ тѣхъ му помагатъ, а други му прѣчатъ въ развитието. Виждалъ съмъ хора, които вървятъ изъ улицитѣ и си шепнатъ нѣщо. Нѣкой върви и си казва: Тѣй ли? Значи, този човѣкъ слуша разговора на сѣществата, които сж въ него, взима участие въ разговора имъ и се присъединява къмъ една отъ странитѣ. Който не разбира това, той мисли, че този човѣкъ е полудѣлъ. — Не, не е лудъ човѣкътъ.

Кога полудяватъ хората? Хората полудяватъ, когато въ ума имъ се внесе мисль, противоположна на тази, въ която сж убедени. Не внасяйте въ ума на човѣка мисльта, че това, въ което е убеденъ, не е вѣрно. Всѣка мисль, всѣко убеждение на човѣка, каквото и да е, има своя основа, своя причина. Каквато имсль да дойде въ ума ви, или каквото чувство да дойде въ сърдцето ви, не ги отхвърляйте. Тѣ иматъ свой произходъ, тѣ иматъ право на сѣществуване. Анализирайте всѣка мисль, всѣко чувство, които минаватъ презъ васъ, и вижте, защо сж дошли, какво будятъ въ самитѣ васъ. Не питайте, защо се гнѣвите, но питайте, защо гнѣвътъ ви е посетилъ. Гнѣвътъ, страхътъ сж на мѣсто, но трѣбва да се

използватъ. Тѣ сж сили, които иматъ свое предназначение и смисълъ. Тѣ сж съветници на човѣка, които го придружаватъ навсѣкжде. Ще кажете, може би, че тѣзи отрицателни чувства сж подобни на лошитѣ духове и нѣматъ право да смуцаватъ човѣка. Питамъ: защо комаритѣ иматъ право да хапятъ хората, а отрицателнитѣ чувства, лошитѣ духове нѣматъ право да го безпокоятъ? Както комаритѣ, мухитѣ кацатъ по носа, по ржцетѣ и краката на човѣка и го безпокоятъ, така и лошитѣ духове иматъ право да го изкушаватъ. Богъ не се бърка въ тѣхната работа. Мухитѣ, комаритѣ, брѣмбаритѣ, както и животнитѣ, иматъ свое велико предназначение.

Човѣкъ трѣбва да мисли право, да съчетава фактитѣ, за да намѣри смисъла и предназначението на всичко, което природата е създала. Седите и размишлявате върху нѣщо, но мисълта ви е мъглива, неясна. Въ това време единъ комаръ кацне на носа ви и ви ужили. Вие веднага се стреснете, раздвоите се, но мисълта ви се проясни. Другъ пжтъ се разгнѣвите, искате да си отмѣстите на нѣкого, да му направите нѣкаква пакостъ. Въ това време муха кацне на носа ви, ухапе ви, и мисълта ви веднага се раздвои. Вие се замислите сериозно върху това, което сте решили да правите, и казвате: Какво ще ходя да се разправямъ съ хората? Нѣма защо да отмѣщавамъ. Ще се издигна по-високо и оттамъ ще гледамъ на живота. Съ ухапването си, мухата

иска да ви обърне внимание, да се позанимавате малко и с нея. Влизате нѣкога въ гората, но сърдитъ, недоволенъ, искате да излѣте яда си върху нѣкого. Обаче, както вървите, спъвате се въ едно дърво, падате на земята, и веднага забравяте недоволството си. Значи, всѣко растение, всѣко животно, всѣки неодушевенъ предметъ, които ви безпокоятъ, или въ които се спъвате, ви изваждатъ отъ лошитѣ, отъ отрицателнитѣ състояния. По този начинъ тѣ уравновесяватъ силитѣ въ вашия организъмъ. Камъкътъ, дървото, въ които се спъвате, сж предназначени да ви отстранятъ отъ злото, което сте намислили да правите. По-добре да се разгнѣвите на камъка, отколкото да напакостите на човѣка.

Сега, азъ обяснявамъ тия нѣща, като на ученици, да размишлявате върху тѣхъ, да вървите въ пѣтя неотклонно, безъ голѣми спънки. Така именно ще се калите, да издържате на изпитанията. Голѣми изпитания ви чакатъ. Представете си, че нѣкой отъ васъ свърши университетъ и се назначи на работа при нѣкой грубъ господарь, или началникъ, който по цѣли дни ви ругае, нагрубява, а вие трѣбва да търпите всичко, да не губите равновесие. Не е ли изпитание това? Воля се изисква отъ човѣка, за да издържи това изпитание. Представете си, че сте беденъ студентъ и сте принудени да си изкарвате прехраната при нѣкоя сърдита, лоша по характеръ богаташка, или сте чиновникъ при

много възискателенъ и педантъ началникъ. И тукъ ще имате изпитания, но ако владѣете закона за трансформиране на енергиитѣ, щомъ видите господарката, или началника си сърдити, отдалечъ още ще започнете да отправяте къмъ тѣхъ добри мисли. Ще апелирате къмъ тѣхната доброта, къмъ благородството на тѣхната душа, и ще видите, че тѣ ще се измѣнятъ, ще бждатъ добри и внимателни къмъ васъ. Въ случая тѣ представятъ муха, която се готви да кацне на носа да ви ухапе. Съ добрата си мисълъ вие ще отстраните мухата отъ носа си. Какъ постѣпватъ чиновниците спрѣмо своя строгъ началникъ? Като видятъ, че началникътъ влиза въ тѣхната стая, тѣ си казватъ: Ето, сега ще ни се скара. И действително, началникътъ постѣпва така, както тѣ мислятъ. Обаче, ако всички служащи и чиновници въ едно учреждение посрещнатъ началника си съ добри мисли и съ добро разположение, колкото строгъ и лошъ да е, той ще се повлияе отъ тази благоприятна атмосфера и ще се въздържа да се прояви зле къмъ тѣхъ. Днесъ ще отстѣпи, утре ще отстѣпи, докато подобри отношенията си къмъ всички. Значи, съ мисълъта си, тѣ сж му въздействували добре.

И тъй, стремете се да владѣете своята мозъчна енергия, да не я изразходвате напрасно. Всичко живо, всичко съзнателно въ природата е въ борба, кой повече да вземе отъ тази енергия за себе си. Който има по-голямъ

запасъ мозъчна енергия въ себе си, той повече мисли, чувствува и действува. Когато искате да се ползвате отъ енергиитѣ на природата, приемайте ги направо отъ източника, а не посрѣдствено. Запримѣръ, ако искате да се ползвате отъ слънчевата енергия, излѣзте вънъ, приемете я направо отъ източника ѝ, а не презъ стѣкла, презъ лещи. Сжщиятъ законъ се отнася и до мисълта. Всѣка мисълъ трѣбва да се приема направо отъ нейния източникъ.

Какво представя мисълта? Мисълта е проява на разумния свѣтъ. Докато дойде до човѣка, мисълта може да мине презъ нѣколко пункта и на всѣки пунктъ да претърпи известно пречупване. Ето защо, човѣкъ трѣбва да се свърже съ умствения свѣтъ, за да могатъ мислитѣ да дохождатъ направо въ неговия умъ. Това значи, да приемете една мисълъ направо отъ нейния източникъ. За да запазятъ чистотата си, Божественитѣ мисли трѣбва да се приематъ непосредствено отъ тѣхния източникъ. Минатъ ли презъ умоветѣ на десетки и стотици хора, тѣ губятъ вече нѣщо отъ своята чистота и сила. Ако такава мисълъ попадне въ ума на нѣкой човѣкъ, той веднага се поляризира и започва да се колебае, да я изпълни, или не. Следъ известно колебание, той казва: Сега не е време за реализиране на тази мисълъ. Ще я отложя за по-благоприятни времена. Значи, когато сте готови да реализирате една мисълъ, това показва, че сте я приели направо отъ нейния източникъ. Започнете

ли да се колебаете, да изпълните ли тази мисъл, или не, това показва, че тя е минала презъ много срѣди, презъ много мозъци, вследствие на което е изгубила своята чистота и сила.

Сжщиятъ законъ трѣбва да се спазва и при изучаване на Свешенитѣ книги. Тѣ трѣбва да се изучаватъ така, че да се свързвате съ всѣки пророкъ, или апостолъ, за когото четете. Запримѣръ, ако четете псалмитѣ на Давида, трѣбва да се свържете съ него. Когато се свържете съ Давида, вие ще разберете, какво е вложилъ той въ всѣки псаломъ, и ще можете да се ползвате отъ него. Всѣки псаломъ представя известна формула, известенъ ключъ, съ който се отварятъ тайнитѣ на природата. Казвате: „Богъ е любовъ“. За да може това изречение да произведе нужния ефектъ въ душата на човѣка, той трѣбва да знае ключа, съ който може да го отвори. Сжщо така и думитѣ мъдростъ, истина, правда, добродетель иматъ ключове, съ които се отварятъ. Който разполага съ тия ключове, само той ще може да се ползува отъ енергиитѣ, които думитѣ съдържатъ въ себе си.

Само онзи знае смисъла и силата на въздуха, на водата, на хлѣба, който се е лишавалъ отъ тѣхъ. За този човѣкъ думитѣ хлѣбъ, вода, въздухъ сж живи, пълни съ енергии. Дръжете нѣкой човѣкъ гладенъ и жаденъ десетъ деня, за да разбере той, какво нѣщо представятъ водата и хлѣбътъ. Всички

извори, всички ручей, всички рѣки и поточетѣ оживяватъ въ мисълта му. Като каже „вода“, той знае, какво носи водата въ себе си. Значи, за да разберете смисъла на водата, трѣбва да постите отъ вода поне десетъ деня. Да разберете смисъла на думата любовъ, и затова има специални методи. Всѣка дума, всѣко понятие трѣбва да оживѣе въ човѣка. Ако понятието вода не оживѣе въ човѣка, той никога нѣма да разбере смисъла и цената на водата. Ако понятието любовъ не оживѣе въ човѣка, той никога нѣма да разбере, какво представя любовта.

Следователно, за да дойде до положителната наука, човѣкъ не трѣбва само да философствува, но да прави опити, да провѣржава нѣщата, докато станатъ за него живи величини, а не само празни думи. Запримѣръ, който разбира смисъла и значението на водата, като каже думата вода, той се свързва съ силитѣ, които тя съдържа. Водата е емблемъ на живота. Дето мине, тя напоява. Ако мине презъ сухи, безводни, неплодородни мѣста, тя ги напоява и превръща въ плодородни. Христосъ говори за живата вода. Това показва, че водата е жива сила, която трѣбва да извира отъ сърдцето на човѣка. Въ Писанието е казано, че чрезъ сърдцето човѣкъ трѣбва не само да чувствува, но и да мисли. Следователно, за да започне човѣкъ да мисли, водата трѣбва да мине и презъ мозъка му, да го напой. Само така ще се прояви неговата мисълъ.

Като ученици, отъ всички се изисква да правите опити за концентриране на мисълта си, за развиване на самообладание. За тази целъ добре е едни други да си създавате изкуствени изпитания, да видите, какъ ще реагирате на тѣхъ. Представете си, че нѣкой отъ васъ е получилъ отъ баща си 500 лева. Като види приятельтъ ви кжде туряте паритѣ си, ще дойде нѣкой день у дома ви, щс ви издебне, ще вземе тѣзи пари, ще ги скрие нѣкжде и ще наблюдава, какво ще правите. Следъ това той ще върне паритѣ. Другъ приятель пкъъ ще скрие нѣкжде шапката или палтото ви и ще следи, какво ще правите. По този начинъ вие ще се изучавате, ще видите, доколко сте развили самообладанието въ себе си. Същевременно и приятельтъ ви ще се поучава. Но и безъ изкуствени опити, животътъ всѣки день носи изненади на човѣка. Колко пжти ще се намѣрятъ апаши, които въ действителность ще задигнатъ паритѣ, дрехитѣ ви, безъ да се интересуватъ за вашето положение.

Тѣй щото, ако сами не се поставяте на такива изпити. отвѣнъ ще ги наложатъ. Има известни изпитания и страдания, които човѣкъ неизбежно трѣбва да мине. Който мисли, че може да мине безъ изпитания и страдания, той се самоизлѣгва. Невъзможно е човѣкъ да мине безъ страдания. Като ученици, вие трѣбва да благодарите за всѣко изпитание и съзнателно да го използвате. Щомъ го използвате съзнателно, то ще ви повдигне. — Ама сега ли трѣб-

ваше да дойде? — Знайте, че всѣко нѣщо иде на своето време. Всичко въ природата става точно на своето време. Казвате, че известно изпитание е дошло преждевременно. Природата твърди точно обратното: Всѣко изпитание иде на опредѣленото за него време. Не съжالياвайте за това, което се е случило, и не се радвайте за онова, което не е дошло. Ако нѣкое благо ви посети, радвайте се, че е дошло, и разумно го използвайте. Ако очаквате едно благо, а не го получите, не съжالياвайте за него. Скрѣбѣта е посаждане на семена; радостѣта е цѣтене, завѣрзване и узрѣване на плода.

Защо идатъ страданията въ живота? — За да развиятъ ума и сърдцето на човѣка. Защо идатъ радоститѣ? — За да развиятъ ума и сърдцето на човѣка. Радостъ и скрѣбъ сж процеси, които вървятъ паралелно въ живота. Който търси само радоститѣ, той не разбира живота. Радостѣта и скрѣбѣта се смѣнятъ непрекъснато: ако днесъ сте радостенъ, гответе се за утре да бждете скрѣбни. Ако днесъ сте скрѣбни, гответе се за утре да бждете радостни. Щомъ така разбирате живота, вие ще се домогнете до известни правила и закони, които ще донесатъ велико благословение за васъ. Не е лесно, когато човѣкъ го боли нѣщо, да му се каже да търпи. Нѣкой страда отъ стомахъ, гърчи се, а вие му казвате да търпи. Голѣмо усилие се изисква отъ него да търпи. Вмѣсто да го съветвате да търпи, кажете му да тури рж-

цетѣ си на слънчевия вжзелѣ, или на мѣстото, дето е болката, и ще видите, че следѣ известно време положението му ще се подобри. Всѣка болка се дължи на натрупване на излишна енергия на известно мѣсто по тѣлото. Натрупването на тази енергия предизвиква известно напрежение въ нервната система. За да се махне болката, тази енергия трѣбва да се разреди. Щомъ енергията се разреди, кръвѣта почва да циркулира правилно по цѣлия организъмъ, и положението на болния се подобрява. Ако натрупалата се енергия не се разреди, кръвѣта мжно циркулира по тѣлото, вследствие на което се образува триене, търкане на тия мѣста. Болниятъ усѣща голѣми болки, нервно възбуждение, което лѣкаритѣ наричатъ възпаление.

И тъй, човѣкъ трѣбва да пречисти кръвѣта си, ако иска да подобри своя животъ. Кръвѣта може да се пречисти главно съ чисти мисли и чисти чувства. Чиста мисълъ, чисти чувства уравновесяватъ силитѣ на човѣшкия организъмъ. Съвременнитѣ хора сж изгубили своето равновесие и трѣбва да го възстановятъ. Не е лесно човѣкъ да се справи съ енергиитѣ на своя организъмъ. Обаче, сжществуватъ редѣ методи за възстановяване на вътрешното равновесие въ организма. Като методъ за придобиване на това равновесие, индуситѣ препоржчватъ съзнателна работа за развиване на ума, сърдцето и волята на човѣка. Когато развие тѣзи велики сили

въ себе си, човѣкъ може правилно да използва енергиитѣ въ природата. Докато дойде до тсва положение, той не трѣбва да се лакоми за много знания. Колкото повече знания придобива, толкова повече ще се обезсърдчава. Днесъ на човѣка сж нужни само толкова знания, колкото може да обработи и приложи. Многого знания, но необработени и неприложени, правятъ човѣка нещастенъ. Нѣкой седи и размишлява върху велики въпроси, мисли, че знае много нѣща. По едно време той отива да слуша единъ великъ музикантъ, но се връща дома си отчаянъ, обезсърденъ, че не знае да свири. Какво трѣбва да правите, за да не се обезсърдчавате? — Слушайте само онзи музикантъ, който дава потикъ и насърчение. Четете и изучавайте философията само на онзи ученъ и философъ, който ще ви потикне къмъ работа, къмъ истински животъ.

Какво представя обезсърдението? Допуснете, че се намирате въ Лондонъ, съвсемъ чуждъ градъ за васъ: английски не знаете, познати нѣмате, но въ джоба си имате 500 — 600 английски лири и на тѣхъ уповавате. По едно време брѣквате въ джоба си, но виждате, че паритѣ ви липсватъ. Веднага изпитвате ужасъ, отчаяние, обезсърчение, не знаете, какво да правите. Не е лесно при това положение да запазите присѣствие на духа си. И философъ да сте, и религиозенъ да сте, все ще изгубите сила и куражъ въ

живота си. Малцина могатъ да издържатъ това изпитание. Тѣ трѣбва да бждатъ духовни хора, съ високо съзнание и да кажатъ: Богъ далъ, Богъ взелъ.

Сега вие искате да знаете, коя е първата мисль, родсна въ човѣшкия умъ. Питамъ: коя е първата мисль за гладния? — Мисльта за хлѣба. Коя е първата мисль за жадния? — Мисльта за водата. Коя е първата мисль за онзи, който има очи? — Мисльта за свѣтлината. Коя е първата мисль за човѣка, който има уши? — Да възприеме звука. Коя е първата мисль за човѣка, който има развито обоняние? — Да възприеме аромата на цвѣтията. Коя е първата мисль въ новороденото дете? Преди всичко, може ли да става въпросъ за мисль въ новородено дете? За да отговорите на този въпросъ, върнете се къмъ своето детство и спомнете си, кога за пръвъ пжтъ се е явила нѣкаква мисль у васъ. Отъ коя възраст се помните? Помните ли нѣщо отъ първата година на своето детство? Нищо не помните. Едва ще си спомните нѣщо отъ третата или четвъртата година на детството си.

За да се яви мисль въ главата на човѣка, дълго време е трѣбвало да живѣе той като човѣкъ. Първата мисль се роди въ ума на Ева, когато видѣ плода на забраненото дърво. Втората мисль се роди въ ума на Адама, когато опита този плодъ. Третата мисль се роди въ умоветъ на Адамъ и Ева, когато ги изпждиха отъ рая. Като излѣзоха вннъ отъ рая, тѣ взе-

ха семенцата отъ забранения плодъ съ себе си и започнаха да сѣятъ и оратъ. Първата мисль е предизвикана отъ онова чувство, което най-много е занимавало човѣка. Кое е това чувство? — Мислете по този въпросъ. Казано е, че Богъ създалъ човѣка по образъ и подобие свое, т. е. да мисли като Него и да владѣе чувствата и мислитѣ си. Когато Богъ създалъ Ева, първата мисль, която Адамъ изказалъ, била следната: „Тази е плътъ отъ плътта ми и костъ отъ костта ми“. Каква е била първата мисль на Адама преди появяването на жената, тамъ Писанието мълчи. Докато Адамъ билъ самъ въ рая, Богъ вкаралъ всички животни при него, две по две, мъжко и женско, да ги види и да ги наименува. Отъ този моментъ въ душата на Адама се родило вътрешно недоволство, че е самъ, безъ другарка. Като видѣлъ недоволството му, Богъ го приспалъ. Да заспи, да си почине, да разреши задачата си—тази била първата мисль, първото желание на Адама. Наистина, когато не може да разреши нѣкой въпросъ, човѣкъ заспива. Щомъ заспи, той ще разреши въпроса. Следователно, за да разрешите нѣкой въпросъ правилно, вие трѣбва да престанете да мислите за него. Ако искашъ правилно да разрешишъ известенъ въпросъ, абсолютно престани да мислишъ за него. Това значи: стани пасивенъ за своята безпокойна, тревожна мисль, за да можешъ да възприемешъ една

положителна мисъл отъ висшия свѣтъ. Тази мисъл ще ти помогне да разрешишъ правилно своя въпросъ. Този е естествениятъ начинъ за разрешаване на въпроситѣ.

Размишление.

— F i r — f ü r — f e n .

— T a u — b i — a u t e n .

*

18. Лекция отъ Учителя, държана на
21 февруарий, 1923 г. София.

Развитие на мозъчните центрове.

— Fir — für — fen.

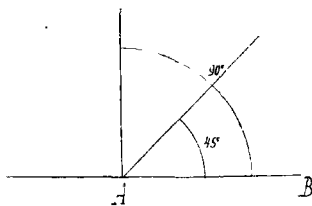
— Tau — bi — aumen

Размишление.

Чете се резюме на темата: „Първата мисъл, родена въ човѣшкия умъ“.

За следния път пишете върху темата: „Ползата отъ рѣкитѣ, моретата и океанитѣ“.

Често се говори за еволюция на човѣка, за еволюция на всичко въ свѣта. Думата еволюция подразбира движение, развитие, което има посока отдолу нагоре и отзадъ напредъ. Това движение се забелязва при развитието на всички живи същества. Запримѣръ, като

фиг. 1.

изучавате змията, ще видите, че главата ѝ е срасната съ гръбначния стълбъ и образува права линия, безъ никакво отклонение. Точка А (фиг.1) представя главата на змията, която съ

гръбнака заедно образува правата линия АВ. Колкото по-нагоре се качвате по стълбата на животинското царство и дойдете до кучето, запримѣръ, толкова по-ясно ще видите

отклонение отъ правата линия, което се равнява на жгълъ отъ 45°. Лицето започва да се увеличава и да се движи отзадъ — напредъ. При това отклоняване на главата отъ правата линия, кучето проявява вече по-високъ животъ отъ този на змията. Тежестъта на мозъка въ животнитѣ е повече въ задната частъ, вследствие на което тѣ се движатъ въ посока успоредна на земята. Когато центърътъ на тежестъта на мозъка започне да се мѣсти напредъ, съ това заедно и животнитѣ започватъ да се изправятъ. Този процесъ се извършвалъ постепенно, докато се е достигнало най-последо човѣка. Днесъ виждаме, че човѣкъ е изправенъ, ходи на два крака, въ посока перпендикулярна на земята, съ лице успоредно на гръбначния стълбъ. Значи, жгълътъ на отклонението постепенно се е увеличавалъ, отъ 45° станалъ на 90° и отъ 90° е стигналъ до 180°, както е въ човѣка. Тѣй щото, лицето на човѣка се е обърнало отзадъ напредъ, подъ жгълъ отъ 180°. Това голѣмо отклоняване се дължи на теченията, на силитѣ въ природата, които сж минавали постепенно отъ едно поле въ друго.

Казватъ за нѣкого, че е двуличенъ човѣкъ. Какво означава думата двуличенъ? Това значи, човѣкъ съ две лица: едното лице е отпредъ, както у хората, а другото лице е отзадъ, както у животнитѣ. Следователно, та-

къвъ човѣкъ се проявява ту като човѣкъ, ту като животно, вследствие на което не може да се разчита на него. Човѣкъ се отличава отъ животнитѣ, освенъ по теглото на главния и грѣбначния си мозъкъ, още и по формата и голѣмината на лицето. Човѣкъ има такова чело, каквото никое друго животно. По голѣмината, по формата и по развитието на мозъчнитѣ центрове отпредъ на челото се сжди за човѣшката интелигентность. Човѣкъ се различава отъ животнитѣ не само по количеството на мозъка си, но и по качеството. Той е създаденъ при съвършено особени астрологически съчетания отъ тия, при които животнитѣ сж създадени. Съ други думи казано: При създаването си, човѣкъ е миналъ презъ специална врата, за да слѣзе на земята. Презъ процеса на развитието си, ембриото на човѣка е минало въ утробата на майката презъ около 400 — 500 хиляди форми понизки отъ него, докато дойде до човѣшката форма. Днесъ формата на човѣка е най-съвършената, въ която се е проявилъ живота на земята. Надъ човѣшката форма има още много форми, презъ които човѣкъ въ бждеще ще минава. Засега, обаче, той трѣбва да развива своя мозъкъ, да го приготвя за бждещитѣ условия. При днешното устройство на човѣшкия организъмъ, тѣлото е подложено на голѣми промѣни. Една тежка болестъ е въ състояние да отнеме отъ теглото на човѣка повече отъ 20 — 30 килограма, но отъ теглото

на мозъка — почти нищо. Най-устойчивото вещество въ цѣлия човѣшки организъмъ е това на мозъка.

И тъй, най-ценното нѣщо въ човѣшкия организъмъ е мозъкътъ. За тази целъ човѣкъ трѣбва да владѣе мозъка си, т. е. да познава законитѣ, които го управляватъ, за да може разумно да се ползува отъ неговата енергия. Мозъкътъ е голѣмо динамо на сили, на електрическа енергия, която изпраща по цѣлия организъмъ. Ако знае правилно да се ползува отъ тази енергия, човѣкъ би могълъ самъ да се лѣкува. Вѣрата, надеждата, милосърдието, благоговението, както и моралнитѣ чувства въ човѣка, сж положителни величини, които иматъ мѣстото си въ известни центрове, въ известни области на мозъка. Който знае, какъ да се ползува отъ тѣхъ, той самъ ще се увѣри въ тѣхното добро въздействие върху човѣка. Други нѣкои чувства пѣкъ, като предпазливостъ и страхъ, сж отрицателни величини. Освенъ положителни и отрицателни чувства, въ мозъка има още много центрове, нѣкои отъ които сж едновременно и положителни, и отрицателни. Такива сж, запримѣръ, съвѣсть, самоуважение, общителностъ и други.

Освенъ споменатитѣ чувства и способности, въ човѣшката глава има още много такива: разрушителностъ, сравнение, съвѣсть и др. Когато човѣкъ има силно критиченъ умъ и силно развито разрушително чувство, той се проявява въ живота като голѣмъ разруши-

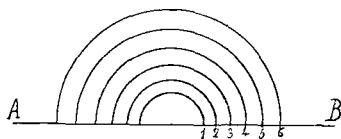
тель. Каквото препятствие срещне на пътя си, той иска да го разруши, да го премахне. Човѣкъ, у когото е развитъ центъра на сравнението, каквито препятствия срещне въ живота си, той ще ги премахне съ разума си. Дълго време ще мисли и следъ това ще действува. Когато центърътъ на сравнението е добре развитъ въ човѣка, той съпоставя нѣщата, изучава ги внимателно и тогава се произнася. Щомъ се натъкне на две различни идеи, той започва да ги сравнява, да ги съпоставя и тогава само или и двѣтѣ отхвърля и приема, или само едната отъ тѣхъ приема, а другата отхвърля. Когато разсѣдителнитѣ способности въ човѣка сж развити, той обича да търси причинитѣ на нѣщата, а оттамъ се ориентира и върху последствията имъ. Силно развито чувство на предпазливостъ ражда въ човѣка страхъ. Въ животинското царство страхътъ е законъ, който регулира отношенията. Тамъ слабиятъ се спасява съ бѣгане. Колкото краката му сж по-дълги и може да бѣга, толкова по-добре за него. За да се развие туй чувство въ животнитѣ, това показва, че условията на живота имъ не сж били благоприятни. Страхътъ въ животнитѣ е стражъ, който ги пази отъ опасности, на които могатъ да се натъкнатъ. Не е добре, когато това чувство въ човѣка се развие чрезмѣрно. Когато съвѣстътъ е силно развита, а разумътъ—слабо развитъ, човѣкъ става голѣмъ фанатикъ. Когато моралнитѣ чувства сж добре развити, а

разсждителнитѣ способности слабо развити, човѣкъ пакъ става фанатикъ.

И тъй, понеже въ съвременнитѣ хора мозъчнитѣ центрове не сж развити хармонично, тѣ не могатъ правилно да възприематъ енергиитѣ, които слизатъ отъ висшитѣ свѣтове, вследствие на което мислитѣ, чувствата и действията имъ сж неправилни. Когато моралнитѣ чувства се развиватъ добре, главата на човѣка расте нагоре и приема красива форма, въ видъ на кубе. Когато физическитѣ чувства, запримѣръ, чувството на самозапазване се развива много, главата на човѣка расте на широчина. Когато общественитѣ чувства въ човѣка сж развити чрезмѣрно, главата расте отзадъ. Ако чувството на самозапазване и общественитѣ, или тъй нареченитѣ домашни чувства сж силно развити, движението е налѣво, т. е. главата на човѣка се развива повече въ лѣвата си страна, вследствие на което моралнитѣ чувства сж слабо развити. За да се даде ходъ на моралиитѣ чувства, трѣбва да се даде насока на движението на кръвта първо нагоре, а после надѣсно. Който иска да развие разсждителнитѣ способности въ себе си, той трѣбва да мисли върху причинитѣ на нѣщата. Изобщо, съвременната наука се сили по различни начини да развие въ човѣка всички мозъчни центрове хармонично, за да прояви той своитѣ дарби и способности.

Сега, като ученици, работете съзнателно, да регулирате чувствата си. Чувствата ви

трѣбва да се уравнишатъ, да бждатъ хармонични помежду си. Ако личнитѣ ви чувства сж силно развити, регулирайте ги. Ако моралнитѣ чувства и разсудителнитѣ ви способности сж слабо развити, работете върху тѣхъ да ги засилите. Нѣкой казва: Срамъ ме е да лъжа. Това не ми подхожда. Лъжата уронва моето достоинство, моята честь. Въ случая този човѣкъ изхожда отъ своитѣ полуморални чувства. Той живѣе въ свѣтъ, дете самъ е центъръ. Обаче, когато нѣкой каже, че не е право да постѣпва по еди-какъвъ си начинъ, безразлично, дали е въ негова полза или вреда, той изхожда отъ своитѣ морални чувства, отъ единъ възвишенъ свѣтъ.

фиг. 2.

На фиг. 2. имате нѣколко полукръга, които представятъ проекции на сили. Коя отъ тия проекции е най-голъма?— Последната,

т. е. шестата. Следователно, колкото по-интенсивна е една сила, толкова по-голъма ще бжде нейната проекция. Затова, стремете се да имате широки възгледи, съ голѣмъ просторъ. За да излѣзе извънъ физическия свѣтъ, на просторъ, на свобода, човѣкъ трѣбва да държи въ ума си велики, възвишени идеи.

Каква по-велика идея отъ идеята за Бога, за Първата Причина на нѣщата? Който може да се свърже съ Божествения свѣтъ, той ще се ползува отъ здравословнитѣ енергии въ природата, които повдигатъ и подмладяватъ човѣка. За да възприема тия енергии, човѣкъ трѣбва да е развилъ моралнитѣ си чувства. Тѣ се намиратъ въ горната частъ на главата. Въ съвременнитѣ хора най-силно развити сж личнитѣ чувства, които се намиратъ въ задната частъ на главата, дето всѣкаква култура отсѣтствува. Ако има нѣкаква култура, тя е отъ свършено низкъ уровень. Че това е така, виждаме отъ последната европейска война. Въ тази война се биха християнски народи, съ вѣра въ единъ и сжщи Богъ. Войната се свърши, но и до днесъ още тѣ не се примириха. На какво се дължи разногласието между християнскитѣ народи?—Тѣ иматъ едно религиозно вѣрую, а различни политически вѣрвания и убеждения, различни интереси. Тѣхнитѣ интереси и убеждения доминиратъ надъ религиозното имъ вѣрую, вследствие на което оставатъ непримирими. Личнитѣ чувства у тѣхъ господствуватъ надъ моралнитѣ. Единъ день, когато силитѣ на човѣка се отправятъ нагоре, къмъ моралния, къмъ възвишения свѣтъ, тогава всички лични, семейни, обществени, народни и общочовѣшки въпроси ще се разрешатъ моментално.

Сжщиятъ законъ се отнася и къмъ всѣки човѣкъ индивидуално. Прилагайте този за-

конъ въ вашия личенъ животъ, да видите, колко лесно ще разрешавате въпроситѣ си. Представете си, че нѣкой ви обиди. Ако обидата засегне вашитѣ лични чувства, вие веднага ще се настроите срещу този човѣкъ и ще кажете: Всичко мога да направя, но никога нѣма да му простя за обидата, която ми нанесе. Ако не простите, какво ще спечелите? Другъ нѣкой пъкъ ще се обиди на васъ и нѣма да ви прости. Трети нѣкой ще се обиди на втория, нѣма да му прости и т. н. Какво ще спечелите? — Нищо нѣма да спечелите, но ще се образува редица отъ обидени хора, на които личнитѣ чувства сж засегнати. При това положение на нѣщата, ще дойде нѣкой да се хвали, че е благороденъ човѣкъ, че лесно прощава. — Какъ прощава? — Като плати този човѣкъ дълга си съ лихвитѣ отгоре. Това не е прощаване. Така всѣки прощава. Прощката не е произволенъ процесъ. Тя излиза отъ единъ възвишенъ свѣтъ, мѣстото на който е въ горната частъ на човѣшката глава.

Защо човѣкъ трѣбва да прощава? — Защото всѣка обида, която нѣкой ви е нанесълъ, съзнателно или несъзнателно, има за целъ да ви предпази отъ нѣкакво зло, което предстои да минете. Представете си, че нѣкой върже ржцетѣ и краката ви, а на гърба ви тури единъ чуваль, който съдържа 500 клг. злато. Въ това положение ви поставя въ лодка и пуца лодката въ водата. Какво ще

стане съ васъ? Едва ще изминете 10 — 20 м. надъ водата, и лодката ще потъне на известна дълбочина. Обаче, въ този моментъ единъ крадецъ се спуща подиръ лодката, бързо разрѣзва вжжето на ржцетѣ и краката ви, взима чувала съ златото и ви тласка къмъ повърхността на водата. Вие излизате благополучно на брѣга и се радвате на новия животъ. Ще се сърдите ли на крадеца, задето взелъ торбата съ златото? Нѣма защо да му се сърдите. Торбата съ златото ще бжде неговата заплата, понеже ви е спасилъ отъ удавяне. Това сж морални разсждения, съ които трѣбва да си служите, когато искате да трансформирате състоянията си, да превърнете, запримѣрь, обидата за благо на вашата душа. Тази е новата култура, която човѣчеството трѣбва да възприеме. Новитѣ идеи, новитѣ схващания даватъ възможность на ученика да различава своето състояние или своето разбиране отъ чуждото.

Каква е разликата, запримѣрь, между гжсеницата и пеперудата? Гжсеницата и пеперудата се различаватъ въ начина на яденето. Гжсеницата яде много и лакомо, а пеперудата — малко и скромно. Тази е причината, поради която всѣки може да стѣпче гжсеницата. Кой може да стѣпче пеперудата? — Никой. Тя има крилца, хвърка отъ цвѣтъ на цвѣтъ и сладъкъ сокъ смуче съ хоботчето си. Следъ нея дохожда втора, трета, десета пеперуда, и всички смучатъ отъ сжщия цвѣтъ.

Значи, 20 пеперудки най-малко могат да се хранятъ отъ сока на единъ цвѣтъ, когато една гжсеница не би се нахранила и отъ 20 цвѣта даже. Страшна, разрушителна сила е лакомството. Такова нѣщо представятъ нѣкои човѣшки желаня. Тѣ сж ненаситни като гжсеницата. Когато съзнае това, човѣкъ трѣбва да трансформира ония сили въ своя организъмъ, които събуждатъ ненаситни желаня въ него. Отъ сили, отъ енергии на гжсеница той трѣбва да ги превърне въ енергии на пеперуда, която се задоволява съ сладкия сокъ на цвѣтоветѣ. Животътъ на гжсеницата може да се уподоби на материалистичния животъ на човѣка, а животътъ на пеперудата — на духовния му животъ. Въ пеперудата е развитъ интелектътъ. Това се вижда по нейната дрешка. Приятно е да гледа човѣкъ крилцата на пеперудата. На такава малка площъ, толкова цвѣтове, толкова шарки, правилно, хармонично съчетани и поставени на своето мѣсто.

И тъй, трѣбва да знаете, че въ морално отношение всѣка мисль упражнява влияние върху бждещитѣ форми, които ще се създадатъ. Ето защо, каквито мисли и да дойдатъ въ ума ви, стремете се да бждете вътрешно спокойни. Колкото отрицателни мисли да ви посетятъ, не се смущавайте. Човѣкъ трѣбва да придобие такава самообладание, че и съ игла да се боде, да не трепва: да седи тихъ и спокоенъ, като че нищо не става съ него. Въ това отношение животътъ благоприятно

ятствува на съвременнитѣ хора. Условията имъ сж толкова промѣнчиви, че безъ да иска, човѣкъ ще развие самообладание. Днесъ срѣщате единъ богатъ човѣкъ, доволенъ отъ положението си; утре го виждате беденъ, нещастенъ. Днесъ е разположенъ, съ голѣмъ импулсъ за работа, утре го срѣщате неразположенъ, обезсърденъ, не намира смисълъ въ живота. Тѣзи смѣни въ условията ставатъ съ цель да се изпита човѣкъ, да се познае, да види, до каква степенъ на развитие е достигналъ. Ако донѣкъде е придобилъ самообладание, той ще погледне на живота трезво, съ спокойствие. Ако не е придобилъ самообладание, ще се уплаши, ще се отчае отъ живота. Изкуство е, следъ като изгуби човѣкъ всичко, което е придобилъ въ живота си, да се опре на своитѣ способности и чувства и да каже: Шомъ имамъ умъ, сърдце и воля, отъ нищо не се боя. Това значи силенъ човѣкъ. Това значи човѣкъ съ убеждение.

Трима души пжтуватъ заедно и замръкватъ въ едно непознато село. Решаватъ да похлопатъ на първата къща въ селото, да пренощуватъ тамъ. Първиятъ пжтникъ хлопа. — Кой тамъ? — Моля, закѣснѣлъ пжтникъ съмъ, отворете ми да пренощувамъ въ вашия домъ. — Не може, късно е вече. По това време не отваряме на никого. Вториятъ пжтникъ хлопа: Моля, отворете ми да си почина и да пренощувамъ при васъ. — Не може, не приемаме непознати пжтници. Третиятъ пжтникъ

хлопа: Моля, отворете да се подслонимъ въ вашия домъ. Тѣ веднага излизатъ и приематъ гоститѣ. Защо не отвориха на първитѣ двама, а на последния отвориха? За да си обясните причинитѣ на това явление, ще ви приведа следния примѣръ. Трима души пжтуватъ и настигатъ една празна кола. Първиятъ пжтникъ се обръща къмъ коларя съ думитѣ: Слушай, азъ съмъ беденъ човѣкъ, мога ли да се кача въ колата ти, да си почина малко?—Не може. Вториятъ моли коларя за сжщото нѣщо, но и той получава отказъ. Третиятъ пжтникъ изважда отъ джоба си единъ наполеонъ, показва го на коларя и го пита: Можешъ ли да ни качишъ на колата си? — Мога, качете се. Кое е накарало коларя да вземе пжтницитѣ на колата си? — Златната мснета. Такова нѣщо се е съдържало въ гласа и хлопането на третия пжтникъ, за да се съгласятъ селянитѣ да му отворятъ и да го приематъ въ дома си. Следователно, има разлика въ хлопането, има разлика въ говора и думитѣ на хората. Затова е казано въ пословицата: „Блага дума желѣзна врата отваря“.

Ще ви приведа още единъ примѣръ, да разберете, какво представя благата дума, да видите нейната сила. Трима души взиматъ инструментитѣ си и тръгватъ на пжть. Единиятъ носи гайда, вториятъ — тжпанъ, а третиятъ — цигулка. Късно вечерята стигатъ въ едно село и спиратъ предъ кжщата на единъ богаташъ. Първиятъ пжтникъ изважда гайдата

си и започва да свири. Господарът се събужда отъ сънъ, чува пищенето на гайдата и веднага изпраща слугитѣ си да изпждятъ този гайдарджия. Следъ малко тѣпанджията започва да удря своя тѣпанъ, мисли, че ще му отворятъ. Слугитѣ излизатъ вѣнъ, започватъ да го пждятъ, като му казватъ, че господарътъ иска спокойствие, не му се слуша нито гайда, нито тѣпанъ. Най-после третиятъ пѣтникъ изважда цигулката си и започва да свири тихо, нѣжно. Богатиятъ господаръ става отъ леглото, вслушва се и започва да се облича. Свиренето продължава. Той отива къмъ прозореца, отваря го и вижда, че единъ цигуларъ, младъ момъкъ, свири. Той веднага заповѣдва на слугитѣ си да поканятъ цигуларя горе да имъ посвири. Въ това време жената, децата ставатъ, обличатъ се и влизатъ въ стаята да слушатъ младия цигуларъ. Значи, въ дадения случай, цигулката е благата дума, която отваря сърдцата на хората и влиза въ дома имъ на гости. Докато човѣкъ прилага въ живота си своитѣ груби чувства и наклонности, той всѣкога ще бжде пждень — никоя врата нѣма да му се отвори. Приложи ли нѣжнитѣ звуци на своята цигулка, т. е. приложи ли моралнитѣ си чувства въ своя животъ, всѣка врата ще му се отвори, всѣки домъ ще го приеме съ думитѣ: Добре дошълъ!

Следователно, докато човѣкъ не знае, кога съ какви чувства и способности да си служи, той всѣкога ще страда. Страданията

на съвременнитѣ хора се дължатъ на излишна енергия въ тѣхния организъмъ, съ която не могатъ да се справятъ. Енергията имъ не е еднакво разпредѣлена по всички тѣхни удове, вследствие на което нѣкои органи, нѣкои центрове страдатъ отъ излишъкъ, а други отъ недоимъкъ. Сжщото се забелязва и въ мозъчнитѣ центрове. Нѣкои мозъчни центрове сж силно активни, вследствие на събралата се въ тѣхъ излишна енергия. Достатъчно е найслабото докосване до единъ отъ тѣзи центрове, за да се произведе взривъ. У нѣкои хора се събира излишна енергия въ центроветѣ при ушитѣ. Щомъ се предизвика нахлуване на кръвъ въ тия центрове, тѣ веднага избухватъ. За такива хора се препоръчва мотика, да копаятъ, да изпратятъ частъ отъ тази енергия въ земята. Като срещнете такъвъ човѣкъ, или трѣбва да го отбегнете, или да бждете много внимателни съ него. Много методи има за трансформиране на енергиитѣ въ човѣшкия организъмъ. Като ученици, вие ще изучавате тѣзи методи и ще ги прилагате. Представете си, че сте прекарали голѣмо нещастие и се отчаѣте отъ живота, искате да се самоубиете, да се хвърлите отъ нѣкоя висока канара. — Това е състояние, което се дължи на нѣкаква кармическа причина. Не бързайте, не се отчайвайте, но мислете, защо идватъ въ ума ви такива мрачни мисли и потърсете начинъ да смѣните състоянието си.

Единъ младъ момъкъ се отчаялъ отъ живота и решилъ да се самоубие. Качилъ се на една висока канара и решилъ да се хвърли отъ тази височина да се убие. Докато решавалъ този въпросъ, дожалѣло му за живота, за младостта му и започналъ да плаче. Защо плаче? — Много просто. Това състояние не е негово. Той преживява състоянието на нѣкой умрѣлъ, когото въ миналото нѣкога е бутналъ отъ такава канара и го убилъ. Духътъ на умрѣлия иска да му отмъсти, да го застави той самъ да се хвърли отъ канарата, да умре по сжщия начинъ като него. Като знае това, младиятъ момъкъ трѣбва да се обърне мислено къмъ духа на заминалия и да му каже: Слушай, братко, не ме заставяй да извърша такава голѣма грѣшка, отъ която нито ти, нито азъ ще се ползуваме. Ето, азъ имамъ тѣло, което давамъ и на твое разположение. Влѣзъ въ мене, да живѣемъ и да работимъ заедно. Въ моето тѣло могатъ да влѣзатъ много души, да образуваме едно голѣмо съдружие, и всички да работимъ въ името на една обща, велика идея, която ще ни повдигне, ще осмисли живота ни.

И тъй, не избѣгвайте страданията, не избѣгвайте мрачните мисли, но учете се отъ тѣхъ. Нѣма по-приятно нѣщо отъ това, човѣкъ да се справи съ своитѣ мрачни, отрицателни състояния. Нѣма по-велико нѣщо отъ това, човѣкъ да се справи съ своитѣ мъчности и страдания и да гледа на живота съ ра-

достъ. Така сж прекарвали живота си старитѣ християни. Тѣ сж страдали и славѣли Бога. Каквито страдания да минете, вие трѣбва да запазите своето достоинство като човѣкъ, като ученикъ. Отвѣнъ можете да бждете слуга, да изпълнявате най-долна служба, но отвѣтре да бждете господарь. Мнозина външно заематъ положението на господари, а вътрешно сж слуги. За предпочитане е човѣкъ външно да бжде слуга, а вътрешно — господарь.

Сега, всички хора трѣбва да работятъ върху себе си, да се справятъ съ своя песимизъмъ. Тѣхниятъ песимизъмъ е подобенъ на детскитѣ състояния. Нѣкое момиченце играе съ куклата си. По едно време куклата пада на земята, и крачето ѝ се счупва. Момиченцето започва да плаче неутешимо. Щомъ поправятъ крачето на куклата, тѣгата на момиченцето изчезва. Нѣкое момченце играе съ кончето си, но кончето пада на земята и се счупва. Момченцето започва да плаче, изпада въ песимизъмъ. Щомъ му купятъ ново конче, песимизъмътъ изчезва. Такъвъ е песимизъмътъ и на съвременнитѣ хора. — Не, човѣкъ трѣбва да се анализира, да изследва дълбочината на своитѣ чувства. Каквито да сж чувствата му, той трѣбва да ги трансформира, да не се подава на тѣхното течение. Какво страшно има въ това, че нѣкой изгубилъ сто хиляди лева? Както ги е изгубилъ, така ще ги намѣри. Ще кажатъ, че се отчялъ и щѣлъ да се самоубие. Ако за сто хиляди лева човѣкъ е готовъ да

се самоубие, той не разбира живота. Животътъ съ нищо не се откупва. Който си позволява да се противи на живота, той ще бжде изхвърленъ навънъ, въ бездната, да прецени, какво представя самиятъ животъ.

Единъ младъ момъкъ отишълъ въ чужбина да си търси прехраната. Тукъ потърсилъ работа, тамъ потърсилъ, но никжде не могълъ да намъри — два-три деня гладувалъ, нѣмалъ пари за хлѣбъ. Въ това време миналъ покрай една турска гостилница, отъ която се разнасяли миризми на вкусни ястия. Това силно подразнило апетита му, той дълбоко въздъхналъ и си казалъ: Защо Господъ ме остави въ това положение? Той не мисли за мене. Силно обезсърченъ, той отминалъ гостилницата и продължилъ пътя си. Въ това време нѣщо отвътре му пошепнало: Погледни надолу! Той погледналъ надолу и видѣлъ на земята половинъ левъ. Бързо взелъ паритѣ и отишълъ въ гостилницата да се нахрани. Като се успокоилъ, благодарилъ на Господа, че не го оставилъ да умре отъ гладъ. Отъ този моментъ, обаче, работитѣ му тръгнали напредъ.

Човѣкъ трѣбва да се кали въ живота. Изпатанията иматъ предъ видъ да калятъ човѣка, да го заставятъ да учи, да работи, да разбере дълбокия смисълъ на живота. Като работи върху себе си, той ще развие моралнитѣ си чувства, въ които нѣма никаква апа-

тия, никакво обезсърчение. Докато се обезсърдчавате, вие сте на физическия свѣтъ, вие живѣете въ своитѣ лични чувства. Щомъ се обезсърдчите, четете живота на великитѣ хора, да видите, презъ какви голѣми изпитания сж минали. Ако не ви се работи, изучавайте Толстоя. Той дава потикъ къмъ трудъ. Каквото и да правите, отъ всички се изисква усилия, трудъ и работа. Когато се обезсърдчите и не ви се живѣе, ето какво трѣбва да направите : излѣзте вънъ и наблюдавайте небето. Свържете се съ онзи свѣтъ надъ васъ и помислете за разумнитѣ същества, които работятъ неуморно върху васъ, безъ никакво възнаграждение и благодарностъ отъ ваша страна. Излизайте вечеръ вънъ, да наблюдавате звездитѣ, луната, да видите, колко е великъ свѣтътъ и какво ви предстои да изучавате. Ако нощта е мрачна, бурна, идете на близката до васъ планина, тамъ да изпитате величието на природата. Правете различни опити, различни упражнения да трансформирате състоянията си. Целта на опититѣ, на упражненията е да ви поставятъ въ положение да изживѣете нѣщо по-силно отъ вашето обезсърчение. Какво по-силно, по-велико отъ това, да се свържете съ живата природа, съ разумния свѣтъ, съ Бога! Вие трѣбва да бждете смѣли, решителни, да понасяте трудността въ живота. Като лѣкува хората отъ тѣхнитѣ обезсърчения, природата ги поставя

предъ голѣми изненади. На сънъ или въ будно състояние, тя често имъ устройва такива за-сади, че тѣ забравятъ и отчаяние, и обезсърд-чение, и сж готови да живѣятъ при най-мжчни условия. Нѣкой намислилъ да напакости на своя ближень. Обаче, вечерята сънува, че неприятели го гонятъ и измжчватъ. Той се бори, бѣга, едва се спасява. Като стане сутринята, окончателно измѣня решението си да от-мъщава, да пакости на ближния си. Той е станалъ мекъ, внимателень, пази се да не увреди нѣкого. Като разбере цената на жи-вота, той влиза въ правия пжтъ, въ пжтя на доброто.

У п р а ж н е н и е. Представете си мислено следната картина: въ лунна, свѣтла нощъ се качвате на високъ планински връхъ. Като стигнете върха, ще намѣрите една висока ка-нара, ще седнете върху нея и ще почнете да размишлявате, да наблюдавате небето. Както седите, по небето се явяватъ малки облачета, които постепенно растатъ, ставатъ голѣми, черни облаци и покриватъ цѣлия хоризонтъ предъ васъ: не се вижда вече луната, не се виждатъ никакви звезди. Седите неподвижно на канарата, силно концентрирани въ мисълта си и въ това време, далечъ нѣкъде, виждате на хоризонта малка свѣтлинка. Небето се от-варя, облацитѣ се разсѣйватъ, зората се пуква,

и следъ малко слънцето подава своята пурпурна златна главица.

Упражнението трѣбва да трае всичко петъ минути.

— Fir—für—fen.

— Tau—bi—amen.

*

19. Лекция отъ Учителя, държана на 28 февруарий, 1923 г. София.

Педагогическа лекция.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

Размишление.

Чете се темата: „Ползата от рѣкитѣ, моретата и океанитѣ“.

За следния път пишете върху темата: „Произходъ на огъня“.

Като ученици, вие не спазвате най-елементарното правило, а именно: каквото чуете въ класа, да не го изнасяте навънъ, докато не го обработите, докато не стане ваше. Въ това отношение вие издишате, както издиша пукната стомна, или пукнатата реторта на химика. Какво ще стане съ водата, която наливате въ пукната стомна? — Ще изтече навънъ. — Какво ще стане съ опита на химика, който е турилъ известни елементи въ пукната реторта? Ако никаква експлозия не стане, най-малко опитътъ ще излѣзе несполучливъ. Когато градинарътъ сѣе семена въ градината си, той ги заравя отгоре съ прѣстъ и не ги пипа, докато не израснатъ. Никой не знае, какви семена е посѣлъ и кжде ги е посѣлъ. Достатъчно е едно дете да знае това, за да изрови

семената отъ земята и да ги унищожи. Следователно, когато учителятъ посажда семена въ ума и сърдцето на ученика си, последниятъ трѣбва грижливо да ги пази, да не би деца да дойдатъ отвънъ и да ги изровятъ. Изровятъ ли семената му, ученикътъ ще се усъмни въ учителя си, ще изгуби довѣрието си въ него.

И тъй, пазете следното правило: Не се съмнявайте въ Бога! Не се съмнявайте въ Учителя си! Който се съмнява въ Учителя си, той не е ученикъ. Най-страшното нѣщо за ученика е да се усъмни въ Учителя си. Щомъ се усъмни въ Бога, въ Учителя си, всичко съ него е свършено. Ако не познавате Учителя си, защо отивате при Него да се учите! Щомъ отидете да се учите при нѣкой Учителъ, вие непременно трѣбва да Му вѣрвате. Досега, въ анализѣ на окултната история, нѣма нито едно изключение, когато ученикъ да се е усъмнилъ въ Учителя си и да не е пострадалъ. Ако законътъ е строгъ къмъ ученика, още по-строгъ ще бжде къмъ Учителя. Ако Учителътъ престѣпи най-малкия Божественъ законъ, и съ Него всичко е свършено. Строгъ е Божествениятъ законъ. Невъзможно е ученикъ да бжде поставенъ на мѣсто, което не заслужава. Мѣстото на всѣки ученикъ е строго опредѣлено. Въ Божествения свѣтъ мѣстото на ученика е строго опредѣлена величина, която не се мѣни. Ако ученицитѣ се съмняватъ въ Учителя си, този учителъ живѣе

въ свѣта на сѣнкитѣ, а не въ реалността. Много такива учители има въ свѣта, но тѣзи учители ограбватъ ученицитѣ си и нищо не имъ даватъ.

Единъ такъвъ учителъ отишълъ въ Франция между аристократитѣ и започналъ да имъ говори за окултната наука, за силитѣ, които се криватъ въ нея. Единъ день той решилъ да покаже на ученицитѣ си на практика силата на окултния ученикъ. Той имъ казалъ, че за опита, който ще направи, е нужно злато и скжпоценни камъни. Аристократитѣ веднага се отзовали въ услуга на своя учителъ: донесли му скжпоценни огърлици, прѣстени, съ хубави диаманти. Опитътъ се заключавалъ въ следното: учителътъ ще вземе съ себе си скжпоценнитѣ камъни и златото и съ силата на мисълта си ще използва силата на скжпоценнитѣ камъни и златото, и когато експресътъ минава, ще го спре. Всички аристократи излѣзли въ опредѣления день на гарата, когато експресътъ минавалъ, да видятъ, какъ учителътъ имъ ще прояви силата си. Като миналъ експресътъ учителътъ успѣлъ да се хвърли въ експреса и изчезналъ заедно съ него. Ученицитѣ му, обаче, никога повече не го видѣли. Заедно съ скжпоценнитѣ камъни и огърлици, и учителътъ изчезналъ.

Това не е учителъ, нито учителствуване. Не е учителъ този, който дава само физически знания на ученицитѣ си. Ученикътъ самъ може да добие физически знания. Какъ? — Чрезъ опи-

ти. Ако иска да рисува, ученикътъ ще вземе платно, четки, бои и ще започне да се упражнява. Като се упражнява известно време, той ще придобие изкуството да рисува. Истински Учителъ е онзи, който дава знания на ученицитѣ си и за тритѣ свѣта: физически, духовенъ и Божественъ. Художеството спада къмъ физическия свѣтъ, защото четкитѣ, боитѣ, платното, картината могатъ да се видятъ, да се пипатъ. Когато ученикътъ е работилъ дълго време въ областта на художеството, най-после той се отегчава отъ него, иска да мине въ друга област, въ другъ свѣтъ. Понеже знае да свири на цигулка, той взима цигулката и почва да свири, да се упражнява. Въ случая, цигулката може да се пипа, звукътъ ѝ обаче, се чува, но не може да се пипа. Значи, въ музиката вече се явява единъ духовенъ елементъ, вследствие на което тя има отношение къмъ духовния свѣтъ, къмъ областта на чувствата. Следъ като свири известно време, ученикътъ има желание да промѣни работата си, да влѣзе въ другъ свѣтъ — въ свѣта на съзерцанието, на уединението, на молитвата. Чрезъ молитвата той навлиза въ Божествения свѣтъ. Молитвата нито се пипа, нито се чува. За молитвата може само да се мисли. Като прекара известно време въ молитвено състояние, ученикътъ отново се заема съ нѣкаква работа на физическия свѣтъ. После минава пакъ въ духовния и въ Божествения свѣтъ. За да не се отегчи

въ работата си, ученикътъ трѣбва често да я смѣня, да минава отъ физическа въ духовна, отъ духовна въ Божествена. Той не трѣбва дълго време да се задържа на една и съща работа. Кое прѣчи на ученика, като работи физически, едновременно съ това да чувствува и да мисли?

И тъй, за да не се съмнявате въ Учителя си, първо трѣбва да го опитате на физическия свѣтъ, после — въ духовния и най-после — въ Божествения. Щомъ го изпитате въ третѣ свѣта, тогава идете при него да се учите. Учителътъ трѣбва да има три диплома, отъ които да се вижда, че е свършилъ университетъ или поне гимназия на физическия свѣтъ; той трѣбва да е свършилъ прогимназия въ духовния свѣтъ и основно училище или забавачница въ Божествения свѣтъ. Истинскиятъ Учител непременно трѣбва да има тѣзи три диплома. Ако и при това положение ученикътъ се съмнява въ Учителя си, грѣшката е въ самия него. Този ученикъ е взелъ крива насока на мисълта си и, каквото чуе отъ Учителя си, нѣма да се ползува. За да се освободи отъ съмнението, ученикътъ трѣбва да се научи да тълкува, да превежда нѣщата. Преводътъ трѣбва да бжде троякъ: отъ физическо гледище, отъ духовно гледище и отъ Божествено гледище. Когато прави сполучливи преводи, ученикътъ никога не може да се съмнява въ Учителя си. Щомъ не се съмнява, той ще се развива правилно.

Сега азъ искамъ да ви освободя отъ заблужденията, въ които често изпадате. Разсждавайте добре, за да се освободите отъ заблужденията си и да не страдате. Срѣщате единъ вашъ познатъ, който минава покрай васъ, не ви поглежда. Казвате: Защо този човѣкъ е свилъ толкова веждитѣ и очитѣ си? Какво иска да каже съ това? Защо се сърди? За да разберете причината за поведението на вашия познатъ, преди всичко вие трѣбва да помислите малко върху произхода на веждитѣ. Оттамъ пѣкъ ще си обясните, кога човѣкъ свива очитѣ и веждитѣ си. Когато гледа право въ слънцето, човѣкъ инстинктивно затваря малко очитѣ си, свива веждитѣ си, за да може по този начинъ да регулира свѣтлината. Значи, съ свиването на очитѣ и веждитѣ си, човѣкъ приема по-малко свѣтлина. Слънчевата свѣтлина е силна, и когато човѣкъ гледа право въ слънцето, окоето така се приспособява, че приема по-малко свѣтлина. Оттукъ можемъ да извадимъ заключение, че веждитѣ сж създадени за предпазване на очитѣ отъ голѣма свѣтлина, отъ силни вѣншни впечатления. Човѣкъ свива веждитѣ и очитѣ си, когато преживява нѣщо силно, нѣкакво голѣмо нещастие, или голѣма изненада. Значи, човѣкъ свива веждитѣ и очитѣ си при голѣми мѣчнотии въ живота. Той върви, свилъ вежди и очи, никого не вижда, а вие казвате, че специално васъ не иска да види. — Не, това е криво заключение. Този

човѣкъ ни най-малко не е недоволенъ отъ васъ. Друга е причината, задето той свива веждитѣ и очитѣ си.

Следователно, като ученици, вие трѣбва да изучавате движенията, да знаете тѣхния първиченъ произходъ. Като наблюдавате хората, ще видите, че едни отъ тѣхъ свиватъ едната или другата вежда, едното или другото око. Други пъкъ правятъ различни движения на устата, като изкривяватъ нѣкога дѣсната страна, другъ пътъ лѣвата. После ще забележите, че нѣкога долната устна на човѣка увисва, а нѣкога става повдигане на горната устна. Като изучавате тия движения, ще видите, че всѣко движение отговаря на мислитѣ и чувствата, които занимаватъ човѣка въ даденъ случай. Съ движенията на устнитѣ си, човѣкъ изразява презрение, радость, скърбъ, доволство, недоволство, обезсърчение и т. н. Когато кажатъ на нѣкого, че нѣма да успѣе въ работитѣ си, веднага долната му устна увисва. Щомъ се насърдчи, усмихва се, и долната му устна се повдига малко. Изобщо, всички движения въ човѣка сж свързани съ неговия вътрешенъ животъ. Както явленията въ природата иматъ свое обяснение, така и движенията на човѣка иматъ своя причина, свой далеченъ произходъ. Ако малкитѣ задачи не можете да решавате, какъ ще решавате голѣмитѣ? Изпититѣ, които ученицитѣ минаватъ, не сж нищо друго, освенъ провѣрка на знанията имъ. Учителтъ може да даде на ученицитѣ

си задачи отъ събиране, изваждане, умножаване и дѣленіе. Той може да имъ даде задачи отъ просто тройно правило и сложно тройно правило, или да решаватъ уравнения съ едно и нѣколко неизвестни. Най-после той може да имъ даде задачи отъ висша математика. Каквито задачи да решаватъ ученицитѣ, това сж задачи, които иматъ отношение къмъ реалния животъ, къмъ живота на истината. Когато говорите истината, вие трѣбва да я изнасяте така, както математикътъ решава задачитѣ: точно, последователно, безъ никакво изопачаване на даннитѣ, на даденитѣ величини. Затова, отъ ученика се изисква чистъ, неизопаченъ умъ. Ученикътъ може да изнесе истината, каквато е въ действителность, само ако я обича. Нѣма по-велико нѣщо за човѣка отъ това, да обича истината.

Защо трѣбва да обичате истината? Каза̀но е въ Писанието: „Истината ще ви направи свободни“. Щомъ имате нужната свобода, вие ще можете да учите, да придобивате знания. Истинското знание почива на точно опредѣлени данни. Тамъ нѣма никакъвъ фалшъ. Въ знанието нѣма никакво подозрение. Подозрението показва невежеството на човѣка. Подозрението показва още, че въ ума, сърдцето и волята на човѣка има нѣщо болѣзнено. И наистина, докато стомахътъ на човѣка е здравъ, човѣкъ е господарь на стомаха си. Щомъ стомахътъ се разстрои, той става господарь на човѣка, той му заповѣдва да яде, или да не

яде. Той казва на човѣка; Днесъ нѣма да ядешъ нищо! Домашнитѣ му започватъ да го увещаватъ: Хапни си поне малко варено житце. — Не, стомахътъ ми заповѣдва нищо да не ямъ. Ако кракътъ ви е здравъ, вие ще му заповѣдвате. Ако е боленъ, той ще ви заповѣдва. Отъ крака ви зависи, можете ли да отидете на разходка, или не можете. Ако мислите добре, вие ще заповѣдвате на ума си; ако не мислите добре, умътъ ще ви заповѣдва. Ако сте добри, вие ще заповѣдвате сърдцето си; ако не сте добри, сърдцето ще ви заповѣдва.

Следователно, когато нѣкой каже, че не признава никакъвъ учителъ, това показва, че той е боленъ човѣкъ. Докато умътъ слуша духа, човѣкъ е здравъ и може да учи. Въ който моментъ умътъ се откаже да слуша духа, казваме, че човѣкъ е заболѣлъ. Духътъ въ човѣка е учителътъ, а умътъ — ученикътъ. Тѣй щото, когато ученикътъ се откаже да слуша Учителя си, той е заболѣлъ и трѣбва да се лѣкува. Щомъ умътъ на ученика заболѣе, едновременно съ това заболяватъ сърдцето и волята му, и той започва да изопачава истината, започва да си служи съ невѣрни факти.

Обичайте истината и не се съблазнявайте въ малкитѣ работи. Чистото при всички условия е чисто; нечистото при всички условия е нечисто. Доброто при всички условия е добро; злото при всички условия е зло. Истината при всички условия е истина; лъжата

при всички условия е лъжа. Това сж нѣща абсолютно опредѣлени. За да се докаже, дали даденъ фактъ е абсолютно вѣренъ, той трѣбва да се изпита въ тритѣ свѣта: физическия, духовния и Божествения. На сжщото основание, за да се каже, че едно качество, или една характерна чѣрта въ човѣка е действителна, тя трѣбва да има признаци на три мѣста: на главата, на лицето и на ржката. Ако този признакъ е на тритѣ мѣста, отношението е 3:3. Значи, това качество е абсолютно вѣрно. Ако признакътъ сжществува на две мѣста, а на трето отсжтствува, имате отношението 2:3; ако признакътъ е само на едно мѣсто, отношението е 1:3. Въ последнитѣ два случая нѣмате абсолютна истина, но относителна. Следователно, когато вадите заключение за известни факти, вие трѣбва да знаете, какво е отношението между величинитѣ, които ги опредѣлятъ, дали е 3:3, 2:3, или 1:3. Ако отъ отношението 1:3 извадите сжщото заключение, каквото отъ 3:3, вие ще имате криво заключение. За да не вадите криви заключения, всѣко явление трѣбва да се разглежда едновременно въ тритѣ свѣта. Ако това явление е станало и въ тритѣ свѣта така, както сте мислили, заключението ви за него ще бжде абсолютно вѣрно.

Често вие се произнасяте за хората, казвате, че нѣкой човѣкъ е добъръ, а другъ — лошъ. Нѣкога сравнявате добри хора и казвате, че единиятъ е по-добъръ отъ другия.

Ако разбирате смисъла, който е вложенъ въ всѣка буква, или въ всѣка дума, вие ще можете да четете по тѣхъ. Като напишете или изговорите думата добъръ, трѣбва да се спрете върху буквата Д, съ която започва думата добъръ. Тази буква означава узрѣлъ плодъ. Значи, добриятъ човѣкъ съдържа въ себе си единъ узрѣлъ плодъ. Кажете ли, обаче, по-добъръ, тукъ вече имате процесъ, работа. За да стане по-добъръ, човѣкъ трѣбва да работи. Казвате, че единъ човѣкъ е богатъ, а другъ — по-богатъ. По-богатиятъ е въ процесъ на работа, а въ богатия има нѣщо завършено, нѣкакъвъ резултатъ. Това, което казахъ за добрия човѣкъ, е само теоретическо знание. За васъ е важно да познаете добрия човѣкъ на практика, да видите, какво произвежда той върху васъ. Истински добриятъ човѣкъ указва влияние въ три направления: върху тѣлото, върху сърдцето и върху ума на човѣка. Ако добриятъ човѣкъ се приближава при нѣкой боленъ, последниятъ оздравява. Ако се приближи при човѣкъ, на когото сърдцето е смутено, той веднага го успокоява, внася въ сърдцето му миръ. Ако се приближи при човѣкъ, на когото умътъ е помраченъ и не може право да мисли, той внася въ ума му свѣтлина. Обаче, ако добриятъ човѣкъ действува само върху тѣлото на болния, той е една трета добъръ. Ако действува върху тѣлото и сърдцето на човѣка, той е две трети добъръ. И най-после, ако действува върху тѣлото, вър-

ху сърдцето и върху ума на човѣка, той е три трети добъръ. Това е законъ.

Приложете този законъ и върху Учителя си, да познаете, дали е добъръ, или не. Ако съ приближаването си къмъ Учителя си здравето ви се възстанови, сърдцето ви се успокои и умътъ ви се просвѣти, Той е истински добъръ, Той е Учителътъ. Това е диагноза, това е окултна дефиниция за опредѣляне качествата на добрия човѣкъ. Въ тази дефиниция нѣма никакво изключение. — Всѣкога ли трѣбва да изпитвате въздействието на добрия човѣкъ? Изпитвайте го за да видите, че той е като слънцето. Както слънцето дава своята свѣтлина и топлина на всички и всѣкога, така и добриятъ човѣкъ всѣкога и къмъ всички проявява своитѣ качества. Колкото по-отворенъ е човѣкъ къмъ него, толкова повече може да получи. Какво знаятъ съвременнитѣ хора за слънцето? Тѣ казватъ, че слънцето е свѣтещо тѣло, съ висока температура, съ сложенъ съставъ и се намира на голѣмо разстояние отъ земята. Много нѣща знаятъ тѣ за слънцето, но едно не знаятъ. Тѣ не подозиратъ даже, че това слънце е отражение на Божественото слънце, т. е. на Божието око, което вижда всичко, подканя всички на работа: едни събужда, на други дава импулсъ за работа, трети призовава къмъ животъ. На дървото казва: Ти ще растешъ нагоре, ще работишъ усърдно. Щомъ получи тази заповѣдъ, този импулсъ, дървото започва да работи

Като срещне паяка, казва му: Ти ще предешъ своята паяжина. Като даде своитѣ разпореджания, слънцето започва да се изкачва на високо, отдето следи, кой какъ върши работата си. Когато се отегчатъ отъ работа, всички живи същества започватѣ да търсятъ начини, какъ да се скриятъ отъ Божието око. Щомъ искатъ да се скриятъ отъ Бога, отъ слънцето, веднага спущатъ облацитѣ. Следователно, облацитѣ сж пердета на мързеливитѣ, на непослушнитѣ хора, които искатъ да скриятъ дѣлата си отъ зоркото око на Великия. Той погледне оттукъ, погледне оттамъ, нищо не се вижда. Тогава изпраща вѣтѣра да разкъса тия пердета. Като дойде вѣтѣрътъ, като задуха, зафуци, веднага вдига завеситѣ и пита съществата, които сж се скрили подъ тѣхъ: Какво правите тука? Защо се криете?

Често и ученицитѣ правятъ сжщото. Като се намѣрятъ предъ нѣкаква мъчнотия, която не искатъ да разрешатъ, спуснатъ едно перде предъ себе си, никой да не вижда, какво правятъ. Докато мислятъ, че никой не ги вижда, вѣтѣрътъ духне, разсѣе облака въ съзнанието имъ, надникне вътре и каже: Защо седите безъ работа? Излѣзте всички вънъ! Каквото ви е заповѣдано, изпълнете го. Ако не свършите зададената работа, ще изсъхнете. Законъ е: Когато Божественото съзнание дойде въ свѣта, то не остава живо същество безъ работа. Дето намѣри същества,

които живѣятъ съ заблудението, че не могатъ да работятъ, че сж въ тъмнина, въ безсилие и невежество, веднага изпраща вѣтъра на живота, който въ мигъ разпрѣсва облацитѣ на заблуденията и казва: Всички на работа!

И тъй, ако искате да бждете ученици, първото нѣщо, което се изисква отъ васъ, е да имате абсолютна вѣра въ Учителя си. Каквото и да прави Учителътъ, ученикътъ не трѣбва да се съмнява. Ако ученикътъ се усъмни въ Учителя си, той ще се усъмни и въ себе си. Учителътъ не е нищо друго, освенъ висшето, т. е. Божественото начало въ ученика. Вие можете да замѣстите това начало и съ друга величина, можете да го наречете Богъ, природа, свръхсъзнание и т. н. Каквото име дадете на това начало, вие не трѣбва да се съмнявате въ него. Щомъ се усъмните, всичко изгубвате: и Богъ, и Учителъ, и съзнание. Тогава Учителътъ става за васъ нѣкакъвъ външенъ субектъ, безъ смисълъ, безъ значение. Това не е ученикъ, това не е ученичество. То е все едно да нарисувате като малкото дете една карикатура на дъската и да мислите, че сте нарисували нѣкакъвъ паунъ. Никакъвъ паунъ не е това. Драскулкитѣ на детето не сж рисунки на художника. Съмненията и заблуденията на ученика не сж идеи на ученичество.

Следователно, като ученици, вие трѣбва да прилагате истината въ живота си. Кажете ли нѣщо невѣрно, то ще спре прогреса, раз-

витието ви. Ученикътъ трѣбва да си служи съ точно опредѣлени величини. Окултната наука не търпи двусмислени, неопредѣлени величини. Тамъ всичко е строго опредѣлено и на мѣсто. Въ който свѣтъ да погледнете, навсѣкжде е така. Че сжществуватъ илюзии, заблуждения, лъжи, двусмислености, това сж човѣшки изобретения, резултатъ на отклонения отъ Великия законъ на живота. Резултатъ на тия отклонения сж болеститѣ и противоречията. Хората боледуватъ, защото сж нарушили закона на истината. Който иска да изправи живота си, да възстанови здравето си, той трѣбва да възлюби истината. Той трѣбва да се стреми къмъ нея, да я познае, да я обикне. Ако не прилага истината, човѣкъ неизбежно ще прилага лъжата. Днесъ лъжата господствува въ свѣта. Защо? — Защото тя е полюсъ на истината. Дето истината отсъствува, тамъ лъжата присъствува. Когато Адамъ сгрѣши, той се скри отъ лицето на Бога, тури си перде да не го види Богъ. Господъ го запитва: Адаме, къде си? — Тукъ съмъ, Господи, но съмъ голъ, не мога да се покажа. Адамъ излъга Господа. Първоначално той не бѣше голъ, но оголѣ следъ като сгрѣши, като пристѣпи Божията заповѣдь. Той не призна грѣшката си, но си послужи съ лъжата. Следователно, когато лъже, човѣкъ оголява. Такова е положението и на ученика, когато си служи съ лъжата.

Това, което сега говоря, се отнася до ученицитѣ. Който е ученикъ, той трѣбва да говори истината. На ученика не се позволява да лъже. Ако си послужи съ най-малката лъжа, въпросътъ съ него е свършенъ. Който не е ученикъ, той не е отговоренъ, дали е казалъ една лъжа, или не. Ученикътъ, обаче, по никой начинъ не трѣбва да си служи съ лъжата. Нѣма по-велико нѣщо отъ това да бждешъ ученикъ! Красиво е името „ученикъ“! Сега и вие сте ученици, но само на физическия свѣтъ. Значи, вие сте само една трета ученици. За да станете истински ученици, трѣбва да минете презъ ученичеството на духовния свѣтъ, а оттамъ — презъ ученичеството на Божествения свѣтъ. Щомъ минете презъ ученичеството на тритѣ свѣта, вие ставате ученици въ абсолютния смисълъ на думата. Значи, вие трѣбва да минете отъ видимото, т. е. отъ физическия свѣтъ къмъ невидимото, къмъ безграничния свѣтъ, къмъ Бога. Вие не можете да разберете Божествения свѣтъ, докато не разберете физическия и духовния.

И тъй, стремете се къмъ истината. Провѣрвайте фактитѣ. Щомъ се усъмните въ нѣщо, провѣрете, вѣрно ли е това нѣщо, или не. Докато не дойдете до истината, нищо не приемайте въ себе си. Само истината е въ състояние да ви повдигне, да ви направи свободни. Каквото се случи въ живота ви, използвайте го за каляване. Спокойно приемайте нѣщата. Представете си, че сте ученикъ въ

нѣкое училище и ви поставятъ на изпитъ, всички ученици да се изредятъ предъ васъ и да ви заплюятъ. Какво ще бжде вашето положение? Ще се върнете дома си огорченъ, обиденъ, и втори пѣтъ нѣма да се явите между съученицитѣ си. Защо нѣма да отидете на училище? — Защото ви оплюли. Вѣрно ли е, че сж ви оплюли?

Представете си, че имамъ единъ голѣмъ, добре излъсканъ диамантъ. Нося диаманта на себе си и се радвамъ, разговарямъ се съ него. Той има съзнание за своя блѣсъкъ, разбира, че е цененъ. На пѣтя ме срѣщатъ диваци, които сж готови веднага да взематъ диаманта ми. Като зная това, отдалечъ още взирамъ малко калъ и намазвамъ диаманта отгоре, да не лъщи, да не го видятъ дивацитѣ, защото ще го откраднатъ. Като не разбира, защо съмъ го нацапалъ, диамантътъ започва да протестира, да се оплаква отъ положението си, че е нацапанъ. Азъ мълча, нищо не му казвамъ. Щомъ мине опасността, взирамъ чиста вода, измивамъ го, и той пакъ свѣтне. Като дойде друга опасностъ, пакъ го нацапвамъ. Щомъ мине опасността, пакъ го измивамъ.

Следователно, който гледа съзнателно на нѣщата, той знае, че Богъ е мждъръ, отдалечъ предвижда опасноститѣ за душитѣ и ги предпазва. Той е силенъ, знае, какъ да чисти душитѣ отъ калъта, която се намира на повърхността имъ. Като знаете това, не се съмнявайте въ Бога. Той е допусналъ

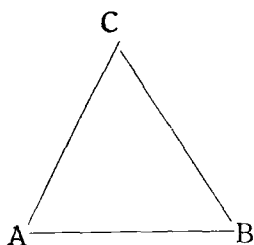
злото, но въ Него нѣма абсолютно никакво зло. Злото е човѣшко изобретение, а не на Бога. Не приписвайте злото и погрѣшкитѣ си на Бога, но молете се Той да трансформира злото въ добро, да изправите погрѣшкитѣ си. — Ама нѣмало правда въ свѣта. Защо нѣма правда? — Защото еди-кой си ималъ кжща, билъ богатъ, а вие нѣмате кжща, нѣмате пари. Питамъ: какъ използува кжщата си този богатъ човѣкъ? Влѣзълъ ли е единъ беденъ вжтре? Далъ ли е подслонъ на нѣкой странникъ? Ако всичко това не е сторилъ, може ли този човѣкъ да се нарече богатъ? Той е богатъ външно, обаче, вжтрешно е беденъ. Какво по-голъмо богатство искате отъ мозъка и отъ сърдцето, които Богъ ви е далъ? Мозъкътъ ви е срѣда, презъ която минаватъ свѣтли и възвишени мисли, а сърдцето — олтарь, огнище, на което се изработватъ благородни чувства. Задавали ли сте си въпроса, свѣти ли свѣщъта на вашия умъ и гори ли свещениятъ огънь на вашето сърдце? Всѣки трѣбва да си отговори на тия въпроси.

Ако искате да си отговорите на тия въпроси, нужна ви е една положителна наука, която да познава законитѣ на великата природа. Затова трѣбва да имате здраво тѣло, клеткитѣ на което да бждатъ въ абсолютна хармония, всички да работятъ едновременно и да спиратъ едновременно. Сжщо така трѣбва да има абсолютна хармония между чувствата и мислитѣ ви. — Тръгнете ли на раз-

ходка, клетките на краката, на мозъка, на мускулите ви трябва да се радватъ, да взематъ участие въ разходката. Само при това положение вие ще можете да се радвате и въ третѣ свѣта: физически, духовенъ и Божественъ. Ще ходите и ще се радвате. Ще седнете на свежата трева да си хапнете, да пийнете малко гореща водица. Това е физическата страна на разходката. После ще си попѣте. Това е духовната страна на разходката. И най-после ще се вглѣбите въ себе си, ще благодарите на Бога за богатата, които сте получили. Това е Божествената страна на разходката.

Следователно, всѣко нѣщо, което вършите, трябва да минава презъ третѣ свѣта. На човѣшки езикъ казано: всѣко нѣщо се реализира, когато взематъ участие мисълта, чувствата и постѣпките ви. — Ама нѣма ли по-лесенъ пѣтъ? — Въ окултната наука нѣма лесни пѣтища. Тамъ има само единъ пѣтъ. Той е свещениятъ пѣтъ на абсолютната истина. Този пѣтъ се изразява съ правата А————В, въ която точките А и В представятъ два велики принципа, две велики начала: принципъ на мекото (А) и принципъ на твърдото (В), принципъ на сърдцето и принципъ на ума, принципъ на жената и принципъ на мъжа — женски и мъжки принципи, принципъ на душата и принципъ на духа. Значи, пѣтътъ на истината е правиятъ пѣтъ. Движението по правата АВ се извършва само въ Божествения свѣтъ. На физическия свѣтъ,

обаче, това е невъзможно. Тукъ полюситѣ А и В взиматъ направление нагоре (фиг. 1), докато се пресѣкатъ. Пресѣчната точка С, пред-

фиг. 1.

ставя тѣхния стремежъ къмъ истината. Истината е посоката, къмъ която се отправятъ всички енергии на човѣка, вследствие на което тя осмисля живота. Значи, любовта (А) и мъдростта (В) въ човѣка образуватъ правата АВ на неговия животъ, които едновременно се отправятъ къмъ С, къмъ истината. Този е пътятъ, по който трѣбва да вървите. Не е въпросъ само да изправяте погрѣшкитѣ си. Като мислите, чувствувате и действувате правилно, само по себе си ще изправите погрѣшкитѣ си.

Тази вечеръ ви държахъ една педагогическа лекция; дадохъ ви нѣколко правила, необходими при постъпването въ всѣко училище: и въ забавачница, и въ отдѣления, и въ прогимназия, и въ гимназия, даже и въ университетъ. Съ тѣзи правила ще свършите живота си на земята. Като влѣзете въ онзи свѣтъ, тамъ ще ви дадатъ други правила. Обаче, безъ първитѣ правила крачка не можете да направите напредъ. Ако влѣзете въ

свѣта, тамъ има други правила, но тѣ ще обезсмислятъ живота ви. Вѣнъ отъ истината, животътъ нѣма смисълъ. Тя дава потикъ, импулсъ на човѣка за работа. Тя внася въ сърдцето и душата на човѣка радостъ и веселие, а въ ума — свѣтлина и знания. Като има тия нѣща, той се чувствува свободенъ. Зато ва е казано въ Писанието: „Истината ще ви направи свободни“.

Въ стремежа на човѣка къмъ истината участвуватъ два главни фактора: любовта и мъдростта. Нѣма по-велико нѣщо отъ това, да обичате истината и да знаете, какъ да се стремите къмъ нея. Любовта ще ви смекчи, а мъдростта ще ви засили, ще уякнете. Ако ви се даде много любовъ, ще се разкашкате; ако ви се даде много мъдростъ, ще се втвърдите. За да не става това, вие трѣбва да отправите тѣзи енергии къмъ истината, която ще ви покаже вътрешния смисълъ на живота. При това положение на нѣщата, енергиитѣ ви правилно ще се трансформиратъ, въ резултатъ на което силитѣ на вашия организъмъ ще функциониратъ правилно. Тази деятелность ще внесе у васъ радостъ и веселие. Така само ще се радвате на работата, която сте извършили презъ деня и съ трепетъ ще очаквате работата на утрешния день.

Сега азъ имахъ желание да внесе въ васъ свещенъ трепетъ къмъ любовта, мъдростта и истината, за да работите съзнателно съ тѣхъ. Този потикъ ще ви помогне да се

справите съ обезсърдението, което е единъ отъ вашитѣ съпжтници. Отсега нататъкъ ви предстои сериозна работа. Вие още не сте работили, както трѣбва. А за работата, която ви предстои, се изисква непреодолимъ стремежъ къмъ истината. Който отъ васъ използва тази лекция, той ще бжде радостенъ и веселъ, ще има Божието благословение.

Божието благословение да бжде съ васъ!

Размишление.

*

20. лекция отъ Учителя, държана на
7 мартъ, 1923 г. София.

Силата на свѣтлината и тѣмнината.

Поздравъ: Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростѣта води къмъ истината.

Размишление.

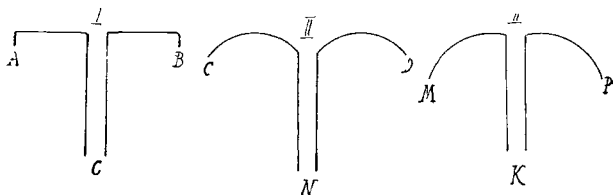
Чете се резюме на темата: „Ползата отъ рѣкитѣ, моретата и океанитѣ“.

За бждеше ще ви дамъ следната задача: ще взимате по две лекции отъ миналогодишнитѣ, ще вадите писмено резюмета и ще ги четете въ класъ. Двама ученика, по желание, ще се ангажиратъ съ тѣзи две лекции. Сжщевременно ще повтаряте и упражненията, дадени въ лекциитѣ. Ако срещнете нѣщо, което не разбирате, тукъ ще го допълнимъ. Лекциитѣ трѣбва да се заучаватъ добре, да се прилагатъ, за да дадатъ нужния резултатъ. Ако ученикътъ не е готовъ, той не може да се ползува отъ природата. Това е особено необходимо за окултния ученикъ. Мозъкътъ на ученика трѣбва да бжде разработенъ, добре сформированъ, за да влѣзе въ връзка съ силитѣ на природата, да се ползува отъ тѣхъ. Ако не работи върху себе си, той нѣма да се ползува отъ знанията, които му се даватъ въ Школата.

Допуснете, че пжтувате вечерь съ единъ вашъ приятель. Той ви дава една ябълка, но въ тъмнината не виждате, каква е тя, здрава или гнила. Захапвате ябълката, но веднага усѣщате, че е гнила, и бързо я изплювате навънъ. Следователно, каквото гнилата ябълка представя за васъ, такова нѣщо сж вашитѣ нечисти мисли и желанія за невидимия свѣтъ. Достатъчно е да проектирате една такава мисълъ, или едно таково чувство въ невидимия свѣтъ, за да го изплюятъ веднага навънъ. Ето защо, за да се ползвате отъ силитѣ на природата, отъ знанието, което ви се дава, отъ васъ се иска абсолютна чистота на сърдцето. Който разбира, какво значи чистота на сърдцето, той ще се ползува. Който не разбира, той ще бжде поставенъ на изпитъ, самъ да преживѣе нечистотата на своето сърдце и да се изчисти. Всичко, което се дава и изисква отъ окултния ученикъ, е на мѣсто. Тукъ нищо не е произволно. Мнозина считатъ окултизма, окултната наука за нѣщо опасно. — Не, окултната наука осмисля живота, дава потикъ, импулсъ къмъ знания. Тя показва на ученика пжтя къмъ истината. Тя го учи, какъ да се ползува отъ енергиитѣ на природата и какъ да трансформира своитѣ енергии.

На фиг. 2. сж представени три схеми, които показватъ различнитѣ прояви или движения на енергиитѣ въ природата. Първата схема представя уравновесени енергии на ума, на сърдцето и на волята. Човѣкъ, у когото

тѣзи енергии сж уравновесени, се отличава съ голѣма разсѣдителностъ. Преди да пристѣпи къмъ нѣкаква работа, или преди да каже нѣ-

фиг. 2

що, той всичко обмисля добре и тогава пристѣпва къмъ работа. Втората схема представя енергииѣ на младъ човѣкъ, или на дете, за които всичко, що лѣщи, е злато. Тѣ гледатъ на нѣщата оптимистически, мислятъ, че всичко цѣвти. Третата схема представя енергииѣ на възрастния, на стария човѣкъ. Ако наблюдавате едно старо дърво и единъ старъ човѣкъ, ще видите, че тѣ си приличатъ. Клонетѣ на старото дърво сж увиснали надолу, както енергииѣ въ стария човѣкъ. Старото дърво и стариятъ човѣкъ се намиратъ повече подъ влиянието на земнитѣ сили, отколкото подъ влиянието на слънчевитѣ. Казватъ за старото дърво и за стария човѣкъ, че сж изгубили своята пластичностъ и пѣргавина, вследствие на което се навеждатъ надолу. Отъ разбиранията, отъ идеитѣ на човѣка зависи, дали ще бѣде младъ или старъ, т. е. дали енергииѣ въ неговия организъмъ ще бѣдатъ възходещи или низходещи. Че е така, виждате отъ случаетѣ въ живота. Срѣщате

младѣ, 20 годишеѣ човѣкъ, на когото физическитѣ енергии сж възходещи, но духовнитѣ му енергии сж възходещи; той мисли, чувствува и действува като 80 годишенѣ човѣкъ. Този човѣкъ ще ви говори само за смъртъ, за отрицателни нѣща въ живота. Енергиитѣ на този човѣкъ взиматъ посока къмъ земята. Казватъ за него, че преждевременно е остарѣлъ. И обратно: Срѣщате старѣ човѣкъ, но съ възвишени идеи, съ високѣ идеалѣ. Той не се пригърбва като стария, но върви изправенѣ, бодърѣ. Защо? — Идеитѣ му го привличатъ къмъ слънцето.

Следователно, въ природата съществуватъ главно два вида енергии: низходещи, наречени енергии на тъмнината въ живота (схема III) и възходещи, т. е. енергии на свѣтлината (схема II). Схема I представя кръстосани енергии на свѣтлината и на тъмнината. Дето тѣзи енергии се уравновесяватъ, тамъ започва разумниятъ животъ. Въ този животъ има свѣтли и тъмни мѣста, върхове и долини. вследствие на което се явяватъ сѣнки. Сѣнкитѣ сж предметитѣ, които човѣкъ трѣбва да изучава.

Какъ се познава, кога човѣкъ живѣе въ свѣтлината и кога — въ тъмнината? За да отговоря на този въпросъ, ще си послужи съ следното обяснение. Въ втората схема сж представени възходещитѣ енергии на природата, т. е. живота на свѣтлината. Най-високата точка на слънцето е зенитътъ. Тогава слънчевитѣ лъчи сж най-силни и падатъ точно перпен-

дикулярно към земята. Ако въ този моментъ човѣкъ погледне на слънцето, очитѣ му не биха могли да издържатъ тази свѣтлина. Тѣ веднага ще се свиятъ, ще взематъ елипсовидна форма. Едновременно съ очитѣ, той ще свие и веждитѣ си. Който го погледне, ще каже, че този човѣкъ е много сериозенъ. Значи, сериозниятъ човѣкъ живѣе въ свѣтлината, въ деня на живота. Наистина, който е роденъ презъ деня, когато слънцето силно грѣе, той има продълговати очи, не много отворени. Ако този човѣкъ влѣзе въ тъмна стая, той ще напрегне очитѣ си, ще ги отвори, за да различи предметитѣ. Оттукъ казваме, че всѣки, който е роденъ вечеръ, той е съ голѣми, отворени очи. Всички хора, които живѣятъ въ тъмнина, иматъ широко отворени очи и вдигнати нагоре вежди. Когато искатъ да кажатъ на човѣка да бжде внимателенъ, съветватъ го да отваря очитѣ си на четири. Това е пословица, на която липсва нѣщо, не е съвсемъ пълна. Човѣкъ трѣбва да отваря очитѣ си на четири, но вечеръ, когато е тъмно. Презъ деня нѣма защо да отваря очитѣ си на четири. Следователно, тази пословица се отнася до хора, които живѣятъ въ нощта. Ако човѣкъ живѣе дълго време въ тъмнина, очитѣ му постепенно започватъ да изпъкватъ навънъ. Хора, на които очитѣ сж силно отворени и изпъкнали, сж много груби. Студътъ, градътъ, снѣгътъ, сланата се дължатъ на тъмнитѣ сили въ природата. Умразата, завистъта, злобата, изобщо

всички отрицателни чувства се дължат пакъ на тъмнитѣ сили въ природата. Ако очитѣ на нѣкой човѣкъ сж изпъкнали, но елипсовидни, не много отворени, това показва, че той е роденъ въ тъмнина, но има желание да влѣзе въ свѣтлината. Той разбира грубостта си, но се въздържа, стреми се да прояви своята мекота. Нѣкои хора сж родени въ тъмнина, но живѣятъ въ свѣтлина, работятъ за своето смекчаване. Други пъкъ сж родени въ свѣтлина, но живѣятъ въ тъмнина, работятъ съ грубитѣ сили на природата.

Като знаете това, пазете се да не смѣните състоянието си, да изпаднете отъ силитѣ на свѣтлината въ силитѣ на тъмнината. Щомъ се натъкнете на тъмнитѣ сили, започнете да работите, да ги превърнете въ положителни, въ сили на свѣтлината. Това значи, да уравновесите силитѣ на своя организъмъ. Пазете се отъ тъмнината, безъ да се страхувате отъ нея. Силитѣ на тъмнината сж необходими за растенето. Всички живи същества растатъ, събиратъ енергия и почиватъ все въ тъмнина. За да се развива вашата мисль, вие непременно трѣбва да се движите между силитѣ на тъмнината и свѣтлината: първитѣ ще оформяватъ мисълта, а вторитѣ ще даватъ сила и движение на тази мисль да се реализира. Тъмнитѣ сили сж свързани съ чернитѣ лъчи на свѣтлината, а свѣтлиитѣ сили сж свързани съ бѣлитѣ лъчи на свѣтлината.

Сега, дръжте въ ума си идеята, че природнитѣ закони не сж произволни. Тѣ сж разумни и строго опредѣлени. Има закони на необходимостта, но има закони и на свободата. И еднитѣ, и другитѣ сж разумни, вследствие на което вие трѣбва да се съобразявате съ тѣхъ. Задачата на окултната наука е да посочи на ученика методи, какъ да се справя съ природнитѣ сили и закони. Щомъ сте дошли на земята, ще имате страдания, изпитания, нещастия, съ които трѣбва да се справяте разумно. Не е въпросъ да се обезсърдявате или отчайвате. Обезсърдението нищо не допринася. Радвайте се, че ви се дава свѣтлина да разбирате нѣщата и да знаете, какъ да разрешавате мжчнотиитѣ си. Ако нѣмахте тази свѣтлина, мжчнотиитѣ щѣха да ви завлѣкатъ. Като ученици, вие ще можете разумно да ликвидирате съ кармата си. Кармата на човѣка представя сборъ отъ сили на тъмнината, които вие трѣбва да разсѣете. Когато се справи съ кармата си, човѣкъ ще живѣе въ закона на дихармата.

Що е дихарма? — Дихармата е благодатта Божия, за която Христосъ казва: „Всички ще бждете спасени по благодать“. Дихармата е сборъ отъ свѣтли сили. Тя представя свѣтлината въ живота. Вие сте ковачи, творци на сждбата си. Желѣзото е въ ржцетѣ ви, огньтъ е предъ васъ. Какво ви оста-

ва тогава? Нищо друго, освенъ да вземете желѣзото, да го турите въ огъня и внимателно да го обръщате отъ една страна на друга, да изкарате нѣщо отъ него. Какво ще изкарате отъ нагорещеното желѣзо? — Каквото пожелаете: и гвоздеи, и ключове, и брави на врати, и рала, и мотики. Като работите съ нагорещеното желѣзо, трѣбва да внимавате. Внимание се иска отъ васъ! Ако сте внимателни и разумни, добре ще ликвидирате съ кармата си и ще влѣзете въ дихармата. Ако не сте внимателни и разумни, кармата ще ви завлѣче.

Сега вие сте дошли до една област, наречена „область на забавитѣ“. Ако останете повече време въ тази област, сжществата, които живѣятъ тамъ, ще спратъ развитието ви. Тѣ сж сжщества, изостанали въ еволюцията си; тѣ сж сжщества безъ никакъвъ моралъ, безъ никаква култура. Когото видятъ, тѣ започватъ да го хвалятъ, да казватъ, че е герой, талантливъ човѣкъ; ще му разправятъ различни легенди, предания, докато го оплетатъ. Щомъ го оплетатъ, ще го оставатъ самъ да се разправя. Като се намѣри между тѣхъ, той ще изпадне въ положението на пѣтела, за който се говори въ баснята „пѣтелъ и лисица“.

Единъ пѣтелъ намѣрилъ парче сирене на земята и се качилъ на едно дърво, тамъ да го яде. Въ това време една лисица зърнала пѣтела и започнала да мисли, какъ да вземе сиренето отъ устата му. Да се качи на дър-

вото при него, не може. Тогава тя отишла подъ дървото и започнала да се разговаря съ пѣтела: Пѣтльо, чудно красива птица си! Като гледамъ перата ти, тѣй хубаво нашарени, като гледамъ гребена ти червенъ, месестъ, като корона на главата ти, чудя се, кой те създаде толкова красивъ, толкова гиздавъ и напетъ. Не съмъ срѣщала друга птица тѣй красива като тебе. Пъкъ и пойна птица си. Гласътъ ти — цѣла музика. Щастлива ще съмъ, ако би ми запѣлъ, да чуя гласа ти. Поласканъ отъ думитѣ на лисицата, пѣтельтъ отворилъ уста и закукуригаль. Сиренето паднало на земята. Това лисицата чакала. Тя се спуснала къмъ сиренето, сграбчила го и избѣгала.

Сега и на васъ казвамъ: Не се поддавайте на ласки и похвали, защото, като пѣтела, ще изкукуригате и ще изпуснете сиренето отъ устата си. Въ случая сиренето представя условията, необходими за вашето развитие. Може да не изгубите всички условия, но колкото и да изгубите, следъ това трѣбва да чакате известно време, отново да дойдатъ сжщитѣ благоприятни условия. Благоприятнитѣ условия идатъ периодически. Окултната наука дава редъ математически формули, чрезъ които могатъ да се правятъ изчисления, да се опредѣли, въ коя година, кой месецъ, кой день и кой часъ презъ деня ще дойдатъ благоприятни условия за всѣки човѣкъ отдѣлно. Тѣзи условия ще се изразятъ въ видъ на възходяща енергия, съ опредѣлена интензив-

ность и бързина на движение. Тази енергия ще повдигне човъка и ще му даде тласък нагоре. Това се определя и отъ благоприятнитѣ съчетания на планетитѣ.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате тия нѣща, вътрешно да познавате, кога какво ще дойде и да сте готови добритѣ условия да използвате за добро, а съ лошитѣ — да се справяте разумно. Дойде нѣкой отъ вѣнъ или вътре въ васъ и казва: Не стой на това мѣсто! — Защо? — Не стой на това мѣсто! — нищо повече. Това мѣсто е опасно. — Докажи, че е опасно. — Какъ ще се докаже? Ако не слушашъ, ще го опиташъ. Ти си седналъ на единъ камъкъ, въ срѣдата на една суха рѣка, свиришъ си спокойно и за нищо не искашъ да знаешъ. Обаче, на планината вали силенъ дъждъ, който постепенно слиза надолу. Отъ политѣ на планината започватъ да слизатъ голѣми порои, и въ скоро време рѣката приижда, залива околността. Докато успѣешъ да избѣгашъ, водата ще те отнесе и завлѣче по течението си. Сега вѣрвашъ ли на думитѣ ми?

Следователно, ще знаете, че такива опасни мѣста съществуватъ и въ областта на окултизма. И тамъ има сухи рѣки, които могатъ да придойдатъ отъ голѣмитѣ порои. Като знаете това, ще бъдете послушни. Щомъ ви се каже да напуснете мѣстото, на което седите, да престанете да свирите и да отидете на нѣкое безопасно мѣсто, не питайте, за-

що и за какво, нито чакайте да ви се доказва. Веднъж влѣзли въ Школата, вие трѣбва да изучавате окултнитѣ сили, да се борите, да вземете надмощие надъ тѣхъ. Нѣкои отъ тия сили сж като лисицата. Когато нѣкой започне да ви хвали, ще знаете, че сиренето ви ще отиде. Изслушайте го внимателно, но не бързайте да си показвате гласа като пѣтела. Кажете: Сега съмъ заетъ, имамъ малко работа. Като свърша работата си, тогава ще ви попѣя. Спокойно изяжете сиренето си и тогава кукуригайте. Не бързайте да кукуригате. Не бързайте да покажете гласа си. Ако първо изядете сиренето, а после кукуригате, работитѣ ви ще вървятъ добре.

Сега, отъ всички се изисква послушание. Послушанието е първото качество на окултния ученикъ. Той трѣбва да проявява послушание къмъ разумнитѣ закони и сили въ природата. Послушанието е условие за ученика да уяква. То усилва вѣрата му въ великитѣ закони на природата, чрезъ които Богъ работи. Като знаете това, всичко правете въ името Божие, за да се ползвате и вие, и ближнитѣ ви отъ неговото благословение. Ученикътъ трѣбва да работи съзнателно, да придобие съвършенство, къмъ което се стреми. Всѣки може да бжде съвършенъ.

Казано е въ Писанието: „Бждете съвършени, както е съвършенъ Отецъ вашъ, Който е на небеса“. Когато придобиете съвършенство, тогава само ще разберете, какво нѣ-

що е любовта, мъдростта и истината. Който не е свършенъ, той не може да разбере, какво представятъ любовта, мъдростта и истината. Ако искате да станете свършени, вие трѣбва да се подчините на великия Божи законъ. Щомъ придобиете свършенство, ще разберете думитѣ, вложени въ поздрава, който тази вечеръ дадохъ: „Само свѣтлиятъ пжтъ на мъдростта води къмъ истината“.

Работа, учене се изисква отъ всички. Съзнателно изучавайте своитѣ прояви и действия. Изучавайте почерка си, да видите, въ какви форми изявяватъ своитѣ енергии. Като пишатъ, нѣкои започватъ добре, свършватъ зле. Въ началото буквитѣ имъ сж едри, а колкото отиватъ на края, ставатъ все по-дребни. Такива хора въ началото сж силни, а на края отслабватъ. На тѣхъ не може да се разчита. Буквитѣ трѣбва да бждатъ по възможность по-елипсоидни, но не еднообразни. Всѣка форма на буквитѣ трѣбва да отговаря на енергиитѣ въ човѣка. Щомъ има съответствие между формата на буквитѣ и енергиитѣ на човѣка, той самъ е доволенъ отъ себе си, отъ своя почеркъ. Почеркътъ трѣбва да е четливъ, да не става нужда други да го разчитатъ. Като ученици на окултна школа, вие трѣбва да имате красивъ почеркъ. Ако почеркътъ ви не е обработенъ, ще се упражнявате въ писане всѣки день отъ 10 — 30 минути. Ако на младини почеркътъ ви не е красивъ, и на старини ще остане такъвъ. Трѣбва

да знаете, че почеркътъ се отразява върху характера на човѣка. Работете съзнателно върху себе си, да бъдете добри ученици.

„Само свѣтлиятъ пътъ на мъдростъта води къмъ истината“.

*

21. Лекция отъ Учителя, държана на
14 мартъ, 1923 г. София.

Бѣла и черна свѣтлина.

„Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростъта води къмъ истината“.

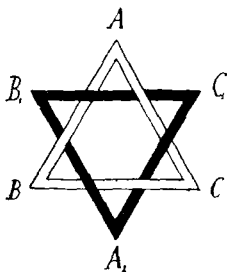
Размишление.

Четоха се резюмета на първа и втора лекция отъ първата година.

Въ резюмиранитѣ лекции се говори за страха. Коя е причината за страха? — Тъмнината. Когато нѣкое дете остане самò въ тъмна стая, то започва да се страхува. На какво се дължи тъмнината? Или, какъвъ е произходътъ на тъмнината? Дето свѣтлината отсъствува, тамъ тъмнината присъствува. Когато имате едно кржгло, непрозрачно тѣло и го освѣтявате, едната страна на това тѣло ще бжде свѣтла, а другата — тъмна. Който отдалечъ погледне това тѣло, той ще види само свѣтлата му часть, а тъмната нѣма да види. Това показва ли, че тъмната часть не съществува? Ако тъмнината, т. е. тъмната, неогрѣта часть на едно тѣло не се вижда, това се дължи на факта, че свѣтлината не е проникнала презъ него. Оттукъ излиза, че тъмнината не съществува. Така ли е въ сжщность? Въ природата тъмнината съществува като сила. Тази сила се проявява въ видъ на лжчи, които, за отличие отъ свѣтлиннитѣ лжчи, ние наричаме лжчи на тъмнината. Когато лжчитѣ на свѣтли-

ната не се проявяватъ, тогава настѣпватъ лжчитѣ на тъмнината. Тия лжчи произвеждатъ въ човѣка свиване, сгъстяване на материята, вследствие на което въ него се пораждатъ редъ отрицателни чувства, като умраза, завистъ, злоба, лукавство, лицемѣрие и т. н.

Следователно, всички грѣхове на хората се дължатъ на лжчитѣ на тъмнината, или на тѣй нареченитѣ „черни лжчи“ въ природата. Човѣкъ грѣши, когато попадне подъ влиянието на чернитѣ лжчи. Който попадне подъ влиянието на тѣзи лжчи, той носи вече тѣхнитѣ признаци. Както лжчитѣ на свѣтлината, или бѣлитѣ лжчи, иматъ свои специфични белези, така и чернитѣ лжчи иматъ свои специфични белези. Еднитѣ и другитѣ лжчи взаимно се преплитатъ, като образуватъ два трижгълника — единиятъ съ върха нагоре, а другиятъ — съ върха надолу.

(фиг. 1.)

Бѣлитѣ лжчи иматъ възходещо направление, а чернитѣ — низходещо. (фиг. 1). Бѣлитѣ лжчи образуватъ трижгълника ABC , а чернитѣ — трижгълника $A^1B^1C^1$. Тѣзи трижгълници представятъ същевременно спектри на бѣлата и на черната свѣтлина.

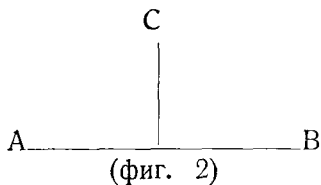
Спектърътъ на бѣлитѣ лжчи сыражда, твори; той носи животъ въ себе си. Спектърътъ на

чернитѣ лжчи разрушава, унищожаватъ; той носи смъртъ въ себе си. По това, именно, окултиститѣ различаватъ бѣлитѣ отъ чернитѣ лжчи.

Много може да се говори за чернитѣ лжчи, но тѣ не трѣбва да се пипатъ, защото сж опасни. Съ тѣхъ могатъ да се занимаватъ само силнитѣ, мждритѣ и добритѣ хора. Колкото по-малко се говори за злото, толкова по-добре. Като окултни ученици, вие трѣбва да говорите за положителнитѣ нѣща въ живота, а не за отрицателнитѣ. Когато умѣтъ, сърдцето и волята ви укрепнатъ, тогава можете да изучавате спектѣра на чернитѣ лжчи. Грѣшникѣтъ познава тъмнината, нѣма защо специално да я изучава. Той гледа на нѣщата особено. Каквото види, иска да го обсеби, да го задържи за себе си. Ето защо, ако по нѣкакъв начинъ попаднете въ областѣта на чернитѣ лжчи, вие веднага трѣбва да реагирате срещу тѣхъ, да не се оставяте да ви погълнатъ.

Какъ може човѣкъ да реагира на чернитѣ лжчи? За да реагира на тия лжчи, той трѣбва да измѣни посоката на своето движение. Допуснете, че две живи сжщества А и В, се движатъ по единъ и сжщъ пжтъ, като образуватъ праватв линия АВ. Тази линия представя посоката или пжтя, по който чернитѣ лжчи се движатъ. Щомъ попаднете на този пжтъ, веднага трѣбва да вземете направление нагоре, по перпендикуляра С, за да се осво-

бодите отъ тѣхното влияние. Това значи, човѣкъ да реагира на влиянието на чернитѣ лжчи. Човѣкъ трѣбва да се движи по перпендикуляра С, но когато има смисълъ. Тогава има защо да измѣня посоката на своето движение.

Запримѣрь, четете философскитѣ идеи на нѣкой философъ, който е образувалъ пжтя АВ. Дойде нѣкой при васъ и започва да оспорва тия идеи. Вие веднага излизате срещу него и започвате да защищавате възгледитѣ на този философъ. Вие излизате отъ правата АВ и взимате положението С. Ваши ли сж идеитѣ, които защищавате? Това сж чужди идеи, които сте отхранили въ себе си като кукувичи яйца и се борите за тѣхъ. Обаче, вие не знаете, дали тѣзи идеи сж прави. Ако не сж прави, скоро ще напуснете положението С на перпендикуляра и ще слѣзете пакъ по правата линия АВ. За всѣки даденъ случай човѣкъ трѣбва да знае, коя идея е негова и коя — чужда.

Съвременнитѣ хора защищаватъ идеята, че Богъ сжществува въ свѣта, безъ да се запитватъ, тѣхна ли е тази идея, или имъ е наложена отвънъ. Тѣ сж слушали за Бога отъ майка си, отъ баща си, отъ проповѣдници, но тази идея не е тѣхна, тя не е изникнала отъ дълбочината на тѣхната душа. И затова, как-

то днесъ подържатъ идеята за съществуването на Бога, така утре могатъ да я отрекатъ. Докато тази идея имъ е наложена отвънъ, тѣ се намиратъ въ положението С на перпендикуляра. Иматъ ли тѣ любовъ къмъ Бога? Познаватъ ли Го? Реално същество ли е Той за тѣхъ? Ако Богъ е нѣкаква реалностъ за тѣхъ, какво е отношението имъ къмъ Него? Ако хората имаха отношение къмъ Бога, първата имъ проява щѣше да бжде любовта. Значи, любовта е първото отношение, първата допирна точка съ Абсолютната реалностъ, т. е. съ Безграничното, Вѣчното начало на живота. Втората допирна точка е мъдростта, а третата — истината. Когато човѣкъ намѣри тѣзи три допирни точки въ себе си, той се самоопредѣля по отношение на Абсолютната реалностъ като мислеща душа.

И тъй, щомъ намѣрите първата допирна точка до Великото начало, вие придобивате животъ, движение. Щомъ намѣрите втората допирна точка, вие придобивате свѣтлина и знание — условия за развиване на вашия умъ. Щомъ намѣрите третата допирна точка, вие придобивате свободата си, първото условие за развиване на волята. Който нѣма истината въ себе си, той е човѣкъ безъ воля; който нѣма мъдростта въ себе си, той е човѣкъ безъ умъ; който нѣма любовта въ себе си, той е човѣкъ безъ сърдце, безъ животъ. Значи, изгуби ли любовта си, човѣкъ е изложенъ на смъртъ; изгуби ли мъдростта си, чо-

вѣкъ е изложенъ на оглупяване. Той постепенно слиза въ ада, въ живота на сѣнкитѣ. Който изгуби истината, той става играчка и посмѣшище на хората. Тѣй щото, само онзи може да каже, че познава Бога, който, при първото си докосване до Него, е придобилъ живота; при второто си докосване е придобилъ знание и свѣтлина, а при третото си докосване е придобилъ свобода, която дава направление и импулсъ на волята.

Животътъ почива върху тия три положения. Който не вѣрва, той грѣбва да излѣзе да се състезава съ оня, който е опиталъ и преживѣлъ тия нѣща. Мъртвиятъ отрича живота. Турямъ ржката си върху главата му, и той оживява. Питамъ го: Вѣрвашъ ли сега въ живота? — Вѣрвамъ. Глупавиятъ отрича знанието и мъдростъта. Турямъ ржката си върху главата му, и той поумнява. — Вѣрвашъ ли сега въ мъдростъта? — Вѣрвамъ. Срѣщамъ най-после онзи, който е станалъ посмѣшище на хората. Турямъ ржката си върху главата му, и волята въ него се проявява, започва да го стимулира къмъ дейность. — Вѣрвашъ ли сега въ истината? — Вѣрвамъ. Какви по-силни доказателства отъ тия могатъ да се дадатъ? Едно време гарги грачеха около васъ, като около мъртви трупове, но откакъ любовта положи ржката си върху вашитѣ глави, всички гарги се разбѣгаха. Сега вие имате въ себе си животъ, свѣтлина и свобода. Това сж силитѣ, съ които окултната наука работи и разреша-

ва въпроситѣ. Тя не води отъ причини къмъ следствия и отъ следствия къмъ причини, но води отъ причини къмъ причини и отъ следствия къмъ следствия. Запита ли ме нѣкой, дали сѣществува Богъ, или не, нѣма защо да му доказвамъ това на теория, но турямъ ржката си на главата му. Ако придобие животъ въ себе си, въпросътъ е разрешень.

Сега, да дойдемъ до съзнанието, до първичния животъ. Щомъ дойдемъ до този животъ, ние ще защитаваме всичко онова, което е първично. Нѣкои философи взиматъ копиранни идеи, вследствие на което тѣхнитѣ теории водятъ къмъ заблуждения. Ние защитаваме само такива идеи, които иматъ Божественъ произходъ, защото носятъ нѣщо ценно за нашето съзнание. Такова нѣщо представя тригълникътъ АВС, съ който изразяваме бѣлитѣ лъчи на свѣтлината. Този тригълникъ трѣбва да оживѣе у васъ, да се свържете съ него. Ако това не стане, вие ще имате само картина за този тригълникъ, която ще бжде изключително теория, но не нѣщо изпитано и преживяно.

Какво ще кажете, за примѣръ, за успореднитѣ линии? Какво означаватъ успореднитѣ линии? — Тѣ означаватъ посока на движение между две разумни сѣщества. Значи, когато две разумни сѣщества се движатъ, тѣ всѣкога образуватъ помежду си две успоредни линии. Това показва, че тѣ се разбиратъ. Най-малкото отклонение отъ този пжтъ по-

казва, че въ отношенията имъ е настанала нѣ-
 каква дисхармония. Казвате: Не трѣбва ли хо-
 рата да се приближаватъ помежду си? Да се
 приближишъ къмъ нѣкого, подразбира прибли-
 жаване къмъ целта, която той преследва, а не
 приближаване по разстояние. Да се приближа-
 ватъ хората къмъ целта, която преследватъ,
 подразбира примиряване на противоречията
 въ тѣхния животъ. Да се приближаватъ по
 разстояние, това значи, да се натъкватъ на
 нови противоречия. Вижте, на какви грама-
 дни разстояния се намиратъ слънчевитѣ систе-
 ми една отъ друга. За да не стане сблъсква-
 не между една и друга слънчева система, при-
 родата ги е поставила на такива разстояния,
 че всѣка система да се движи свободно въ своя
 пжть. На сжщото оснвание и човѣшкиятъ
 духъ е свободенъ, смѣлъ и решителенъ, дока-
 то има на разположение голѣмо простран-
 ство, въ което може да се развива. Почне ли
 това пространство да се стѣснява, духътъ за-
 почва да губи своята смѣлость и решител-
 ность.

Мнозина говорятъ за близость между
 хората. Тѣ трѣбва да разбератъ, какво значи
 близость, въ правъ смисълъ на думата. Между
 хората може да сжществува само идейна
 близость, по закона на любовта, мждростта
 и истината. Всѣка близость, вѣнъ отъ тѣзи
 три закона, създава най-голѣмитѣ противоре-
 чия и нещастия за хората. Нещастията на съ-
 временнитѣ хора се дължатъ на грѣшката,

която козмическият човѣкъ е направилъ въ миналото. Той е изкривилъ своя пжть, нарушилъ е правитѣ отношения между Бога и себе си. Днесъ трѣбва да дойдатъ нови учени, нови философи и поети да научатъ хората да живѣятъ право, да ги върнатъ въ правия пжть. Правиятъ пжть е пжтьтъ къмъ Бога. Ще кажете, че вие обичате само Едного. Ако подъ думата „Едного“ разбирате Единния, Безграничния, идеята ви е права, понеже Той включва въ себе си всички сжщества. — Обичашъ ли и мене? — Щомъ нѣкой ви зададе този въпросъ, той вече внася злото въ себе си. Защото веднѣжъ обикатѣ Единния, вие не можете да не обичате всички, понеже Той съдържа въ себе си всички части. Той е Цѣлото, а всички останали сжщества сж Неговитѣ части. Пазете се да не изпаднете въ положението на ония, които за обектъ на любовта си взиматъ само една частъ и забравятъ Цѣлото. Майката казва: Обичамъ само детето си. Дъщерята казва: Обичамъ само баща си и майка си. Другъ нѣкой казва: Обичамъ само приятеля си. Какво прави природата въ такива случаи? Тя взима детето на майката, взима бащата и майката на дъщерята, взима приятеля на нѣкого, и по този начинъ ги заставя да мислятъ, да разбератъ, че сж на кривъ пжть. Тѣ могатъ да обичатъ частитѣ, но първо трѣбва да обичатъ Цѣлото, което включва въ себе си всички части.

Питамъ: Какво придава човѣкъ съ лю-

бовъта си? Какво придавате вие на онзи, когото обичате? Когато слънцето обича дърветата, то имъ дава импулсъ да растатъ, да цъвтятъ и плодъ да вързватъ. Какво дава човѣкъ на човѣка, като го обича? — Кара го да се движи, да пада, да става. Каква любовъ е тази, която кара човѣка да пада и става? Това не е любовъ. Любовъ, която разваля човѣка, не е истинска, не е Божествена любовъ. Ще каже нѣкой, че ви обича и ще гледа, какъ да вземе нѣщо отъ васъ. Днесъ ще вземе хиляда лева, утре ще вземе хиляда лева, докато цѣлъ ви заложи. Това не е любовъ. Ако обичашъ приятеля си, кажи: Въ името на своя приятел азъ обичамъ всички живи същества безъ разлика. Това е свещено правило. Кажешъ ли, че не обичашъ всички, ти отваряшъ въ себе си врата за злото, врата за твоеото падане.

Като ви давамъ това свещено правило, азъ ви предупреждавамъ да не се подхлъзвате, да не изпадате въ погрѣшки. Ако сте попаднали вече въ нѣкаква погрѣшка, гледайте да я изправите. Всѣкога помнете: Човѣкъ може да обича само Едного, само Бога. Дойдете ли до хората, вие трѣбва да обичате всички. Нека това правило стане за васъ законъ, а не само идея. Правете редъ опити и упражнения, въ лицето на Бога да обичате всички. И въ лицето на едного да обичате пакъ всич-

ки. Наблюдавайте се и вижте, каква е разликата, когато обичате Бога и когато обичате само единъ човѣкъ. Въ първия случай ще усѣтите необикновена пълнота и разширение по умъ, по сърдце и ще почувствувате Бога въ себе си тъй близъкъ и познатъ, като че сте Го виждали. Въ втория случай, макаръ вашиятъ любимъ човѣкъ да е предъ лицето ви, вие ще се почувствувате празни, като че никога не сте го виждали. Въ Божествената книга, въ широката природа, той едва ли би представлялъ малка запетая въ нѣкое предложение.

Правете дълбоки психологически наблюдения върху себе си, да придобиете нужното смирение, да се съзнаете като малки запетай въ великата книга на живота. — Какъ! Запетая да съмъ? Азъ съмъ Синъ Божий. — Имашъ ли синовни огношения къмъ Бога? Всѣки самъ трѣбва да си зададе този въпросъ. При това, той трѣбва да знае, кой синъ е по брой — първи, втори, трети, четвърти, десети и т. н. Има първороденъ Синъ на Бога, има и последнороденъ. Българитѣ наричатъ последното дете въ семейството изтърсакъ. Следователно, човѣкъ трѣбва да знае, какво мѣсто заема въ великата книга на живота, да има ясна представа за своето положение.

Сега, тия идеи сж необходими за обновяването на вашето сърдце и на вашия умъ, за опрѣсняване на вашитѣ схващания. Безъ тѣзи идеи вие съвсемъ ще издробиѣте.

Кога издребнява човѣкъ? — Когато нѣма храна, съ която да се храни. Идете въ село и вижте, какво значи издребняване. Виждате една квачка съ 15 — 20 малки пиленца. Всички пиленца обикалятъ около майка си, намиратъ си храна. Най-малкото отъ тѣхъ, което последно се е излупило, все не може да се добере до храната. Тѣкмо види едно зрънце и се запжти къмъ него, другитѣ пиленца го изпреварватъ, и то остава на последенъ планъ. Като не може да се храни достатъчно, това пиленце остава най-слабо, най-немошно, едва крета. Другитѣ ставатъ едри, силни, а то се движи между тѣхъ като чуждо пиленце. Всѣко пиленце гледа добре да се нахрани, безъ да мисли за своето братче, че е гладно, слабичко. Кой какъ погледне на него, смѣе се, че е много дребничко, много издребняло. Сжщото нѣщо става и въ класоветѣ между ученицитѣ. Всѣки ученикъ иска да се развие, да стане голѣмъ, великъ, и не мисли за брата си, че едва крета, че не може да си намѣри храна. За всѣко живо сжщество природата е предвидѣла специфиченъ дѣлъ. Следователно, всѣки има право само на своя дѣлъ, но не и на дѣла на брата си. Никой нѣма право да спѣва себе си; никой нѣма право да спѣва и другитѣ. Който се опита да спѣне брата си, и него ще спѣнатъ. Все ще се намѣри нѣкой посиленъ отъ него, който да го спѣне.

Едно се иска отъ васъ: никакво лицемѣрие, абсолютно никаква лъжа! При всѣка своя

мисълъ, при всѣко чувство и действие, давайте си отчетъ, какви сж отношенияга ви къмъ Бога, къмъ ближния ви и къмъ себе си. Правете вжтрешенъ анализъ на всичко, което минава презъ васъ. Този анализъ е нуженъ за самитѣ васъ, а не за другитѣ. Що се отнася до сжществата, които следятъ кармата на човѣка, тѣ не се интересуватъ отъ вашия анализъ. Тѣ сами следятъ всички ваши външни и вжтрешни прояви и отбелязватъ, пишатъ сегашния и бждещия ви животъ. Сегашниятъ и миналиятъ ви животъ опредѣлятъ вашия бждещъ животъ. Тия сжщества сж много строги. Тѣ не пропусчатъ нищо отъ вашия животъ. Тѣ изваждатъ лентата на миналитѣ ви животи, развиватъ я и въ най-малки подробности преглеждатъ формитѣ, презъ които сте минали. Тѣ следятъ вашитѣ прояви и опредѣлятъ условията на бждещия ви животъ. Сега е време на ликвидация съ кармата. Казвате: Какъ, азъ да призная грѣхове тѣ и престѣпленията си? Не съмъ съгласенъ съ това. — Не, ще признаешъ всички свои погрѣшки и грѣхове, ще се изновѣдашъ, и така ще ликвидирашъ съ кармата си. Ако днесъ не искашъ да ликвидирашъ, утре, въ бждещия животъ ще сторишъ това. За предпочитане е, обаче, още днесъ да ликвидирашъ. По-добре днесъ, отколкото утре. По-добре сами да се сждите, сами да изправите погрѣшката си, отколкото други да ви сждятъ и да изправятъ погрѣшката ви. Щомъ съзнаете погрѣшката си, вед-

нага я изправете. Само при тѣзи условия благородното и възвишеното у васъ ще може да се прояви.

Сега, вие искате да поставите здрава основа на вашия животъ и върху нея да градите. Какъвъ градежъ е този, въ който камънитѣ сж пѣсъчливи, гредитѣ — изгнили, гвоздеитѣ — ръждясали? Никакъвъ градежъ не е това. Нѣма да мине много време, и вие ще бждете затиснати подъ вашата кѣща. Значи, основата на вашата кѣща трѣбва да бжде отъ здравъ, солиденъ материалъ. Не се самозальгвайте да мислите, че не е важно, какъвъ материалъ ще имате, но важно е материалъ да имате. Не е така. При съграждането на вашия животъ не е толкова важно количеството на необходимия материалъ, колкото неговото качество. Като направи нѣкаква погрѣшка, нѣкой казва: Нѣма нищо, ще мине. Да, лесно е да се каже така, но понѣкога погрѣшката не минава, лесно не се изправя.

Често децата си правятъ различни смѣшки, забавляватъ се. Тѣ взиматъ единъ конецъ и на него нанизватъ нѣколко царевични зрънца. Като видятъ нѣкоя кокошка, тѣ подхвърлятъ конца къмъ нея, даватъ ѝ да си хапне царевича. Кокошката се хвърля къмъ царевичата, клѣвне я, но не може да я глѣтне. Децата държатъ конца въ ржката си и играятъ съ кокошката. Тя пакъ подскочи да клѣвне зрънцето, но не може да го глѣтне. Чуди се кокошката, защо не може да глѣтне царевича.

цата. И на васъ казвамъ: Преди да клъвнете зрънцето, погледнете първо, не е ли нанизано на конецъ. Ако е нанизано на конецъ, не трѣбва да го гълтате. Глътнете ли го, ще се намѣрите въ положението на кокошката: ще скачате, ще гълтате, но нищо нѣма да придобиете.

Сега, като ученици, трѣбва да бждете внимателни, да използвате знанието, което ви се дава. Това знание е необходимо да решавате правилно задачитѣ и мжчнотиитѣ на своя животъ. Мжчнотии, изпитания ще ви се дадатъ, но правилно трѣбва да ги решавате. Така трѣбва да ги решавате, че да бждете за примѣръ на окръжаващитѣ. Хората отъ свѣта трѣбва да видятъ въ лицето на всѣки едного отъ васъ образецъ на човѣкъ безъ лицемѣрие и лъжа, човѣкъ на дѣла, а не на думи. Веднѣжъ влѣзли въ Школата, вашата задача е да се справите съ кармата си, да се освободите отъ всички свои кармични връзки, правилно да се развържете.

Ако погледнете на човѣка съ окото на ясновидеца, той представя следната картина: въ срѣдата е човѣкътъ, а отъ него излизатъ множество нишки, които го държатъ вързанъ. Тѣзи нишки сж като лъчи на слънцето. Задачата му, като ученикъ въ Школата, се заключава въ това, постепенно да кжса тия нишки една следъ друга. Като скжса и последната нишка, той е свършено свободенъ, може да разполага съ живота си, както намира за добре. Докато е свързанъ съ тия

нишки, човѣкъ постоянно се усѣща спѣнать: иска да мисли, не може; иска да чувствува, не може; иска свободно да прояви волята си, пакъ не може. Исква да кжса тия връзки, не може. Защо? — Той не знае законитѣ, какъ да ги кжса; той не може самъ да ги рѣже. В земе ножицитѣ, рече да ги отрѣже, но страхътъ му казва: Не кжсай концитѣ! Опасна работа е тази. Като знаете това, ще се молите, ще правите усилия, ще кжсате внимателно нишка следъ нишка, докато единъ день отрѣжете последната нишка и се почувствувате човѣкъ съ свободна мисълъ, съ свободни чувства и свободни действия. Това значи, да изработи човѣкъ въ себе си диамантена воля.

Сегашниятъ ви животъ, както и условията, при които живѣете, не трѣбва да ви смущаватъ. Тѣ не могатъ да ви спѣнатъ въ развитието ви. Решите ли веднѣжъ да кжсате връзкитѣ си, ще видите, че веднага ще ви отворятъ новъ пжтъ. Така ще разберете, че всичко въ свѣта е разумно. Като се освободите отъ всички връзки на миналото, ще бждете свободни, ще станете истински ученици. Ученикътъ не трѣбва да бжде посрѣдственъ, но свободенъ, независимъ отъ условията. Окултната школа има предъ видъ да приготви ученици, хора за бждещата раса. Ученикътъ може да криволичи въ пжтя си, да върви надѣсно и налѣво, но винаги право къмъ целта.

Сега на всички предстои да решите единъ отъ важнитѣ въпроси: To be or not to

бе, да съмъ или да не съмъ, т. е. да съмъ робъ или да съмъ свободенъ. Това значи: да служимъ на необходимостъта или на свободата. Думата свобода значи пробуждане, служене на духа. Законътъ на необходимостъта означава законъ на първичната проява на битието. Въ Школата ще ви дадатъ следнитѣ задачи: въ продължение на цѣла година да не помислите нищо лошо, да не отправите къмъ никого едно лошо чувство и да не извършите нито едно лошо действие. Отношенията ви презъ цѣлата година да бждатъ най-благодарни, да почиватъ на взаимно уважение и почитание. Апостолъ Павелъ е казалъ: „Надпреварвайте се въ отдаване почитъ единъ на другъ“. По този начинъ вие ще поставите здрава основа въ живота си за разрешаване на задачитѣ си правилно, чрезъ висшата математика. Нѣма мъчнотия въ живота, която ученикътъ да не може да реши. Достатъчно е да насочи срещу нея своята губерка, нагрѣта до 35 милиона градуса, за да я стопи. Нѣма препятствие, нѣма мъчнотия, която може да издържи срещу тази губерка. Предъ тази губерка всички спънки, били тѣ отъ физически, сърдеченъ или умственъ характеръ отстѣпватъ. Щомъ се справи съ всички препятствия, въ душата на ученика настѣпва абсолютенъ миръ. Той влиза вече въ причинния свѣтъ, въ свѣта на абсолютната свобода, дето истината царува. Гответе се сега да придобиете въ себе си силата на тази губерка. че

накждето я насочите, да произведе нужния ефект. Отъ върха на тази игла всичко може да излѣзе.

Като слушате да се говори за тази губерка, вижда ви се малко противоречиво. За онзи, който не знае нѣщата, действително съществува нѣкакво противоречие. Но за онзи, който знае и разбира нѣщата, никакво противоречие не съществува. Запримѣрь, за невежия е голѣмо противоречие факта, че ако презъ тѣлото на човѣка прекаратъ токъ отъ две хиляди волта, той умира. Обаче, ако презъ тѣлото му прекаратъ токъ отъ 20,000 — 50,000 волта, не само че не умира, но той се пречиства и обновява. За учения, обаче, това не е противоречие. Той знае причината за това неблагоприятно въздействие на слабия волтажъ върху човѣка и благоприятното въздействие на силния волтажъ.* Такова нѣщо представя Божествената топлина, която излиза отъ губерката на любовта. Когато бодне тази губерка, ще го обнови и пречисти. Всички ще минете презъ тази губерка, презъ тази тѣсна врата. Нѣма да остане човѣкъ въ свѣта, когото тя да не засегне. Въпросътъ е само на време. Казано е въ Писанието, че всичко ще мине презъ огънь. Това подразбира Божествениятъ огънь, отъ който всичко се запалва и топи, безъ да изгаря.

И тѣѣ, за да минете благополучно презъ Божествения огънь, вие трѣбва да имате чисти мисли, чувства и действия. Какво по-го-

лѣмо блаженство за човѣка отъ това? Христосъ е казалъ: „Блажени чиститѣ по сърдце, защото тѣ ще видятъ Бога“. „Блажени кроткитѣ, защото тѣ ще наследятъ земята“. Да наследите земята, това значи, да влѣзете въ Царството Божие, въ царството на любовта. Любовта не седи въ противоречията на живота. Любовта е идеалъ, къмъ който всѣки се стреми. Тя има грижа за всички, на всички изобилно дава. Любовта е грънчарьтъ, който прави своитѣ форми, като ги излива въ стройни, красиви фигури. Грънчарь приготвилъ прѣстъ за грънцитѣ, но дойде дъждъ и я измие. Това е нещастие за него. Той може да е омѣсилъ прѣстъта, но дъждътъ я отнася — това е по-голѣмо нещастие. Той може да е изработилъ формитѣ си, но дъждътъ пакъ ги отнася — нещастieto е още по-голѣмо. Обаче, ако грънчарьтъ е успѣлъ да опеке грънцитѣ си и следъ това дойде бурята и дъждътъ и ги изпотроши, нещастieto му е много голѣмо. Какво трѣбва да направи грънчарьтъ, за да не го сполетява такава голѣмо нещастие? — Той трѣбва да раздава готовитѣ грънци. Щомъ грънцитѣ се опекатъ, трѣбва да се разпредѣлятъ правилно между хората, да се ползватъ отъ тѣхъ. Реално е само това, което може да се приложи и да задоволи всички хора. Нашитѣ мисли, чувства и желанія трѣбва да се приложатъ, че и ние да бждемъ доволни, и окръжаващитѣ да бждатъ доволни. Този е идеалътъ, къмъ който

всички трѣбва да се стремите. Въ Школата се даватъ методи за реализиране на този идеалъ.

Главната задача на ученицитѣ е да реализиратъ любовта къмъ Единния, т. е. любовта къмъ всички.

Сега, за една седмица ще ви дамъ следното упражнение: всѣка вечеръ като си лягате, мислете по две минути върху любовта къмъ Единния, Когото не познавате. Като размишлявате за Бога, представете си Го като центъръ, отъ който животътъ излиза. После, мислено си представете една малка бубулечица и отправете къмъ нея любовта си, като къмъ сщество, излѣзло отъ Единния. Това е контрастно положение, но вие ще разберете идеята за Бога, за Неговото величие, за всичко, каквото Той е създалъ въ битието, само при любовта, която можете да отправите къмъ Великото и къмъ малкото. Колкото малки да сж нѣкои форми, въ които животътъ тече, тѣ сж пълни съ съдържание. Великиятъ, Единниятъ е вложилъ своята мисль и въ тѣхъ.

Сега, да направимъ упражнението всички заедно. Първата минута ще мислите за Бога, а втората — за нѣкоя малка, микроскопическа мушица, като проява на Божията мисль.

„Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростъта води къмъ истината“.

*

22. Лекция отъ Учителя, държана на
21 мартъ, 1923 г. София.

Най-добриятъ методъ.

„Само свѣтлиятъ пѣтъ на мждростъта води къмъ истината“.

Размишление.

Четоха се резюмета на пета и шеста лекции отъ първата година.

Пишете върху темитѣ: „Ползата отъ съня“, „Разлика между съзнание и самосъзнание“, „Разлика между подсъзнание и свръхсъзнание“.

Съвременнитѣ учени разглеждатъ въпроситѣ за времето и пространството и даватъ различни обяснения за тѣхъ. Какво е значението на времето въ живота? Времето хроникира, опредѣля всички прояви, всички явления, които ставатъ въ живота и природата. Времето опредѣля продължителността или траенето на известно явление, или известна работа, която се е вършила въ съзнанието. Следователно, времето представя часовникъ, съ който животътъ и природата си служатъ.

Пространството пъкъ представя книга на живота, на природата, въ която се хроникиратъ всички резултати, които ставатъ въ човѣшкото съзнание. Значи, времето се отнася до действията, а пространството — до резултатитѣ. Времето и пространството сж въ

самия животъ, а не извънъ него. Понѣкога човѣкъ се превръща въ време. Какъ става това? Представете си, че вие очаквате приятеля си да дойде въ опредѣленъ день при васъ. Чакате го день, два, три, безпокоите се, да не му се случи нѣщо да не дойде. Вие се страхувате да не закъснѣе, да забрави да дойде и т. н. Презъ това време вие се превръщате на трепетъ, на очакване, на време, само за приятеля си мислите. Излизате, връщате се, гледате на часовника. Виждате, че опредѣленото време още не е дошло, но въпрѣки това се безпокоите. Защо се безпокоите? Безпокойствието показва отсъствие на равновесие въ ума, сърдцето и волята на човѣка. Когато научите великия законъ, че всички нѣща въ природата ставатъ въ точно опредѣлено за тѣхъ време, вие ще престанете да се безпокоите. Всичко въ природата е отмѣрено и строго опредѣлено. Представете си, че следъ като приятельтъ ви е обещалъ да дойде, не дойде въ опредѣления день и часъ. Това не е случайно. Причината затова може да е кармическа. Възможно е нѣкога, въ далечното минало, вие да сте обещали на приятеля си да го посетите и не сте изпълнили обещанието си. Днесъ, по силата на закона за възмездие, и на васъ се случва сжщото. Ако приятельтъ ви не изпълни обещанието си, не търсете погрѣшката въ него, не казвайте, че той е непостояненъ, но потърсете погрѣшката въ себе си и ще я намѣрите.

Щомъ намѣрите погрѣшката си, изправете я. Каквото и да кажете за приятеля си, знайте, че и той е казалъ сжщото за васъ. Вие сте отгласъ на неговитѣ мисли и чувства. Какво ще придобиете отъ това ехо? — Нищо нѣма да придобиете.

Върви нѣкой презъ гората и произнася звучно, ясно една дума, или единъ стихъ. Следъ малко тази дума, или този стихъ се връща отново къмъ своя източникъ. Какво печелите отъ преповтарянето на този стихъ? Произнесли сте, запримѣръ, стиха: „Горо ле, горо, зелена; водо ле, водо, студена.“ Следъ малко чувате ехото на тѣзи думи, като че долитатъ специално къмъ васъ. Какво ще придобиете отъ това? — Нищо нѣма да придобиете. Що е отзвукъ или ехо въ природата? — Преповторение. Казвате на нѣкого, безъ да го видите, че е добъръ човѣкъ. И той отговаря, че си добъръ човѣкъ. Значи, ако вие го хвалите, и той ще ви хвали; ако вие го корите, и той ще ви кори. Въ какво положение се намира този, който изговаря нѣщо, и въ какво — този, който възпроизвежда? — Въ обратно положение единъ на другъ. Ако първиятъ е обѣрнатъ на изтокъ и оттамъ говори, ехото ще дойде отъ западъ. Мислили ли сте по въпроса, какво е значението на ехото въ живота? Можете ли да кажете, отъ кога датира едно ехо: отъ този животъ, или отъ миналия ви животъ? Вие трѣбва да изучавате тия прояви на живота и да си да-

дете отчетъ, колко далечно е ехото, което достига до вашитѣ уши, какво съдържа въ себе си и т. н. Вие трѣбва да знаете, какъ се е създадо ехото въ вашия животъ и, ако е за добро, да се ползвате отъ него.

И тъй, подъ „ехо“ въ широкъ смисълъ на думата разбирамъ отражение. Такова ехо, т. е. такова отражение имаме, когато се гледаме въ огледало. Тамъ ние виждаме образа си. Казваме: Отражение на даденъ образъ, отражение на звука, отражение на свѣтлината. Това е все ехо. Кое заставя човѣка да се оглежда въ огледало? — Желанието на човѣка да има представа, понятие за своя образъ, го заставя да се оглежда въ огледало. Ако съ едно или съ нѣколкократно оглеждане въ огледалото, човѣкъ има представа за себе си, тогава въпросътъ „познай себе си“ е разрешенъ. Казватъ нѣкои, че за да се види за да се познае, природата, е създавала външния свѣтъ, т. е. свѣта, който виждаме около себе си. Този свѣтъ е отражение на реалния, на Божествени свѣтъ. Къде е реалниятъ свѣтъ? Ако приемете, че въ точка А е външниятъ свѣтъ, тогава отражението на този свѣтъ ще бѣде въ точка В. Значи, реалниятъ свѣтъ се намира въ точката В. Съзнанието на човѣка пѣкъ се намира въ точка С, вънъ отъ правата АВ. Човѣшкото съзнание не се явява кога и да е, но въ точно опредѣлена

година, въ точно опредѣленъ мѣсець, день часъ, въ точно опредѣлена минута и секунда. Това съзнание се явява на опредѣлено мѣсто, въ пространството. Често нещастията въ живота се дължатъ на факта, че човѣшкото съзнание е направило известно отклонение отъ времето и мѣстото на своята проява.

Следователно, колкото по-съвършенъ е човѣкъ, толкова повече съзнанието му спазва времето и мѣстото на своята проява, опредѣлена отъ законитѣ на природата. Оттамъ и животътъ на човѣка е толкова по-съзнателенъ, по-хармониченъ. Щомъ животътъ на човѣка е хармониченъ, и работитѣ му ще вървятъ добре. Всѣки може да провѣри, доколко съзнанието му се появява точно на опредѣленото за него време. За да провѣрите будността и точността на своето съзнание, направете следния опитъ. Свѣрете всички часовницитѣ си и опредѣлете на другия день да бъдете на Витоша точно въ 4 ч. 32 м. и 5 сек. Който закъснѣе или изпревари опредѣленото време, той ще знае, че въ съзнанието му нѣкъде е станало известно отклонение. Отъ отклонението на съзнанието си, всѣки може предварително да знае, какви и колко погрѣшки ще направи презъ деня. Колкото отклонението въ съзнанието ви е по-голъмо, толкова по-малко хората могатъ да разчитатъ на васъ, а сѣщо така и вие на себе си. Ако закъснѣете цѣль часъ, вие ще мязате на човѣкъ, който троши камъни само, безъ да постигне,

нѣщо особено. Ако закъснѣете само 32 минути, вие ще мязате на човѣкъ, който е ялъ и пилъ само, безъ да е работилъ нѣщо. Ако закъснѣете само петъ секунди, вие ще мязате на човѣкъ, който е разоралъ почвата си, но не я посадилъ. Само онзи ще посѣе и пожъне, който спазва точно времето до секунди и терци.

И тѣй, чрезъ проявитѣ на съзнанието си, човѣкъ може да изправи всички свои погрѣшки. Защо? — Защото съзнанието се преражда на всѣки седемъ години. Следователно, ако въ първата проява на съзнанието си, вие сте пропуснали момента, т. е. направили сте нѣкакво опущение по отношение на времето, при следващето пробуждане или прераждане на съзнанието, следъ седемъ години, вие имате възможность да изправите погрѣшката си. Значи, на 7-та, на 14-та, на 21-та, на 28-та, на 35-та, на 42-та, на 49-та и т. н. годишна възраст човѣкъ има възможность да изправи всички свои погрѣшки. За да изправи погрѣшките си, ученикътъ трѣбва да бжде точенъ по отношение на обещанията, които дава, било на себе си, било на другитѣ. Ако обещаете на нѣкого да се срещнете въ четири часа сутринъта, трѣбва да бждете точни: ще отидете на опредѣленото мѣсто въ четири часа, нито една минута по-рано или по-късно. Закъснѣете ли, или отидете ли по-рано, никакво извинение не може да ви помогне. Каквото и

да стане, трѣбва да изпълните обещанието си. Силата на волята се заключава въ изпълнение на обещанията. Ще каже нѣкой: Нѣма нищо, закѣснѣлъ съмъ само съ една минута, или изпреварилъ съмъ съ една минута. — Не, никаква минута не ви оправдава. Съ една минута по-рано или по-късно може да стане цѣла катастрофа. Природата обича точността. Въ нея нѣщата ставатъ точно на опредѣлено време: нито по-рано, нито по-късно. Всички нѣща, които ставатъ по-рано отъ опредѣленото време, сж недоносчета; всички нѣща, които ставатъ по-късно отъ опредѣленото време, сж гнилота въ живота.

Като ученици, отъ васъ се иска точностъ. Бждете точни въ изпълнение на обещанията си, въ реализиране на вашитѣ идеи. Между ученицитѣ често се срѣщатъ такива съ своенравни, упорити характери. Помнете: Природата троши главитѣ, краката, ржцетѣ на упорититѣ, на своенравнитѣ хора. Ако не внимавате, и вашитѣ глави ще строши. Тя не отстъпва предъ никого. Щомъ сте дошли на земята, вие трѣбва абсолютно да спазвате реда и порядъка въ природата. Тя е безпощадна по отношение на ония, които не изпълняватъ нейнитѣ закони. Сжщевременно, природата е абсолютно справедлива. Преди да приложи законитѣ си по отношение на даденъ човѣкъ, тя ще го предупреди три пѣти. И следъ като направи това, тогава само ще приложи законитѣ си. Тя ще побутне човѣка, ще му каже:

Хайде, стани и тръгни! — Ама рано е още, не ми се става. Втори път ще го бутне: Стани и тръгни! — Слънцето още не е изгрѣло. Пъкъ и азъ не съмъ си доспалъ. Трети път: Стани и тръгни! — Дрехи нѣмамъ, шапка нѣмамъ, палтото, обувката ми сж скжсани. — Ще тръгнешъ безъ шапка, съ скжсано палто и обуца. Ако не искашъ да бждешъ съ скжсано палто и съ скжсани обуца, можешъ да излѣзешъ босъ и безъ палто. — Ама шапка нѣмамъ. — Съ шапка ли се роди? За предпочитане е човѣкъ да бжде честенъ и изпълнителенъ въ обещанията си, отколкото да бжде добре облѣченъ, но да не изпълни даденото обещание. Едно неизпълнено обещание може да реши сждбата на човѣка за цѣлъ животъ. Когато нѣкой отъ великитѣ духове дохожда при васъ и ви казва „стани и тръгни“, това показва, че работата е много важна, не търпи никакво отлагане.

Следователно, отъ всички се иска внимание и послушание, да се вслушвате въ най-малкитѣ вжтрешни побуждения. Каквото сте обещали да направите, или каквото ви се казва да направите, изпълнете го точно на време. Всички препятствия въ живота ви се дължатъ на неточността. Правете опити въ това отношение да развиете въ себе си точностъ. Запримѣръ, решавате да посетите нѣкой вашъ приятелъ и да останете при него до четири часа следъ обѣдъ. Стигате при него въ два часа и въ четири часа трѣбва да сте на път.

Въ това време приятелътъ ви ще ви убеждава да останете още малко при него, ще ви предлага това-онова, само да ви задържи при себе си. Обаче, веднъжъ сте си обещали да тръгнете въ четири часа, вие трѣбва да устоите на обещанието си, да тръгнете точно въ четири часа. Ще кажете на приятеля си, че имате важна работа и ще си тръгнете.

Първото нѣщо, което се изисква отъ ученика, е абсолютна точностъ при изпълнение на обещанията. Неточността е причина за всички грѣхове и престѣпления, за всички недовършени работи. Наистина, всички кражби, убийства, престѣпления се вършатъ вечерь, въ тъмнина. Защо?—Защото вечерь, въ тъмнината не може да съществува точностъ. Какъ може човѣкъ въ тъмнината да опредѣли, какъвъ трѣбва да бжде неговиятъ пжтъ? Обаче, денемъ, на свѣтло, човѣкъ точно може да опредѣли, какви сж постѣпкитѣ му, какъвъ трѣбва да бжде неговиятъ пжтъ. Може ли човѣкъ въ тъмнината да нарисува една картина, или да напише едно писмо? Всички благородни и възвишени работи могатъ да се вършатъ само въ свѣтлина. Точността пжкъ е една отъ проявитѣ на свѣтлината. Да бждете точни, това значи, да използвате свѣтлината въ една отъ нейнитѣ прояви.

Сега ще ви дамъ следната нова мисль: всѣки лжчъ на свѣтлината представя проекция на едно отъ желанията на нѣкое възвишено същество. Лжчътъ, който иде отъ съзнанието

на възвишеното съществуване, е подобен на слънчевия лъч, който минава през вас и произвежда чувство на приятност, на радост и веселие. Това съществуване, което изпраща лъча си във вашите очи, във вашия мозък, иска да има правилно отражение на своя лъч. Какво правят някои хора? Те възприемат този лъч, отправят погледа си към земята и се запхват към някоя кръчка, да пият вино. Какво разбираме под думата „вино“? Виното означава неправилни, порочни мисли и желания. Следователно, когато възвишените съществувания проектират своите мисли, те се разпространяват като слънчеви лъчи и обхващат душите. На кратко казано: Светлината е проекция на мислите, чувствата и желанията на възвишените съществувания. Чрез своите мисли, чувства и желания, тия съществувания се стремят да повдигнат всички хора, всички живи съществувания на земята, които, от тяхно гледище, минават за мъртви.

И тъй, за да се обновите, ставайте всяка сутрин рано да възприемете първия слънчев лъч. Той носи във себе си светли, възвишени мисли. Ще кажете, че лъчите на светлината не са нищо друго, освен трептения, колебания на етера. Верно е, че светлината представя трептения, вибрации, но тези трептения носят живот. Само онзи може да схване живота, който светлината носи, у когото съзнанието е пробудено. Както във пепелта семената не могат да се развиват, така и чо-

вѣкъ съ заспало съзнание не може да възприеме живота на свѣтлината. Следователно, както семената на растенията не могат да се развиватъ въ почва, съставена изключително отъ пепелъ или отъ варъ, така и доброто не може да вирѣе при неблагоприятни условия.

За следния пжтъ пишете върху темата: „На какво сж емблемъ пепелъта и варъта?“ Като мислите върху тази тема, ще видите, че за да може доброто въ човѣка да расте и да се развива, за това се изисква специална срѣда, т. е. благоприятна почва. Въ дадения случай благоприятната почва не е нищо друго, освенъ будно съзнание.

И тъй, като ученици, отъ васъ се изисква будно съзнание. То е първото условие за съграждане на вашия животъ. Съ будностъ на своето съзнание ученикътъ ще може да изправи погрѣшките си. Той ще знае, на какво се дължи всѣко малко или голѣмо отклонение въ неговия животъ и лесно ще се корегира. Когато съзнанието на човѣка е будно, той ще бжде точенъ въ всички свои действия. Той никога не отлага нѣщата, той никога не се лени. Коя е причината за леностъта, за мързела въ човѣка? Когато въ човѣка се събуди желание да се удоволствува, да прекарва лекъ, охолень животъ, той вече се подава на мързела, на леностъта. Мързелътъ пѣкъ носи следъ себе си редъ престѣпления и грѣхове. Мързелътъ живѣе и въ ума, и въ сърдцето на човѣка. Учителътъ задава задача на

ученика, която трѣбва да реши за другия день. Ученикътъ погледне задачата, види му се мжчна и, понеже не иска да мисли, отлага я за другия день. На другия день я погледне, пакъ не иска да мисли и отива на училище съ нерешена задача. — Не, каквото и да става, ученикътъ трѣбва да реши задачата си, да не я отлага за другия день. Само мързеливиятъ отлага нѣщата. Който отлага да изпълни заданитѣ отъ учителя му задачи, той се оправдава съ това, че нѣмалъ разположение, нѣмалъ вдъхновение и т. н. — Не, каквото и да е състоянието ви, всѣкога трѣбва да изпълнявате задачитѣ си.

Учительтъ дава на ученика задача да направи едно добро. Ученикътъ започва да се оправдава, че не може да направи това добро, защото нѣмалъ пари, или не билъ разположенъ, не могълъ да се сѣти на кого да направи добро и т. н. Досѣтливостъ се изисква отъ ученика. Той може да прави добро всѣки моментъ. Имашъ единъ беденъ другаръ. Вземи единъ килограмъ хлѣбъ и го занеси въ дома му, точно когато се нуждае отъ него. Ама далечъ живѣлъ другаря ти, краката те болѣли — нищо не те извинява. За доброто нѣма никакво извинение. Щомъ занесешъ хлѣба на време, задачата е свършена отлично.

Следователно, ученикътъ трѣбва да бжде буденъ, всѣки моментъ да следи своитѣ прояви, да не се отпуща, да не се подава на мързелъ. Постиженията зависятъ отъ бу-

дността на съзнанието. Срѣщате, запримеръ, ученикъ, който е свършилъ четиритѣ отдѣления, но пропусналъ една година, не могълъ да постѣпи въ първи класъ на прогимназията. Вие му давате потикъ да се запише въ прогимназията, макаръ че е пропусналъ една година. Той започва да се колебае, да мисли, докато пакъ отлага записването си. Защо? — Защото, следъ като пропусналъ една година, мжно му било да следва по-нататъкъ. Ако този ученикъ реши да се запише, той ще преодолява мжнотиитѣ и ще върви напредъ. Има случаи, когато нѣкои ученици влизатъ въ училище безъ мжнотии, а свършватъ съ мжнотии. Мжнотиитѣ сж неизбѣжни. Въпросъ е само, дали тѣ ще бждатъ въ началото, или на края. Никой не е избегналъ и нѣма да избегне мжнотиитѣ. Щомъ започнете една работа, каквито мжнотии и да срещнете, не отлагайте. Всѣко отлагане носи следъ себе си лоши послѣствия. Всѣка Божествена идея трѣбва да се посѣе точно на опредѣленото за нея време. Никакво отлагане! Следъ като посѣете идеята, ще я оградите, ще я поливате, ще се грижите за нея, докато израсте, цвѣне и завърже плодъ. За това, обаче, се изисква точностъ. Земедѣлецътъ сѣе всѣко семе въ своята градина въ точно опредѣлено за него време — ни по-рано, ни по-късно. Така трѣбва да постѣпвате и вие съ Божественитѣ идеи.

Представете си, че ви се даде задача, да дойдете въ класа точно въ 7¹/₂ ч. вечерята.

Съ тази задача ще изпитате точността си, ще видите, какво отклонение правите въ съзнанието си. Успѣхътъ на ученика се дължи на неговата точностъ. Ако англичанитѣ успѣватъ въ живота си, това се дължи на тѣхната точностъ. Англичанинътъ е точенъ на душата си. Кажете ли ви, че ще се срещнете въ четири часа, точно въ това време той ще бжде на опредѣленото мѣсто: нито минута по-рано или по-късно. Първото нѣщо, което се иска отъ ученика, е да бжде точенъ. Точността е условие за съграждане на неговия бждещъ животъ. Точността е хармония, тактъ, музиката въ живота на човѣка.

Въ природата всичко е строго опредѣлено. Тя точно е опредѣлила времето за всѣко свое действие. Тя точно е опредѣлила и времето за нашитѣ постѣпки. За лошитѣ постѣпки на хората нѣма опредѣлено време. Тѣ не сж предвидени въ нейния планъ. Затова, именно, тѣ се извършватъ между времето, опредѣлено за добритѣ човѣшки постѣпки. Следователно, всѣко действие, което не е извършено на време, е престѣпление. Всѣко престѣпление пѣкъ е отклонение отъ точността въ природата. И тѣй, всѣко действие, което не е извършено на своето време, е престѣпление. За да не изпадате въ престѣпления, турете въ живота си правилото: всѣко действие трѣбва да се извършва на опредѣлено време. За тази цель, каквато мъчнотия и да срещнете въ живота си, вие трѣбва да я

преодолѣете. Щомъ решите да я преодолѣете, да бждете точни къмъ нея, веднага леностъта ще дойде, като съветникъ, да ви убеждава да не бързате. Тя ще ви каже: Не бързайте толкова, има време, може да отложите малко решаването на тази задача. Леностъта, мързелътъ е дете, родено отъ много грѣхове. Щомъ мързелътъ дойде да ви съветва нѣщо, вие веднага трѣбва да затворите вратата си предъ него и да не слушате, какво ще ви говори. Ние разглеждаме мързела въ широкъ смисълъ. Има физически, сърдеченъ, умственъ и причиненъ мързелъ. Най-опасенъ отъ всички е причинниятъ мързелъ. Каквото и да срещнете въ живота си, спазвайте закона за точността. Ако го спазвате, той ще направи голѣми реформи въ живота ви, ще създаде условия за съграждане на бждеция ви животъ.

Упражнение. Проточете дѣсната си ржка напредъ, съ дланъта надолу, и мислено прекарайте принципа на точността въ всѣки пръстъ по отдѣлно: въ палеца, въ показалеца, въ срѣдния пръстъ и т. н. Съсрѣдоточете мисълъта си къмъ всѣки пръстъ по десетъ секунди. Следъ това приберете дѣсната ржка на мѣсто. Направете същото упражнение и съ лѣвата ржка.

Това упражнение е приятно, защото внася въ съзнанието на човѣка идеята за точностъ. Никой не може да спъне човѣка въ желанието и въ решението му да бжде точенъ.

Единственият, който може да го спъне, това е той самъ. Затова, всѣки отъ васъ нека си каже: Азъ не искамъ да се спъвамъ въ приложението на точността. Който не е точенъ, той не може да спазва условията за изучаване на великитѣ природни сили. Когато работите съ природнитѣ сили, отъ васъ се иска точностъ и внимание, да не изпуснете нито една секунда отъ времето. Ако не спазвате тѣзи условия, много нѣща ще пропуснете.

Първото нѣщо, което се иска отъ ученика, е да бжде точенъ и внимателенъ, да не пропусне разпорежданията, които природата е предвидѣла въ своитѣ действия. Бждещето на ученика се гради върху точността. Щастieto и нещастieto на ученика се гради върху точността.

Размишление.

„Само свѣтлиятъ пътъ на мъдростъта води къмъ истината“.

✱

23. Лекция отъ Учителя, държана на
4 априлъ, 1923 г. София.

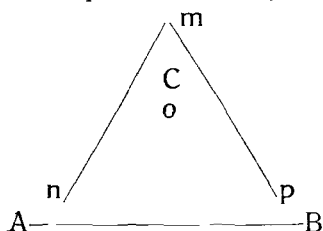
Житно зърно.

„Само свѣтлиятъ пътѣ на мъдростѣта води къмъ истината“.

Четоха се резюмета отъ седма и осма лекция на първата година.

Чете се тема: „Полза отъ сѣня“.

Представете си, че точка С. (фиг. 1), е

фиг. 1

сѣмка, резултатъ на нѣщо. Тази сѣмка може да бѣде отъ какъвъ и да е плодъ, отъ житно зърно и др. Какво трѣбва да правите съ тази сѣмка? — Да ѝ дадете условия да се развие. Колко елемента сж

необходими за проява на скрититѣ сили въ сѣмката? Първиятъ елементъ е почвата, изразена съ правата линия АВ. Почвата, отъ своя страна, представя резултатъ. Тя е материя, изостанала въ развитието си. Тя не е завършила своята еволюция. Споредъ нѣкои окултисти, материята представя специ духове въ природата. Работата на сѣмката, въ дадения случай, се за-

ключава въ това, да събуди тия духове. На наученъ езикъ казано: Работата на семката седи въ това, да преведе потенциалнитѣ сили на почвата въ кинетически.

Вториятъ елементъ, необходимъ за развиване на семката, е свѣтлината. При падането си върху семката, свѣтлината образува жгъла птр. За да се развие, семката трѣбва непременно да възприеме слънчевитѣ лъчи, които падатъ върху нея.

Третиятъ елементъ, необходимъ за развиване на семката, е влагата, която пада върху нея въ видъ на пара, или въ видъ на дъждъ. Щомъ има тия три условия, семката може вече да се развива. Първото движение, което семката ще направи, е разклоняването ѝ надолу, къмъ центъра на земята. После, тя се отправя нагоре, къмъ центъра на слънцето. При това раздвояване на семката въ две посоки, надолу и нагоре, се забелязва известно съответствие между коренитѣ и клонетѣ. На всѣки коренъ отговаря по единъ клонъ, и то така: на всѣки голѣмъ коренъ отговаря голѣмъ клонъ; на малкия коренъ отговаря малкъ клонъ. Оттамъ, когато единъ коренъ или коренче изсъхне, съ него заедно изсъхва и съответниятъ на него клонъ или клонче.

Ако проследимъ развитието на човѣка отъ първичната клетка, ще видимъ, че и той е създаденъ отъ дѣлението на тази клетка на две части, въ видъ на две семки. Човѣшкиятъ мозъкъ се е образувалъ отъ семка;

въ него се намиратъ коренитѣ на нервната система. Втората семка е образувала стомашния мозъкъ, отъ който произлиза симпатичната нервна система. Коренитѣ на тази система сж въ стомашния мозъкъ. Симпатичната нервна система обхваща повече чувствата на човѣка. Вие трѣбва добре да изучите тия две системи, да се запознаете съ тѣхнитѣ функции, да знаете, какъ да се справяте съ тѣхъ. Запримѣръ, нѣкога вие усѣщате тежестъ въ стомаха, но не знаете причината за това. Ако сте запознати съ функциитѣ на симпатичната нервна система, ще разберете, че тази тежестъ, това неразположение въ стомашната областъ е въ връзка съ чувствата ви, съ симпатичната нервна система. Вие сте яли нѣкаква храна, вибрациитѣ на която не отговарятъ на тия на вашата симпатична нервна система, вследствие на което се явява известна дисхармония. Като премине това болезнено състояние по нѣкакъвъ начинъ, вие започвате да усѣщате умствено неразположение. Значи, болката се е прехвърлила въ главата, въ слѣпитѣ очи, дето изпитвате голѣмо напрежение. Това неразположение може да продължи день, два или повече, докато изчистите и мозъка си по нѣкакъвъ начинъ. Ето защо, човѣкъ трѣбва да бѣде внимателенъ въ храненето си, да знае, каква храна е нужна за неговия организъмъ.

Като ученици, вие трѣбва да работите усърдно върху себе си, безъ да търсите ле-

сния пжть. Вие трѣбва да знаете, че лесниятъ пжть е най-мжчниятъ пжть въ живота. Лесниятъ пжть носи голѣми опасности за човѣка. Мжчниятъ пжть е безопасенъ. Следователно, ако искате да успѣвате въ живота си, търсете мжчния пжть. Търсите ли лесния пжть, ще имате голѣми изненади и изпитания.

Представете си, че житното зърно има съзнанието на човѣка и казва: Азъ искамъ да намѣря лесния пжть и тамъ да се отправя. Не искамъ да ме заравятъ на дълбоко. Достатъчно е да ме поставятъ на единъ сантиметъръ дълбочина въ земята и да ме посипятъ отгоре съ малко прѣстъ. Какво ще стане съ житното зърно при тѣзи условия? — При най-малката суша то ще изсъхне. Такова е положението на всѣки човѣкъ, който търси лесния пжть. Той може да казва, че страданията въ живота не сж нужни, че мжчнотиитѣ трѣбва да се избѣгватъ и т. н. Каквото и да говори, както и да убеждава другитѣ, човѣкъ е на кривъ пжть. Срѣщате ученици отъ гимназията, които казватъ, че математиката не е нужна въ живота. Защо не е нужна математика? — Защото търсятъ лесния пжть. — Какво имъ е нужно тогава? — Споредъ тѣхъ, нужна имъ била история, география, музика. Тѣ мислятъ, че е лесно човѣкъ да се занимава съ музика. Изобщо, всѣки предметъ е важенъ за ученика. Той трѣбва да го изучава така, че предметътъ да проникне дълбоко въ съзнанието му. За да се занимава съ музика, преди всичко ученикътъ

трѣбва да бжде музикаленъ. За да познаете, доколко сте музикални, влѣзте при единъ болень и му запѣйте. Ако положението на болния се подобри, вие действително сте музикаленъ. Музиката лѣкува, хармонизира силитѣ въ човѣшкия организъмъ. Следователно, всѣки човѣкъ трѣбва да бжде музикаленъ, независимо отъ това, дали свири или пѣе. Човѣкъ трѣбва да бжде вътрешно музикаленъ. Това е особено необходимо за ученика. Безъ музика, никакво хармониране не може да става между ученицитѣ въ Школата. Да си хармонирате, това значи, да пуснете коренитѣ си дълбоко въ земята, за да придобиете отъ една страна, по-голямъ стабилностъ, а отъ друга — да извадите, колкото е възможно повече сокове отъ земята, и да ги изпратите къмъ клонетѣ.

И тъй, ще знаете, че устойчивостъта, силата на идеитѣ ви зависи отъ дълбочината, до която коренитѣ на тия идеи сж стигнали въ земята. Колкото по-дълбоко се спусчатъ коренитѣ на вашитѣ идеи въ земята, толкова по-високо въ съзнанието ви проникватъ клонетѣ имъ, т. е. толкова по-високо сте отишли къмъ Бога. За тази целъ вие трѣбва да знаете, какъ да трансформирате силитѣ на своя организъмъ. Да трансформирате силитѣ си, това значи, да знаете, какъвъ елементъ да внесете въ своя умъ и въ своето сърдце. Щомъ намѣрите този елементъ и го внесете въ себе си, въ ума ви ще се родятъ красиви

мисли, а въ сърдцето — възвишени и благородни чувства. Тѣзи елементи сж подобни на инжекциитѣ, които съвременнитѣ лѣкари правятъ на болнитѣ. Обаче, преди да възприемете тѣзи мисли и чувства, вие изпитвате такива състояния, каквито болниятъ изпитва когато му правятъ инжекции. Какво изпитва болниятъ? Въ първо време се подува мѣстото, дето е направена инжекцията; после се явява температура, треска. Почти цѣла седмица болниятъ е неразположенъ и се зарича втори пжтъ да не се подлага на инжекции. Обаче, следъ единъ месецъ болезненото състояние минава, и човѣкъ започва да изпитва добритѣ резултати отъ инжекцията. Има два вида инжекции: физически и психически. Следъ всѣко голѣмо страдание, при което човѣкъ дохожда до помрачаване на съзнанието, до обезсмисляне на живота, въ ума му се раждатъ свѣтли и възвишени идеи. Въ случая, страданието представя инжекцията. Така е било съ всички велики хора; така е било съ всички изобретатели; така е било съ всички поети, писатели, учени и проповѣдници; така е било съ всички музиканти и художници. Законътъ е вѣренъ за всички времена и епохи, за всички хора безъ разлика. Най-мжчниятъ пжтъ е правиятъ.

Следователно, когато се натъкнете на нѣкаква мжчнотия въ живота си, ще знаете, че то-

ва е въ реда на великитѣ закони въ природата. Правиятъ пжтъ подразбира добрия, съзнателния животъ, който трѣбва да се разбира правилно. Запримѣрь, не всичко положително се отразява върху човѣка добре, и не всичко отрицателно се отразява зле. Разбиране се иска отъ ученицитѣ. Думата „лошъ“ не е положителна. Нѣкой ви казва: Не си толкова лошъ. Значи, ти не си толкова лошъ, колкото си мислишъ, не си толкова лошъ, колкото другитѣ хора. Щомъ се каже така, ти се ободрявашъ, обновявашъ. Това показва, че има отрицателни думи съ възходещо действие върху човѣка; има положителни думи съ низходещо действие. Запримѣрь, нѣкой ви казва: Ти не си по-добъръ отъ другитѣ. Значи, другитѣ хора сж добри, но ти не си по-добъръ отъ тѣхъ. Думата добъръ е положителна, но въ случая ти се обиждашъ, обезсърдчавашъ се. Тази дума не те повдига. Защо тази дума, употребена въ изречението „ти не си по-добъръ отъ другитѣ“ те обижда? Защото вие сте имали високо мнение за себе си, считали сте се нѣщо особено и изведнѣжъ ви сравняватъ съ всички хора. Какво трѣбва да разбирате подъ думата „добъръ“? Добъръ човѣкъ е онзи, който има права мисль, прави чувства, прави действия. Значи, три елемента опредѣлятъ добротата. Не може да бжде добъръ човѣкъ онзи, който нѣма права мисль, прави чувства и прави действия. Доброто е резултатъ. Добриятъ човѣкъ лесно

решава задачитѣ си, лесно излиза отъ мъчнотиитѣ на своя животъ. Той знае причинитѣ на нѣщата, той разполага съ знания.

Дойде нѣкои при васъ и ви нарече невежа. Вие веднага се обиждате и казвате: Какъ, азъ да съмъ невежа! Ти знаешъ ли, че съмъ чель на френски Декарта, на нѣмски — Канта, на английски — Бекона? Ако по това знание се сѣди за ученостъта на човѣка, тогава, наистина, този човѣкъ не е невежа. Обаче, сѣщиятъ човѣкъ заболѣе отъ нѣщо и не знае причината на болестъта си, не може да си помогне. Боли го глава. Питатъ го: Коя е причината за главоболието ти? — Не зная. — Можешъ ли да си помогнешъ? — Не мога. Боли го стомахъ, не знае причината на болестъта си, не може самъ да си помогне и търси лѣкаръ. Питамъ: Ученъ човѣкъ ли е този, който не знае причината на заболяването си, нито самъ може да си помогне? Този човѣкъ е първокласенъ невежа. Лѣкарътъ ще дойде, ще погледне, дали езикътъ е бѣлъ, окото — жълто, пулсътъ на сърдцето ускоренъ и ще се произнесе, че е боленъ, има стомашно разстройство, придружено съ главоболие. Следъ това ще му предпише нѣкаква рецепта и ще си замине. Това е констатация само, но не и опредѣляне причинитѣ на заболяването.

Всѣки, който страда отъ главоболие, той не обича да говори истината. Който страда отъ болки въ жбитѣ, той е нарушилъ нѣкаквъвъ природенъ законъ и трѣбва да понесе послед-

ствията на това нарушаване. Като знаете това, не избѣгвайте болеститѣ, не се страхувайте отъ тѣхъ. Тѣ идатъ да възстановятъ нарушението, което нѣкога сте причинили въ природата. Тѣ идатъ да възстановятъ у васъ нарушеното равновесие на организъма ви. Какво правятъ хората днесъ? Като ги заболи жбъ, бързатъ да го извадятъ. Обаче, болката продължава и следъ изваждане на жба. Окултниятъ ученикъ трѣбва да издържа болкитѣ до край. Щомъ го заболи жбъ, той трѣбва да приложи волята си да не охка. Ако въ това време дойдатъ другари при него, той трѣбва да се разговаря съ тѣхъ свободно, спокойно, като че нищо не го боли. Че страната му била подута — нищо отъ това. Абсолютно ще се абстрахирате отъ болката си. Природата изпитва човѣка, доколко е смѣлъ, издръжливъ на страдания.

Като ученици, вие трѣбва да знаете, че страданията сж неизбѣжни въ пѣтя ви. Нѣма сжщество въ свѣта, което да не страда. Мислите ли, че житното зърно не страда? Голѣми сж страданията на житното зърно! Посадено въ земята, затрупано отгоре съ прѣстъ, то изпитва страшни страдания, като че се прѣска, като че умира. Докато външната му ципица се пукне, то е въ голѣми мжчения. Щомъ тази обвивка се разлука, то покълва, израства нагоре и започва новъ животъ — животъ на освобождение. Следователно, ще знаете, че нѣма да избегнете отъ страданията, но тър-

сете причината на страданията. Не е въпросъ да извадите болния зжбъ, но да намърите причината на болката. Щомъ ви заболи стомахъ, бързате да вземете очистително. Днесъ ще мине болката, но утре пакъ ще се яви. Важно е да намърите причината на всички болести, на всички мжнотии, на които се натъквате. Че ви болѣло глава, че ви било тежко на душата, че сте изпитвали нѣкаква душевна празнота — нищо лошо нѣма въ това. Важно е да се знаятъ причинитѣ на нѣщата. Какво лошо има въ това, че изпитвате известна празнота въ себе си? Какво лошо има въ това, че едно шише е празно? Днесъ е празно, утре ще се напълни. За да се напълни съ ново съдържание, то непременно трѣбва да се изпразни. Когато главата, умътъ ви се изпразни, знайте, че на мѣстото на тази празнина ще дойде нѣкаква нова идея.

И тъй, като ученици на окултизма, вие трѣбва да познавате законитѣ, за да разполагате съ окултнитѣ науки, да се ползвате отъ тѣхъ. Сега сте млади още, но ако не изучавате законитѣ на природата и не живѣете съобразно съ тѣхъ, ще дойдатъ противоречията на живота, съ които не ще можете да се справите. Всѣки день ще се намирате подъ тежестъта на тѣзи противоречия, докато незабелязано и отъ самитѣ васъ, грѣбнакътъ ви постепенно ще се огъва: единъ день ще се видите пригърбени въ видъ на въпросителенъ знакъ. Като се видите въ това поло-

жение, ще кажете: Остарѣхъ вече! Всичко е свършено съ мене. — Защо си дошълъ до това положение? Какво прави, когато бѣше младъ? Знаешъ ли, защо бѣше младъ? Не знаешъ. Знаешъ ли, защо остарѣ? И това не знаешъ. Какво знаешъ тогава? Знаешъ, че като младъ ходѣше правъ, а като старъ се пригърби. Окултниятъ ученикъ трѣбва да бжде правъ! На каквата възраст и да е, той трѣбва да бжде изправенъ. Пригърбването е символъ на остаряване. Изправете гърбицитѣ си! Никакви гърбици, никакво пригърбване да не става съ васъ. Като станете сутринъ, не бързайте да започнете работа. Измийте се, изправете се добре, съсрѣдоточете мисълта си къмъ центъра на земята, да възприемете нейнитѣ енергии. После, отправете тѣзи енергии къмъ центъра на слънцето. Следъ това пакъ отправете мисълта си къмъ центъра на земята и т. н. Като направите това упражненіе нѣколко пжти, подвижете се нагоре-надолу. Най-после, застанете тихи и спокойни и отправете своята благодарствена молитва къмъ Онзи, Който ви е пратилъ на земята и ви е далъ всички услозия за растене и развиване. Свържете се съ Неговото съзнание и благодарете Му не на думи само, но отъ дълбочината на душата си. Свържете се после съ съзнанието на добритѣ и разумнитѣ същества въ свѣта, които работятъ за вашето повдигане. Благодарете на тия същества, благодарете на великитѣ сили въ свѣта, които, покрай своята

велика задача, да ръководят съдбините на цялото човечество, създатели на времето си и за васъ, за създаване на добри и благоприятни условия за развитието ви.

Така постъпват и цветята. Цветенето на цветята не е нищо друго, освен благодарност, признателност, която те отправят към слънцето за оказаните от него услуги. Не е лесно положението на семената, на цветята, докато съзрели въ пръстта. Обаче, след като поникнатъ, след като се покажат на повърхността на земята и започнатъ да растат нагоре, да цъвтят и плодъ да вързватъ, те изказват благодарността си към слънцето, към влагата, към въздуха, че съимъ действували въ тяхното развитие. Като гледа към цветята, слънцето се усмихва и непрекъснато обещава да имъ праща от своята енергия. Следователно, всяка мисъл, всяко чувство и всяко действие въ човѣка трѣбва да бждатъ като цветове на растенията. Те трѣбва да изразяват благодарността на човѣка към Бога, към всички свѣтли и възвишени същества за богатата, които имъ съдали. Докато цветето благодари, има възможност да цъвти; престане ли да благодари, неговата работа е свършена. Докато цъвти, то има възможност да се ползува от енергията на природата.

Същото може да се каже и за човѣка. Докато благодари, човѣкъ мисли. Щомъ престане да благодари, той престава да мисли

Щомъ не мисли, човѣкъ е осжденъ на изсъхване. Безъ мисль, безъ чувства и безъ действия, човѣкъ е осжденъ на смъртъ. Той е безплодно растение. Ученикътъ трѣбва да има свѣтла, възвишена мисль, благородни чувства и действия. Въ мислитѣ си той трѣбва да бжде оптимистъ, да гледа свѣтло на нѣщата, да не се обезсърдчава. Ученикътъ не трѣбва да мисли за себе си, че е неспособенъ. Ако маллкото цвѣте е способно да цвѣне и плодъ да върже, колко повече човѣкъ може да направи нѣщо. Всѣки може да направи нѣщо, поне колкото цвѣтетото. Мислитѣ, чувствата и действията на ученика трѣбва да бждатъ необикновени.

Сега, не мислете, че ще минете безъ мъчнотии и страдания. Да мислите, че ще минете безъ страдания, това е заблуждение. Не е все едно да имате живо, цвѣнало цвѣте или нарисувано цвѣте. Така сжщо не е все едно мислитѣ ви да бждатъ преживяни. излѣзли отъ дълбочината на вашата душа, минали презъ огъване на сърдцето и разтърсване на ума и тия, които само сж прочетени и изговорени. Въ първия случай вие сте минали презъ процеса на цвѣтенето, вследствие на което изпитвате вътрешно обновяване и бодрость. За предпочитане е човѣкъ да мине презъ страдания, отколкото да прекара лекъ, охоленъ животъ. За предпочитане е човѣкъ цѣль день да прекара на лозето, да придобие пришки на ржцетѣ си, а лицето му да почернѣе,

отколкото да нѣма никакви пришки, и лицето му да остане бѣло, незасегнато отъ слънцето.

Който работи на Божественото лозе, той винаги ще има дѣлъ въ него. Природата обича работнитѣ, трудолюбивитѣ хора, а на мързеливитѣ дава грѣбъ. Човѣкъ трѣбва да бжде вътрешно бѣлъ, а не външно. Външно може да бжде бѣлъ или черенъ — това не е важно. Отъ всички се иска работа — нищо повече. Ако работите, природата ще ви помага, и Богъ ще ви съдействува. Казано е въ Писанието: „Молете се единъ за другъ“! Това значи: помагайте си взаимно! Като видите, че нѣкой е скърбенъ, трѣбва да му се притечете на помощъ. Вгледайте се въ положението му, вижте, отъ какво има нужда, и съ общи усилия му помогнете. Ако се нуждае отъ пари, и съ пари ще можете да му помогнете. Съ мисълта си, човѣкъ може да помага на ближнитѣ си и въ тритѣ свѣта: физически, сърдеченъ и умственъ. Велика сила е колективната мисълъ. За да вземе участие въ тази мисълъ, човѣкъ трѣбва да владѣе своитѣ мисли и чувства. Щомъ постигне това, той може да допринесе нѣщо и въ колективната, обща мисълъ на цѣлото човѣчество. За да развие своето сърдце и придобие права мисълъ, човѣкъ минава презъ редъ страдания и изпитания.

Следователно, трѣбва да знаете, че страданията, презъ които минавате, почиватъ върху известни закони. Тѣ сж строго опредѣлени и предвидени. Чрезъ страдания човѣкъ

учи, придобива знания. Безъ страдания, и четири факултета да е свършилъ, нищо нѣма да се ползува. Това знание остава само на книга написано, безъ приложение. Истинско знание е онова, посрѣдствомъ което човѣкъ предвижда всичко, каквото може да му се случи. И ако му се случи нѣщо, нѣкаква болестъ, запримѣръ, той лесно може да се справи съ нея. За това отъ него се иска силна воля, да преодолява препятствията, които срѣща на пътя си.

За следния пжть пишете върху темата: „Отличителнитѣ чърти на силната воля“. Волята представя проявения човѣкъ. Човѣкъ се проявява въ своитѣ действия, а не въ своитѣ мисли и чувства. Значи, волята представя човѣка. По какво ще познаете писателя или поета? — По неговитѣ произведения. — По какво ще познаете художника? — По неговитѣ картини. — По какво ще познаете музиканта? — По това, което свири и пише. Безъ воля човѣкъ не е изявенъ. Волята е реализиранъ изразъ на човѣшкия умъ и на човѣшкото сърдце. Тя е изразителъ на два свѣта — свѣтътъ на ума и свѣтътъ на сърдцето. На съвременнитѣ хора, както и на окултнитѣ ученици, липсва силна воля. Всички хора трѣбва да работятъ за усиляване за каляване на своята воля. Въ човѣка има вложени енергии отъ години, които могатъ да се използватъ за работа, за усиляване на волята. Запримѣръ, нѣкой е обиденъ отъ нѣкого и държи тази обида въ себе си

съ десетки години. Обидата не е нищо друго, освенъ енергия, която седи въ застои. Волята трѣбва да се впрегне на работа, да преработи тази енергия, да я използва разумно. Човѣкъ, у когото честолюбието е силно развито, лесно се обижда. Мѣстото на честолюбието е въ задната частъ на главата. Когато нѣкой ви обиди, въ задната частъ на главата, дето е мѣстото на този центъръ, става сгорещаване. По това ще познаете мѣстото на честолюбието въ себе си. Когато се уплашите, ще изпитате известно напрежение горе, отъ дветѣ страни на главата. По това ще познаете, къде се намира центъра на страха въ човѣка. Когато нѣкаква външна причина събуди милосърдието ви, въ горната частъ на главата си, дето се намира центъра на милосърдието, ще изпитате известно напрежение.

Изобщо, всички природни енергии минаватъ и презъ човѣка, при което всѣка отъ тѣхъ има строго опредѣлено мѣсто. Като ученици, вие трѣбва да изучавате тия енергии, да знаете мѣстата имъ. Единъ отъ начинитѣ за изучаване на тия енергии е изучаване себе си чрезъ самонаблюдение. Въ това направление, въ Школата се даватъ различни методи за работа. Ще работите съ киселини, съ основи и съ соли. Киселинитѣ представятъ отрицателнигѣ сили въ природата. Въ лабораторията на природата тѣ сж толкова необходими, колкото — основитѣ и солитѣ. Въ съвременнитѣ химически лаборатории си слу-

жатъ съ киселини за разтваряне, за очистване на различни метални окиси. Ако искате да изчистите нѣщо отъ нѣкой човѣкъ, кажете му една обидна дума. Обиднитѣ думи сж известень родъ киселини. Обиднитѣ думи сж богатство. За онзи, който разбира смисъла имъ, всѣка обидна дума има опредѣлена стойность. Има адепти, които биха дали милиони за една обидна дума, но нѣма кой да имъ я каже. Ако на васъ, които не разбирате значението на обиднитѣ думи, ви кажатъ една такава дума, вие ще се обидите. Когато ви кажатъ една обидна дума, турете я въ шише, затворете после шишето, поставете надпись, кога ви е казана тази дума и я дръжете, докато намѣрите човѣкъ да я купи. А тѣй, да носите обидата отъ човѣкъ на човѣкъ, да се оплаквате отъ нея, това значи неразбиране на живота. Всѣка обида струва десетъ милиона лева. Тѣй щото, кажатъ ли ви една обидна дума, благодарете за богатството, което сте придобили. Следователно, отрицателнитѣ мисли и чувства сж киселини, които чистятъ човѣшкия характеръ и даватъ потикъ, импулсъ въ живота на човѣка.

И тѣй, каквото и да правите, лесно нѣма да се освободите отъ мжнотитѣ и страданията. Тѣ сж необходими. Страданията изглаждатъ човѣшкия характеръ. Обиднитѣ думи пѣкъ повдигатъ човѣка. Ние можемъ да направимъ следния опитъ: ще поставимъ единъ отъ ученицитѣ при условия, щото презъ день да му

се казва по една обидна дума. Другъ ученикъ пъкъ ще поставимъ при условия презъ день да му се казва по една приятна дума. Опитътъ ще трае три месеца. Следъ това ще проследимъ, кой отъ двамата се е повдигналъ. Онзи, къмъ когото се насочватъ обиднитѣ думи, въ първо време ще се огорчи, после ще се ядоса, ще започне да търси начинъ, какъ да отговори на тия, които сж го обидили; следъ това ще започне да мисли, какво съдържа всѣка обидна дума, докато най-после се домогне до нѣкоя гениална мисль и се издигне надъ обикновенитѣ условия на живота. Вториятъ ученикъ, на когото казватъ само приятни, сладки думи, ще започне да се вглежда въ положението си, докато реши, че не трѣбва да работи. Той вижда, че баща му е богатъ и решава да живѣе на негови срѣдства. И, вмѣсто да се повдига, този ученикъ все повече регресира. Като знаете това, използвайте обиднитѣ думи, отдето и да идатъ — отвънъ или отвътре. Тѣхнитѣ сокове се криятъ дълбоко въ земята. Пуснете коренитѣ си въ земята да смучите соковетѣ ѝ и да ги пратите горе, въ клонетѣ на вашия животъ. Благодарете, че езикътъ на вашия приятел се е подхлъзналъ и ви е казалъ една обидна дума. Религиознитѣ хора, като не разбиратъ този законъ, създаватъ цѣли скандали помежду си, че имъ казали една обидна дума. Тѣ казватъ: Какъ така, ние, религиознитѣ хора, вмѣсто да живѣемъ добре помежду си, казваме си оби-

дни думи. Казвамъ: Нищо лошо нѣма въ обиднитѣ думи. Тѣ сж голѣми богатства, торъ за човѣшката душа. Щомъ ви се каже нѣкоя обидна дума, веднага я турете въ шише, да чака, докато дойде нѣкой да я купи. Това значи религиозенъ човѣкъ. Като му кажатъ една обидна дума, да чувствува, че е придобилъ нѣкакво богатство. Това значи, да разбира човѣкъ основнитѣ закони на природата. Като говоримъ за отрицателнитѣ сили въ природата, ние нѣмаме предъ видъ разрушаващитѣ, мъртвитѣ сили, но имаме предъ видъ силитѣ, които съграждатъ, които творятъ. Първитѣ сили природата отстранява, хвърля настрана, като непотрѣбни, а вторитѣ—впрѣга на работа.

И тѣй, всѣкога дрѣжете въ ума си идеята за житното зърно. Щомъ се натъкнете на нѣкаква мжчнотия, представете си положението на житното зърно. Тръгнете по неговитѣ стѣпки. Мислено слѣзте съ коренитѣ му въ земята. После излѣзте на повърхността на земята, дето ще развиете стѣбло и листа; следъ време пѣкъ ще цѣвнете, плодъ ще завържете и ще узрѣете. Само по този начинъ ще разрешите мжчнотията, която се е изпрѣчила на пѣтя ви. Като хапнете узрѣлото житно зрънце, мжчнотията ви ще изчезне. Обидятъ ли ви, скрѣбни ли сте, правете този опитъ мислено, и не се страхувайте.

Представете си, че нѣкой вашъ приятель ви обиди. Какъ? Казалъ ви, че сте първокла-

сенъ невежа. Сега ще ви дамъ задача, въ продължение на една седмица да трансформирате енергията, която се съдържа въ тази обида, и да се справите съ нея. За тази целъ направете следния мисленъ опитъ: вземете семка отъ портоколъ и я посадете мислено въ единъ голѣмъ сждъ съ прѣстъ. Започнете следъ това да следите съ мисълта си цѣлия пжтъ на развитие на тази семка. Слѣзте съ нея заедно въ прѣстѣта, докато пусне коренчета. Следъ това излѣзте надъ земята и вървете по пжтя на развитието ѝ: по нейното стѣбло, по нейнитѣ листа; следъ това представете си, че се развива цвѣтъ, който узрѣва и дава хубавъ портокалъ. Като видите този красивъ плодъ, изяжете го. Съ това опитътъ е свършенъ. Правете този опитъ всѣка вечеръ, по нѣколко минути, додето стигнете съ мисълта си. Следната вечеръ продължете оттамъ, додето бѣхте стигнали. Първата вечеръ семката може само да поникне; втората вечеръ — да даде стѣбло и листа, третата вечеръ — да цвѣне и т. н. Така ще продължавате цѣла седмица. Ако семката на нѣкого не успѣе да завърже и да даде зрѣлъ плодъ, това да не го смуцава. По този начинъ всѣки ще провѣри, доколко може да концентрира мисълта си, доколко волята му е силна и т. н.

Този опитъ е въ умствения свѣтъ. Следъ време, когато напреднете повече, ще можете да го направите и на физическия свѣтъ. За

сега, обаче, докато не сте дошли до това високо развитие, при всѣка мжчнотия, при всѣка обида, нанесена отъ близки или далечни на васъ лица, правете опита мислено. По този начинъ вие ще калите ума, сърдцето и волята си.

Когато се натѣквате на отрицателни мисли, или преживявате отрицателни състояния, бждете внимателни, да не ги задържате дълго време въ организѣма си, защото тѣ внасятъ отрови въ кръвѣта, отъ които трѣбва да се освобождавате. Тѣзи отрови сж подобни на отровитѣ, които бацилитѣ образуватъ при размножаването си. За да дойде организѣмътъ въ своето нормално състояние, лѣкаритѣ препорѣчватъ различни лѣкарства, които иматъ за целъ да свържатъ тия отрови въ безвредни за организѣма съединения, и впоследствие да ги изхвърлятъ навънъ. Въ такива случаи ние препорѣчваме пиене на гореща вода. Болниятъ трѣбва да изпие нѣколко чаши гореща вода, която да разрежи серума, въ който бацилитѣ се размножаватъ. По този начинъ тѣхната размножителна сила се намалява, и организѣмътъ дохожда въ своето нормално състояние.

Упражнение. Изнесете рѣцетѣ си предъ гърдитѣ и допрете върховетѣ на палеца и на малкия прѣстъ отъ едната рѣка съ палеца и малкия прѣстъ на другата така, че рѣцетѣ, съ дланитѣ надолу, да образуватъ права линия, успоредна на раменетѣ. При то-

ва положение, палцитѣ и малкитѣ прѣсти оставатъ неподвижно допрѣни съ върховѣтѣ си, а тритѣ срѣдни прѣсти сж подвижни, при което, тия на дѣсната ржка поставяте върху тритѣ свободни прѣсти на лѣвата и ги плъзгате по тѣхъ, докато се допратъ съ върховетѣ си. После плъзгате сжщитѣ прѣсти, но отдолната страна, като си представяте мислено, че съ видимо усилие преодолявате известно препятствие. Бавно спущате ржцетѣ надолу, додето е възможно, но тѣй, че малкитѣ прѣсти и палцитѣ да останатъ неподвижно прикрепени, а дланитѣ на ржцетѣ да бждатъ успоредно съ плоскостъта на тѣлото, т. е. палцитѣ да сочатъ нагоре, а малкитѣ прѣсти — надолу. При това положение, тритѣ свободни прѣсти на лѣвата ржка се плъзгатъ върху тритѣ свободни прѣсти на дѣсната ржка — първо отгоре, а после отдолу, безъ да се упражнява мислено нѣкакво усилие, както при първото упражнение. Издигане на ржцетѣ въ първото положение, успоредно на раменетѣ, съ дѣснитѣ прѣсти върху лѣвитѣ. Упражнението се продължава по сжщия начинъ. Презъ времето, докато трае упражнението, умътъ ви трѣбва да бжде съсрѣдоточенъ къмъ ржцетѣ и прѣститѣ.

Правете това упражнение десетъ деня наредъ, всѣка вечеръ по петъ минути, преди да си легнете. Веднага следъ него напра-

вете упражнението съ порткаловата семка, което ще трае 15 минути. Значи, всъдка вечерь, преди лягане, ще употребявате по 20 м. за дветъ упражнения. Когато работитъ на човъка се объркватъ, той държи палцитъ си надолу; щомъ работитъ му почнатъ да се уреждатъ, той държи палцитъ на рждетъ си нагоре.

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростьта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

24. Лекция отъ Учителя, държана на
11 априль, 1923 г. София.

Разпредѣляне на енергиитѣ.

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростѣта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

Размишление.

Чете се резюме на темата: „Ползата отъ сѣня“.

Четоха се резюмета на девета и десета лекции отъ първа година.

Чете се темата: „Разлика между съзнание и самосъзнание.“

Уп р а ж н е н и е : изнасяне на ржцетѣ на страна. Въ това положение ще държите ржцетѣ си неподвижно петъ минути, като концентрирате мисълѣта си къмъ тѣхъ. Следъ това изнасяте лѣвата ржка на страна, а дѣсната движите по лѣвата, като започвате отъ прѣститѣ на лѣвата ржка, дохождате до рамото ѝ, минавате подъ брадата, изнасяте я на страна, напредъ и надолу. Сжщото кржгообразно движение правите и около дѣсната ржка. Дѣсната ржка изнасяте на страна, а лѣвата се движи по нея. Това упражнение се прави нѣколко пжти, ту съ дѣсната, ту съ лѣвата ржка, и то първоначално бързо, а после все по-бавно.

Упражненията, които правите, сж необходими, за да могатъ енергиитѣ на вашето тѣло правилно да се поляризиратъ. Когато човѣкъ не живѣе добре, енергиитѣ въ неговия организъмъ не могатъ правилно да се разпредѣлятъ, вследствие на което въ едни части на тѣлото се натрупва повече енергия, а въ други — по-малко.

Енергията въ природата иде главно отъ два источника: отъ центъра на слънцето и отъ центъра на земята. Преобладаваща енергия въ природата е тази, която иде отъ центъра на слънцето. Тя е положителна енергия. Когато слънчевата енергия се възприема повече отъ главата, мозъкътъ на човѣка става много активенъ. Ако тази енергия се поглъща повече отъ стомаха, тогава стомахътъ става силно активенъ. Въ този случай мозъкътъ се демагнетизирва, отслабва и се явява главоболие. За тази целъ излишната енергия отъ стомаха трѣбва по нѣкакъвъ начинъ да се препрати отново въ мозъка. Понѣкога слънчевата енергия може да бжде съсредоточена повече въ лакета, въ цѣлата ржка, въ лицето и т. н. За да се разпредѣли тази енергия равномерно, по всички части на тѣлото, необходими сж окултни гимнастически упражнения. Когато не можете лесно да заспивате, причината за това е излишната енергия въ мозъка. За да се освободите отъ нея, трѣвова да правите такива упражнения, чрезъ които да я отправяте по другитѣ части

на тѣлото. Това става по нѣколко начина: или чрезъ концентриране на мисълта си къмъ върха на носа въ продължение на петъ минути, или чрезъ измиване краката си въ топла вода, да привлѣчете частъ отъ кръвта въ главата си, да слѣзе надолу. Натрупването на слънчевата енергия въ нѣкои части на тѣлото въ по-голямъ количество, създава за останалитѣ удове редъ болезнени състояния. Изобщо, боледуватъ тѣзи удове, които сж демагнетизирани. т. е. които сж лишени отъ нужното количество енергия. За да се излѣкуватъ, мислено трѣбва да имъ се предаде необходимата енергия. Когато на нѣкой заболѣлъ удъ се предаде нужната за него енергия, той оздравява.

И тъй, когато искате да регулирате силитѣ на своитѣ удове, направете следното упражнение: Спуснете ржцетѣ си надолу и концентрирайте мисълта си къмъ центъра на земята. Следъ това вземете тази енергия отъ центъра на земята и съзнателно я отправете нагоре, въ мозъка си. Ако не можете да направите това, тази енергия ще ви обсеби и ще се отрази разрушително върху нѣкой отъ вашитѣ удове. За да не става това, вие трѣбва да отправяте тази енергия не само къмъ главата си, но и къмъ центъра на слънцето. После прекарвайте сжщата енергия къмъ центъра на земята. Тѣзи два вида енергии, тѣзи две течения ще се срещнатъ нѣкъде. Точката, въ която ще се срещнатъ въ човѣка, е подъ лъжичката. Въ тази точка вие ще усѣтите мал-

ка топлинка, признакъ на животъ. Ако кръстосването на тия енергии става въ мозъка, тамъ ще усѣтите подемъ въ мисълта; ако кръстосването на тия енергии става въ бѣлитѣ дробове, чувствата ви ще се разширяватъ; ако това кръстосване става въ стомаха, ще усѣщате голѣмъ апетитъ; ако това кръстосване става въ мускулитѣ на краката и ржцетѣ, ще изпитвате желание за движение. Изобщо, въ който удѣ и да става кръстосването на тия енергии, човѣкъ ще почувствува въ себе си особена приятностъ и разположение къмъ нѣщо хубаво. Ето защо, човѣкъ трѣбва да изучава мислитѣ и желанията си, да види, каква роля играятъ тѣ въ неговия животъ, да различава, откъде идатъ: отъ центъра на земята, или отъ центъра на слънцето.

Като знаете това, отъ васъ, като ученици, се изисква да контролирате мислитѣ и желанията си. Какво значи, да контролирате една мисълъ? Да контролирате една мисълъ, това значи, да проследите направлението, посоката ѝ, отде иде и кжде отива и, споредъ разбирането ви, или да ѝ дадете пжтъ, или да я трансформирате, или да спрете движението ѝ. Затова, трѣбва да правите опити, да различавате, коя мисълъ откъде иде и накжде отива. Безъ опити, безъ приложение вие ще натрупате много необработено знание, което ще ви създаде голѣми неприятности. Ако се събере много необработено, неприло-

жено знание, енергията на това знание ще се натрупа въ задната част на главата, дето сж личнитѣ чувства на човѣка. Това излишно количество енергия пѣкъ ще наруши равновесието въ мозѣчнитѣ центрове на главата. За да се възстанови това равновесие, частъ отъ тази енергия трѣбва да се отпрати въ предната част на мозѣка. Въ това отношение мозѣкътъ представя чувствителни везни, дето се отбелязва най-малкото отклоняване, най-малкото нарушаване на равновесието. Забелявано е, че горделивитѣ хора държатъ главата си вирната. Защо? — Защото центърътъ на тежестъта на мозѣка имъ е повече въ задната част на главата. У философитѣ пѣкъ, които работятъ повече съ предната част на мозѣка си, центърътъ на тежестъта на главата имъ е повече въ предната част на мозѣка. Затова, именно, философитѣ ходятъ повече съ малко наведена глава напредъ. Тѣ сж всѣкога замислени. У религиознитѣ хора енергията е натрупана повече въ центъра, въ горната част на главата, дето е религиозното имъ чувство, вследствие на което тѣ държатъ главата си изправена. Погледътъ имъ е отправенъ нагоре. За такива хора казватъ, че сж мистични, обичатъ да съзерцаватъ.

Понеже мозѣкътъ е свързанъ съ всички части на тѣлото, каквото поляризиране да става въ нѣкои негови центрове, то веднага се отразява въ съответнитѣ органи на тѣлото, които, по такъвъ начинъ, взиматъ участие въ

натрупване на енергии. Като знаега това, вие трѣбва да търсите начинъ да пренасяте излишната енергия въ организъма си отъ единъ центъръ въ другъ, или отъ единъ удъ въ другъ. Щомъ постигнете това изкуство, вие ще можете да мислите правилно. Съ пренасяне на излишната енергия отъ едно мѣсто на друго, вие ще развивате волята си. Силната воля прави главата на човѣка при ушитѣ широка. Човѣкъ трѣбва да работи за усиляване на волята си. Въ това направление той трѣбва да прави много опити, за да развие въ себе си смѣлостъ, решителностъ, самоувереностъ. Всѣко положително чувство придава нѣщо хубаво на човѣка. Запримѣрь, ако религиозното чувство въ човѣка не достигне до фанатизъмъ, то развива благородство въ характера. Нормално развито религиозно чувство придава отзивчивостъ, деликатностъ на човѣшкия характеръ. То кара човѣка да влиза въ положението на своитѣ ближни, да ги разбира и обича. Който не е развилъ религиозното чувство въ себе си, той нѣма почитание къмъ хората; той се отнася съ презрение къмъ беднитѣ, къмъ проститѣ хора.

Следователно, работете върху себе си, да развивате своитѣ умствени сили, своитѣ чувства. Запримѣрь, съвѣстъта въ човѣка е въ връзка съ справедливостъта. Колкото по-силно развита е съвѣстъта на човѣка, толкова по-справедливъ е той. Религиозното чувство развива въ човѣка чувство на почитание и

уважение на хората. Любовта развива милосърдие, а милосърдието прави човѣка отзивчивъ, състрадателенъ къмъ хората, снизходителенъ къмъ слабоститѣ имъ. Когато разумътъ е добре развитъ въ човѣка, той може да разсждава върху причинитѣ и последствията на нѣщата. Като имате предъ видъ това, всички трѣбва да работите, да развивате онѣзи чувства и способности въ себе си, които сж слабо развити. У едни хора разсждѣкътъ е слабо развитъ; у други — времето, тактътъ; у трети — милосърдието; у четвърти — вѣрота; у пети — надеждата и т. н. Това сж все дефекти, които развалятъ живота ви; тѣ внасятъ у васъ съмнения, колебания, недоразумения, обезсърдчения и т. н. Вие трѣбва да развивате въ себе си положителни качества, за да подобрите характера си. Добриятъ характеръ изисква добре развита разсждливостъ, въображение, чувство на сравнение, музика. Човѣкъ съ добъръ характеръ подразбира отворенъ човѣкъ, въ когото излишната влага се изпарява, да не бжде нито много влаженъ, нито много сухъ. Той трѣбва да бжде твърдъ въ идеитѣ си, дружелюбенъ и общителенъ. Тѣзи качества усилватъ ума на човѣка. Човѣкъ се ражда съ способности и дарби, които сж въ зародишъ, но трѣбва да работи върху тѣхъ, да се развиватъ. Колкото повече човѣкъ съсрѣдоточава мисълта си къмъ тия центрове, толкова повече кръвъ приижда тамъ, и тѣ повече се развиватъ. Кръвьта носи съ себе си

електричество и магнетизъмъ, които се предаватъ на тия центрове и помагатъ за тѣхното развитие. Когато нѣкои хора оставатъ назадъ въ развитието си, за да се събудятъ въ тѣхъ висши, морални чувства, тѣ трѣбва да се заставятъ да влѣзатъ въ нѣкакво религиозно или духовно общество. По този начинъ тѣ ще мислятъ, ще развиватъ своитѣ умствени способности. Забелязано е, че когато нѣкои народи останатъ назадъ въ умственото си развитие, невидимиятъ свѣтъ изпраща между тѣхъ учени, духовно просветени хора, които да внесатъ въ умоветѣ имъ тласкъ къмъ наука, просвѣта и култура, духовна и умствена. Така е било въ 19 в., въ времето на възраждането. Всѣки вѣкъ създава свои хора, творци на нова мисль. новъ животъ, които тласкатъ културата напредъ и нагоре.

Въ развитието си, съвременната култура върви спираловидно, по единъ възходещъ пжтъ. Следъ тази култура, която е култура на петата раса, ще дойде културата на шестата раса, културата на чувствата, на сърдцето, която е една отъ възвишенитѣ култури. Въ тази култура и сърдцето, и умътъ ще могатъ правилно да се развиватъ. Ако религиозното чувство у нѣкой човѣкъ е слабо развито, той ще потърси нѣколко души, у които това чувство е силно развито, и ще ги помолитъ да му помогнатъ, и той да развие това чувство въ себе си. Веднага около него ще се наредятъ четирма души, съ силно развито

религиозно чувство: единъ отлѣво, другъ — отдѣсно, трети — отпредъ и четвърти — отзадъ. Всѣки отъ тия четирма души ще тури ржката си върху мѣстото, дего е религиозното чувство на онзи съ слабо развито чувство, и така ще подържатъ ржцетѣ си около единъ часъ. Като продължаватъ този опитъ една седмица, тѣ ще повлияятъ благотворно върху онзи, у когото това чувство е слабо развито. Сжщиятъ опитъ може да се направи съ човѣкъ, у когото разсждѣкътъ е слабо развитъ. Този опитъ се основава на скаченитъ сѣдове. Хората представятъ скачени сѣдове помежду си, вследствие на което може да става преливане на енергията отъ единъ човѣкъ на другъ, както се преливатъ течности отъ единъ скаченъ сѣдъ въ другъ.

Въ развитието на сегашния животъ, ние виждаме, че едни хора сж учени, други — прости; едни сж умни, други — глупави; едни сж бедни, други — богати. Коя е причината за това? За изяснение на този въпросъ, ще приведа следния примѣръ. Виждате единъ планински връхъ, отъ който постоянно се спущатъ изобилни води, които образуватъ голѣма, пълноводна рѣка, отъ водитѣ на която се напояватъ градини, бостани, каратъ се воденици и т. н. Докато рѣката тече буйно, около нея кипи животъ, развива се и растителна, и духовна култура. Щомъ рѣката се отбие, щомъ ѝ се даде друго направление, животътъ на това мѣсто заглѣхва.

Значи, дето има изобилно енергия, тамъ животътъ на човѣка се развива добре: той има условия да расте и да се развива, физически и умствено. Щомъ тази енергия се отбие, животътъ намалява. Тамъ се явява недоимъкъ на сили, на условия за развитие.

Опредѣлено е строго математически, какво количество енергия може да се изразходва за всѣки вѣкъ. Определено е сжщо така, какво количество ученици могатъ да се подържатъ отъ тази енергия. Грамадна енергия се изисква за издръжка на мозъка на тия ученици. Развитие-то на всѣки мозъченъ центъръ е свързано съ известно количество енергия. Въ това отношение природата държи точна сметка за енергията, която изразходва. Тази е причината, задето нѣкои ученици не могатъ да свършатъ училище. Като дойдатъ до първи или втори класъ, тѣ напушатъ училище, нѣматъ условия да следвагъ по-нататъкъ. Защо? — Защото другаритѣ имъ поглъщатъ всичката енергия и за тѣхъ нищо не остава. Тѣ излизатъ отъ училището и търсятъ другъ начинъ за развитие. И наистина, виждате, че нѣкой воденичаръ работи на воденицата си нѣколко години, работата му върви добре, и той е доволенъ отъ положението си. Обаче, дойде нѣкой, отбие водата къмъ себе си, и воденицата престава да работи. На друго мѣсто виждате, че нѣкой си направилъ бостанъ покрай една рѣка. Той си направилъ вадички, презъ които прекарва вода отъ рѣката, да напоява зелен-

чуцитѣ си. Утре рѣката се отбива, и бостанътъ изсѣхва.

И тъй, докато имате условия, докато природата е оставила на ваше разположение известно количество енергия, вие трѣбва разумно да я използвате. Не я ли използвате, другъ ще се настани на вашето мѣсто. Следъ васъ има други, които чакатъ своя редъ. Нищо въ природата и въ живота не е произволно. Щомъ можете да използвате разумно това, което природата е опредѣлила за васъ, вие се намирате въ благоприятни условия на живота. Не можете ли да го използвате, вие се намирате въ неблагоприятни условия за развиване на ума, на сърдцето и на волята. Докато имате желание, вътрешенъ потикъ въ себе си за работа, вие ще имате възможность да използвате енергията, условията, които природата е предвидѣла за васъ. Бюджетътъ за всѣки човѣкъ, за всѣко общество, за всѣки народъ и за цѣлото човѣчество се опредѣля отъ слънцето. Сега слънцето изпраща на земята повече физическа енергия, т. е. днесъ хората сж въ състояние да възприематъ повече физическата енергия на слънцето, отколкото духовната. Въ бъдеще, когато шестата раса дойде на земята, хората ще иматъ възможность да възприематъ отъ слънцето и духовна енергия. Значи, енергиитѣ се различаватъ. Затова, казваме, че има физическа, сърдечна, умствена и волева енергия.

Като изучавате хората, ще видите, каква енергия излъчва отъ себе си всѣки човѣкъ.

Сега, като знаете това, не мислете, че каквото пожелаете, можете да постигнете. За всѣко нѣщо се изискватъ съответни условия. За да се ползуватъ отъ умствената енергия на природата, хората трѣбва да знаятъ, какъ да я привлѣкатъ къмъ себе си. За тази целъ се изискватъ огнища, общества отъ хора съ умствени, интелектуални стремежи. Тѣ сж въ състояние да привлѣкатъ тази енергия. Въ това отношение университетитѣ сж такива фокуси, огнища, които привличатъ умствената енергия на природата. Ето защо, когато студентътъ влиза въ нѣкой университетъ, той изпитва свещенъ трепетъ, подемъ въ своитѣ умствени сили. Той може да се занимава и въ дома си, но университетътъ е мѣстото, дето умственитѣ сили и способности на студента се запалватъ и разгоряватъ. Въ училищата, въ университетитѣ умствената свѣтлина е по-голѣма, отколкото тази въ семейството. Тази е причината, дето децата, отъ най-ранната си възраст, се пращатъ на училище. Ако погледнете на нѣкое училище, или на нѣкой университетъ, съ окото на ясновидеца, ще видите, че оттамъ излиза свѣтлина. Колкото по-първоначално и долно е училището, толкова свѣтлината му е по-малка. Най-малка е свѣтлината на първоначалното училище, а най-голѣма — на университета.

Когато казваме, че човѣкъ трѣбва да живѣе чистъ, светъ, разуменъ животъ, имаме предъ видъ той да използува съответнитѣ енергии на слънцето. Колкото по-възвишени стремежи има човѣкъ, толкова по-голъма възможностъ има да се свързва съ висшитѣ слънчеви енергии. Иначе, той ще се свързва съ низшитѣ земни енергии, които ще го завлѣкатъ въ гжстата материя, отдето мъчно може да излѣзе. Колкото повече човѣкъ потъва въ гжстата материя, толкова повече става материалистъ и се свързва съ черната ложа. Материалистътъ отрича духовния свѣтъ. Защо? — Защото, безъ да съзнава, той се намира изключително подъ влиянието на низши духове материалисти, които го заблуждаватъ, че той е господаръ на положението и отъ никого не зависи. Дълго време трѣбва този материалистъ да учи, да просвѣщава ума си, докато съзнае, че е обиколенъ отъ духове, съ различно развитие, отъ които се влияе въ положителенъ или отрицателенъ смисълъ. Слънчевитѣ енергии сж положителни и се отразяватъ благотворно върху човѣка. Земнитѣ енергии сж отрицателни и се отразяватъ неблагоприятно върху човѣка. Първитѣ енергии помагатъ за повдигането на човѣка, а вторитѣ — за неговото падане. Свързвайте се съ енергиитѣ, които идатъ отгоре, а не съ низшитѣ енергии на земята. Ония сили, които противодействуватъ на човѣшкото развитие, иматъ за целъ да прекъснатъ съобщението

между висшитѣ енергии на слънцето и човѣка, за да го поставятъ изключително подъ влиянието на низшитѣ земни енергии. Докато слънчевитѣ енергии взиматъ надмощие надъ земнитѣ течения въ човѣка, той има възможность да се освободи отъ заблужденията на свѣта, отъ кривитѣ положения на неговия животъ. Слънцето носи нови идеи, нови открития, нова философия, нова религия и нова наука. Слънцето ще помете старото, ще го изгори, на пепель ще го превърне. Слънцето ще донесе на земята чистия, възвишения животъ. За кого? — За готовитѣ души. Готовиятъ човѣкъ е пжпка, която чака да изгрѣе слънцето, за да се разцвѣти.

Човѣкъ трѣбва да бжде цвѣтъ, отворенъ за слънцето, да възприема енергията му, която единствена е въ състояние да го оплоди. Умътъ на човѣка трѣбва да бжде насоченъ къмъ слънчевата свѣтлина, която единствена може да разсѣйва тъмнината въ живота му и да помага за неговото развитие. Щомъ човѣкъ възприема слънчевата енергия, животътъ самъ по себе си се развива правилно.

Размишление.

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростъта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

*

25. Лекция отъ Учителя, държана на
18 априль, 1923 г. София.

Четиритѣ съзнания.

„Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростъта води къмъ истината“.

— Тя постоянно ни весели.

Размишление.

Четоха се резюмета на 11 и 12 лекции отъ първа година.

Чете се темата: „Разлика между подсъзнание и сврѣхсъзнание“.

Какво ще получите, като съберете следнитѣ числа:

$$\begin{array}{rcccccccccc} + & -1 & -2 & -3 & -4 & -5 & -6 & -7 & -8 & -9 \\ + & +1 & +2 & +3 & +4 & +5 & +6 & +7 & +8 & +9 \\ \hline & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array}$$

Като се събератъ, тия числа взаимно ще се унищожатъ, или ще се получатъ нули. Нулата представя реалния свѣтъ, отъ който е произлѣзълъ феноменалния. Ако съберете две положителни величини, ще получите ли реалния свѣтъ? Или, ако извадите две величини, ще получите ли реалния свѣтъ? Какво нѣщо е изваждането? Човѣкъ вади коренъ отъ земята, когато изсѣхне. Въ този смисълъ, изваждането показва, че когато нѣщо престава да съществува, то неизбѣжно трѣбва да

се извади. Човѣкъ изважда една идея отъ ума си, когато тя престава да го ползува.

Като разглеждамъ тия въпроси, азъ имамъ желание да ви застава право да мислите и разсждавате. Запримѣрь, вие мислите, че можете изведнѣжъ да разрешите всички въпроси. Това е невъзможно. Такъвъ процесъ не съществува въ природата. Като се нахраните веднѣжъ добре, разрешавате ли съ това въпроса за яденето? Цѣлъ животъ да ядете, и нѣколко животи наредъ да ядете, пакъ нѣма да разрешите въпроса за яденето. Този въпросъ е неразрешимъ. Нито като яде, нито като не яде, човѣкъ може да разреши въпроса за яденето. Като се нахрани добре, човѣкъ не мисли за ядене; като е гладенъ, човѣкъ мисли само за ядене, той усѣща, че му липсва нѣщо.

Човѣкъ не може да разреши въпроса за яденето, но същевременно той не може да си отговори още на много въпроси. Запримѣрь, той нѣма ясна представа, какво нѣщо е съзнание, самосъзнание, подсъзнание и свръхсъзнание. Думата съзнание се е образувала отъ предлога „съ“ и съществителното „знание“. Тази дума означава още животъ. Тя е произлѣзла отъ гръцката дума „зои“. Тогава, „подсъзнание“ означава нѣщо скрито подъ живота. Въ този смисълъ подсъзнанието представя складъ, въ който се събиратъ всички нѣща. Движението въ подсъзнанието е крѣгообразно, което показва, че нѣщата не изли-

затъ вѣнъ отъ него. Но когато пожелае, човѣкъ може да извади нѣщо отъ този складъ, отъ подсъзнанието си, както вади вода отъ кладенецъ: спуща кофата въ кладенеца, нагребва вода и я изважда навънъ. Въ подсъзнанието се криятъ известни добродетели, но въ подсъзнанието се криятъ и много погрѣшки отъ миналото. Когато човѣкъ не очаква, тогава ще излѣзе нѣкоя добродетель или нѣкоя погрѣшка отъ подсъзнанието, и той се чуди, кжде сж се крили тѣзи нѣща въ него. Нѣкой пжтъ влизате въ килера на кжщата си, дето държите стари, отъ години изостанали дрехи, вече старомодни, и се чудите, кжде сте ги крили до това време. Кжде сте ги крили? Въ подсъзнанието си. Тѣй щото, ако сравните подсъзнанието и сврѣхсъзнанието, ще видите, че тѣ представятъ две противоположни нѣща. Подсъзнанието складира въ себе си старото, а сврѣхсъзнанието — новото. Въ живота на сврѣхсъзнанието човѣкъ ще вземе вълната отъ гърба на овцата, ще я изпреде, ще я изтъче и ще си ушие отъ нея нова, чиста дреха. Въ подсъзнанието се складира старите идеи, а сврѣхсъзнанието възприема и прилага новитѣ идеи. Обаче, и подсъзнанието, и сврѣхсъзнанието сж елементи, полюси на живота.

Христосъ казва: „Азъ съмъ пжтътъ, истината и животътъ“. Това сж три елемента на едно и сжщо начало. Кой отъ тритѣ елемента е най-важенъ? Нѣкой ще каже, че животътъ

е най-важенъ. Обаче, какъ ще отидете до живота, ако нѣмате пжть? Другъ ще каже, че пжтьтъ е най-важенъ. Какъ ще отидете до пжтя, ако не носите истината, свѣтлината въ себе си? Следователно, нито животъ безъ пжть и истина, нито пжть безъ истина и животъ, нито истина безъ пжть и животъ. Пжтьтъ, истината и животътъ представятъ три еднакво важни и необходими величини за цѣлокупния животъ. Такова нѣщо представятъ четиритѣ вида съзнания. Тѣ сж величини неразривно свързани. Подсъзнанието представя миналия животъ, въ който влиза животътъ на минералитѣ, растенията, животнитѣ, хората и ангелитѣ. Съзнанието представя живота на минералитѣ, растенията и животнитѣ. Самосъзнанието представя живота на човѣка. Сврѣхсъзнанието представя живота на ангелитѣ. Следователно, съзнанието и подсъзнанието представятъ основа на човѣшкия животъ, а сврѣхсъзнанието е извънъ този животъ. То нѣма нищо общо съ човѣшкия животъ. Подсъзнанието и сврѣхсъзнанието сж два живота, свършено независими единъ отъ другъ. Тѣ сж два полюса, които се движатъ въ противоположни посоки. Подсъзнанието ражда съзнанието; самосъзнанието пкъ е по-близо до сврѣхсъзнанието. Наистина, човѣшкиятъ животъ е по-близо до ангелския, отколкото животътъ на минералитѣ, растенията и животнитѣ. Съзнанието представя платното, върху което природата, като вещь худо-

жникъ рисува, нахвърля предметитѣ, които съ течение на времето обработва.

Сега ще приведа единъ старъ окултенъ разказъ, който никога досега не е изнасянъ. Хиляда години преди християнството, въ Египетъ живѣлъ единъ беденъ художникъ, Баръ-Единъ-Бу. Единъ день той намислилъ да нарисува картината на изгрѣващото слънце, но нѣмалъ пари да купи платно за картината си. Дошло му на ума да отиде при единъ виденъ тъкачъ на платна въ Египетъ и да го помоли да му даде платно за голѣмата картина, съ условие, като я продаде, да му плати платното. Тъкачътъ се съгласилъ, отрѣзълъ, колкото платно било нужно, но си помислилъ: Когато художникътъ свърши картината, азъ ще я взема отъ него. Художникътъ взелъ платното, благодарилъ и започналъ да мисли, отде да вземе четки и бои за рисуване, понеже нѣмалъ пари да купи тия работи. Отишълъ въ единъ магазинъ, който продавалъ тия нѣща, и се помолилъ да му дадатъ необходимитѣ четки и бои за нарисуване картината на изгрѣващото слънце, съ условие, следъ продаването ѝ, да плати дълга си. Господарътъ на магазина му далъ нужнитѣ нѣща, но си помислилъ: Като нарисува картината, азъ ще я взема. Художникътъ се нуждаелъ още и отъ рамка за картината си, затова отишълъ въ единъ магазинъ на рамки и казалъ на господаря: Моля, услужете ми съ една рамка. Беденъ съмъ, нѣмамъ пари да я купя; искамъ

да нарисувамъ една картина. Като я продамъ, ще платя рамката. Търговецътъ му далъ една рамка, но си помислилъ: Като нарисува картината, азъ ще я взема за себе си.

Художникътъ започналъ да рисува картината и следъ време тя била готова. Той съобщилъ въ вестниците, че еди-кой си художникъ е нарисувалъ картина на изгрѣващето слънце и я обявява за проданъ. Картината била изложена въ дома на художника. Започнали да се стичатъ маса хора въ дома на художника, да видятъ картината, и всички останали възхитени. Картината била много хубава. Първи се явили при художника: тъкачътъ, търговецътъ на четки и бои и търговецътъ на рамки. Тъкачътъ казалъ: Картината е моя, защото азъ дадохъ платното. На какво щѣше да рисувашъ, ако нѣмаше платно? Търговецътъ на четки и бои казалъ: Картината е моя, защото, съ какво щѣше да рисувашъ, ако нѣмаше четки и бои? Търговецътъ на рамки казалъ: Картината е моя, защото ти не би могълъ да рисувашъ на платно, ако то не бѣше опнато на рамка. На кого принадлежи картината? Ще кажете, че картината принадлежи на художника. Какви доказателства има за това? Че платното е на тъкача, боитѣ и четките — на първия търговецъ, а рамката — на втория търговецъ, доказателствата сж на лице. Кжде сж доказателствата, че картината е на художника? Ще кажете, че доказателства-

та, които сж въ полза на художника, сж въ изработката, въ идеята, която той е вложилъ.

Най-после, завежда се дѣло, на кого принадлежи картината. Ищитѣ иматъ на лице нѣщо: единъ — платното, вториятъ — четки-тѣ и боитѣ, третиятъ — рамката. Какво има на лице художника? — Нищо. Значи, самата реалностъ не е на лице, тя отсѣтствува. Платното доказва ли, че картината е на художника? — Не доказва. Рамката доказва ли, че картината е на художника? — И тя не доказва. Само боитѣ доказватъ донѣкъде, че художникътъ ги е турилъ на платното въ този редъ, въ какъвто ги виждаме. Обаче, това доказателство е косвено само. Питамъ: Може ли картината да принадлежи само на единъ човѣкъ? Не може. Следователно, тъкачътъ има право да вземе само платното. Първиятъ търговецъ има право да вземе четки-тѣ и боитѣ, а вториятъ търговецъ — само рамката. Представете си, че тъкачътъ иска платното си чисто. Може ли да му се върне такава? Или, ако първиятъ търговецъ иска боитѣ да му се върнатъ назадъ, може ли това да стане? Може ли да се върне рамката на втория търговецъ?

Сега, да преведемъ, какво означаватъ платното, боитѣ и рамката въ живота. Рамката представя физическото тѣло на човѣка; платното представя сърдцето на човѣка, а четки-тѣ и боитѣ — неговия умъ. Тѣй щото, като гледате една картина, вие виждате и платното, и боитѣ, и рамката ѝ, но реалното

не виждате. Следователно, реално е това, което не се вижда. Реалността всъкога остава невидима. Това, което художникът е вложил, е невидимо. Това е идеята. Само онзи може да види и разбере идеята на художника, който може да се свърже с неговия умъ. Иначе, който другъ погледне картината, той нищо нѣма да разбере отъ нея. Какво ще разбере мухата, птицата или кучето отъ една гениална картина? — Нищо нѣма да разбере.

Сега, какъ ще решите вие въпроса: на кого се пада картината? Кой има най-голѣмо право върху картината: художникътъ, тъкачътъ, първиятъ, или вториятъ търговецъ? Кое дава право на художника самъ да продава картината си? Платното, боитѣ, четкитѣ, рамката не сж негови. Като сж услужили на художника съ нѣщо, тъкачатъ, както и двамата търговци сж казали въ себе си, че щомъ художникътъ нарисова картината, всѣки отъ тѣхъ ще я вземе за себе си. Следъ всичко това художникътъ, който нарисувалъ картината, казва, че тя е негова.

Сега, оставамъ този разказъ да мислите върху него, вие да го разрешите. Тази присѣда може да се разреши по четири различни начина. Разрешението на този въпросъ може да стане отъ гледището на съзнанието, на самосъзнанието, на подсъзнанието и на свръхсъзнанието. Баръ-Единъ-Бу е художникътъ, който разполага съ четири реални нѣща: платното; боитѣ и четкитѣ, рамката и картината.

Всѣки, който е услужилъ съ нѣщо на художника, заявява своето право върху картината. Обаче, вие казвате, че картината е на художника. Това е пристрастие. Нима тъкачътъ нѣма никакъвъ дѣлъ въ картината? И той се е трудилъ, работилъ, докато изтъче платното. Бояджията, който е правилъ боитѣ, сжщо е употребилъ трудъ, работа. Онзи, който е правилъ рамкитѣ, и той се е трудилъ. Той е ходилъ по горитѣ да търси подходящи дървета за рамки. Ако сравните труда на художника съ този на тъкача и на търговцитѣ, които сж му услужили, ще видите, че художникътъ е употребилъ физически трудъ най-малко. Неговиятъ трудъ е повече идеенъ, отколкото физически. Художникътъ взима четката, нахвърля боитѣ и рисува. Рисуването не представя голѣмъ физически трудъ.

Следователно, когато решавате въпроса, на кого принадлежи картината и кой има право върху нея, трѣбва да вземете предъ видъ всички ония, които сж взели, какво и да е участие въ нарисуването ѝ. Иначе, всѣки учителъ, който рисува върху черната дъска, ще каже, че има право и върху дъската.—Не, учителътъ нѣма право върху дъската. Щомъ нарисува нѣщо върху нея, следъ време той заличава рисунката си. Тѣй щото, мислете върху въпроса, чия е картината и кой има най-голѣмо право върху нея. Тъкачътъ има материално доказателство, че е вложилъ нѣщо материално въ картината; търговцитѣ —

сжщо. Обаче, какви сж доказателствата на художника, че е вложилъ нѣщо материално въ картината си? Като разсждавате философски по този въпросъ, вие можете да опровергаете много философски твърдения въ областъта на съвременнитѣ философски теории. Съвременнитѣ учени и философи казватъ, че всичко, което се пипа, вижда, чува и вкусва, е реално. Щомъ нѣщо не може да се пипа, вижда, чува и вкусва, не е реално. Тогава, кое е реалното, което художникътъ е вложилъ въ картината си? Ако е въпросъ за неговата идея, тя нито се пипа, нито се вижда, нито се вкусва.

Сега ще изясня тази идея съ следния примѣръ. Ако съ прѣстъ докосна струната соль на цигулката и чуя този тонъ, азъ ли съмъ го вложилъ въ струната? Или, ако вземете кой и да е тонъ, вие ли сте го вложили въ цигулката? Тоноветѣ сжществуватъ ли въ природата? Срѣщате единъ човѣкъ и казвате, че името му е Стоянъ. Стоянъ ли е той въ сжщностъ? Какво нѣщо е Стоянъ? — Име. Защо е дадено това име на човѣка? — За да се различава отъ другитѣ. Имената на хората сж произволно създадени. Не само имената, но много нѣща сж произволно създадени. Следователно, вие трѣбва да различавате произволнитѣ, нереалнитѣ нѣща отъ тия, които природата е създала и вложила въ нейния списъкъ. Въ природата сжществуватъ трептения, но не тонове. Тя не знае, какво нѣщо

сж тоноветѣ до, ре, ми, фа, соль, ла, си. Ние вземаме тоноветѣ само като помагало въ музиката, като основни белези, чрезъ които можемъ да изразяваме това, което чувствуваме и преживяваме.

Сега, като разсждавате върху различни въпроси, като търсите начинъ за правилно разрешаване на задачитѣ си, имайте предъ видъ следното правило: всѣка задача, правилно разрешена, предизвиква въ ума ви появяване на малка свѣтлинка, която пѣкъ внася у васъ радостъ. Щомъ решаването на една задача не е съпроводено съ поява на свѣтлина, задачата не е правилно решена. Това правило се прилага навсѣкжде въ живота, въ науката. Запримѣръ, съвременната механика разполага съ много принципи, споредъ които могатъ да се построятъ цѣли машини или части отъ тѣхъ. Въ една машина искатъ да турятъ едно колело въ движение. За тази цель правятъ редъ изчисления, основани на известень принципъ. Прилагатъ тия изчисления при движението на колелото, но колелото не се движи. Правятъ втори, трети, пети, десети опитъ, докато най-после колелото започва да се движи. Щомъ въ ума ви проблесне малка свѣтлинка, и вие се зарадвате, това показва, че сте дошли до правилно разрешение на въпроса. Тѣй щото, когато искате да знаете, дали сте разрешили задачата си, правилно, вижте, върти ли се вашето колело

Нѣкой казва, че даденъ въпросъ не му е ясенъ въ съзнанието.

Какво разбирате подъ думата „съзнание“? За природата, съзнанието представя само една дума. Като изговорите думата съзнание, виждате ли нѣкаква свѣтлина въ ума си? Като кажете „гладенъ, или жаденъ съмъ“, вие се свързвате съ усѣщането, което тия думи произвеждатъ върху васъ. Обаче, какво чувство, или какво усѣщане произвежда думата съзнание върху васъ? Засега думата съзнание е философски терминъ само. Тя не е погълнала още човѣшкото съзнание. Вие не разбирате още, какво нѣщо е съзнанието. Съзнанието е нѣщо Божествено. Въ който моментъ разберете, какво представя съзнанието, вашиятъ животъ коренно ще се измѣни. Какъ ще се измѣни живота ви? Представете си, че се намирате въ голѣма, тъмна стая, но не знаете, кжде сте, отде се влиза и излиза, не можете да се ориентирате. Чудите се, какво да правите. Въ джоба си носите свѣщъ и кутия кибритъ, но сте забравили това. По едно време ви дохожда на ума, че имате една свѣщъ и кибритъ въ джоба си. Веднага драсвате кибрита, запалвате свѣщъта, освѣтлявате стаята и се ориентирвате. Виждате, кжде какво има въ стаята; виждате, кжде е вратата за излизане, накжде води тя и т. н. Цѣлата обстановка на стаята приема вече съвсемъ другъ изгледъ. Вие свободно отваряте врата-

та и излизате вънъ, на просторъ, на слънчева свѣтлина.

И тъй, човѣкъ не трѣбва да живѣе само съ понятието съзнание, но съ съзнанието като реалностъ. Докато живѣе съ понятието съзнание, човѣкъ е въ тъмна стая, съ незапалена свѣщъ и кибритъ въ рѣка и се блъска отъ стена въ стена. Щомъ се проникне отъ съзнанието като реалностъ, въ която живѣе, той се намира въ нова обстановка на живота, предъ новъ животъ. Въ този животъ човѣкъ навсѣкжде ходи съ запалена свѣщъ. Следователно, съзнанието на човѣка представя запалена свѣщъ, която вѣчно гори, безъ да изгаря. Тя показва правия пѣтъ въ живота. На свѣтлината на тази свѣщъ всичко можете да четете. Съ тази свѣщъ и въ най-голѣмата тъмнина ще си направите пѣтя. Имате ли тази свѣщъ, останалитѣ въпроси — какъвъ е фитилтъ на свѣщъта, колко трептения прави въ секунда свѣтлината на тази свѣщъ, какъ става горенето ѝ, колко въздухъ е нуженъ за пълното ѝ горене сж отъ второстенно значение.

Сега, стремете се къмъ простота, къмъ яснота въ своитѣ разбираня. Всички нѣща въ живата природа сж ясни, прости и разбрани. Тя не търпи никаква двусмисленостъ, никаква двойственостъ. Тя казва: Ако проститѣ работи не разберете, и сложнитѣ нѣма да разберете; ако проститѣ разберете, и сложнитѣ ще разберете. Това е изказалъ Христосъ съ стиха: „Ако земнитѣ работи не разберете,

какъ ще разберете небеснитѣ?“ Турете въ ума си мисълта да разберете елементарнитѣ работи въ живота. да разберете проститѣ прояви на съзнанието. Щомъ разберете проститѣ прояви на съзнанието, ще разберете и неговитѣ сложни прояви, т. е. ще разберете и останалитѣ форми на съзнанието.

Като пишете темитѣ си, написвайте ги по нѣколко пжти, докато ви харесатъ. Ако темата, която сте написали, е обикновена, колкото повече време минава, толкова по-малко ще ви харесва. Ако е нѣщо хубаво, идейно, съ времето тя все повече ще ви харесва. Въ първо време нѣма да ви харесва много, но колкото повече време минава, толкова повече ще ви се харесва. Какво показва това? Това показва, че обикновенитѣ работи въ началото си сж хубави, а на края ставатъ все по-лоши, по-глупави. Необикновенитѣ, ценнитѣ работи, обратно: въ началото си изглеждатъ глупави, а съ течение на времето ставатъ все по-хубави.

Като ученици, отъ васъ се иска точностъ въ думитѣ: по форма, по съдържание и по смисълъ. По форма на думитѣ, ние казваме, за-примѣръ, „добъръ, по-добъръ и най-добъръ“. Това е изказване на една дума въ различни форми, или степени. По съдържание изказани тия думи, тѣ подразбиратъ, че нѣкой човѣкъ е добъръ по отношение на хората изобщо; по-добъръ — по-отношение на нѣкого специално и най-добъръ — сжщо така въ

сравнение съ нѣкого. Тукъ се прави сравнение на единъ човѣкъ съ другъ. Обаче, това разбиране на нѣщата не е правилно. Нѣма защо да сравнявате човѣкъ съ човѣка. Никой човѣкъ не може да бжде мѣродавенъ за другитѣ. Най-после, думитѣ могатъ да се изговарятъ по смисълъ. Казваме: Добъръ, по-добъръ и най-добъръ или много добъръ човѣкъ. По отношение на кого този човѣкъ е добъръ? — По отношение законитѣ на живата природа. Човѣкъ се мѣни по отношение на тия закони, като постоянно расте и се развива и става добъръ, по-добъръ и много добъръ. При това положение природата е мѣродавна къмъ доброто въ човѣка. Тя го измѣрва и опредѣля. Мѣродавни сж само правилата, мѣрките и законитѣ на разумния животъ, както и на живата природа. Като дойдете до живата природа, кажете въ себе си: Добъръ съмъ въ стремежитѣ си. Приемамъ всички мѣрки, всички методи, съ които природата работи върху мене. Ще се стремя да бжда безкористенъ като нея. Ще любя, както Богъ люби.

Окултниятъ ученикъ трѣбва да се съобразява съ законитѣ на живата природа. За него тѣ трѣбва да бждатъ мѣродавни. Въ сравнение съ природата, никой философъ не може да бжде мѣродавенъ. Философитѣ могатъ да бждатъ авторитети за хората, но само дотолкова, доколкото могатъ да засилатъ, да подкрепятъ тѣхнитѣ възгледи и раз-

бирания. Ако човѣкъ не разсждава правилно, философътъ нищо не може да му докаже. Ако ученикътъ не е музикаленъ, никой учител не може да го научи да свири. Ако ученикътъ е музикаленъ, учителътъ ще може да го научи да свири, ще му предаде отъ своя талантъ, за да развие въ него онова, което природата е вложила. За човѣка е мѣродавно онова, което природата е вложила въ него. Ето защо, човѣкъ трѣбва да работи върху онова въ себе си, което природата е вложила, като дарби или способности. Щомъ работите съзнателно върху себе си, правилно ще разрешите задачите си. Това е въпросъ на време само: нѣкой може да разреши задачите си въ единъ день; другъ — въ единъ или нѣколко месеца; трети — въ година; четвърти — въ десетъ години; пети — въ цѣлъ животъ; шести — въ нѣколко живота. Това зависи отъ човѣка. За обикновения човѣкъ се изисква много време; за талантливия — по-малко; за гениалния — най-малко. Гениалниятъ разрешава задачите си моментално. Но отъ всички се иска търпение.

„Само свѣтлиятъ пжтъ на мъдростъта води къмъ истината“.

— Тя постоянно ни весели.

*

26. Лекция отъ Учителя, държана на
25 априлъ, 1923 г. София.

Живиятъ кръгъ.

— Само свѣтлиятъ пътъ на мждростъта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

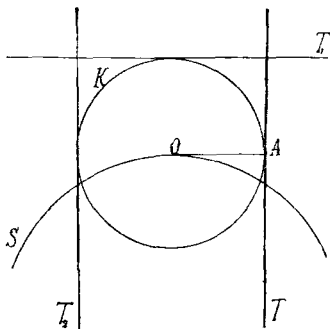
Четоха се резюмета на 13 и 14 лекции отъ първа година.

Четоха се резюмета на темитѣ: „Разлика между съзнание и самосъзнание“ и „Разлика между подсъзнание и свръхсъзнание“.

За следния пътъ пишете върху темата: „Полза и вреда отъ киселинитѣ“.

На фиг. 1. имате единъ кръгъ. Какъ се образува кръгъ?

— Кръгътъ се образува отъ въртенето на радиуса OA около центъра. Какъ наричатъ правата T , която се допира до окръжността? — Тангента. Значи, тангента е всѣка права, която има една допирна точка съ окръжността. Тя представлява частень слу-

фиг. 1.

чай отъ поляра. Когато полюсътъ дойде на

окръжността, тогава полярата става тангентата. — Може ли тангентата да въздействува върху кръга?

Да допуснемъ, че кръгътъ, представенъ на фиг. 1., е едно движещо се колело, на което радиусътъ OA и тангентата T сж въ постоянно движение. Тангентата, чрезъ точката на допирането си съ окръжността, упражнява непрекъснато влияние върху нея. Следователно, тя може да усили движението на кръга, ако последниятъ се движи въ същата посока. Но ако кръгътъ се движи въ посока обратна на тази на тангентата, неговото движение ще се забави.

Въ окултната геометрия кръгътъ представя единъ самосъзнателенъ индивидъ. Центърътъ на кръга, това е центърътъ на съзнанието у индивида — субектътъ. Кръгътъ — това е неговиятъ вътрешенъ, субективенъ свѣтъ. Периферията или окръжността — това е мѣстото, където съзнанието идва въ досѣгъ съ външния, обективенъ свѣтъ.

Ясно е тогава, че тангентитѣ представятъ отдѣлни съзнания или групи съзнания, които упражняватъ влияние върху индивида отвънъ и го ограничаватъ. Следователно, всѣка промѣна въ съзнанието на човѣка показва, че нѣкаква тангента е упражнила влияние върху него. Чрезъ допирната точка, тя внася известенъ импулсъ въ човѣшкото съзнание и е въ състояние да измѣни неговото движение, т. е. да предизвика известна промѣна въ не-

говитѣ мисли, чувства или постѣпки. Ако съзнанието се подчини на този импулсъ отвѣнъ и следва посоката, по която тангентата се движи, то ще има успѣхъ въ външнитѣ работи. Но ако се възпротиви на този импулсъ и се движи въ посока обратна на тангентата, то ще влѣзе въ стѣлкновение съ онази група съзнания, които тази тангента представя.

Освенъ тѣзи външни влияния върху съзнанието на човѣка, които тангентитѣ предизвикватъ, има и други — вътрешни, субективни влияния. На нашата фигура, кржгътъ S , който минава презъ центъра O , представя едно висше съзнание, което докосва самия центъръ на съзнанието у индивида и упражнява влияние върху субективния му животъ. Тогава въ човѣка настѣпватъ дълбоки вътрешни промѣни, които изхождатъ отъ самия му центъръ и за резултатъ иматъ онова, което наричаме разширение, повдигане, просвѣтление на съзнанието и пр. Само въ такъвъ случай човѣкъ може да се освободи отъ ограничителното въздействие на външнитѣ тангенти.

На фиг. 1. сж дадени кржгътъ K съ тритѣ тангенти — T , T_1 , T_2 , а сжщо и кржгътъ S , който минава презъ центъра O на кржга K . Тритѣ тангенти могатъ да се уподобятъ на три общества: T — търговско общество, T_1 — земеделско общество и T_2 — учителско общество. Всѣко едно отъ тия общества ще се занимава и ще разговаря за нѣща, които влизатъ въ неговия интересъ. Търговцитѣ ще говорятъ за

търговия, за стоки, за купуване и продаване; земеделците ще говорят за ниви, за лозя, за къщи; учителите ще говорят за училища, за ученици, за книги. Кръгът S, пъкъ и животът, който се проявява около неговия център, ще имат за предмет отвлечени въпроси — въпросите за любовта, мъдростта, истината. Който не разбира тия въпроси, той се натъква на редъ противоречия. Обаче, тия противоречия сж привидни, а не действителни. Всѣко противоречие се предизвиква отъ сжщества съ низка култура, било отъ физическия, астралния или умствения свѣтъ. Тия свѣтове иматъ своя физическа страна, която се отразява върху живота на човѣка.

Освенъ тия свѣтове, сжществуватъ и други, съ висша култура, които ние приемаме като течения въ природата. Защото, всѣки свѣтъ влияе и върху по-низкостоещите и върху по-високостоещите отъ него. Когато човѣкъ иска да стане съ него нѣкакъвъ обратъ, въ добъръ смисълъ, той трѣбва да се скачи съ теченията на природата, които идатъ отъ по-високите свѣтове. Задачата на окултната наука е да покаже на ученика законите, чрезъ които да се свързва съ висшите течения на природата. По този начинъ неговиятъ умъ ще се развива правилно. Когато живиятъ кръгъ S влѣзе въ живота на човѣка, той трѣбва да бжде готовъ да се справя съ силите, съ законите, които го управляватъ. Да бжде човѣкъ готовъ, това значи, да разбира новите условия на срѣдата, въ

която влиза. Запримѣрь, ако извадите рибата отъ морето, преди да е превърнала хрилетѣ си въ дробове, тя непременно ще умре. Водата е срѣда за рибата, а не въздухътъ. Ако рибата успѣе, както земноводнитѣ, които сж въ една преходна фаза на животъ, да се приспособи къмъ земния животъ, тя би могла безопасно да напуца водата, да излиза на сушата и пакъ да влиза въ водата. Ще кажете тогава, че като не сте готови за новъ животъ, по-добре да си останете въ стария, т. е. като не можете да живѣете на сушата, да си останете въ водата. Обаче, вие не знаете, че утре тази вода ще се изпари, и тогава, искате или не, ще се намѣрите на сушата, но непригответени за този животъ. Природата насила ще ви застава да напуснете водата. Днесъ всички хора чувствуватъ, че става нѣщо особено въ водата. Мнозина вече доброволно искатъ да напуснатъ тѣзи условия, да излѣзатъ вѣнъ отъ водата, на сушата. Запримѣрь, срѣщате единъ материалистъ. Говорите съ него и забелязвате, че той се стреми къмъ духовенъ животъ, иска да напусне водата. Като напусне водата, той ще се освободи отъ жабитѣ въ себе си, които представятъ материализъмътъ. Жабата е символъ на краенъ материализъмъ.

И тѣй, шомъ попаднете подъ влиянието на живия крѣгъ, т. е. шомъ този крѣгъ за-сегне вашия центъръ, вие не можете вече да се противите: или ще влѣзете въ течението на този крѣгъ и ще се издигнете, или смъртъ

ви очаква. Съ други думи казано: Всѣки, който е тръгналъ въ пжтя на истината, той трѣбва да го следва. Нѣма връщане отъ пжтя на истината. Който се опитва да се върне отъ този пжтъ, той самъ се осжда на смъртъ. Човѣкъ не може да се противопоставя на движенията, които ставатъ въ живия кръгъ. Що се отнася до тангентитѣ, тѣхниятъ брой е неопредѣленъ. Може да се прекара и четвърта, и пета, и шеста, и повече тангенти. Всѣка тангента предизвиква известна промѣна въ съзнанието на човѣка. Промѣнитѣ въ съзнанието могатъ да се представятъ геометрически; сжщо така може да се опредѣли центъра на всѣка тангента, която засѣга човѣшкото съзнание, както и посоката на нейното движение.

Колко тангенти трѣбва да има човѣкъ? — Нито една. — Но ако има тангенти, какво трѣбва да прави, за да се избави отъ тѣхното влияние? — Съзнанието трѣбва да се прибере въ своя центъръ, и тангентата да отиде въ безкрайностъ. — Какво трѣбва да се направи съ кръга: да се стѣсни, или да се разшири? Когато кръгътъ се разширява, тангентитѣ постепенно се явяватъ. Когато кръгътъ се стѣснява, т. е. когато енергиитѣ въ кръга се събиратъ къмъ центъра, тангентитѣ постепенно се отблъскватъ. Оттукъ вадимъ следния законъ: когато човѣкъ иска да се избави отъ влиянието на свѣта, той се съсредоточава къмъ центъра, къмъ Бога, къмъ се-

бе си. Той съсредоточава своята умствена дейтелност къмъ Бога. Това значи пробуждане на Божественото съзнание въ човѣка.

Мислете върху живия кръгъ, върху тангентитѣ на кръга.

Упражнение . Изнасяне лѣвата ржка напредъ. Бавно движение на дѣсната ржка върху лѣвата, като започва отъ рамото и стига до прѣститѣ на ржката и обратно: отъ прѣститѣ нагоре до рамото. Изнасяне дѣсната ржка напредъ. Лѣвата ржка прави сѣщото движение върху дѣсната: бавно движение на лѣвата ржка върху дѣсната, като започва отъ рамото до прѣститѣ и назадъ. Ще направите това упражнение нѣколко пѣти съ лѣвата и нѣколко пѣти съ дѣсната ржка.

Т. м.

— Само свѣтлиятъ пѣтъ на мждростъта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

✱

27. Лекция отъ Учителя, държана на 2 май, 1923 г. София.

Движение на разумнитѣ сили.

— Само свѣтлиятъ пѣтъ на мждростѣта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

Чете се резюме на 15. лекция отъ първа година.

Четоха се резюмета на темитѣ: „На какво сж символъ варницата и пепелището“ и „Отличителнитѣ чѣрти на силната воля“.

За следния пѣтъ пишете върху темата: „Разлика между мждростъ и знание“.

Какво опредѣление дава относителната геометрия за кржга? — Кржгътъ е геометрическо мѣсто на точки, които сж еднакво отдалечени отъ една вжтрешна, постоянна точка, наречена центъръ. — Кржгътъ е крайниятъ предѣлъ, до който съзнанието на човѣка може да се разшири за всѣки даденъ моментъ.

Представете си, че имате два малки кржга. Единиятъ представя семе на джбъ — желждъ, другиятъ — семе на царевица. Изчислявали ли сте, колко пѣти по-голѣмъ и по-тежкъ е желждътъ отъ царевичното зърно? Въ какво седи разликата между желжда и царевичното зърно? Разликата седи въ тѣхната деятелность. Кржгътъ на деятелностьта на желжда е поширокъ, по-голѣмъ отъ този на царевичното зърно. Що се отнася до хранителностьта

имъ, въпросътъ е поставенъ другояче. Често свинетъ се хранятъ съ желжди, но това не показва, че тѣ сж по-хранителни отъ царевицата. По произходъ кой е по-старъ: джбътъ или царевицата? — Царевицата е по-стара отъ джба. Споредъ съвременнитѣ научни схващания, можете ли да кажете, дали желждътъ съдържа сжщитѣ възможности, каквито и джбътъ? Две теории сжществуватъ по този въпросъ: едната теория твърди, че всѣко семе, въ случая и желждътъ, съдържатъ въ себе си всички възможности, каквито и цѣлото дърво. Другата теория твърди, че семето съдържа въ себе си условията, а не и възможноститѣ, каквито дървото съдържа. Какво е вашето мнение по този въпросъ? За изяснение на този въпросъ ще вземемъ следния примѣръ. Представете си, че имате една мисль. Когато се изкаже тази мисль, вие преценявате вече нейнитѣ качества. Качествата ѝ съдържатъ ли се въ самата мисль? Всѣка мисль, изразена навънъ, опредѣля своето вжтрешно съдържание. Като знаете това, вие трѣбва да наблюдавате, да изучавате мислитѣ си, тѣхнитѣ качества и прояви.

Като ученици, вие трѣбва да учите, да придобивате знания. Съвременнитѣ учени хора сж деца на науката. По отношение на миналото, тѣ сж учени, минаватъ за капацитети, но по отношение на бждещата наука, тѣ сж още деца. По отношение на проявеното, тѣ сж гении; по отношение на онова, което предстои да

се прояви, тѣ сж деца. Като знаете това, вие трѣбва да имате готовность да признавате своето невежество въ дадена областъ, да признавате своитѣ погрѣшки. Мнозина мислятъ, че ако признаятъ погрѣшкитѣ си, ще минатъ за грѣшни хора. — Не, човѣкъ трѣбва да бжде искренъ въ себе си, да познава погрѣшкитѣ си и да ги признава. Художникъ нарисувалъ образа на единъ човѣкъ. Дохождатъ нѣкои, гледатъ портрета, вижда имъ се, че носътъ е малко кривъ. Обръщатъ внимание на художника да изправи тази погрѣшка, но той я отрича, подържа, че носътъ на човѣка билъ кривъ. Като се изредятъ нѣколко души да гледатъ портрета, който художникътъ е рисувалъ, всички се произнасятъ, че носътъ не е добре предаденъ. Най-после художникътъ се заема да го изправи. Следъ като го корегира, той остава доволенъ отъ портрета. Както художникътъ работи върху една картина, докато я нарисува точно споредъ оригинала, така и ученикътъ трѣбва да работи върху всѣка своя мисль, докато я изправи. Много отъ вашитѣ мисли сж криви, изопачени. Вие трѣбва да работите върху тѣхъ, да ги изправите. Нѣкои считатъ, че всѣка тѣхна мисль е Божествена. И щомъ е Божествена, тя е безпогрѣшна. — Не е така. Не всѣка мисль, която минава презъ главата на човѣка, е Божествена. Вие трѣбва да изучавате мислитѣ си, да дойдете до положение да различавате, кои сж Божествени и кои човѣшки.

Въ човѣшкитѣ мисли има грѣшки, въ Божественитѣ — нѣма. Като анализирате мислитѣ си, ще се стремите да ги прилагате. Ако не прилагате мислитѣ, идеитѣ си, ще мязате на човѣкъ, който иска да рисува. За тази целъ той си купилъ четки, бои, платно и се готви да започне работата си. На всички разправя, че има идея, че е готовъ да рисува, но още не започва да работи. Следователно, идеитѣ иматъ смисълъ, само когато се прилагатъ въ живота. Казва нѣкой, че иска да бжде добъръ. Това е неприложена идея. Какво значи да бжде човѣкъ добъръ? Другъ пъкъ казва, че иска да бжде кроткъ. Това е друга неприложена идея. Какво значи да бжде човѣкъ кроткъ? Кои сж отличителнитѣ чѣрти на добротата и на кротостта? Когато рисувате кокошка, ще турите на краката ѝ точно опредѣлено три прѣста отпредъ и единъ отзадъ. Ако рисувате човѣкъ, ще турите петъ прѣста на ржката му — ни повече, ни по-малко. Всѣко нѣщо, което природата е създала, е точно опредѣлено. Така сж точно опредѣлени отличителнитѣ качества на кроткия, на милостивия човѣкъ и т. н. Който иска да познае, дали е милосърденъ, той може да се подложи на следния опитъ. Тръгвате на дълъгъ пѣтъ и взимате въ торбата си единъ килограмъ хлѣбъ. Цѣлия день не ядете, но задържате хлѣба за вечерята, когато стигнете на опредѣленото мѣсто. Ако презъ време на пѣтуването ви настигнатъ трима души и пожелаятъ да имъ

дадете хлѣбъ, защото били гладни, уморени, а нѣматъ хлѣбъ, какво ще направите? Речете ли да имъ дадете по едно малко парченце, а останалото задържите за себе си, вие не сте милосърденъ човѣкъ. Ако раздѣлите хлѣба си така, че на всѣки едного дадете по една четвъртинка, вие сте милосърденъ. Нѣкой иска да провѣри, доколко мисълта ви е философска и ви задава въпроса: кокошката ли се е явила по-рано, или яйцето? Това сж две относителни, а не абсолютни величини. Това сж символи, които не разрешаватъ въпроса. Нѣкои философи представятъ козмоса въ видъ на яйце, готово да се излюпи. Обаче, това е символъ само.

Да се върнемъ къмъ въпроса: качества на проявената мисль съдържатъ ли се въ самата мисль? Да се задава такъвъ въпросъ, това е равносилно да се запитвате, дали тоноветѣ, които излизатъ отъ цигулката, се съдържатъ въ самата цигулка, въ струнитѣ или въ лжка. Отъ стягането на струнитѣ, отъ скъсяването и удължаването имъ се произвеждатъ различни тонове. Обаче, цигуларятъ който познава законитѣ на музиката, като поставя прѣститѣ си върху цигулката, произвежда тоноветѣ. Вещиятъ цигуларь може да произведе тонове и безъ струни. Достатъчно е той да съсрѣдоточи мисълта си къмъ вашия слухъ, за да чуете хубави, приятни тонове на нѣкоя пѣсенъ, която излиза отъ цигулка. Обаче, това не става по физически начинъ, чрезъ

трептенията на въздуха, както обикновено се предава звука, но по другъ начинъ — чрезъ мисълта. Оттукъ можемъ да извадимъ следното заключение: както цигулката е условие за предаване на тоноветѣ, които цигуларьтъ произвежда, така и мисълта е условие за предаване на качества на онзи, който я произвежда. Тѣй щото, нито цигулката произвежда тонове, нито мисълта съдържа въ себе си качества на онзи, който я произвежда.

Това сж редъ разсждения, необходими за развиване на мисълта ви, за събуждане деятелността на различнитѣ мозъчни центрове. Безъ тѣзи разсждения, мислитѣ, които минаватъ презъ ума ви, ще останатъ само теория, безъ никакво практическо приложение. И тогава, като минаватъ различни мисли презъ ума ви, безъ да се спирате върху тѣхъ, безъ да разсждавате, въ края на краищата ще заспите. Забелязано е, че когато окултнитѣ ученици изучаватъ закона за концентриране или съсрѣдоточаване на мисълта си, тѣ често заспиватъ. Защо? — Защото не сж привикнали още да събуждатъ деятелността на своитѣ мозъчни центрове. Вследствие на това, като размишляватъ върху нѣкой въпросъ и не могатъ да следятъ мисълта си, тѣ изпадатъ подъ влиянието на закона на внушението, на хипнотизъма и заспиватъ. Следователно, когато ученикътъ мисли върху нѣкой въпросъ, той трѣбва да напрѣга мозъка си, за да събуди

деятелността на всички мозъчни центрове, или поне на по-големата им част. Ако при процеса на мислене се събуди само единъ мозъченъ центъръ, човѣкъ непременно ще заспи, ще се самохипнотизира. Съ това се обяснява, защо богатиятъ човѣкъ изгубва ума си, защо се отчайва, когато му съобщатъ, че банката, въ която сж вложени паритѣ му, е фалирала. Презъ цѣлия си животъ този човѣкъ е насочвалъ мисълта си къмъ паритѣ, вследствие на което се е самохипнотизиралъ. Въ който день чуе за загубата на тия пари, той изгубва и ума си, и желанието за живѣне, за работа. Сънятъ на човѣка е особено хипнотично състояние, което природата често му налага. Щомъ го постави въ това хипнотично състояние, той заспива. Въ това време тя го прекарва отъ физическия въ астралния свѣтъ, дето му създава различни образи, смѣня едни сцени съ други. По този начинъ тя му създава най-разнообразенъ животъ, отъ който да запази споменъ въ будното си състояние и да започне да мисли. Чрезъ сънищата природата иска да създаде въ човѣка мисълъ. Мисълта се развива при голѣмо разнообразие.

И тъй, отъ всички се иска съзнателна работа, постепенно да развивате въ себе си добри качества и способности. Запримѣръ, ако искате да развивате търпение, направете следния опитъ: помолете десетъ души, ваши приятели, да ви убодатъ съ игла на десетъ различни мѣста, на единъ милиметъръ дълбочина, и сле-

дете презъ това време, ще изгубите ли равновесието си, или ще го запазите. По този начинъ вие ще се калите. Освенъ този опитъ, можете да направите още единъ. Събуйте се боси и минете презъ нѣкоя нива, по която има цигански тръне. Като минете отъ единия до другия край на нивата, ще видите, доколко сте запазили разположението на духа си.

Човѣкъ се натъква на сжщитѣ положения и въ живота. Лошитѣ мисли и чувства на хората не сж нищо друго, освенъ такива тръне, забодени на единъ милиметъръ дълбочина въ кожата на човѣка. Лошитѣ мисли и чувства сж подобни на ухапването отъ комаръ или отъ бълха. Тукъ ви щипне една лоша мисълъ, тамъ ви щипне едно лошо чувство, докато излѣзете отъ релситѣ на своето търпение. Ако равновесието ви не се наруши, това показва, че имате търпение. Ако равновесието ви се наруши, ще вземете четка и бои, ще рисувате картината на търпението. Ще повторите, ще потретите опита, докато най-после запазите равновесието си, и винаги ще бждете веселъ. Щомъ запазите равновесието си, ще знаете, че сте завършили картината на търпението.

Тия опити се отнасятъ само до ученицитѣ, и то за ония отъ тѣхъ, които сж силни. Слабитѣ не трѣбва да правятъ опититѣ, за да не губятъ изкуствено разположението на духа си. За тѣхъ сж достатъчни опититѣ, които животътъ имъ налага. Животътъ на хората е нареденъ така, че безъ да искатъ, ще пре-

търпятъ голѣми изпитания. Такива изпитания ще иматъ, че ще подскачатъ отъ болка. При това, нѣма приятели да ги щипятъ, но такива, които сж неприязнено разположени къмъ тѣхъ. Всички съвременни хора сж поставени на такива опити. Въ живота тѣзи опити не сж нищо друго, освенъ изпитанията, страданията и мъчнотиитѣ, които хората преживяватъ. Невидимиятъ свѣтъ постоянно подлага хората на такива опити, да види, доколко могатъ да издържатъ. Никой не може да се домогне до каква и да е сила на природата, докато не развие въ себе си съответни качества. Запримѣрь, нѣкой мисли, че е честенъ, благороденъ човѣкъ, че нищо не може да го съблазни. Даватъ на този човѣкъ десетъ хиляди златни стерлинги и го пращатъ нѣкъде да свърши съ тѣхъ една работа. После му даватъ още десетъ хиляди златни стерлинги да свърши друга работа. Той взима паритѣ, но колкото паритѣ се увеличаватъ, съ тѣхъ заедно се явява изкушението. Този човѣкъ започва да мисли: не мога ли да взема тия пари и да си свърша съ тѣхъ нѣкаква работа? Значи, човѣкъ може да бжде честенъ до известна степенъ, доколкото съдържа въ себе си елемента на честността. Представете си, че единъ честенъ човѣкъ е затворенъ и осъденъ на смъртъ. Той е далъ обещание, че нѣма да излѣзе отъ затвора, докато присъдата не се изпълни. Обаче, единъ добъръ неговъ приятель влиза въ затвора и му предлага да излѣзе.

Отваря вратата и му казва, че свободно може да излѣзе отъ затвора. Този човѣкъ започва да се бори, да се колебае, да излѣзе, или не, но не се решава, иска да издържи на обещанието си. Ако този честенъ човѣкъ е сжщевременно адептъ, който разполага съ знания, може да се дематериализира, но веднѣжъ далъ обещание да не излиза отъ затвора, докато не дойде деня на присждата, той нѣма да се възползува отъ знанието си. Обаче, въ деня на изпълнение на присждата му, той се дематериализира, и моментално изчезва предъ очитѣ на всички. По този начинъ сждиитѣ, управницитѣ ще видятъ, че сж сгрѣшили, като сж осждали съвършено праведенъ човѣкъ. Праведниятъ никой не може да осжди на смъртъ. За него законъ не сжществува.

Следователно, както законътъ има две различни отношения — къмъ обикновения и къмъ праведния човѣкъ, така и моралътъ има двойко проявление: абсолютенъ моралъ — къмъ Бога и относителенъ моралъ — къмъ хората. Това значи: абсолютниятъ моралъ познава само отношения на човѣка къмъ Бога. Дойде ли въпросъ до отношения на човѣка къмъ хората, тамъ се прилага относителенъ моралъ. Отношенията на човѣка къмъ Бога всѣкога иматъ една и сжща цена, т. е. никога не се измѣнятъ. Отношенията на човѣка къмъ хората и къмъ всички живи сжщества сж измѣнчиви. Ако отношението

на човѣка къмъ Бога е право, то е въ сила да анулира всички останали отношения, къмъ кого и да е. Обаче, всички тия отношения не сж въ състояние да анулиратъ отношението на човѣка къмъ Бога. Запримѣрь, нѣкой иска да помогне на майка си, на баща си или на цѣлото човѣчество, заради което е готовъ да се откаже отъ истината, т. е. да измѣни на отношенията си къмъ Бога. — Това е погрѣшна мисль, това е неправилно заключение. Невъзможно е съ една добра постъпка само човѣкъ да помогне на майка си, на баща си или на цѣлото човѣчество. Когато отношенията на човѣка къмъ Бога сж прави и на първо мѣсто поставени, само тогава той ще бжде въ състояние да помага на хората, както и на всички живи същества. Дръжете въ ума си мисльта, че само отношенията на човѣка къмъ Бога иматъ еднаква стойность за всички времена и епохи, а останалитѣ отношения сж относителни и промѣнчиви.

Като ученици, бждете внимателни къмъ себе си, да не натрупвате въ никоя частъ на организъма си повече енергия, отколкото трѣбва. Пазете се отъ натрупване на енергия. Природата не търпи никакви излишъци. Кога човѣкъ натрупва повече енергия въ себе си? Когато започне да мисли, че е осигуренъ. Срѣщате единъ човѣкъ слабъ, кокалестъ. По едно време работитѣ му трѣгватъ добре, той започва да забогатява. Като забогатѣе, за-

почва да мисли, че се е осигурилъ, че нищо вече не му трѣбва. Съ забогатяването си, той престава да мисли. Гледате, този човѣкъ постепенно надебелява, пълнѣе, става като чорбаджия, натрупва излишна енергия въ себе си. Защо човѣкъ иска нѣкога да надебелѣе, да стане пълень? — За да заеме по-голъмо пространство, да стане по-внушителень, да обърне внимание на хората. Въ сжщность, кое опредѣля пространството? — Мисълъта. Крайниятъ предѣлъ, до който една мисълъ може да простре своята деятелность въ пространството, опредѣля нейната сила. Времето пъкъ опредѣля вътрешното съдържание на мисълъта, т. е. нейната трайность. Чувствата на човѣка опредѣлятъ смисъла — духътъ на мисълъта.

Значи, всѣка мисълъ се разглежда първо по обемъ, какъвъ обемъ заема въ пространството, т. е. каква е външната ѳ форма. После се разглежда вътрешното съдържание на мисълъта и най-после нейния смисълъ. Мисълъта се движи по права линия. Вътрешното ѳ съдържание, т. е. чувствата, които изпълватъ мисълъта, ѳ придаватъ кржгообразна форма. Значи, правата линия опредѣля формата на мисълъта. Кржгътъ опредѣля съдържанието на мисълъта. Въ такъвъ случай вие имате идеята за време и пространство. За обяснение на тази идея, ще си послужи съ стиха, който апостоль Павелъ е казалъ: „Любовъта е плодъ на Духа“. Любовъта е форма-

та. Животътъ е обяснение, т. е. съдържание на тази форма. Духътъ е смисълътъ. Той осмисля нѣщата. Когато казваме „Богъ е Любовь“, разбираме изявения, проявения свѣтъ. Да се прояви Любовта Божия, това значи, да се прояви Божествениятъ свѣтъ. Когато се говори за живота, подразбираме специална проява на Божията Любовь отъ всички живи същества. Всѣко живо същество проявява любовта по свой специфиченъ начинъ. Това представя неговиятъ животъ. Богъ е Любовь — това подразбира цѣлокупниятъ животъ, пълнотата на любовта. Животътъ, изразенъ чрезъ всички живи същества, представя частично, индивидуално проявяване на любовта.

Сега, да изразимъ идеята за време и пространство въ следната форма. Цѣлиятъ човѣкъ представя съвокупность отъ време и пространство. Главата представя пространството, необятността, затова е ненаситна. Чрезъ главата човѣкъ мисли, какво и кое мѣсто да заеме. Ненаситността на главата се вижда отъ ламтежа на човѣка къмъ знания. Колкото знания и да има, той все повече иска да придобие. Той иска много къщи, много хамбари, но умниятъ вижда, че и съ една стая може да преживѣе. Тѣлото на човѣка пѣкъ представя времето. Значи, тѣлото представя вътрешното съдѣвжание на главата. Действително, развитието на главата се проектира чрезъ тѣлото. Проявената деятелность на цѣлото тѣло представя смисъла на главата. Сто-

махътъ, сравненъ съ главата, приема много по-малко. Колкото много храна да приема човѣкъ, стомахътъ му лесно се напълва. Главата, обаче, много приема и всѣкога ненаситена остава. Колкото да ѝ се дава, тя още иска. И тъй, когато живѣе въ мисълта си, човѣкъ се движи въ пространството. Когато живѣе въ сърдцето си, той се движи въ времето, въ съдържанието на нѣщата.

Какъ разглеждатъ съвременнитѣ философи понятията за време и пространство: като реалностъ или като относителностъ? Нѣкои казватъ, че нѣщата съществуватъ извънъ времето и пространството. Това значи, че нѣщата съществуватъ извънъ свѣта на тритѣ измѣрения. Запримѣръ, нарисувате една картина на платно. Тази картина е поставена на плоскостъ; значи, тя се простира въ свѣта на второто измѣрение. Обаче, същата картина може да се извае, да се изработи като статуя, да се представи въ свѣта на третото измѣрение. Най-после, същата картина може да се представи извънъ третѣ измѣрения, да се нарисува въ мисълта. Това наричатъ философитѣ състояние извънъ времето и пространството. Какво представя тогава кръгътъ? Кръгътъ не представя цѣла идея, но малка, микроскопическа частъ отъ цѣлата идея, отъ реалността. Кръгътъ е частъ отъ сферата, а сферата е тѣло отъ триизмѣрния свѣтъ.

Това сж отвлѣчени идеи, които водятъ въ неразбрана за васъ областъ, безъ никакво

телството влизатъ шесть елемента. Всѣки елементъ е взетъ въ строго опредѣлено процентно отношение. За да бжде приятелството устойчиво, разумността (Р) трѣбва да съставя 30% отъ цѣлото; милосърдието (М) — 50%; съвѣстѣта (С) — 9½%; твърдостѣта (Т) — 60%; самоуважението (СУ) — 70%; дружелюбието (Д) — 70%. Сжщитѣ числа могатъ да се взематъ като числители на дробѣ, чиито знаменатели сж: 6, 8, 10, 12, 15 и 16. Общиятъ сборъ на числителитѣ 3, 5, 9, 6, 7, 7, е 37. Общиятъ сборъ на знаменателитѣ е 67. Тогава ще имате дробитѣ: $\frac{3}{6}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{9}{10}$, $\frac{6}{12}$, $\frac{7}{15}$ и $\frac{7}{16}$. Ще приведете тия дробѣ къмъ общъ знаменателъ, който ще ви послужи като методъ за работа. Общиятъ сборъ на числителитѣ — 37 и общиятъ сборъ на знаменателитѣ — 67 даватъ нова дробъ $\frac{37}{67}$. Събираме сбора отъ цифритѣ имъ и получаваме $\frac{3+7}{6+7} = \frac{10}{13} = \frac{1+0}{1+3} = \frac{1}{4}$ Събираме

числителя и знаменателя: $1+4=5$. Това е философско съкрѣщаване на дробитѣ. Тѣй щото, да намѣрите съкратената формула на приятелството, трѣбва да съберете числата $1+4$. Като ги съберете, ще получите числото петъ — човѣкътъ. Единицата представя Божественния принципъ; четворката — животинския принципъ, т. е. човѣкъ, въ когото самосъзнанието не е още пробудено. За да проработи тази формула въ човѣка, той трѣбва да намѣри Божественото въ себе си. Въ това седи смисълтъ на живота.

Като знаете това, започнете да работите. Вие имате вече основата — числото петъ, върху което, като върху почва, можете да садите, т. е. да градите вашия животъ. Въ дробьта $\frac{1}{4}$ и дветъ числа сж киселини: единицата е киселина отъ първа степенъ, а четиритъ — киселина отъ втора степенъ. Степента подразбира силата на киселинитъ и на основитъ. Числото петъ представя основа отъ втора степенъ. Киселината - единица разтваря всичко въ себе си. И тѣй, истинското приятелство е създадено отъ дробъ, която за числителъ има единица, а за знаменателъ — четири.

За дробитъ $\frac{3}{6}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{9}{10}$, $\frac{6}{12}$, $\frac{7}{15}$ и $\frac{7}{16}$ можемъ да кажемъ следното: дробьта $\frac{3}{5}$ представя частъ отъ Божествената разумность; $\frac{5}{8}$ — частъ отъ Божественото милосърдие; $\frac{9}{10}$ — частъ отъ Божествената справедливостъ. Азъ взимамъ думата справедливостъ вмѣсто съвѣсть, защото за Бога не може да се каже, че има съвѣсть. Богъ е справедливъ, а не съвѣстенъ. Дробьта $\frac{6}{12}$ представя частъ отъ Божественото търпение, което на човѣшки езикъ наричаме твърдостъ. Само твърдиятъ човѣкъ, а не упоритиятъ, може да бжде търпеливъ. Дробьта $\frac{7}{15}$ представя частъ отъ самоуважението на човѣка. Такъвъ човѣкъ никога не измѣня на думата си. Дробьта $\frac{7}{16}$ представя частъ отъ дружелюбието на човѣка, т. е. отъ закона на любовта. Сега, като съберемъ числителя и знаменателя на всѣка дробъ по отдѣлно, ще получимъ следнитъ числа:

$\frac{3}{6} - 3 + 6 = 9$; $\frac{5}{8} - 5 + 8 = 13$, а $1 + 3 = 4$;
 $\frac{9}{10} - 9 + 10 = 19$, а $1 + 9 = 10$; $\frac{6}{12} - 6 + 12 = 18$, а $1 + 8 = 9$; $\frac{7}{15} - 7 + 15 = 22$, а $2 + 2 = 4$.
 $\frac{7}{16} - 7 + 16 = 23$, а $2 + 3 = 5$. Числата работят при създаване приятелство между двама души. За да видите, дали приятелството между двама души ще бжде устойчиво, вие трѣбва да разгледате, какво е било съчетанието на планетитѣ въ момента на създаване на това приятелство. Приятелството може да бжде устойчиво, когато въ момента на създаването му сж взели участие Венера, Юпитеръ, Меркурий и Слънцето. Когато Марсъ, Сатурнъ и Луната се вмъкнатъ въ приятелството, тѣ непременно ще подкопаятъ основитѣ му. Нѣма да мине много време, ще видите, че основитѣ на приятелството започватъ да се клатятъ. Когато Марсъ дойде въ приятеля ви, всѣка ваша дума може да го предизвика. Когато Сатурнъ влѣзе въ приятеля ви, той ще започне да се съмнява въ всѣка ваша дума. И най-после, когато Луната влѣзе въ него, той ще почне да забърква каши. Луната ще види, какъ се е проявилъ Марсъ, какъ се е проявилъ Сатурнъ, ще прибави нѣкакви опашки къмъ всичко това и повече ще забърка работитѣ. Следъ нея приятелството изчезва. Изобщо, Луната не помага прѣмо за растенето на растенията, но косвено само имъ помага. Когато Луната грѣе, растенията спиратъ своя процесъ на растене. Щомъ тя се скрие, тѣ започватъ да растатъ. Най-бързо растенията се развиватъ на слън-

чева свѣтлина. Понеже Луната събужда завистъта у човѣка, растенията се криятъ отъ нея, въ смисълъ, преставатъ да се развиватъ. Следователно, когато човѣкъ завижда, казваме, че Луната е взела надмощие въ него.

Ученикътъ трѣбва да изучава астрологията, да познава влиянието на планетитѣ върху себе си и съзнателно да имъ се противопоставя или подава — споредъ лошото и доброто имъ въздействие. Понѣкога човѣкъ се разполага воинствено, готовъ е да воюва, да вади ножъ. Той се намира подъ влиянието на Марсъ. Ако въ това време дойде и Луната, съ своето отрицателно влияние върху човѣка, тя веднага туря опашки, заблуждения и лъжи къмъ неговото състояние, и той, както е воинствено разположенъ, започва да си въобразява, че като вади ножъ, всичко може да направи. Това сж заблуждения, преувеличени състояния, които идатъ отъ Луната. Тя обича да заблуждава, да лъже хората. Защо? — Защото въ отрицателното си влияние, нейниятъ кредитъ е въ лъжитѣ и заблужденията. Сатурнъ внася съмнението, подозрението въ човѣка. Но трѣбва да знаете, че всѣка планета указва и добро, положително въздействие върху човѣка, а не само отрицателно. Венера, като планета отъ женски родъ, има слабостъ къмъ любовта. Ако се влюби въ Марсъ или въ Сатурнъ, тя взима тѣхнитѣ качества, смѣсва ги съ своитѣ, и тогава проявява низходящото си влияние върху човѣка. Когато Сатурнъ е

въ съчетание съ Венера, той има влияние върху нея, и тогава въ любовта влиза отрицателния елементъ на Сатурна — съмнение, подозрителностъ въ любовта. Когато Венера е въ своето възходяще състояние, тя влияе на Сатурна. Той ѝ се подчинява, слуша я и върви въ нейнитѣ стѣпки.

Размишление.

— Само свѣтлятъ пъть на мъдростъта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

·

28. Лекция отъ Учителя, държана на
9 май, 1923 г. София.

Отношение на природнитѣ сили къмъ човѣшката душа.

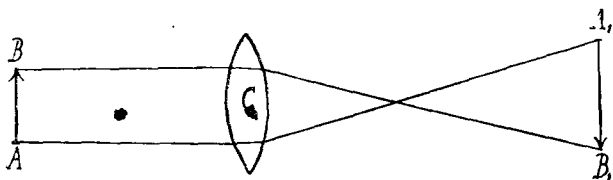
— Само свѣтлиятъ пѣтъ на мждростѣта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

Размишление.

Чете се резюме на 19. лекция отъ първа година.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате силитѣ на природата, понеже тѣ иматъ отношение къмъ човѣшката душа. Тѣй както сега изучавате природата, отъ една страна, вие я разглеждате като отражение на вашия вътрешенъ свѣтъ, а отъ друга страна, вие разглеждате физическия свѣтъ извънъ себе си и казвате: Това е природа.—Не, външниятъ свѣтъ, природата трѣбва да се изучава по особенъ начинъ.

фиг. 1.

Представете си сега, че предъ окото ви — С се намира предметъ АВ. (фиг. 1). Вие наблюдавате отвънъ и не знаете, какъвъ е пред-

метътъ АВ. Да допуснемъ, че свѣтлината, която реагира на вашето око, минава презъ него и хвърля сѣнка. Понеже лъчитѣ минаватъ презъ лещата С на окото и се отразяватъ на другата страна, ние получаваме образъ, обратенъ на АВ и по-голѣмъ отъ него — A^1B^1 . Предметътъ АВ е реаленъ, A^1B^1 е негово отражение, като въ огледало. Следъ това вие наново проектирате отражението A^1B^1 навънъ. Това отражение реагира върху центъра на вашия мозъкъ. Това става въ нѣколко фази, които сега нѣма да обяснявамъ. Следъ това вие придобивате известна идея за предмета и започвате да го описвате. Предметътъ АВ може да бжде неодушевенъ, а може да бжде и човѣкъ, съ височина около 165 см. — нормална мѣрка за срѣдния ръстъ на човѣка. Височината на този субектъ опредѣля неговия стремежъ нагоре. Колкото по-високъ ръстъ има човѣкъ, толкова по-благоприятни сж условията за неговото развитие. И въ растителното царство височината на растенията, на дърветата е въ зависимостъ отъ условията. Когато влизате въ гора, въ която дърветата сж близо едно до друго, ще забележите, че всѣко дърво има стремежъ да расте на високо. Тамъ се забелязва едно надпреварване между дърветата, всѣко едно иска да израсте по-високо отъ съседнитѣ. Този стремежъ е много естественъ: всѣко дърво иска да се издигне надъ другитѣ, да не го засѣнчватъ, да не го лишаватъ отъ слънчевата свѣтлина.

Каква е разликата между низкия и високия човѣкъ? Като говоримъ за низѣкъ и високъ човѣкъ, трѣбва да имаме предъ видъ, въ какво отношение този човѣкъ е низѣкъ или високъ. Има нѣколко вида височини: физическа, морална и интелектуална. Лесно е човѣкъ да измѣри своята физическа височина, но какъ ще измѣри моралната и умствената си височина? Тѣй както разглеждамъ този въпросъ, той е отвлѣченъ. Защо? — Защото не виждате вътрешнитѣ връзки на живота. Въ това отношение всѣка наука е дотолкова реална, доколкото има приложение въ живота. За всѣко нѣщо трѣбва да имате ясна представа, да не се заблуждавате, да не губите времето си напразно. И тогава ще знаете, че истинскиятъ, реалниятъ животъ е духовниятъ, защото величинитѣ, съ които той борави, сж постоянни, неизмѣнни. Мислите ли, че отражението, което се е получило въ вашия мозѣкъ, ще ви даде истинско понятие за предмета? Запримѣръ, срѣщате единъ човѣкъ, който ви се вижда интелигентенъ, благороденъ, учтивъ. Това е първото впечатление отъ този човѣкъ. Следъ една година виѣ имате вече съвсемъ друго мнение за него. Казвате, че този човѣкъ не е толкова благороденъ и интелигентенъ, както сте мислили. Какви доказателства имахте първоначално, възъ основа на които казахте, че този човѣкъ е благороденъ и интелигентенъ? Ако запитате единъ математикъ за отличителнитѣ белези или признаци на нѣщо, той веднага ще

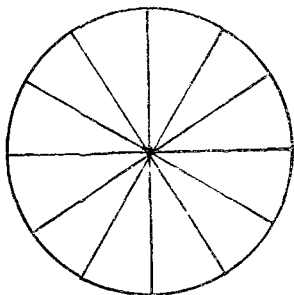
ги изтъкне и после, възъ основа на тѣхъ, ще може да решава всѣка задача изъ областъта на математиката. Щомъ може да решава всѣка задача, той е първокласенъ математикъ.

Следователно, първокласенъ математикъ е онзи, който може да решава не само съществуващитѣ досега задачи въ козмоса, но и ония, които тепърва ще предстоятъ да се решаватъ. Той решава всички задачи 100%. Второкласниятъ математикъ решава 75% отъ даденитѣ му задачи, а третокласниятъ само 25% отъ всички задачи. Последниятъ математикъ ще ви бжде най-малко полезенъ. Ако въ 25 случая ви освѣтли и напжти, въ 75 случая ще ви заблуди. Такива степени, такива категории срѣщаме и въ моралния животъ на хората. Първокласенъ моралистъ е онзи, който решава задачитѣ си 100%; второкласенъ е онзи, който решава задачитѣ си 75%, а третокласенъ, който решава задачитѣ си 25%. Колко задачи ще решите, ако имате единъ учителъ отъ трета катетория? — Едва 25%. Мислите ли, че този учителъ ще ви изведе на пжтя съ здравъ грѣбнакъ? Вие ще срещнете първокласния учителъ на физическия свѣтъ, второкласния — въ духовния, а третокласния — въ Божествения свѣтъ. Като норма за всѣко нѣщо, азъ взимамъ мѣрката 75%. Ако искате да знаете, колко сте силенъ, вземете чувалъ отъ 100 кгр. тежестъ и се опитайте да го вдигнете. Ако не можете, ще знаете, че не сте първокласенъ юнакъ. Ще извадите отъ

ко нѣщо, азъ взимамъ мѣрката 75⁰/₀. Ако искате да знаете, колко сте силепъ, вземете единъ чувалъ отъ 100 кгр. тежестъ и се опитайте да го вдигнете. Ако не можете, ще знаете, че не сте първокласенъ юнакъ. Ще извадите отъ чувала 25 кгр. и ще се опитате да го вдигнете. Ако можете да го вдигнете, вие сте юнакъ отъ втора степенъ. Който може да вдига чувалъ, тежъкъ 25 кгр., той е юнакъ отъ трета степенъ.

И тъй, всѣка идея, която минава презъ ума ви, трѣбва да бѣде точно опредѣлена. Щомъ идеитѣ ви сж ясни, строго опредѣлени, вие ще прогресирате все повече и повече, докато дойдете до постепенно увеличаване на процента. Ако нѣкога сте решавали 75⁰/₀ отъ задачитѣ си, после ще решавате 76⁰/₀, 77⁰/₀, докато единъ день стигнете до 100⁰/₀, когато ще влѣзете въ категорията на първокласнитѣ ученици. Тѣзи ученици живѣятъ въ Божествения свѣтъ, дето всичко е живо, интелигентно. Въ Божествения свѣтъ всички сжщества мислятъ. И краката на тия сжщества мислятъ, както главитѣ имъ. Тѣ решаватъ задачи съ краката си така, както ги решаватъ съ главитѣ си. Сжществата отъ Божествения свѣтъ иматъ форма на кръгъ, и живѣятъ въ центъра на този кръгъ. Отъ центъра на този кръгъ (фиг. 2), излизатъ радиуси къмъ всички точки на кръга. Тѣзи радиуси сж проекции на мисли, които показватъ, че всѣка частица,

всѣка клетка на тия сжщества е жива, интелигентна и способна да мисли. Тѣ проектиратъ своето съзнание навсѣкжде.

фиг. 2

Животътъ въ този кръгъ се отличава съ висша, интензивна деятелность.

Въ Божествения свѣтъ всичко е въ пълнота — 100%. Въ ангелския свѣтъ деятелността се намалява, става 75%. Щомъ слѣзете на физическия свѣтъ, дея-

телността се намалява още повече. Тамъ имате 25% съзнателна деятелность и 75% — несъзнателна. Съ други думи казано: на физическия свѣтъ 25% отъ сжществата сж будни, а 75% — спятъ; въ ангелския свѣтъ 75% сж будни, а 25% спятъ. Въ Божествения свѣтъ 100% отъ сжществата сж будни. Това всѣки може да провѣри въ себе си. Нѣкога умътъ ви е буденъ, свѣтълъ, мислите добре. Нѣкога, обаче, настава едно умствено помрачаване, не можете право да мислите. Понѣкога вие мислите, че сте разрешили всички въпроси въ живота си; другъ път мислите, че нищо не сте разрешили. Въ коя категория сте попаднали, когато мислите, че нищо не сте разрешили? — Въ третата. — Споредъ мене, вие сте въ по-дол-

на категория: четвърта, пета и т. н. Ако бѣхте въ трета категория, вие щѣхте да имате норма — 25%. Вие сте по-долу отъ категорията на 25%, дето се раждатъ илюзиитѣ на живота. Тази е причината, когато съ васъ ставатъ бързи, рѣзки промѣни. Днесъ мислите едно, утре — друго. Днесъ вѣрвате въ приятеля си, утре се съмнявате въ него и започвате да го подозирате.

Сега, давали ли сте си отчетъ, на какво се дължатъ бързитѣ промѣни, които ставатъ съ всѣки човѣкъ? Всѣка промѣна, която създава низходящи състояния у човѣка, се дължи на прекъсване връзката между Божественния и човѣшкия свѣтъ, или на прекъсване връзката между умствения и сърдечния свѣтъ. Такива прекъсвания ставатъ и въ моралния свѣтъ. За да запази своето добро състояние, за да не ставатъ рѣзки промѣни въ човѣка, той трѣбва да възстанови връзката си съ Божественния свѣтъ, да възстанови връзката между ума и сърдцето си. Да възстанови човѣкъ връзката си съ Божественния свѣтъ, това значи да възстанови връзката между ума, сърдцето и волята си. Когато наруши тази връзка, човѣкъ изпада въ голѣмъ мракъ, въ тъмнина на съзнанието, ходи натукъ-натамъ, лута се, никжде не може да намѣри подслонъ. Коя е причината за това състояние? Причината за това сж неговитѣ приятели, съ които той е билъ свързанъ. Той се е свързалъ съ приятелитѣ си въ момента, когато тѣ сж били въ залѣзъ слънце,

т. е. когато сж били на почивка. Всѣки е изпитвалъ това състояние: ходите отъ врата на врата, тукъ хлопате, тамъ хлопате — никой не ви отваря. Като се почувствувате самотенъ, изоставенъ, казвате: Не струва човѣкъ да живѣе, не съществува приятелство въ свѣта. — Кой е виновенъ за това? — Вие сте виновни. Погрѣшката е у самитѣ васъ. Вие сте избрали най-неблагоприятния моментъ за посещение. Когато искате да посетите единъ свой приятелъ, идете при него презъ деня, когато слънцето грѣе, когато е буденъ, а не когато спи.

Какъ може човѣкъ да се освобождава отъ мрачните състояния на своя духъ, отъ тъмнитѣ състояния на своето съзнание? За да се освободи отъ тия състояния, човѣкъ трѣбва да отправи мисълта си къмъ Божественото съзнание, което прониква цѣлия козмосъ, и да се свърже съ него, безъ никаква критика, безъ никакво колебание и съмнение. Ако успѣе да направи това, той ще изпита едно приятно настроение, което ще се превърне въ хубаво, топло чувство; чувството пъкъ ще се превърне въ свѣтла, възвишена мисълъ. И тогава, човѣкъ нѣма да усѣти, какъ мрачното му състояние ще изчезне, ще се вдигне отъ съзнанието му, както се разпрѣсватъ облацитѣ отъ мрачно, потъмнѣло небе. Въ нѣкои случаи свѣтскитѣ хора се справятъ съ тия състояния по-лесно, отколкото окултнитѣ ученици, понеже тѣ развиватъ своя практически умъ и си служатъ само съ една философия. Тѣ не се хвърлятъ

отъ една философия на друга, не търсятъ и не се спиратъ върху възгледитѣ на различнитѣ философи, както често постѣпватъ нѣкои окултни ученици. Запримѣръ, тѣ се спиратъ върху възгледитѣ на нѣкои философи за обективния или външния свѣтъ и за субективния или вътрешния свѣтъ и казватъ, че субективниятъ свѣтъ, т. е. това, което човѣкъ преживява въ себе си, е по-реално отъ онова, което го заобикаля отвънъ. Въ сжщностъ, субективниятъ свѣтъ има свое отражение въ обективния свѣтъ, и обратно: обективниятъ свѣтъ има свое отражение въ субективния. Съ други думи казано: всѣки външенъ обектъ се отразява у човѣка, въ неговия субективенъ свѣтъ. И всѣко субективно преживяване на човѣка има свой външенъ изразъ. Докато външниятъ свѣтъ се отразява въ вътрешния свѣтъ на човѣка, той не е още въ реалността на животога. И докато вътрешниятъ му свѣтъ се отразява въ външния, човѣкъ не е още въ реалността на живота. Божественниятъ свѣтъ е абсолютна реалностъ, безъ никакво отражение. Когато се качите на една добре узрѣла круша и опитате плодетъ ѝ, трѣбва ли да се интересувате отъ сѣнката на тази круша?

Следователно, докато се интересува отъ субективни и обективни нѣща, човѣкъ живѣе съ сѣнкитѣ на нѣщата. Той е далечъ още отъ истината. Запримѣръ, дойде нѣкой при васъ и ви казва, че еди-кой си говорилъ лоши думи по вашъ адресъ. Вие веднага се настрой-

вате и сте готови да скжсате всѣкакви отношения съ този човѣкъ. Защо бързате да се настроите противъ този човѣкъ? Преди всичко, това е субективна преценка на тия думи, както отъ страна на онзи, който ги предава, така и отъ ваша страна. Отде знаете, какво се съдържа въ думитѣ, които вие наричате обидни? Може би този човѣкъ е ималъ съвсемъ друго нѣщо въ ума си, когато е изказалъ тия думи, и по нѣкакво особено съвпадение на условията, тѣ сж прозвучали неправилно въ ушитѣ на онзи, който ги предава. Хората, изобщо, се подаватъ на известни съвпадения на нѣщата, повлияватъ се отъ тѣхъ, вследствие на което си създаватъ криви понятия. Това се забелязва въ обикновенитѣ отношения на хората, това се забелязва и въ науката. Такова съвпадение сжществува между материята и духа, поради което хората приематъ материята за нѣщо реално, а духътъ — за нѣщо нереално. Съвпадението се заключава въ това, че понеже умътъ на човѣка възприема външнитѣ впечатления чрезъ материята, той приема нея за нѣщо реално. Дали ще пипне нѣщо, дали ще го вкуси, дали ще го помирише, дали ще го види или чуе, човѣкъ все ще си послужи съ едно отъ петтѣ физически сѣтвива, затова той казва, че всичко въ свѣта е материя. Човѣкъ не се спира да размисли, че като пипа съ ржцетѣ си, тѣ не сж нищо друго, освенъ щипци, съ които духътъ си служи. Материята представя щипцитѣ на

онзи интелигентенъ факторъ — духътъ, който истински провѣрява и изучава нѣщата. Ако духътъ не действуваше въ ржката, въ езика, въ носа, въ окото и въ ухото на човѣка, той не би познавалъ нито външния, нито своя вътрешенъ свѣтъ.

Значи, материята представя външни пособия, чрезъ които духътъ си служи. Материята представя съвокупность отъ живи, но специ сжщества, съ които духътъ си служи като съ спомагателни срѣдства, за да се прояви той на физическия свѣтъ. Безъ материя духътъ не може да се прояви. Материята е сборъ отъ специ сжщества; духътъ е сборъ отъ пробудени сжщества, които всѣки моментъ сж готови за дейность, за творчество. Когато човѣкъ спи, всички образи за него сж разхвърляни; когато е буденъ, всички образи за него се намиратъ въ една последователна, непрекъсната връзка. Ето защо, когато се казва, че човѣкъ е материалистъ, това показва, че той е въ спешо състояние, спещъ духъ. Когато се казва за нѣкой, че е духовенъ човѣкъ, или идеалистъ, това показва, че той се е събудилъ вече, станалъ е отъ дълбокъ сънъ. Когато се казва за нѣкой, че е Божественъ човѣкъ, това показва, че той е започналъ вече да работи, да твори. И тъй, материалистътъ спи; духовниятъ се събужда, а Божествениятъ човѣкъ работи. Това сж състояния, презъ които човѣкъ минава не само веднѣжъ, но нѣколко пѣти презъ живота си. Тѣ се преповтарятъ.

Съвременнитѣ хора, а специално окултнитѣ ученьци, като не познаватъ тия нѣща, като не познаватъ тайнитѣ на природата, мислятъ, че всичко могатъ да постигнатъ по магически начинъ: като мръднатъ магическата пръчица, всичко се нарежда споредъ желанието имъ. Обаче, тѣ виждатъ, че не става така. Нѣкой намисли нѣщо, вижда му се проста работа. Щомъ се заеме да го направи, вижда, че нищо не излиза. Другъ намисли да напише нѣщо грандиозно, но като седне да пише, вижда, че не е така лесно, както си го представялъ. Всѣка Божествена идея, или всѣко Божествено чувство, които проникватъ въ ума и сърдцето на човѣка, сж строго опредѣлени. Тѣ не търпятъ никакъвъ недоимкъ, нито най-малкъ излишкъ. Ако можете да ги изразите точно, както сте ги възприели, вие сте си послужили съ магическата пръчица. Така изнесени идеитѣ, или чувствата, тѣ внасятъ пълно задоволство, пълно удовлетворяване въ човѣшката душа. Ако не се изнесатъ по този начинъ, въ душата на човѣка остава известна празнина, която той иска по нѣкакъвъ начинъ да задоволи. И ако не попадне на нѣкаква Божествена идея или на нѣкое Божествено чувство, той ще запълни празнотата въ себе си съ нѣщо човѣшко, което ще му създаде редъ мъчности и страдания.

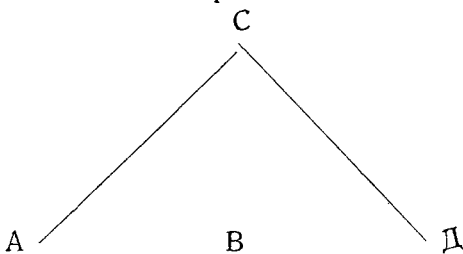
Сега, като млади, предъ васъ стои бж-дещето ви, за което трѣбва да работите. Едни отъ васъ изучаватъ математика, други —

философия, трети — музика, четвърти — художество и т. н. Всичко това целъ ли е въ живота ви? — Не, изучаването на разнитѣ науки не може да бжде целъ въ живота на ученика. Тѣ сж само сръдство за постигане на нѣщо. Защо? — Защото, ако влѣзете въ Божествения свѣтъ, ще видите, че наукитѣ тамъ иматъ съвсемъ друго разпредѣление въ сравнение съ тѣзи на земята. На земята науката служи само да свърже ума, сърдцето и волята на човѣка въ едно, т. е. да възстанови връзката между тѣхъ. Щомъ се възстанови връзката между ума, сърдцето и волята на човѣка, едновременно съ това се възстановява връзката му съ Божествения свѣтъ, съ Бога. Безъ тази връзка човѣкъ не може правилно да мисли, нито може правилно да расте и да се развива. При сегашното ви развитие, 75% у васъ е съмнение, колебание, а 25% само е положителното. Щомъ е така, дръжете положителното като основа на живота си и върху него градете. Съмненията оставете настрана, не се занимавайте съ тѣхъ. Тѣ сж чужда, опасна областъ, въ която не трѣбва да влизате. Като ученици, вие трѣбва да усиляте волята си, безъ да бждете своенравни; вие трѣбва да развивате морални чувства въ себе си, безъ да се афектирате; вие трѣбва да давате предимство на идеи въ ума си, безъ да се спирате върху преходни мисли. По този начинъ само можете да развиете въ себе си

нѣщо постоянно, положително, на което всѣкога да разчитате.

За следния път ще ви дамъ темата: „Най-опредѣлената мисль въ човѣшкото съзнание“. Тази тема се отнася до сегашното ви развитие, а не до това, което нѣкои автори, изобщо, нѣкои учени или философи разбиратъ.

Сега искамъ да отговоря отчасти на въпроса, отде произтичатъ противоречията въ живота. Представете си, че точка А на фиг. 3 е едно мислещо сѣщество, което проектира мисльта си по направление на точка В —

фиг. 3

единъ живъ обектъ. Изобщо, човѣшката мисль всѣкога се проектира къмъ нѣкой живъ обектъ. Нѣкой казва, че мисли за тебешира. — Не, човѣкъ не може да мисли за тебеширъ, за черна дъска, или за другъ нѣкакъвъ неодушевенъ предметъ. Човѣкъ може да мисли за неодушевени предмети дотолкова, доколкото тѣ сж свързани съ даденъ човѣкъ, съ нѣкое живо, съзнателно сѣщество. Човѣкъ

може да мисли само за живото, за съзнателното, за благородното, за възвишеното въ свѣта. Вънъ отъ това мисълъ не сжществува. Ако едновременно и сжществото Д (фиг. 3) проектира мисълъта си къмъ В, тогава А и Д иматъ една обща допирна точка въ своята мисълъ. Това е първата среща на тия сжщества на физическия свѣтъ. Ако сжществото Д има по-голѣмъ стремежъ и пожелае да се влѣе въ А, последното сжщество ще изпита желание да бѣга. Защо? — Защото не може да издържи на това напрежение, на тази силна енергия. Въ него може да стане експлозия, вследствие на което той има желание да бѣга. Сжществото А се намира вече въ известно противоречие. Значи, голѣмата любовъ на хората понѣкога е причина за противоречия въ живота. За да се спасятъ сжществата А и Д отъ противоречия, на помощъ имъ идва друго едно сжщество С, съ по-високо съзнание, съ по-голѣма интелигентностъ отъ тѣхната, и започва да ги привлича къмъ себе си. Тѣ веднага насочватъ мисълъта си къмъ този новъ обектъ С, отправятъ енергиитѣ си къмъ него, и по този начинъ намиратъ целъ въ живота си. Въ този случай целъта на сжществата А и Д става по-възвишена. Тѣ започватъ да се движатъ не само на физическия, но и въ духовния свѣтъ, като образуватъ тригълника АСД.

Следователно, за да се създаде целъ, или нѣкакъвъ високъ идеалъ въ живота на човѣка, той непременно трѣбва да свърже мисълъта си.

съ друго нѣкое сѣщество, а после и двамата заедно да отправятъ енергиитѣ на мисълта си къмъ трети високъ, възвишенъ центъръ — С. Този центъръ, този обектъ може да бѣде Богъ. Само при това положение човѣкъ ще се освободи отъ противоречията. Тѣй щото, когато двама души се обичатъ, тѣ трѣбва да отправятъ енергиитѣ си къмъ трети центъръ — С, общъ и за двамата. Този центъръ трѣбва да бѣде нѣкакъвъ високъ идеалъ, или нѣкое възвишено сѣщество, което да е въ състояние да регулира енергиитѣ на сѣществата А и Д. Иначе, остане ли да преливатъ енергиитѣ си единъ въ другъ, тѣ ще се сблъскатъ, ще експлодиратъ, ще се изгубятъ въ пространството. За да не стане това, на ученицитѣ въ всички школи се казва: Ученикътъ трѣбва да има едно върую, единъ идеалъ, една цель! Дали сте музиканти, поети, философи или учени, на всички се проповѣдва любовъ къмъ Бога. Нека Богъ бѣде центърътъ С. Нека Той бѣде обектътъ, къмъ когото всѣка душа да се стреми, да прелива своитѣ енергии. Само при това положение човѣкъ ще има цель, която ще осмисли неговия животъ. Следователно, и на васъ казвамъ: Самоопредѣлете се! Това значи: създайте си такъвъ идеалъ, такава цель, такава идея, такъвъ обектъ, къмъ който безопасно да отправяте енергиитѣ си. Този обектъ може да бѣде само Богъ. Двама по двама всички хора трѣбва да се отправятъ къмъ този обектъ. Когато въ отношенията на двама души се яви

най-малка дисхармония, най-малкото противоречие, това показва, че тѣ сж измѣнили на своето вѣрую, изгубили сж идеята си, изгубили сж целта си, къмъ която първоначално сж се стремѣли.

И тъй, докато човѣкъ отправя мисълта и чувствата си къмъ единъ центъръ С, съ високо съзнание отъ своето, той всѣкога ще се ползува отъ свѣтлината на това съзнание, която постепенно ще се усилва. Раздвоили се съзнанието на човѣка, той се намира вече предъ още единъ центъръ С¹, вследствие на което свѣтлината му се намалява. Въ този случай противоречията сж неизбѣжни. Защо? — Невъзможно е едно семе да се посажда и да расте едновременно на две мѣста. Невъзможно е единъ орѣхъ да се посажда на две различни мѣста. Обаче, следъ време, когато този орѣхъ израсте и даде десетъ орѣха, има възможность вече тия десетъ орѣха да се посадятъ на десетъ различни мѣста. И въ този случай десеттѣ орѣха пакъ ще иматъ единъ общъ центъръ С, къмъ който ще се стремятъ. Този общъ центъръ е слънцето. Следователно, когато двама души се обичатъ, енергиятѣ имъ трѣбва да се отправятъ къмъ общия центъръ С, съ който заедно да образуватъ тригълника АСД. Други двама души пакъ ще образуватъ тригълникъ помежду си и т. н. Обаче, между всички тригълници ще има известно съотношение. Всички тригълници ще иматъ общъ центъръ С.

Само при това положение душитѣ могатъ правилно да се развиватъ. Докато този законъ се спазва, и хармонията между душитѣ нѣма да се нарушава. Не се ли спазва този законъ, всѣкаква хармония изчезва. Когато ученицитѣ въ класа нѣматъ хармонични отношения, причината за това се дължи на неспазване на закона. Много отъ ученицитѣ се намиратъ въ фазата на преливане на енергиитѣ. На физическия свѣтъ тѣ се намиратъ на онзи пунктъ, дето ставатъ експлозии. На това мѣсто, именно, се образуватъ бомби. Ако дадено желание се отправи къмъ единъ обектъ, който е експлозивно вещество, и това желание успѣе да се излѣе въ известна форма, достатъчно е най-малкото сътресение, най-слабата запалка, за да стане голѣма експлозия. Всѣко подпушено желание у човѣка е въ състояние да произведе експлозия. Запримѣръ, синътъ на нѣкой богатъ човѣкъ иска да учи, да следва въ странство, обаче, бащата се противопоставя на това желание. Синътъ видимо се примирява, но вътрешно, презъ цѣлия си животъ той таи скрито недоволство и неразположение къмъ баща си, което единъ день неизбежно ще експлодира. За да не изпада въ такива състояния, ученикътъ трѣбва да различава желанията си, кои сж човѣшки и кои — Божествени. И тогава, на Божественитѣ да дава ходъ, а човѣшкитѣ да ограничава и спира. Всѣко Божествено желание, всѣки Божественъ импулсъ трѣбва да се реализира. И

животътъ ви да коштува, Божественото трѣбва да се реализира. Който веднѣжъ само е спрѣлъ или ограничилъ Божественото въ себе си, той винаги е съжбялявалъ. Нѣма пострашно нѣщо за човѣка отъ това, да спре хода на Божественото начало въ себе си. Когато такава душа замине за онзи свѣтъ и разбере, какво е направила, тя започва горчиво да съжбялява и пожелава отново да се върне на земята, да изправи погрѣшката си. Всѣко нереализирано Божествено желание остава празнина въ човѣка. Това състояние може да го доведе до известно умопомрачаване. И наистина, всѣки човѣкъ, който се е усъмнилъ въ Бога, или който се е опиталъ да противодействува на Божественото начало въ себе си, той е завършилъ съ полудяване. Това сж опитали мнозина. Ползуйте се отъ опитността на тия хора. Всѣко съмнение е губене основа, почва въ живота, губене на опорна точка. Пазете се отъ съмнения, за да не губите правата насока въ живота си. Мислете всѣкога право. Отправляйте мисълта си нагоре, къмъ центъра С и отъ нищо не се безпокойте. — Ама еди-кой си ме обиди. Той е виновенъ, за да се отклоня отъ пътя си. — Не, никой човѣкъ на земята не може да бжде сто на сто виновенъ. Всѣкога търсете въ себе си вина 50% и въ ближния си 50%. Припишете ли всичката вина на него, въпросътъ ще остане неразрешенъ. Въпроситѣ могатъ да се решаватъ при положение, щото всѣки човѣкъ за всички

случаи да счита себе си 50% виновенъ, а останалитѣ 50% вина да разпредѣли между окръжаващитѣ.

Следователно, не ограничавайте Божественото въ себе си, нито го унижавайте. То придава цена на човѣка. Като знаете това, вие трѣбва да бждете внимателни къмъ всѣка душа, къмъ всѣки човѣкъ заради Божественото въ него. Въ Божествения свѣтъ душата представя математическа формула, съ строго опредѣлена величина и стойностъ. Уважавайте душата заради стойността, заради цената, която Богъ ѝ е опредѣлилъ. Унижете ли своята душа, или душата на кого и да е, неизбежно ще ви сполетятъ нещастия. Не казвайте, че отъ васъ нищо нѣма да излѣзе. Признайте искрено, дълбоко въ себе си, че не сте използвали условията, които ви сж били дадени, вследствие на което и сега, и въ бъдеще ви предстои много работа. Всѣки човѣкъ е ималъ добри външни и вътрешни условия; всѣки е ималъ дарби, които не е използвалъ, както трѣбва. Мнозина, било отъ смирение, или по друга нѣкаква причина, отричатъ своитѣ дарби. — Не, всѣки човѣкъ разполага съ известни дарби и способности, които той трѣбва да развива, да прилага въ живота си. Ако не зачита своитѣ дарби, човѣкъ всѣки день ще отлага да работи за развитието имъ, или, изобщо, ще отлага работата си отъ днесъ за утре, докато единъ день се намѣри въ положението на онзи слуга, който заровилъ въ земята

дадения талантъ отъ господаря си. Такова е положението на пияницата, който всѣки день отлага решението си да не пие и все продължава да пие. Той става сутринъ съ строго решение въ себе си, че отъ днесъ нѣма вече да пие. По едно време излѣзе изъ града и, като види нѣкоя кръчма, отбие се за малко, да изпие само една чашка винце. Щомъ изпие една чашка, пожелава да изпие втора, трета, четвърта и се връща дома си съвършено пиянъ. Като изтрезнѣе, съжालява, че е пилъ, и пакъ взима решение да не пие. Щомъ е взелъ такова решение, той трѣбва да тури чаша чиста вода предъ себе си и да си каже: Отъ днесъ нататкъкъ преставамъ да пия вино. Следъ това да вдигне чашата съ студена вода и да не търси никакво вино, да не се отбива въ кръчмитѣ. Обещае ли това въ себе си, той трѣбва абсолютно да го изпълни. Никакво отлагане на обещанията!

Като изнасямъ този примѣръ, азъ нѣмамъ предъ видъ нѣкого, но говоря, изобщо, за човѣшкитѣ прояви. Човѣшкото се проявява по единъ и същъ начинъ, но въ различни форми. Срѣщате двама приятели. По едно време тѣ се скарватъ помежду си. Единиятъ каже една обидна дума на другия. Вториятъ му каже нѣколко. Първиятъ си казва: Съжालявамъ, че казахъ тази обидна дума на приятеля си. Искамъ да се примиря съ него, но преди да се примиря, ще му кажа още нѣщичко, че да ме разбере. Той отива при приятеля си, каже му

още една-две думи, но приятелътъ му се разгнѣви, каже му нѣколко тежки думи и, вмѣсто да се примирятъ, тѣ още повече обтягатъ отношенията си. Защо трѣбваше да се каже тази дума? — За да разбере. — Нека остане поне една неразбрана дума въ живота на приятеля ти. Често мирътъ на човѣка зависи отъ една неразбрана дума. — Какъ може отъ незнанието на една дума да зависи мира на човѣка?

Представете си, че имате въ джоба си единъ хубавъ скжпоцененъ камъкъ. Следъ васъ вървятъ нѣколко души, на честността на които не може да се разчита. Тѣ не знаятъ, че въ джоба ви има такъвъ хубавъ скжпоцененъ камъкъ. Вие се обръщате къмъ тѣхъ, изваждате скжпоценния камъкъ отъ джоба си, показвате имъ го и казвате: Този скжпоцененъ камъкъ е мой. Отъ този моментъ спокойствието, мирътъ на тѣзи хора се нарушава. Тѣ започватъ да мислятъ, по какъвъ начинъ да взематъ скжпоценниятъ камъкъ. Едновременно съ това и вашето спокойствие се нарушава. Вие долавяте мисълта и желанието на тѣзи хора да ви обератъ, и това започва да ви безпокои. Скжпоценниятъ камъкъ трѣбваше да остане въ джоба ви, и никой да не знае за него. По този начинъ щѣхте да избавите отъ изкушение и себе си, и тѣхъ.

Следователно, когато приятелътъ ви дойде при васъ, не му казвайте последната ваша мисль, не му казвайте последната си дума.

Нека тази мисъл, тази дума останатъ за него неизвестни, неразбрани. Всѣки човѣкъ трѣбва да има една мисъл, едно чувство или поне една постѣпка неизявени и неразбрани за другитѣ. Всѣки човѣкъ трѣбва да има единъ „хиксъ“, т. е. нѣщо неизвестно за другитѣ. Ако той нѣма никакъвъ хиксъ въ себе си, работитѣ му нѣма да вървятъ добре. Забелязано е, че последната дума, последното чувство, които човѣкъ може да изкаже или да изяви навънъ, всѣкога развалятъ работитѣ. Законъ е това.

Друго нѣщо, което всѣкога трѣбва да имате предъ видъ, е въпросътъ за погрѣшкитѣ. Запримѣрь, когато обидите нѣкого, не се оправдавайте съ това, че той ви е предизвикалъ, но потърсете вината въ себе си. Погрѣшката, която вие правите, засѣга васъ; погрѣшката, която другитѣ правятъ, засѣга тѣхъ. Следователно, нѣма защо да се утешавате или намалявате вината си съ това, че и другитѣ грѣшатъ. Сжщото положение се отнася до мислитѣ и чувствата на човѣка. Когато мислитѣ на човѣка сж прави, чувствата и постѣпкитѣ му ще бждатъ на мѣстото си. Изобщо, има пълна зависимостъ между мислитѣ, чувствата и постѣпкитѣ. Човѣкъ не може да има благородни чувства, а изопачени мисли и постѣпки. Нѣкои философи подържатъ мисълта, че човѣкъ може да не бжде ученъ, но да е благороденъ по сърдце. Това е възможно. Защо? — Защото външната ученостъ или неученостъ не подраз-

бира още култура на душата. Когато човекът е благороден по сърдце, той има вътрешна, природна интелигентност, без да е учен външно. Умен човек, въ положителен смисъл на думата, е онзи, който едновременно е добър и силен. Силата на умния зависи от неговия морален устой. Добър човек може да се нарече онзи, който има поне една основна идея въ живота си, към която се стреми.

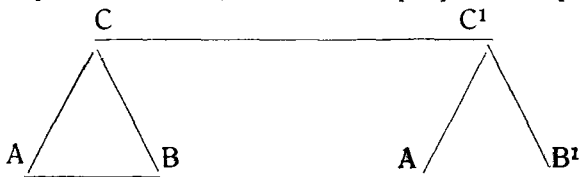
Като ученици на окултна школа, от вас се иска да пазите пълна хармония помежду си. За да се постигне тази хармония, вие трѣбва да си създадете нова мисъл, а не само да повтаряте даденитѣ въ Школата формули и правила. Всѣка формула, всѣко правило иматъ значение дотолкова, доколкото могатъ да наведатъ ученика на мисъл. Ученикътъ трѣбва да мисли по съвършено новъ начинъ. Не е въпросъ да повтаря едни и сѣщи мисли. Повторението на нѣщата не води къмъ знание. Каквито и да сѣ условията, при които живѣете, тѣ ни най-малко не могатъ да прѣчатъ за приемане на новото. Който чака да дойдатъ благоприятни условия за него, и тогава да приеме новата мисъл, той е на кривъ пѣтъ. Като проследите историята на човѣшкото развитие, ще видите, че най-великитѣ и гениални хора, както и великитѣ Учители на свѣта, сѣ били поставени при най-неблагоприятни условия. Тѣхното величие и гениалностъ се заключаватъ въ това, че сѣ могли да превъзмогнатъ

неблагоприятнитѣ условия. Всѣки човѣкъ, който е билъ поставенъ при добри условия на живота, въ края на краищата всѣкога е пропадалъ. Всѣки, който е дошълъ на земята, той е започналъ отъ елементарнитѣ нѣща. Той нищо не знае, но започва да учи, постепенно придобива знания. Ето защо и най-елементарнитѣ работи му се виждатъ мжчни. Когато се даватъ задачи на децата, въ първо време тѣ се намиратъ въ чудо, но постепенно започватъ да ги решаватъ, да имъ се виждатъ лесни. Ще кажете, че гениятъ се ражда готовъ, нѣма защо да учи. Наистина, гениалниятъ се ражда гений, но за да развива своя гений, той трѣбва да работи, да учи.

Какво е нужно на ученика, за да учи? — Свѣтлина. Безъ свѣтлина никой не може да учи, никой не може да се развива. Представете си, че влизате въ стая, добре освѣтена. Вие сѣдате предъ масата и започвате да учите. Въ това време нѣкой влиза въ стаята, завъртва ключа, отдето иде свѣтлината, и вие преставате да учите. Щомъ не можете да учите, не можете и да мислите. Кой може да ви отнеме свѣтлината? — Който ви я дава. Следователно, вие зависите отъ Онзи, Който дава свѣтлината. Той държи ключа на свѣтлината — отъ Него зависи да учите, или да не учите. ~~Свѣтлината не носи знания, но тя е условие за придобиване на знания.~~ Дето е свѣтлината, тамъ сж и знанията.

Мнозина искатъ да знаятъ, кое учение е право. Това може да се докаже много лесно, не съ думи, а на опитъ. Нека двама души, единиятъ — последователъ на новото учение, а другиятъ — на старото учение, посадятъ царевица, запримѣръ, и следятъ за нейното израстване. Царевицата на онзи, който следва и прилага новитѣ идеи, ще има голѣмъ, здравъ кочанъ, съ едри, хубави зърна. Кочанътъ на втория ще бѣде слабъ, хилавъ, съ дребни царевични зрънца. Първитѣ зрънца ще бѣдатъ по-доброкачествени отъ вторитѣ. Какво по-го-лѣмо доказателство искате отъ това? Всѣко учение, което просвѣщава ума, облагородява сърдцето и усилюва волята, е Божествено учение. Щомъ е Божествено, то е право учение. Всѣко учение, което помрачава ума, огрубява сърдцето и отслабва волята, е човѣшко. Следователно, докато огрубявате, вие сте на кривъ пѣтъ. Щомъ се облагородявате, вие сте на правъ пѣтъ.

И тъй, всички трѣбва да спазватъ закона на тригълниците, понеже той разрешава про-

фиг. 4

тиворечията въ живота. Да допуснемъ, че имате две разумни сщества, А и В (фиг. 4), които се

движатъ едно срещу друго. Въ пѣтя на тѣхното движение тѣ ще се натъкнатъ на редъ недо-разумения, които ще свършатъ съ експлозия. За да избегнатъ експлозиитѣ помежду си, тѣ трѣбва да насочватъ енергиитѣ си нагоре, къмъ възвишения свѣтъ С и тамъ да се срѣщатъ. Сжщо трѣбва да направятъ и сжществата A^1 B^1 . Тѣ трѣбва да отправятъ енергиитѣ си къмъ центъра C^1 . Ако други две сжщества A^2 и B^2 иматъ отношения, и тѣ трѣбва да отправятъ енергиитѣ си къмъ центъра C^2 . По този начинъ всички хора ще се срѣщатъ въ центроветѣ С, C^1 , C^2 на трижгълникитѣ ABC , $A^1B^1C^1$, $A^2B^2C^2$ и ще се движатъ по права линия. Празиятъ пѣтъ на движение, на отношения между хората, е презъ центроветѣ С, C^1 , C^2 . Съ други думи казано: всички нѣща сж постижими само въ Божествения свѣтъ. За Божественото всичко е възможно. Всички Божествени идеи могатъ да се реализиратъ сто на сто, а човѣшкитѣ — отчасти.

Това сж нахвърляни мисли, върху които трѣбва да размишлявате, да си дадете отчетъ, доде сте достигнали въ умствено, сърдечно и морално отношение. Като знаете, съ какво разполагате, вие можете да застанете на солидна основа. И тогава, каквото знание и каквито опитности придобиете чрезъ ума, сърдцето и волята си, ще ги използвате за добро. Като изучавате себе си, като изучавате ближнитѣ си, все ще видите една малка дисхармония, но тя не трѣбва да ви смуцава. Докато

живѣете на физическия свѣтъ, дисхармонията е необходимо условие за растенето ви. Тя представя малко противодействие, поставено на пътя на всѣки човѣкъ, за да има, какво да преодолява. Като преодолява препятствията и мъжнотиитѣ въ живота си, човѣкъ постепенно расте. Тѣй щото, дисхармонията, противоречията въ живота на човѣка сж не-обходими за неговото растене и развиване. Каквото и да ви се случи, не се страхувайте. Използвайте всичко за добро. Природата работи за доброто на онѣзи, които я разбиратъ, които мислятъ, чувствуватъ и постѣпватъ правилно. Това сж разумнитѣ хора въ свѣта.

Като се вглеждате въ живота на умнитѣ хора, ще видите, че тѣ правятъ повече погрѣшки отъ глупавитѣ. Можете да направите изчисление, да видите, въ колко на сто отъ постѣпкитѣ на умнитѣ има грѣшки, и въ колко на сто въ глупавитѣ. Ако при решаването на една задача направите 75 на сто грѣшки, това показва, че не сте отъ много умнитѣ хора. Единъ день, като решите задачитѣ си, ще видите, че всички мъжнотии, всички препятствия и противоречия, които сте срѣщали на пътя си, сж допринесли нѣщо за постигане на вашата главна цель. Тѣй щото, дали вѣрвате въ Бога или не, всички ще имате голѣми мъжнотии на пътя си, които непременно трѣбва да преодолеете. Колкото по-лесно ги преодолявате, толкова по-голѣмъ мораленъ устой, или толкова по-здравъ мораленъ грѣбнакъ

имате. Ако моралниятъ грѣбнакъ на ученика е здравъ, неговата нервна система ще може да издържи и най-голѣмитѣ сътресения. Окултизмътъ е велика лаборатория, въ която се работи съ различни киселини и основи. Най-малкото невнимание отъ страна на ученика при опититѣ съ тия киселини и основи може да му костува скѣпо.

Природата е жива, разумна. Тя плаща скѣпо на всички, които се отнасятъ къмъ нея съ незачитане. Който е дошълъ веднѣжъ на земята, той неизбѣжно ще влѣзе въ рѣцетѣ на природата, която ще го постави на редъ изпитания и мѣчнотии. За да издържи на всичко това, човѣкъ трѣбва да бѣде чистъ. Попадне ли веднѣжъ въ рѣцетѣ на природата, той ще изпита нейнитѣ закони и методи. Тя не прави изключение за никого. Когато влѣзе въ училището, ученикътъ може да поплаче малко предъ учителя си, да каже, че не е разбралъ, или че не е научилъ урока си, и учителътъ ще го извини. Обаче, природата никого не извинява. Тя казва: Който е дошълъ въ моето училище, той ще учи, ще работи и ще прилага. Тукъ сълзи не се приематъ. Тукъ не е мѣсто за плачъ, за обезсърдчение. Тукъ е мѣсто само за учене и за работа. — Ама азъ се обезсърдчихъ. — Обезсърдчението не разрешава задачитѣ. — Отчаяхъ се вече, не ми се живѣе. — Щомъ си се отчаялъ, ще те изпратятъ тамъ, дето хиляди сѣщества ще те безпокоятъ, ще те бодатъ съ остена си, докато те заставятъ да работишь,

да изпълнишъ волята Божия. Остенъ има и за окултнитѣ ученици. Природата обича само ония, които учатъ. Ние вземаме ученето въ най-широкъ смисълъ. Природата разполага съ много школи, въ които се изучаватъ много науки, много изкуства. Велико бждеще стои предъ васъ.

Всички хора сж дошли на земята да се готвятъ за великото бждеще. Каквито изпитания и нещастия да ви дойдатъ, не се обезсърдавайте. Считайте, че тѣ сж дадени за ваше добро. Много хора сж недоволни отъ живота на земята. Тѣ съжالياватъ, че сж дошли тукъ да страдатъ. Какво ще кажете тогава за сжществата, които живѣятъ подъ земята? Ако могатъ да излѣзатъ на повърхността на земята, тѣ ще считатъ това за привилегия, за велико щастие. За тѣхъ вашиятъ животъ е великъ идеалъ. Вие считате вашия животъ за мъчение. Защо? — Защото го сравнявате съ живота на по-напредналитѣ отъ васъ сжщества. Когато нѣкой милионеръ изпадне до положението на последенъ беднякъ, той ще бжде щастливъ, ако отъ време на време получава нѣкаква малка сума. Той може да изгуби сто милиона лева, но ако отново спечели единъ милионъ само, ще се счита щастливъ човѣкъ. Следователно, най-важно за човѣка е това, съ което разполага въ даденъ моментъ. Природата не търпи излишъци. Тя определя за всѣки човѣкъ само толкова материя и енергия, колкото е нужна за растенето му.

И тъй, дълбокото, силното, което взима участие въ чувствата, мислитѣ и постѣпки-тѣ ви, е Божественото начало у васъ. Въ Божественото винаги има идейностъ, чѣстностъ, справедливостъ, искреностъ, както къмъ себе си, така и къмъ окръжаващитѣ. Всичко най-добро се крие въ Божественото: и наука, и музика, и изкуство. За да изучавате вложеното въ себе си, вие трѣбва да познавате математиката, защото тя се включва и въ науката, и въ музиката, и въ изкуствата. За разрешаване на математическитѣ проблеми се иска високъ мораленъ животъ. Безъ този животъ нищо не можете да постигнете. Съвременната наука се основава на онзи високъ моралъ, който християнството поставя като почва, като основа на живота.

Т. м.

— Само свѣтлиятъ пътъ на мъдростъта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

*

29. Лекция отъ Учителя, държана на 30 май, 1923 г. София.

Опити.

— Само свѣтлиятъ пѣтъ на мждростѣта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

Размишление.

Чете се темата: „Методъ за правилно дишане“.

Знаете ли, какъ се диша правилно? Ще кажете, че правилното дишане подразбира дишане съ любовъ. Другъ пъкъ ще каже, че правилното дишане е въ зависимостъ отъ правата мисълъ.

Като дишате, вие можете да правите различни опити: да дишате ту съ дветѣ ноздри, ту съ едната. Естествено дишане е, когато поемате въздухъ презъ дветѣ ноздри. Споредъ науката за „дълбокото дишане“, въ човѣшкия организъмъ се забелязватъ две течения. Ако едно отъ дветѣ течения вземе надмошие въ организма, тогава става известно нарушаване въ дишането. Въ такъвъ случай дишането вече не е пълно, нито е правилно. Чрезъ дишането, поетата отъ дробоветѣ храна се разпространява по цѣлия организъмъ.

Когато сте нервни, разгнѣвени нѣщо, направете следното упражнение: запушете съ палеца на дѣсната си ржка дѣсната ноздра,

а презъ лѣвата поемайте въздухъ, като броите мислено до седемь. Следъ това не поемайте повече въздухъ и мислено броите до десеть. После запушете лѣвата ноздра, а презъ дѣсната изпушайте въздуха бавно, ритмично, като броите мислено до деветь. Това упражнение помага за регулиране на нервната възбуда, за успокояване на мозъка, или за усилване на паметъта. Това е особено необходимо, когато изучавате нѣкакъвъ предметъ. Сутринь и преди обѣдъ ще поемате въздухъ презъ лѣвата ноздра, а ще го изпушате презъ дѣсната. Вечерь ще поемате въздухъ презъ дѣсната ноздра, а ще издишате презъ лѣвата. Ще правите упражнението по 21 пжти на день: сутринь, преди обѣдъ и вечерь по седемь пжти.

Мнозина се смѣятъ на това упражнение, вижда имъ се дребна работа. Тѣ не знаятъ, че който не може да прави малки упражнения, или не може да решава малки задачи, той не може да решава и голѣми задачи. Като правите упражнението правилно, ще изпитате особено приятно чувство, приятно разположение на духа си. Като поемате въздухъ въ дробоветѣ си и го задържате известно време, ще усѣтите едно задушване, но това, именно, показва, че имате полза отъ упражнението.

Велика наука е науката за дишането. За дишането сж писани книги, които трѣбва да четете, да видите, какви методи се препоръчватъ тамъ и кои отъ тѣхъ можете да приложите. За да приложите кой и да е методъ,

вие трѣбва да имате въ себе си поне една опорна точка. Какво нѣщо е опорната точка? Всѣки взелъ, въ който известна разумна сила се проектира и проявява, се нарича опорна точка. Запримѣрь, опорната точка на електрическитѣ лампи е мѣстото, дето енергията се проявява. Опорни точки сж нужни и въ живота, и въ природата. Като знаете това, можете да разберете, какво е предназначението на окултнитѣ школи. Предназначението на тия школи е да подготвятъ ученици, които да послужатъ за опорни точки на разумнитѣ сили въ природата, на Божественитѣ мисли. Следователно, когато се намѣрите въ трудно положение, задайте си въпроса, дали сте опорни точки на Божествената мисль, или не сте.

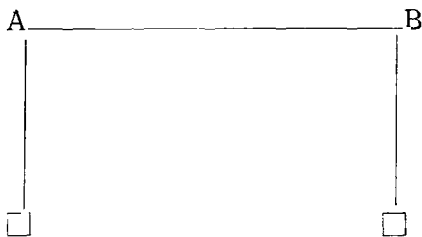
Каква е разликата между Божестена и човѣшка мисль? Божествената мисль отъ човѣшката се различава по своята интензивность, по своята широчина, дължина и дълбочина, както и по своето съдържание. За да направите точна разлика между тия два вида мисли, вие трѣбва да познавате Божественитѣ мисли въ онова чисто състояние, въ каквото пристигатъ до човѣшката душа. Да възприемете една Божествена мисль, това значи, да се качите на най-високия планински връхъ, и оттамъ да я възприемете. Ако въ ума ви влѣзе една Божествена мисль, презъ цѣлия ви животъ тя ще бжде свѣтина за душата ви. Мощно нѣщо е Божественото! Който живѣе съ Божествени мисли, той всѣкога е силенъ.

Изпадне ли подъ влиянието на човѣшкитѣ мисли, човѣкъ започва да губи силитѣ си; той ще се демагнетизира, ще прекъсне връзката на Божественитѣ мисли въ себе си. Този човѣкъ е изложенъ вече на постоянни съмнения и колебания. Тази е причината за аномалноститѣ въ живота на съвременнитѣ хора. Всички противоречия, всѣкаква дисхармония между религиознитѣ хора и общества сѣщо се дължатъ на прекъсване на Божествената мисълъ. Като знаете това, трѣбва да бждете внимателни по отношение на Божественитѣ мисли, защото и безъ това тѣ не стигатъ право до васъ. Докато стигнатъ до вашия умъ, тѣ минаватъ презъ умоветѣ на редъ сѣщества, отъ по-високи иерархии, и най-последно до васъ достига едва единъ лъчъ отъ тия мисли. При това, помнете, че Божественитѣ мисли посещаватъ човѣка, когато се намира при най-неблагоприятни условия на живота. Нѣкой може да е царь, но случаватъ се, че презъ цѣлия му животъ не го посещава нито една Божествена мисълъ. Другъ може да е простъ, беденъ, скромненъ човѣкъ, но Божественитѣ мисли го посещаватъ една следъ друга. Това зависи отъ душевното състояние на човѣка.

Въ едно село презъ лѣтото настанала голѣма суша, вследствие на което всички сѣитби били осждени на изгаряне, на изсушаване. Свещеникътъ, заедно съ селянитѣ, решилъ да устрои обща молитва за дъждъ, въ която цѣлото село да вземе участие,

По този случай единъ баща взелъ съ себе си десетгодишното си момченце, и то да присъствува на тази молитва. Детето взело съ себе си чадъръ, защото очаквало, като отговоръ на молитвата, да вали дъждъ. Бащата излѣзълъ отъ дома си, безъ да вземе чадъръ. — Защо? — Защото той си казалъ: Я вали дъждъ, я не вали. Той не вѣрвалъ въ силата на молитвата. Съвременнитѣ хора не успѣватъ въ живота си, понеже не вѣрватъ въ това, за което се молятъ. Тѣ нѣматъ опорни точки въ живота си, вслѣдствие на което се колебаятъ и съмняватъ въ всичко. Обаче, който живѣе съ вѣра въ положителното, той всѣкога има опорни точки въ живота си. Щомъ има опорни точки, той ще има и добри резултати.

Представете си, че имате две опорни точки А и В, свързани помежду си съ тънъкъ

фиг. 1

коприненъ конецъ (фиг. 1). При сегашнитѣ условия може ли човѣкъ да мине по тази нишка? — Не може. При други условия, обаче, това е възможно. Но днесъ никой човѣкъ не

може да мине по такава тънка нишка. Муха, мравка, комаръ могатъ да минатъ по нея, но не и човѣкъ. Ако по нѣкакъвъ начинъ се увеличи сцеплението между частицитѣ на този конецъ, тогава и човѣкъ може да мине по него. Ако знаете дебелината на копринената нишка, ще изчислите, колко такива нишки трѣбва да се съединятъ въ едно, за да може човѣкъ да мине по тѣхъ като по дебело вѣже. Намѣрено е, че копринената нишка отъ бубата е двойна и е дебела 0.026 мм. Следователно, едната нишка само е дебела 0.013 мм.

Всички сте писали нѣщо за дишането, всѣки е далъ поне единъ методъ за правилно дишане, защото мислите, че дишате правилно. Обаче, ако проследите дишането на всѣки поотдѣлно, ще забележите, че единъ диша много бързо, другъ — бавно, трети — съ голѣмо прекъсване и т. н. За да се увѣрите въ правилността на вашитѣ методи, направете опитъ съ тѣхъ. Приложете методитѣ си върху такива хора, които не дишатъ правилно и вижте, какви резултати ще имате.

Като изучавате различнитѣ методи за дишане, същевременно търсете причинитѣ за неправилното дишане. Защо нѣкога изпитватъ разширяване, а нѣкога — свиване на дробоветѣ? Забелязали ли сте, въ кои случаи се чувствувате свободни, разширени, господари на положението и въ кои — стѣснени, ограничени? Когато се намѣрите между деца, вие

се чувствувате надъ тѣхъ. свободно говорите, свободно мислите. Това се отразява и върху дишането ви. Щомъ влѣзете въ общество на учени хора, професори, вие веднага се стѣснявате, ограничавате се и не можете да мислите свободно. Това се отразява и върху дишането ви. Това стѣснение на човѣка се дължи на неговитѣ лични чувства. Личнитѣ чувства пѣкъ сж свързани съ човѣшкото самосъзнание. Възрастниятъ човѣкъ мисли, че много знае и, като изпадне между учени хора, професори, които знаятъ повече отъ него, той започва да се стѣснява, да се свива, да не се изложи предъ тѣхъ. Предъ ученитѣ хора личнитѣ чувства на човѣка го правятъ смиренъ, за да не издаде невежеството си. Попадне ли между деца, които не знаятъ повече отъ него, той е свободенъ, господаръ е на положението.

Следователно, когато искате да правите упражнения за дишане, или какви и да е опити и упражнения, вие трѣбва да имате таково съзнание, каквото имате предъ децата. Само по този начинъ ще придобиете нѣщо. Стѣснявате ли се, както предъ възрастнитѣ, вие нищо нѣма да придобиете. Запримѣръ, ако искате да приложите нѣкой природенъ методъ за дишане, но се страхувате за резултатитѣ, вие се стѣснявате и нищо не придобивате. Други пѣкъ правятъ упражнения за дишане, но бързатъ, по-скоро да свършатъ. — Не, никакво бързане не се позволява. Направете упражнението спокойно, съсрѣдоточено, за да имате резул-

татъ. Иначе, ще го механизирате, и нищо нѣма да придобиете. Употрѣбвайте по 5-10 минути за дишане, и презъ това време не мислете за нищо друго. Ако бързате, ще мязате на стари, на възрастни хора. Децата никога не бързатъ. Като дадете ябълка на нѣкое дете, то ще я обърне отгукъ-оттамъ, ще я погледне, ще ѝ се порадва и следъ това ще я изяде. Ако дадете една ябълка на нѣкой философъ, той ще я погледне, ще я остави настрана и ще каже: Азъ нѣмамъ време сега да се занимавамъ съ такива малки работи. Велики въпроси ме чакатъ мене. Този философъ не знае, че чрезъ ябълката може да се домогне до редъ философски въпроси. Запримѣръ, като разглежда листата, цвѣта, формата ѝ, той може да дойде до произхода на ябълката — единъ важенъ философски въпросъ. Обаче, той я погледне отгоре-отгоре и казва: Ябълка е това, направена отъ атоми и молекули. Тя принадлежи къмъ предметния, къмъ обективния свѣтъ, а азъ се занимавамъ съ велики, отвлѣчени въпроси. Съвременнитѣ учени искатъ да ни убедятъ, че знаятъ, отъ какво е направена ябълката.

Изследванията, които правятъ материалиститѣ-учени, сж подобни на тия, които може да направи нѣкой простъ, невежа човѣкъ върху една научна книга. Той взима книгата, но понеже не знае да чете, разглежда я външно и казва: Тази книга е подвързана съ еди-каква си кожа. Хартията, отъ която е направена, е оризова. Вжтре е печатана съ черно мастило.

Обаче, какво е съдържанието на тази книга, какви мисли съдържа, той не знае. Това не е научно изследване. Да изследваш една ябълка външно само и да кажеш, каква е материята ѝ, какви елементи съдържа, това не е пълно изследване. Ябълката не се заключава само въ материята си. Тя носи животъ въ себе си, който всѣки може да опита. Колкото по-прѣсна е ябълката, толкова повече животъ съдържа. Който вкуси една ябълка и се свърже съ нейния животъ, само той знае, какво представя тя въ сжщностъ. Всички растения сж свързани помежду си, вследствие на което животътъ се прелива отъ едно растение въ друго. Всѣки ясновидецъ може да провѣри това нѣщо. Цѣлото растително царство пъкъ е свързано съ Божествения свѣтъ. Тѣй щото, когато вземете единъ какъвъ и да е плодъ, знайте, че той е свързанъ съ Цѣлото, съ плодоветъ на Божествения свѣтъ. Като държите тази мисль въ ума си, вие ще се ползвате отъ плодоветъ, отъ тѣхъ ще черпите възвишени енергии. Следователно, яжте всѣкога прѣсни плодове. Дѣвчете ги добре, бавно, за да изсмуквате жизненитѣ сокове отъ тѣхъ. Така приети въ организъма ви, тѣ ще предизвикатъ у васъ силна реакция къмъ новъ животъ.

Въ това отношение вие трѣбва да правите редъ опити, да се увѣрите въ истинността на моитѣ думи. Тѣ не трѣбва да останатъ само теория, но трѣбва да се подложатъ на опитъ. Когато сте неразположени духомъ,

направете следния опитъ: вземете половинъ килограмъ прѣсни, едри, хубави череша и излѣзте вънъ, въ 10 ч. пр. об. Обърнете се къмъ слънцето и започнете бавно, спокойно да ядете черешитѣ. Яжте ги около единъ часъ. Тѣй щото, отъ 10 — 11 ч. трѣбва да сте изяли всичкитѣ череша. Освенъ череша, нищо друго не трѣбва да ядете. Следъ половинъ часъ ще забележите една промѣна въ състоянието, въ разположението си. Това е резултатъ на черешитѣ. Онѣзи пѣкъ, които сж чиновници, ще направятъ този опитъ по-рано, отъ 8—8¹/₂ ч. с. Ще знаете, че за този опитъ природата опредѣля само половинъ килограмъ череша. Ако направите опита при добро разположение на духа си, нѣма да забележите резултата отъ него, защото и безъ това сте били добре разположени. Този опитъ има смисълъ, само когато не сте добре разположени.

Сега, като наблюдавамъ лицата ви, както и тия на съвременнитѣ хора, изобщо, намирамъ, че всички сте силно напрегнати, като пълни пушки, които при най-малкото побутване сж готови да избухнатъ. Вие трѣбва съзнателно да работите върху себе си, да се справяте съ тази енергия. Ако искате да се ползвате отъ знанието, което ви се дава въ Школата, вие трѣбва да трансформирате мозъчната си енергия, да я разпредѣлите правилно по всички мозъчни центрове. Това не се постига лесно, но работа се изисква отъ ученика. Когато хванете ржката на нѣкой

здравъ човѣкъ, чиято мисълъ е интензивна, вие ще усѣтите изтичане на енергия отъ него. Ако човѣкъ не е здравъ, и мисълъта му не е интензивна, щомъ хванете ржката на този човѣкъ, нѣма да усѣтите изтичане на енергия. Ржката му е отпусната, пасивна, безъ никаква енергия и животъ. Този човѣкъ е запушенъ крапъ. Здравиятъ човѣкъ, обаче, е отворенъ крапъ. Въ него става правилно втичане и изтичане на енергии.

Упражнение: Затворете очитѣ си и мислено си представете една череша отъ едритѣ, доброкачествени череша, и мислете за нея петъ минути. Ако въ това време състоянието ви не се подобри, това показва, че опитътъ е излѣзълъ несполучливъ. За да имате по-добъръ резултатъ, направете опита съ черешово дърво, окичено съ зрѣли, едри плодове. Въ този случай мисълъта е по-образна, по-ефектна, тъй щото ще може да подеиствува върху разположението на вашия духъ. Понеже атмосферата вънъ е силно наситена съ влага, упражнението не може да излѣзе много сполучливо. Обикновено влагата препяествува на теченията на мисълъта.

За следния пътъ пишете върху темата: „Влиянието на силнитѣ и на слабитѣ думи“. Ще се спрете само върху силнитѣ и слабитѣ думи въ положителенъ смисълъ. Ако разгледате думитѣ „любовъ и обичъ“, какъ мислите, коя отъ дветѣ думи ще укаже по-силно вли-

яние върху човѣка, и на коя отъ дветѣ думи влиянието ще бжде по-трайно. И правитѣ, и обратнитѣ реакции на любовта сж по-силни отъ тия на обичѣта. Като кажете на нѣкого „бжди благъ, или бжди добъръ“, кое отъ дветѣ пожелания ще укаже по-силно влияние? Или ако кажете „бжди милостивъ, бжди снизходителенъ“, кое пожелание ще се отрази по-силно върху човѣка? — „Бжди милостивъ“ ще се отрази по-силно, отколкото „бжди снизходителенъ“. За да се произнесете върху влиянието на думитѣ, за степенѣта на тѣхната сила, вие трѣбва да ги опитате първо върху себе си. Изговорете тихо думитѣ „добъръ, благъ, милостивъ, справедливъ, търпеливъ и др.“ и вижте, какво влияние ще произведатъ върху васъ. Направете този опитъ главно съ такива думи, които иматъ съдържание и смисълъ за самитѣ васъ.

Сега, като правите упражнението за дишане, сутринъ, преди обѣдъ и вечеръ по седмь пѣти, едновременно съ това записвайте въ тетрадката си третия стихъ отъ трета глава на Евангелието на Иоана. Значи, този стихъ ще го пишете по три пѣти на день. Следъ всѣко написване ще теглите една чърта. Всичко, каквотво пишете, старайте се да бжде чисто написано, на хубава хартия, еднакво голѣма за всички. Ще пишете внимателно, чисто, отчетливо. Като свършите упражнението, ще ми дадете листоветѣ си, за да направя свои бележки върху тѣхъ.

Написвайте стиха преди започване на дишането. Стихътъ, който ще пишете, е следниятъ: „Истина, истина ви казвамъ, че ако не се роди нѣкой изново, не може да види Царството Божие“.

— Само свѣтлиятъ пътъ на мъдростъта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

*

30. Лекция отъ Учителя, държана на
20 юний, 1923 г. София.

Нѣжностъ и грубостъ.

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростъта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

Т. м.

Чете се резюме на темата: „Методъ за правилно дишане“.

Чете се темата: „Влиянието на силнитѣ и на слабитѣ думи“.

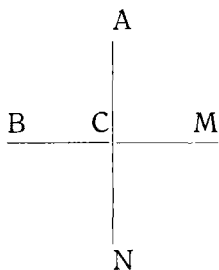
За следния пжтъ пишете върху темата: „Произходъ на силата и материята“. Който не може да пише по тази тема, да не се мжчи да измисля нѣщо. По-добре е нищо да не напише, отколкото да се самоизлъгва, че знае нѣщо.

Пишете и върху следнитѣ теми: „Произходъ на човѣшката душа“. „Принципъ ли е умътъ, или не?“

За да може правилно да отговаря на всички зададени въпроси, човѣкъ трѣбва постепенно да отваря прозорцитѣ на своя умъ, да влиза презъ тѣхъ повече свѣтлина. — Възможно ли е това? — Както човѣкъ може да отваря и затваря прозорцитѣ на своята кжща, така може той да отваря и затваря прозорцитѣ на своя умственъ и духовенъ свѣтъ. Ду-

ховниятъ свѣтъ на човѣка е неговиятъ вътрешенъ свѣтъ.

Представете си, че на физическия свѣтъ човѣкъ се намира въ центъра С и предъ него

фиг. 1.

се разкрива известно поле на зрение. Той вижда нѣщата само подъ жгъла АСВ (фиг. 1). Този жгълъ съставя четвъртъ отъ цѣлия кръгъ и е равенъ на 90° . Ако иска да види нѣщо въ духовния свѣтъ, човѣкъ трѣбва да се обърне въ посока противоположна на физическия свѣтъ и да влѣзе въ полето на този свѣтъ, който може да се представи съ жгъла МСN.

Физическиятъ, външниятъ свѣтъ дава само външни впечатления за нѣщата. За да проникнете въ тѣхната сжщина, вие трѣбва да влѣзете въ духовния свѣтъ. Ако имате едно шише херметически затворено и пълно съ течность, вие можете да го вземете въ ржката си и да разглеждате неговата външна форма. Ако искате да разберете, какво е съдържанието му, трѣбва да го обърнете съ устата надолу. Като изтече течностьта, която е била въ него, вие ще познаете, какво е било съдържанието му. Съдържанието на шишето представя духовния свѣтъ. Следователно, когато искате да разберете духовната страна на нѣщата, вие трѣбва да ги разглеждате отъ положение точ-

но обратно на физическия свѣтъ. Тѣй щото, когато искате да разберете вътрешното съдържание на нѣщата, вие трѣбва абсолютно да се абстрахирате отъ тѣхната форма, отъ външния имъ видъ. На сѣщото основание, за да разберете сѣщината на човѣка, вие трѣбва временно да се абстрахирате отъ неговата външна форма. Грамадна е разликата между външната форма на нѣщата и тѣхното съдържание.

Сега, да разгледаме практическата страна на този въпросъ. Всѣки човѣкъ носи въ себе си идеи, мисли, желанія отъ своето минало, които днесъ го спѣватъ въ пѣтя му. Той чете, интересува се отъ новитѣ идеи, минава за новъ човѣкъ, но външно само. Щомъ го поставятъ на изпитъ, той не може да приложи новитѣ идеи и постѣпва по старъ начинъ, споредъ това, което е вложено отъ миналото въ него. Дълго време трѣбва да работи той съ новитѣ идеи, докато станатъ плътъ и кръвь за него. Това се провѣрява всѣки день въ живота. Срѣщате единъ ученъ човѣкъ, който е свършилъ три факултета; по какъвто въпросъ заговорите съ него, всичко знае. Той познава всички философски системи. Обаче, ако го поставите въ нѣкакво трудно положение, въпрѣки всичкитѣ си знания, и той ще направи сѣщитѣ погрѣшки, каквито и простиятъ човѣкъ. Въ дадения случай разликата между учения и простия се заключава въ това, че учениятъ ще направи добро или зло

като ученъ, а простиятъ — като простъ човѣкъ.

Следователно, не е достатъчно само човѣкъ да има знания, но той трѣбва да знае, какъ да ги използва. Сжщото може да се каже и за окултнитѣ ученици. За окултния ученикъ не е достатъчно само да придобива знания, но той трѣбва да е готовъ да ги прилага, да знае, какъ да се справя съ тѣхъ. Иначе, той ще се намѣри въ положението на бедния човѣкъ, който копае, работи съ мотиката по неволя, а не отъ съзнание. Дайте пари на този човѣкъ, да видите, какво ще направи съ тѣхъ. Той веднага ще напусне мотиката, ще се облѣче хубаво и ще трѣгне съ другари по театри, по концерти, по кръчми — ще удари на ядене и пиене. Той ще се мие, ще се чисти, отвънъ да бжде чистъ, а дали вътрешно е чистъ, за това нѣма да помисли. Този човѣкъ ще мяза на ученитѣ, които знаятъ състава и свойствата на хранитѣ, знаятъ, кои храни сж най-добри, но щомъ дойде въпросъ, какви храни трѣбва да употребяватъ, всичкото имъ знание пропада. Това не е наука, това не е знание.

Първото нѣщо, което се изисква отъ окултния ученикъ, е да разбира себе си, да пази онѣзи свои чувства, които съставятъ основа на живота му. Кои чувства сж основни за него? Запримѣръ, едно отъ основнитѣ чувства на ученика е да влиза въ положението

на всички живи същества и да знае, че и тѣ страдатъ поне, колкото него. Колкото малко да е едно същество, и то се мъчи и страда. Лесно е да се каже: Муха е това, комаръ е това и т. и. Малки сж тия същества, но и тѣ иматъ мъки и страдания. Че нѣматъ съзнанието и интелигентността на човѣка, това е другъ въпросъ. Разликата между всички живи същества се заключава въ степенъта на тѣхното съзнание, въ степенъта на тѣхната интелигентностъ. Като изучавате живота на паразититѣ, виждате, че и у тѣхъ има известна степенъ интелигентностъ, чрезъ която познаватъ, на кои части отъ човѣшкото тѣло месото е по-меко, по-мазно и, на които мѣста кръвьта е по-чиста, тамъ нападатъ. Учениитѣ наричатъ тази специална интелигентностъ на паразититѣ инстинктъ. Така трѣбва да гледате на всички живи същества. Отречете ли всѣкакво съзнание на малкитѣ същества, отречете ли и най-малката имъ интелигентностъ, вие не можете да се наречете благороденъ човѣкъ, още повече не можете да бждете окултенъ ученикъ. Ученикъ е само онзи, който върви по стлпкитѣ на Бѣлитѣ Братя. Бѣлитѣ Братя гледатъ на всички живи същества съ подобаваше уважение и почитание. Тѣ зачитатъ живота и на най-малкитѣ същества, защото всичко живо въ природата има свое велико предназначение.

И тѣй, като ученици, вие трѣбва да влизате въ положението на всички живи съще-

ства, колкото малки да сж тѣ. Ако влизате въ положението на малкитѣ сжщества, толкова повече ще влизате въ положението на човѣка. Колко повече трѣбва да влизате въ положението си, като ученици на една и сжща Школа! Да влизате въ положението на всички живи сжщества, това е едно отъ нѣжнитѣ, отъ благороднитѣ чувства на човѣка, което се отличава по своята форма, по своя съставъ. Ако анализирате нѣжнитѣ, благороднитѣ чувства на човѣка, ще видите, че тѣ коренно се различаватъ отъ другитѣ чувства, както по форма, така и по съставъ. Обаче, и тѣ сж изложени на постоянни промѣни. Такова е естеството на духовния свѣтъ, къмъ която областъ спадатъ чувствата. Тамъ всичко се мѣни, всичко е въ постоянно движение. Промѣни ставатъ и съ физическитѣ тѣла. И тѣ се движатъ, но всичко това става бавно, почти незабелязано. Ако направите една кжща на земята, и следъ сто години речете да я съборите, ще видите, че всѣка тухла, всѣки камъкъ, всѣка греда се намиратъ почти на сжщото мѣсто, на което първоначално сж били поставени. Тѣ сж измѣстени малко, подвижили сж се на една или друга страна, но това движение, това помръдване е почти незабелязано за обикновеното око. Следователно, и континентитѣ, и рѣкитѣ, и планинитѣ се мѣстятъ, но незабелязано. Преди хиляди години континентитѣ не сж били на тия мѣста, на които сж днесъ. Въ бждеще

ще се премѣстятъ, ще се подвижатъ, но пакъ нѣма да бждатъ на днешнитѣ си мѣста. Въ духовния свѣтъ, обаче, това движение е много по-бързо. Тамъ нѣщата се движатъ толкова бързо, че ако човѣкъ внезапно попадне въ този свѣтъ, той по никой начинъ самъ не би могълъ да се ориентира. Дето има движение, тамъ има животъ.

Сжщото движение става и въ клеткитѣ на всички организми. Токова движение, такова размѣстване става и съ клеткитѣ на човѣшкия организъмъ. Запримѣрь, следъ хиляди години клеткитѣ на краката ще дойдатъ въ мозъка, ще смѣнятъ службата си. Отъ мѣстата на клѣткитѣ въ човѣшкия организъмъ зависи тѣхната служба, а сжщевременно и тѣхния съставъ. Колкото да си приличатъ клеткитѣ по съставъ на веществото или материята, отъ която сж направени, все има едно тънко, едва забележимо различие. Запримѣрь, кислородътъ, който влиза като съставна частъ на клеткитѣ на краката, се различава по нѣщо отъ кислорода на кръвта; кислородътъ на кръвта пкъ се различава отъ кислорода на мозъчнитѣ клетки и т. н. Въ физическо отношение, обаче, нѣма разлика. Дето и да срещнете кислорода, той навсѣкжде е единъ и сжщъ — все е елементъ кислородъ. Въ органическо и психическо отношение кислородътъ се различава по свойствата си отъ физическия кислородъ. И затова можемъ да кажемъ, че

кислородътъ има външни или физически свойства, но има и вътрешни или психически свойства, които ученитѣ наричатъ химически свойства. Но и физическитѣ, и химическитѣ свойства на разнитѣ видове кислородъ се различаватъ по мѣсто и по-служба.

Направете следния опитъ, да видите, къде се крие силата, която образува, т. е. създава нѣщата: вънъ или вътре въ тѣхъ. Вземете черупката на нѣкоя мида, надробете я на ситно, турете я въ вода и вижте, ще можете ли да възстановите първоначалната ѝ форма. Каквото и да правите, не можете да възстановите формата ѝ. Това показва, че силата, която е работила за създаването на мидената черупка, е вънъ отъ нея. Обаче, ако разтворите нѣколко кристалчета отъ морска соль въ вода и после изпарите водата, кристалитѣ на солта ще се възстановятъ. Това показва, че силата, която е действувала за образуване на кристалитѣ, е въ самитѣ тѣхъ. Значи, въ едни случаи силитѣ на природата действуватъ вънъ отъ тѣлата, а въ други случаи — вътре въ самитѣ тѣла. Сжщото може да се каже и за атомитѣ. Има атоми, животътъ на които е отвънъ; има атоми, животътъ на които е отвътре. Това се забелязва и въ вашитѣ идеи. Запримѣръ, има идеи, въ които животътъ на кислороднитѣ атоми е отвънъ; има идеи, въ които животътъ на кислороднитѣ атоми е вътре въ тѣхъ. Това нѣщо създава разли-

чие и въ самитѣ идеи. Както атомитѣ на елементитѣ мѣнятъ мѣстата си, извършватъ различни служби, така и клеткитѣ на човѣшкия организмъ мѣнятъ мѣстата и службитѣ си. Запримѣрь, следъ хиляди години клеткитѣ на краката ще влѣзатъ въ мозъка. Това наричатъ хората еволюция. Но ако клеткитѣ на мозъка не могатъ да използватъ добритѣ условия, следъ хиляди години тѣ ще слѣзатъ въ краката, ще взематъ по-низко положение. Това наричатъ хората карма, или лоша сждба. Въз основа на сжщия законъ и човѣкъ може да бжде или въ краката, или въ главата на козмическия човѣкъ, вследствие на което ще се намира при по-добри, или при по-лоши условия на живота. Ако разумно използва лошитѣ условия, той ще мине въ по-добри условия на живота.

Като слушатъ да имъ се говори по този начинъ, мнозина искатъ да бждатъ умни, добри, по-скоро да еволюиратъ. Човѣкъ не може да бжде уменъ, нито може да бжде глупавъ; той не може да бжде нито добъръ, нито лошъ. Защо? — Защото частъта не може да бжде равна на цѣлото. Умътъ представя цѣлокупността на Великото, на Божественото въ свѣта. Следователно, уменъ може да бжде само онзи, който познава Бога, и чрезъ когото Богъ се проявява. Безъ тѣзи условия никой човѣкъ не може да бжде уменъ. Той всѣкога ще представя малка частица, която нѣма ни-

що общо съ цѣлото. Представете си, че вие се оглеждате въ едно плоско огледало и виждате отражението си въ него. Отражението ви въ огледалото има ли сжщитѣ качества, каквито вие имате? Привидно отражението мяза на васъ, но то нѣма тѣзи качества, каквито вие имате. Слушате, че грамофонъ изговаря речта на нѣкой виденъ ораторъ. Самъ грамофонътъ има ли качества на човѣка, чиято речъ произвежда? Има ли той нѣкаква разумность? — Въ грамофона, или въ фонографа нѣма никаква разумность. Тѣ могатъ да бждатъ само отражение на човѣка. Следователно, отражението не може да бжде равно на реалността. И човѣкъ не може да бжде като Бога. Казано е въ Евангелието: „Бждете като Бога“. Това не значи, че човѣкъ може да бжде като Бога, но той трѣбва да се стреми да има проявитѣ на Бога. Едно отъ качества на Бога е, че следъ като се занимава съ велики работи — съ създаването на слънца и вселени, Той има грижата и за мравката. Като види, че една мравка се дави, Той веднага ѝ се притича на помощъ. Божието око, Божието съзнание е будно за всичко, което става въ вселената. Той всичко вижда, и всѣко нѣщо туря на мѣстото му. Ако човѣкъ не може да прояви тия качества въ малкия свѣтъ, въ който живѣе, какво остава за проявитѣ му въ голѣмия свѣтъ?

Като ученици, отъ васъ се изисква да работите върху себе си, да развивате чувст-

вото на внимателностъ, на деликатностъ. Това чувство е като семената на растенията. То се нуждае отъ условия: почва, вода, въздухъ и свѣтлина. Като знаете това, вие трѣбва да отглеждате семето, безъ да се обезсърдчавате. Ако първитѣ нѣколко години не даде плодъ, ще даде на петата или на шестата година. Семето трѣбва да бѣде посѣто на време и при благоприятни за него условия. Всѣка лекция, която слушате, представя благоприятни условия за посаждане на семена. Използвайте тѣзи условия, за да може посѣтото семе да расте и да се развива. Божественото носи условия за растене. Въ него нѣма почивка, нѣма и неутрална зона. Влѣзете ли въ Божествения свѣтъ, вие непременно трѣбва да вземете известна посока. Тамъ не се позволява никаква почивка; тамъ всички сжщества работятъ. Който се опита да седи безъ работа и да почива, той неусѣтно ще излѣзе отъ този свѣтъ. Въ който свѣтъ и да попадне, човѣкъ непременно трѣбва да работи върху себе си. Не работи ли върху себе си, други ще работятъ върху него.

Какво представя Божествениятъ свѣтъ? Божествениятъ свѣтъ е разуменъ, съзнателенъ свѣтъ, а не механически, както нѣкои си го представятъ. Ако сте слаби, но използвате условията на този свѣтъ разумно, вие ще станете силни. Обаче, ако сте силни, но невнимателни, можете да преживѣете най-голѣми разочарования. Защо? — Защото най-малката

погрѣшка въ Божествения свѣтъ е въ състояние да произведе лоши послѣдствия. За да не дойде до това положение, човѣкъ трѣбва да използува благоприятнитѣ условия. Иначе, той ще изпадне въ крайность, както често нѣкои хора изпадатъ. Слушате нѣкой да говори: Богъ ще промисли за всичко. Значи, той ще седи и ще чака Богъ да промисли за него. Това е крайность. Другъ пъкъ казва: Азъ самъ трѣбва да работя, на никого да не разчитамъ. И виждате, че този човѣкъ се напѣва, прави усилия да преодолѣе мжчнотиитѣ въ живота, но не успѣва. Това е друга крайность. Едно трѣбва да знаете: нѣкжде Богъ ще промисли, нѣкжде човѣкъ ще промисли. Нѣкжде Богъ ще работи, нѣкжде човѣкъ ще работи. Какво разбирате подъ думитѣ „Богъ работи?“ Кога Богъ работи? — Когато човѣкъ е слабъ. Това значи: когато синътъ е слабъ, майката работи за него; когато майката е слаба, синътъ работи за нея. Въ първия случай детето, синътъ представя човѣкътъ, а майката — Богъ, Който работи за него. Въ втория случай майката е човѣкътъ, а синътъ — Богъ, Който работи за нея. По този начинъ става смѣна: когато единъ почива, другъ — работи. Ако не ставаше тази смѣна, хората не биха могли да си помагатъ.

И тъй, бждете внимателни къмъ страданията на всички живи същества и знайте, че всички около васъ страдатъ. Красиво нѣщо е

страданието! Страданието не е нищо друго, освенъ езикъ на Бога. То е великата майка. Който иска Богъ да му проговори, той трѣбва да е готовъ да понесе най-голѣмитѣ страдания въ свѣта, да бжде изоставенъ отъ всички хора. И ако при това положение всичко около него и въ него затихне, тогава той ще чуе Божия гласъ, тогава ще се свърже съ реалността въ живота. Докато човѣкъ е здравъ, докато е богатъ, докато има приятели, Богъ нѣма да му проговори. Всички могатъ да му говорятъ, но не и Богъ. Който е страдалъ, той е придобилъ по-голѣма мекота, по-голѣма нѣжностъ, повече знания и опитностъ отъ онзи, който не е страдалъ. Въпрѣки това всички хора искатъ да прекаратъ живота си безъ страдания. Като се заговори за страданието, вие казвате: Далечъ да е отъ мене страданието. Като се заговори нѣщо за радостта, веднага се усмихвате. Обаче, радостта и скръбта вървятъ винаги една следъ друга. Ако повикате скръбта, веднага следъ нея ще дойде радостта. Когато скръбта се разговаря дълго време съ нѣкой човѣкъ, тя му казва: Досега азъ орахъ и копахъ. Това зная да правя. Следъ като разорахъ нивата, ще повикамъ моята сестра — радостта, да я посѣе. Тя знае добре да сѣе. Ако нѣкой човѣкъ повика радостта, преди още нивата да е прокопана и разорана, тя ще му каже: Азъ имамъ една сесрта, която знае да оре и копае. Тя

трѣбва да дойде преди мене, да свърши тази работа, тогава ще дойда азъ — да засѣя нивата. Ние работимъ задружно: тя започва една работа, азъ я свършвамъ. После азъ започвамъ, тя свършва.

Следователно, безъ радостъ и скръбъ животътъ на човѣка би билъ нещастенъ. Като работятъ едновременно, тѣ облагородяватъ човѣка, внасятъ въ него нѣжностъ, мекота. Ако само скръбта работи върху него, тя ще го огруби; ако само радостта работи, тя ще го втвърди. Дветѣ заедно, обаче, внасятъ въ човѣшкия характеръ меки, нѣжни, благородни чувства и възвишени стремежи. Сжщото се забелязва и между ученитѣ хора. Докато човѣкъ се занимава изключително само съ единъ предметъ, въ края на краищата той огрубява. Ако единъ ученъ посвети 20-30 години отъ живота си изключително за изучаване на пеперудитѣ, той ще огрубѣе. Каква полза отъ това, че той уловилъ хиляди пеперуди презъ живота си и ги препариралъ? Какво изкуство е препарирането? Каква наука има въ това, да учи човѣкъ да препарира различни животни? Ще дойде день да препариратъ и този човѣкъ, който е препариралъ хиляди по-низкостоещи отъ себе си животни. Истинско изкуство, истинска наука е тази, да изучава човѣкъ животнитѣ, безъ да ги препарира. Докато се занимава съ препариране на животни, науката взима криво направление. Като внася доброто въ

живота, едновременно съ това тя внася и лошото, грубото, жестокото. Освенъ чрезъ препариране на животни, природата може да се изучава и по съвсемъ други методи, различни отъ досегашнитѣ.

И тъй, пазете се отъ огрубяване на чувствата. При изучаване на естественитѣ науки, на математиката, човѣкъ може да огрубѣе. Ако не е внимателенъ, всѣки човѣкъ може да огрубѣе, билъ той министъръ, учителъ, свещеникъ и т. н. Ако учителътъ бие ученицитѣ си, нѣма да минатъ десетъ години, и той ще започне да огрубява. Ако свещеникътъ се отнася грубо съ своитѣ пасоми, и той огрубява. Ако министърътъ е грубъ съ своитѣ подведомствени, и той огрубява. Всѣка работа може да огруби човѣка, но той трѣбва да бжде внимателенъ, да се пази. Нѣма естественикъ, който да не е платилъ скжпо за препариранията, които е направилъ. Нѣма рибарь, който да не е платилъ скжпо за уловенитѣ риби. Нѣма касапинъ, който да не е платилъ скжпо за закланитѣ овце и говеда. Изобщо, нѣма човѣкъ въ свѣта, който, като е нарушилъ Божествения законъ, да не е платилъ скжпо за това.

Тъй щото, който изучава природата, той трѣбва да спазва известни свещени правила, каквито съвременнитѣ учени не познаватъ и не прилагатъ. Ако нѣкой иска да изучава пеперудитѣ, запримѣръ, той трѣбва

да отиде при онова възвишено сѣщество, което ги покровителствува, и да иска отъ него позволение да ги изучава. Ако това сѣщество му позволи, то ще му даде начинъ, какъ да постѣпва съ тѣхъ, какъ да ги изучава, безъ да пострадатъ. Рече ли този човѣкъ да влѣзе въ царството на пеперудитѣ безъ позволение, тѣхниятъ покровитель ще му даде единъ урокъ, да го помни за вѣчни времена. Ако нѣкой иска да влѣзе, като химикъ, въ царството на элементитѣ и да ги изучава, той пакъ трѣбва да иска разрешение отъ пазителя на элементитѣ, дали може да ги изучава, колко елементи да изучава и т. н. Да се иска позволение при изучаване на каква и да е наука — това е първото свещено правило, което трѣбва да се спазва. Иначе, всѣки ще плати скѣпо за нарушаване на това правило. Тази е причината, задето много учени, при своитѣ опити, скѣпо плащатъ. Мнозина сѣ платили даже съ живота си. Всѣка областъ на науката е свещена, и който пожелае да я изучава, той трѣбва да има за това позволение отъ ония, които управляватъ тази областъ. Ако искашъ да бѣдешъ добъръ медикъ и добре да лѣкувашъ хората, обърни се първо за позволение къмъ сѣществата, които управляватъ тази областъ, и тогава работи.

Едно се иска отъ човѣка: вѣра! Той трѣбва да вѣрва въ онова, което изучава. И като се лѣкува, човѣкъ пакъ трѣбва да има

вѣра. Лѣкарствата, които лѣкарътъ препоръчва на болния, иматъ сила дотолкова, доколкото е неговата вѣра. Щомъ е така, човѣкъ може да се лѣкува и безъ лѣкарства. Представете си, че въ една болница има 30 души парализирани: единъ—съ парализиранъ кракъ, другъ — съ парализирана рѣка и т. н. Ако тия болни иматъ силна вѣра, съ една формула само могатъ да се излѣкуватъ. Мощно нѣщо е вѣрата на човѣка!

И тъй, както вѣрата е условие за лѣкуване на болния, така и училището дава условия за развиване на дарбитѣ и способнитѣ, вложени въ човѣка. Който може да използва тия условия, той може да стане ученъ човѣкъ. Значи, училището не прави човѣка ученъ, нито му дава знания, но му дава условия да придобива знания, да стане ученъ. Черковата не прави човѣка религиозенъ, но дава условия за развиване на религиозното му чувство. Като знаете това, ще имате предъ видъ, че класътъ, въ който сте, нѣма изведнѣжъ да ви направи окултни ученици, но ще ви даде условие да станете такива. Ако разумно използвате условията, вие ще станете добри ученици; ако не ги използвате, както трѣбва, вие нищо нѣма да придобиеете. Идеитѣ, които се даватъ въ Школата, трѣбва да бждатъ толкова ясни за васъ, че да не събуждатъ въ ума ви никаква двусмисленостъ. За да възприемате идеитѣ, които ви се преподаватъ, вие трѣбва да бж-

дете като деца. Нѣма по-смѣшно нѣщо за човѣка отъ това, да мисли, че е старъ, че е възрастенъ и всичко знае. Този човѣкъ е преждевременно остарѣлъ. Той мяза на дете, което има съзнание за себе си, че е голѣмъ човѣкъ.

Единъ французинъ върви по улицитѣ на енинъ градъ въ Франция и срѣща едно малко момченце съ цигара въ уста. Той го спира и му казва: Момченце, не е добре, че пушишъ тютюнъ. Ти си толкова малко дете!—Господине, не знаете ли, че въ Франция нѣма деца? — Нещастieto на Франция седи въ това, че деца нѣма. А когото срещнете въ Бѣлгария, все разправа: Какъ мислишъ, простъ човѣкъ ли съмъ! Да не мислишъ, че съмъ невежа? — Нещастieto на Бѣлгария седи въ това, че всички бѣлгари се считатъ учени. Да мисли човѣкъ за себе си, че е ученъ, това значи, да е пълно шише, което отъ години не е отваряно. — Не, щомъ се напълни шишето ви, трѣбва да използвате съдържанието му, да го изпразните и да го напълните съ прѣсна, чиста вода. Всѣки отъ васъ трѣбва да желае да се пълни и да се празни. Като се празни, да не съжالياва за това; като се пълни, да се радва, че е придобилъ нѣщо ново. За това, обаче, всички трѣбва да имате положителни възгледи за нѣщата. Само по този начинъ вие ще имате успѣхъ, ще можете правилно да се развивате.

Сега, задрѣжете въ ума си следнитѣ основни идеи отъ тази лекция: Когато стра-

дате, влизайте единъ на другъ въ положението си. И второ: каквото работите, съ каквото се занимавате, използвайте го за развиване на нѣжни, благородни чувства въ себе си. Следователно, пазете се отъ огрубяване на чувствата си, и развивайте въ себе си нѣжност и състрадание.

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мъдростъта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

*

31. Лекция отъ Учителя, държана на
27 юний, 1923 г. София.

(Последна лекция отъ II г. — 1923).